

NELJAPÄEV, 4. SEPTEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Asepresident

1. Istungi avamine

(Istung avati kell 10.00)

Bernd Posselt (PPE-DE). - *(DE)* Austatud juhataja, väga lühidalt: mõned meie kolleegidest pole sellest veel teadlikud, aga mulle mainiti, et eile otsustati, et järgmine osaistungjärk toimub Brüsselis. Olen kuulnud, et siin Brüsselis on tohutuid probleeme öömajaga, kuna hotellitoad on seoses kaubandusmessiga reserveeritud. Selle osaistungjärgu oleks lihtsalt pidanud edasi lükka või muutma miniosaistungjäreks. See oleks olnud parim lahendus. Teatud hulga hea tahtega oleks seda teha saanud.

Teine teema, millel tahaksin lühidalt peatuda, on otseselt seotud järgmisega: kas siinse hoone ohutust on tegelikult kontrollitud? Olen kuulnud, et siin on suured konstruktsioonivead. Kas seda hoonet on kontrollitud, toetudes samadele kriteeriumidele, mida on rakendatud Strasbourgi hoones?

Juhataja. – Daamid ja härrad, ärgem alustagem praegu sellel teemal arutelu. Teateid antakse täna pärastlõunal hääletuse ajal.

On astutud kõik vajalikud sammud, et kontrollida hooneid ettevaatusabinõuna ja teha vajalikke parandustöid Strasbourgis, et saaksime sinna tagasi pöörduda niipea kui võimalik.

Me ei pöördu tagasi, kuni oleme kindlad, et see on ohutu.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Austatud juhataja, teen lühidalt, mõistes, et te ei soovi arutelu läbiviimist. Kui teadaanne saabub kell 12, kas selles teadaandes võib olla öeldud, kas juhatus kavatseb – ja ma ei ürita olla väljakutsuv – pikemat Brüsselis oleku perioodi, et saaksime teha otsused varakult hotellide ja koosolekuruumide saamiseks? Sest need pidevad ükshaaval tulevad otsused ei tee meist kellegi elu kergemaks. Praktilises mõttes, kas seda võiks kaaluda ja palun, kas saaksime kommentaari teadaandes kell 12?

Juhataja. – Härra Bushill-Matthews, parlamendil ei ole tavaks viia istungit üle Brüsselist Strasbourgi ilma põhjuseta. Oli tõsine ootamatu põhjus ja parlament üritab asjaga tegeleda enesevalitsusega, otsustavusega ja järjekindlusega. Peame kõik näitama üles sama enesevalitsust, tõsidust ja küpsust.

Teavet antakse siis, kui faktid on saadud ja antakse piisava ajavaruga, et võimaldada parlamendiliikmetel broneerida toad kohapeal, kui tarvis.

Arvan, et selle probleemiga tegelemiseks on vaja küpsust, õiget suhtumist ja meelerahu. Ma ei pea seda tõsiseks kriisiks, kuna oleme ära hoidnud selle, mis oleks juhtuda võinud.

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Palestiina kinnipeetavad Iisraelis (esitatud resolutsiooni ettepanekud) (vt protokoll)

4. Vahekokkuvõtte Euroopa keskkonna- ja tervisealasest tegevuskavast aastateks 2004–2010. (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuskomisjoni nimel Frédérique Riesi esitatud raport (A6-0260/2008), milles käsitletakse vahekokkuvõtet Euroopa keskkonna- ja tervisealasest tegevuskavast aastateks 2004–2010 (2007/2252(INI)).

Frédérique Ries, raportöör. - *(FR)* Austatud juhataja, riigisekretär – ja kas tohiksin öelda, kui kõrgelt hindame tõsiasja, et te selgelt nägite vaeva, et jõuda siia arutelule õigeaks ajaks – volinik Dimas, daamid ja härrad, tervis ja keskkond ei ole alati kokkusobivad teemad, eriti praegu, 21. sajandi alguses. Meie kodanikud puutuvad

kokku mitmekujulise saastatusega, mis on sagedasti erinevate faktorite kombinatsioon, ja see kehtib inimeste puhul, kes elavad nii linnas kui maal, mere ääres või mägedes.

Järelikult on see kõike muud kui kokkusattumus, et Eurostati viimati avaldatud statistika järgi usub kümnest kuus eurooplast tõenäosust, et keskkonna saastatus mõjutab nende tervist ja samuti, ning see on tähtis, et Euroopa Liit ei ole küllaldaselt aktiivne sellel alal, mis on kogu meie arutelu eesmärk täna hommikul.

Esiteks ja kõigepealt tahaksin tänada kolleege ja eriti selle raporti variraportööre Ferreirat, professor Trakatellist, Breyerit, Belohorskát ja de Brúni, suurepärase koostöö eest, mida säilitasime alates selle projekti käivitumisest, mis oli aastal 2003. See oli tõesti aasta 2003, kui Euroopa Komisjon lükkas palli veerema SCALE'i algatusega, mis keskendus laste tervisele, millele järgnes aasta pärast tegevuskava, mis peaks kestma kuni aastani 2010. See on algatus, mida peame ulatuselt ebapiisavaks, sest parlament võttis 2005. aasta veebruaris toimunud istungil vastu määruse, mis oli üsna kriitiline, peab ütlema, põhinedes lihtsale hinnangule, et tegevuskava oma põhiolemuselt ei saa seada ainsaks eesmärgiks koguda rohkem andmeid ja viia läbi teadusuuringuid, isegi kui need on olemuselt oluliselt tähtsad. Olime järelikult pettunud, eriti seetõttu, et üksteise järel hakkasid liikmesriigid, eriti Prantsusmaa oma riikliku tervise- ja keskkonnakavaga ning paljud Saksa liidumaad, Belgia, Luksemburg, Holland ja teised, koostama omaenda ambitsioonikaid kavasid.

Kui kaugele oleme kolme aastaga jõudnud haiguste vähendamises, mille põhjuseks võib pidada saastatust? Ühenduse tasandil mitte eriti kaugele, nagu mulle tundub, ning seepärast tahan nüüd esitada korraliku vahekokkuvõtte situatsioonist, nii nagu see on. Kindlasti võib Euroopa Liit, nagu oleme korduvalt öelnud, tunda uhkust, et on saavutanud mitmeid võite võitluses erinevate saastevormidega. Kuigi on võimatu neid kõiki üles lugeda, on nende hulgas hiljutised ümbritsevat õhku käsitlevad õigusaktid – mis võlgnevad palju meie jõulistele pingutustele, volinik – taimekaitsevahendite pakett, mis on lõpetamisel ning muidugi REACHi algatus, millega seatakse kontrolli alla üle 10 000 keemilise aine ja milles tehakse ettepanek asendada need, mis enim probleeme põhjustavad. Tahaksin ka mainida veel ühte tähtsat aspekti, nimelt rahastamist, mida korraldas komisjon viimase kolme aasta jooksul enam kui 38 tervisele ja keskkonnale pühendatud projekti toetamiseks osana kuuendast teadusuuringute raamprogrammist, mis ulatub hinnanguliselt rohkem kui 200 miljoni euron. Muus suhtes ja arvestades selle programmi mõju hindamise keerukust, ütlesin, et üldine mulje on veidi segane.

Meie praegune resolutsiooni eelnõu keskendub vajadusele taastada ettevaatuspõhimõte, mis, nagu ma tean, on südamelähedane ka riigisekretärile. Usun siiralt nagu temagi, et peame selle põhimõtte tagasi tooma ja taaselustama, mis, nagu olen ennegi öelnud, on seotud rohkem tegutsemisega kui hoidumisega, ja tagama selle rakendamise osana ühenduse poliitikast, nagu sätestatud meie aluslepingu artikli 174 lõikes 2 ja nüüd kehtestatud Euroopa Kohtu kohtupraktikaga. Ikka samal teemal, usun, et on tähtis, et taotleksime tõendamiskohustuse suunamist tooteid käsitlevatele õigusaktidele – ja selle tagame oma resolutsiooni punktis 13 – sest on õige, ja loomulikult iseenesestmõistetu, et tootjad ja importijad peaksid olema vastutavad tõendamise eest, et toode on ohutu. Lisaksin, et nii arvab juba enamik tarbijaid, ehkki võib-olla alusetult.

Teine mureteema, ja mitte vähem tähtis, on see, mida käsitletakse punktides 23 kuni 25, nimelt kliimamuutuse küsimus. Oleme vaadelnud seda olulist küsimust tihedas koostöös ekspertidega Maaelministeeriumi Terviseorganisatsioonist. Nähtus, mida nende ekspertide poolt tihti kirjeldatakse, on soojuslainete suurenemine intensiivsuse ja sagedusega. Kuidas saaksime unustada, et pärast 2003. aasta suve kuumalainet registreeriti umbes kümnes Euroopa riigis 70 000 surma lisaks? Meile tundub, et vaja juurutada ettevaatusabinõude süsteemi – lühem viibimine kuumas käes, varajase hoiatuse süsteemid ja muidugi abi eakatele. Samuti juhiksin tähelepanu, et temperatuuritõus toob kaasa teatud viiruste ilmumise, nagu näiteks chikungunya viirus, mis tabas Itaaliat aastal 2007 ning mis sel ajal ei olnud lihtsalt epifenomen, vähemalt ekspertide arvates oli see varajane hoiatusmärk võimalikest arvukatest pandeemiast Euroopas. Endastmõistetuvalt kutsub see reageeringule, mis oleks vastavuses probleemi võimaliku ulatusega ning vähemalt korralikule koordineerimissüsteemile komisjoni, Stockholmis asuva Euroopa Haigustõrje ja -järelevalve Keskuse ja mitmete Euroopa pealinnade vahel.

Tahaksin oma sõnavõtu kokku võtta osutades millelegi, mis on olnud tervishoiuvaldkonna jaoks seebiooper, 2008. aasta suve saaga, mis on jooksnud igal pool paljudes maades – Prantsusmaal, Belgias, ja mujal – ja siin ma nüüd olen, rääkides teabetulvast, artiklist, uurimustest, mis on enamuses vasturääkivad, terviseriskidest, kas siis tõestatud või mitte, või mobiiltelefoniseadeldistest ja eriti ohust, mida need kujutavad kõige nõrgematele inimrühmadele, eriti lastele. Kõrgel määral, et mitte öelda liialdatult, meediateadlik David Servan-Schreiber polnud esimene, kes häirekellad kõlama pani. See, mida me määruse lõigetes 21 ja 22 kindlaks määrame, on lihtne: kõik need erinevad uurimused kalduvad näitama, et elektromagnetilised väljad mõjutavad inimeste tervist; lisaks, kasutuse piirnorme, tuleb meenutada, pole kohandatud alates 1999.

aastast ja järelkult jäävad need ametlikuks Euroopa standardiks, kuna samas on meil teadlaste hulgas täielik üksmeele puudumine, kas GSM lained on tervisele ohtlikud või mitte.

See teaduslik ebakindlus kestab arvatavasti üha edasi. Tuleb aeg, mil poliitikaloojad peavad tegema otsuse ja seda me teemegi resolutsioonis, mis täna esitatakse.

Nathalie Kosciusko-Morizet, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, volinik, proua Ries, daamid ja härrad, Euroopa kodanikud kõigis riikides on õigusega mures keskkonna kvaliteedi pärast ja on järjest enam mures keskkonna ja tervise vahelise seose pärast.

Keskkonnaministritel oli võimalus selle küsimusega tegeleda läinud aasta detsembris ja nõukogu pöörab nüüd sellele järjest enam tähelepanu. Siin on tegemist erinevate patoloogiatega, neid on arvukalt, kuid ikka veel pole fakte ja seoseid saastatuse ja tervise vahel korralikult tõestatud. Viitame siin hingamisteede haigustele, astmale, allergiatele, vähile, sisesekretsioonisüsteemi häiretele, eriti nendele, mis tabavad kõige ohustatumaid rühmi elanikkonnast, nagu Ries on juba märkinud, kaasaarvatud lapsed, rasedad naised, eakad ja puuetega inimesed.

Meie riigi- või valitsusjuhtide poolt juunis 2006 vastu võetud Euroopa Liidu uues strateegias säästva arengu edendamiseks käsitletakse rahvatervist üsna õigelt kui ühte põhiväljakutset, mis meil ees seisab, mille eesmärk on edendada tervist ilma diskrimineerimata ja tõhustada kaitsset meid ohustavate terviseriskide vastu, ning kõik see tuleb saavutada – ja tulen selle juurde tagasi – jõuliste ennetavate meetmetega.

On mitmeid viise käesoleva olukorra parandamiseks, ja kõiki on mainitud. Siin võib nimetada paremat koostööd tervise- ja keskkonnasektori vahel, mis kahjuks mõnikord kipuvad eri suundades arenema. On vaja parandada keskkonnakvaliteeti, ja seda me teeme, eriti oma saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli (IPPC) direktiivi puudutava tööga ja mullakvaliteedi direktiivi ettepanekuga, millest me hakkame praegu rääkima, samuti ka eelseisvast vajadusest tõhustada ühenduse pädevust sellel alal. Siis töö, mida teeme kõik koos rahvusvahelisel tasandil, eriti Maailma Terviseorganisatsiooni raames. Ja lõpuks võib välja tuua eesmärgi, mida me üritame saavutada väga praktiliselt, see tähendab tõhustada viisi, kuidas keskkond on kaasatud igasse asjaomasesse poliitikasse, kavasse ja programmi, ning eriti tervise- ja keskkonna programmi, mis on ette nähtud ajavahemikuks 2004 kuni 2010. aastani. Lühidalt, on tähtis viia see vahekokkuvõtte eduka lõpuni tagamaks, et tegutsemine oleks võimalikult tõhus.

Samuti nagu Ries, sooviksin omakorda rõhutada vajadust ennetavateks meetmeteks kõigis erinevates tegevusvaldkondades ning kõigis teie töös mainitud punktides.

Nõukogu asus oma möödunud detsembri järeldustes seisukohale, et tegutsema tuleb asuda nii ruttu kui võimalik. Peame toimima kiiresti ja tegutsema sündmusi ennetades. Peame tegutsema vastavalt ennetuspõhimõttele ja vastavalt ettevaatuspõhimõttele, mis kindlasti tähendab uute töövahendite väljaarendamist, mille abil oleks võimalik ennetada ja analüüsida võimalikke ohte niipea, kui need tekivad või niipea, kui tekib kahtlus ning seejärel oleks võimalik vaadelda neid mitmesuguseid probleeme lähtudes erinevatest taustadest, nagu näiteks kliimamuutused või bioohutus, mis on mõlemad inimeste tervisele seotud alad.

Stavros Dimas, volinik. – (EL) Austatud juhataja, daamid ja härrad, umbes aasta eest samal ajal tegi komisjon vahekokkuvõtte Euroopa keskkonna- ja tervisealasest tegevuskavast aastateks 2004–2010. See ülevaade on aruanne tegevuskava rakendamiseks kuni tänaseni.

Mul on hea meel, et Euroopa Parlamendi vastus sellele vahekokkuvõttele on olnud positiivne ja et ta ühiselt komisjoniga peab keskkonna ja tervise vastastikkust koostööd väga tähtsaks. Olen eriti rõõmus, et Prantsusmaa eesistujariigina on nii täna kui ka varem näidanud üles täielikku toetust sellele teemale, mis on Euroopa kodanike jaoks nii tähtis.

Nagu teate, on Euroopa keskkonna- ja tervisealasest tegevuskava eesmärk parandada teabe väljastamist ning julgustada keskkonnatervise alaseid teadusuuringuid, et mõista paremini ohte ja riskifaktoreid, mida keskkond inimestele seab. Euroopa ja riigi tasandi poliitilistel juhtidel oleks selle kaudu võimalik luua tõhusamaid õigusakte ja meetmeid tervise ja Euroopa kodanike kaitseks.

Kava hõlmab 13 konkreetset tegevussuunda ajavahemikus 2004–2010. See koostati pärast laialdast konsulteerimist asjatundjate ja organitega, kes töötavad Euroopa keskkonna-, tervise- ja teadusuuringute valdkondades.

Tegevuskavas on rõhk asetatud keskkonna-, tervise- ja teadusuuringute sektorite vahelise tiheda koostöö olulisele tähtsusele nii riigi kui ka Euroopa tasandil. See koostöö on võti tegelemiseks parimal võimalikul viisil vastastikkuse mõjuga, mida keskkond ja tervis teineteisele avaldavad.

Neli aastat pärast tegevuskava vastuvõtmist on mul hea meel teatada, et see erinevate ametkondade vaheline tihe koostöö on nüüd konsolideeritud. See on selgelt väga positiivne areng, eelmise aasta vahekokkuvõtet aluseks võttes.

Lubage mul tuua konkreetne näide. Liikmesriigid teevad praegu koostööd, et kooskõlastada Euroopa lähenemist inimeste bioseire küsimusele. Sellesse on kaasatud teadusuuringute, tervise- ja keskkonnaministeeriumid.

Arvan, et on tähtis lisada, et pärast eelmise aasta eduaruande heakskiitmist võttis komisjon ette teisi tähtsaid tegemisi, eriti seoses inimeste bioseirega, kliimamuutuste ja tervise vahelise seosega, siseruumide õhukvaliteediga, keskkonnauuringutega ning tervise ja elektromagnetiliste väljadega. Olen seepärast rõõmus, et need küsimused on Euroopa Parlamendi raportisse kaasatud.

Lubage lühidalt peatuda viimastel uudistel. Komisjon võtab omaks laiahaardelisema lähenemise sisesuumide õhukvaliteedi küsimuses. See lähenemine vastab ka Euroopa Parlamendi 2005. aasta resolutsioonile. On algatatud mitmeid ettevõtmisi, mis lähevad kaugemale tegevuskava konkreetsetest eesmärkidest. Näiteks on Euroopa Komisjon rahastanud uusi teadusuuringute projekte, on loodud uus ekspertidest koosnev töörühm ning on heaks kiidetud tubakasuitsu ja teaduslike arvamusi käsitlev roheline raamat. Veel tuleb otsus langetada õiguslike meetmete kohta, mis võimaldaksid tegeleda siseruumide õhku puudutava küsimusega parimal võimalikul viisil.

Inimeste bioseire suhtes avaldab Euroopa Komisjon kahetsust, et 24 riigi konsortsiumi poolt esitatud ettepanekut ei peetud seitsmenda raamprogrammi põhiselt rahastamiseks sobivaks. Igal juhul avaldatakse sel kuul uus üleskutse esitada ettepanekuid seoses inimeste bioseirega.

Samal ajal jätkab komisjon ettevalmistavat tööd katseprojektiga ERA-NETi võrgustiku raames ja Ispras asuva Teadusuuringute Ühiskeskusega sõlmitud administratiivkorralduse raames, tihedas koostöös liikmesriikidega.

Mis puutub elektromagnetilistesse väljadesse, siis komisjon tegeleb jätkuva teaduslike arengute jälgimisega tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee kaudu ning elektromagnetiliste väljadega tegeleva MNT võrgustiku kaudu, mis on projekt 6. raamkavas.

Komisjon edendab teadusuuringuid kõige tähtsamatel aladel, et teha kindlaks, kas nõukogu soovitusel esitatud kokkupuute piirnormid tuleks uuesti läbi vaadata. Hiljaaegu palus komisjon tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomiteel oma arvamus uuesti läbi vaadata, tuginedes kõige uuematele andmetele ja raportitele.

Kliimamuutuste ja tervise vaheline seos on vastavalt vahekokkuvõttele selgelt suureneva tähtsusega küsimus. Seda seost käsitletakse kliimamuutustega kohandumist käsitlevas valges raamatus, mis võetakse vastu üsna peatselt.

Need arengud näitavad, et komisjon peab väga tähtsaks tervisemõõdme veelgi suuremat kaasamist Euroopa keskkonnapoliitikasse. Hiljuti vastuvõetud õigussätted, nagu näiteks kemikaale käsitlevad õigusaktid, REACH, ja uus direktiiv ümbritseva õhu kvaliteedi kohta, tugevdavad keskkonna- ja tervisekaitset ning on näited vastastikku kasutoovast viisist tegeleda keskkonna ja tervisega Euroopa kodanike huvides.

Lõpetuseks lubage mul tänada raportööri, Riesi, raporti eest, suurepärase töö eest ja tohutu huvi eest, mida ta on üles näidanud keskkonna ja tervise vahelise seose küsimuses. Tahaksin ka veelkord toonitada komisjoni kindlat kavatsust jätkata keskkonna- ja tervisealase tegevuskavaga seotud jõupingutusi. Komisjon on otsustanud kujundada tõhusad keskkonnavalased õigussätted ja tagada olemasolevate õigusaktide korrektse rakendamise, et kaitsta nii keskkonda kui ka Euroopa kodanike tervist.

Seda silmas pidades mängib komisjon aktiivset rolli viienda ministrite keskkonna- ja tervisealase konverentsi ettevalmistamises, mis on plaanis korraldada juulis 2009.

Françoise Grossetête, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (FR) Austatud juhataja, lubage mul esiteks tervitada Kosciusko-Morizet'd, kelle veendumused ja kindlameelsus sellel alal on tuntud, ning volinikku. Sooviksin muidugi ka õnnitleda Riesi suurepärase töö eest, mida ta on teinud teemal, mis on eriliselt tähtis ja tundlik meie kodanike jaoks. Hippocrates ütles kunagi, et arstiteaduse õppimiseks tuleb õppida kliimat. Kuigi võime kindlalt tunnustada jõupingutusi, mida Euroopa Komisjon on teinud alates keskkonna- ja tervisealase

tegevuskava käivitamisest 2004. aastal, on veidi kahetsusväärne, et see algatus ei põhine tõeliselt ennetamispoliitikal, mis seab eesmärgiks keskkonnanafaktoritega seotud haiguste vähendamise ja mis püüdleb selge ja korralikult väljaarvutatud sihi poole. Kümme aastat tagasi, kui kliimamuutused olid arutusel, ei mainitud terviseriske kui selliseid kordagi. Täna muudab kuumalainete, üleujutuste, metsatulekahjude ja igasuguste loodusõnnetuste sage esinemine Euroopa Liidus nende haiguste ilmumist, mida põhjustavad bakterid ja viirused ja mida kannavad edasi mõned putukad. Peame järelkult omandama parema arusaamise tagajärgedest, mida see kõik võib kaasa tuua inimeste tervisele ja eriti kõige kaitsetumatele ühiskonnaliikmetele, selleks, et saaksime paremini toime tulla kaasnevate riskidega. Kui 2008.–2013. aasta tervisealase kava peaeesmärk on tegeleda faktoritega, mis tavapärastelt tervist mõjutavad, nimelt toitumine, suitsetamine, alkoholitarbimine ja narkootikumide kasutamine, siis praegune 2004–2010 tegevuskava keskendub teatud uutele tervisele seotud väljakutsetele ja tegeleb määravate keskkonnanafaktoritega, mis mõjutavad inimeste tervist. Mina mõtlen samuti õhukvaliteedile, elektromagnetilistele lainetele – teema, mida on juba puudutatud – muretsen nanoosakeste pärast, nagu oleme näinud REACHi programmis, ainete pärast, mis on klassifitseeritud kartsinogeenseteks, mutageenseteks või viljakust kahjustavalt mürgisteks, siseselektsioonihäireid tekitavaks ja kõikide kliimamuutuste poolt põhjustatud terviseriskide pärast, ja nendest olen ma juba rääkinud. Sooviksin ka ära märkida, et hingamisteede haigused on surma põhjustajana teisel kohal ning esinemissagedust, levikut ja kulusid arvesse võttes moodustavad nad peamise surma põhjuse alla viie aastaste laste seas ELis ja on jätkuvalt tõusuteel eriti just sise- ja välisõhu saastatuse tõttu.

Linnakeskkonnatervise, ja eriti siseõhu kvaliteedi suhtes peaks komisjon tegema rohkem võitluseks siseruumide saastatusega, arvestades, et eurooplased veedavad keskmiselt 90% oma ajast hoonetes. Teame, et see teema, see seos keskkonna ja tervise vahel on eriliselt tähtis ja tundlik küsimus ja oma kodanike pärast peame leidma sellele sobiva vastuse niipea kui võimalik.

Anne Ferreira, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Austatud juhataja, Kosciuszko-Morizet, volinik, daamid ja härrad, soovin samuti tervitada kolleegi poolt tehtud tööd ja otsustavust, mida ta on üles näidanud selle toimikuga tegeledes. See on otsustavus, mida ma jagan, sest seos keskkonna ja tervise vahel, mida nüüd laialdaselt tunnistatakse, nõuab meilt reageerimist poliitilise tegevuse kujul.

On järelkult oluliselt tähtis edasi liikuda, et kaasajastada oma sellealaseid teadmisi ja eriti rakendada tegevusi, mis on mõeldud negatiivse mõju piiramiseks, mida meie keskkond inimeste tervisele avaldab.

Erinevad teemavaldkonnad on selgelt piiritletud ja need sisalduvad tegevuskavas. On olnud vajalik mitte ainult arvesse võtta kliimamuutuste mõjusid ja välja töötada riskianalüüsi meetodeid, vaid kaalutleda ka teisi faktoreid, nagu näiteks elektromagnetilisi välju.

Mul on samuti hea meel näha, et raportis sisaldub viide Euroopa Keskkonnaameti poolt 2007. aastal välja antud dokumendile, milles näidatakse, et atmosfääris leiduvad saasteained, ja eriti need, mis on seotud peenosakestega ja maapinnalähedase osooniga, kujutavad endast märkimisväärset ohtu laste normaalsele arengule ja lühendavad keskmist eluiga ELis.

Ent kahetsen, et töökeskkonnatervisele seotud probleemid ei ole teksti kaasatud. Tuleks meele pidada, et miljonid inimesed kannatavad haiguste tõttu, mis on seotud nende töökeskkonnaga ja millel on palju erinevaid tekkepõhjusti: stress, tööintensiivsus, erinevad saasteained, luu- ja lihaskonnahäired, mis on seotud töökoha viletsa ergonoomikaga jne. Loodan, et seda küsimust võetakse teiste komisjonide poolt tõsiselt.

Nagu Ries on öelnud, suurim probleem on ka meie mahajäämus. Mulle tundub, et komisjon pole olnud küllaldaselt aktiivne, et kinni pidada endale võetud kohustustest. Siinkohal viitaksin nanoosakeste küsimusele, teemale, mis on praegu mitmete raportite keskmes ja tõstatab palju küsimusi.

Näiteks lugesin komisjoni 2007. aasta teatisest ajavahemiku 2004–2006 eesmärkide kohta, et kavatsus on vaadelda nanoosakeste võimalikku mõju tervisele ja keskkonnale. Seejärel, ajavahemikuks 2007–2010 on ette nähtud teadusuuringud, mis tegelevad potentsiaalse riskiga, mida nanoosakesed kujutavad inimeste tervisele. See tähendab kolme aastat teemaga tutvumist ja veel kolme aastat uuringute läbiviimiseks. Mulle tundub, et võiksime olla teovõimelisemad.

On kahtlemata põhjusi selleks ebapiisavaks lähenemiseks: vähesed inimressursid ja vähesed rahalised vahendid. Ent millist usutavust saab EL oodata, kui tal ei õnnestu oma kohustusi täita? Teame, et nendes küsimustes hindavad eurooplased väärtust, mida lisab Euroopa mõõde. Ärgem siis valmistagem neile pettumust.

Lõpetan küsimusega, mis on suunatud nõukogule ja komisjonile: volinik, te osutasite koostööle erinevate ametkondade vahel ja erinevate teaduslike uuringuid läbiviivate gruppide vahel, mis on hea asjaolu. Kas eksisteerib ka erinevate valitsustasandil koostatud riiklike keskkonnatervise kavade ja Euroopa tegevuskava

vaheline koostöö? Ja lõpuks, minister, järgmisel korral kui sõna võtate, võib-olla ütleksite meile, kas näiteks Prantsusmaa on sidunud oma jõupingutused nende pingutustega, mida ta on teinud Grenelle'i keskkonnaarutelul?

Lena Ek, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (SV) Austatud juhataja, mul on tavaks öelda, et EL peab muutuma kitsamaks ja teravamaks, teisisõnu, et peaksime koondama oma tegevuse, samal ajal austades subsidiaarsust. See tegevuskava on just selline valdkond. Tahaksin esile tuua mõned asjad, mida Ries oma raportis käsitleb. Tema kriitika kvantifitseeritud eesmärkide ja näitajate puudumise kohta on väga tõsine. Me peame tegevuskavale lisandusi tegema. Riesi ja mitmete teiste parlamendiliikmete kriitika ebapiisavate ennetavate meetmete kohta on väga tõsine. See on suunatud antud materjalile ja me peame seda oma käimasolevas töös arvesse võtma.

Tahaksin eriti esile tõsta kolme valdkonda: nõrgad rühmad, endeemilised haigused ning kliima ja tervise vahelise seose. Peame õppima paremini nägema erinevusi täiskasvanute ja laste ning naiste ja meeste ravis ja ravimites. On äärmist pahameelt tekitav, et see asjaolu ei ole ikka veel enesestmõistetav ja pole juba rakendatud arstiteaduslikes uuringutes ja ravis.

Alanud töö, mis puudutab patsientide liikuvust siseturul, on uskumatult tähtis erinevatele patsiendirühmadele, näiteks neile, kellel on kaelavigastus, mille puhul kehtivad erinevates liikmesriikides erinevad ravistandardid.

Tervitan eesistujariik Prantsusmaa keskendumist Alzheimeri tõvele, mis on üks meie peamistest endeemilistest haigustest, kuid me vajame ka koordineeritud lähenemist diabeedile, astmale ja reumale, kui tuua vaid mõned näited. Sama kehtib ka töökeskkonnaga seotud vigastuste kohta.

Oleme praegu tunnistajaks sagenevate pandeemiatele ja suurenenud viiruste, bakterite ja parasiitide leviku suundumusele Euroopas ja kogu maailmas viisil, millesarnast pole nähtud väga kaua. See on suures osas seotud kliimamuutustega.

Antibiootikumide suhtes resistentsed bakterid tähendavad, et ravimid ja ravimenetlused ei toimi ning see on üks meie pakilisimaist tervishoiuprobleemidest. On kahetsusväärne, et uute antibiootikumide väljatöötamine on peamistes farmaatsiaettevõtetes suures osas katkenud. Loodan, et eesistujariik ja komisjon asuvad selle tõsise ja suure probleemi lahendamise kallale nii ruttu kui võimalik!

Meil vajame ka erinevate kliimamuutust käsitlevate stsenaariumide analüüsi. Millist mõju avaldaks tervisele Euroopas ülemaailmse temperatuuri tõus kahe kraadi, nelja kraadi või isegi rohkema võrra? Selliseid materjale pole täna saadaval. Kui tahame olla võimelised tegema konkreetseid ja häid otsuseid kliimamuutuste paketi kohta, siis on meil ka vaja usaldusväärseid materjale erinevate kliimaststsenaariumide kohta, millega tulevikus toime tulema peame.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Austatud juhataja, võttes sõna fraktsiooni UEN nimel Euroopa keskkonna- ja tervisealase tegevuskava vahekokkuvõtte ning tervisealase tegevuskava aastateks 2004–2010 teemalisel arutelul, sooviksin tähelepanu juhtida järgmistele küsimustele.

Esiteks, need väga kohased meetmed looduskeskkonna parendamiseks ja kliimamuutuste vastu võitlemiseks nõuavad rahalisi lisavahendeid. See asetab avalikud ametiasutused ja majandusorganid uutes liikmesriikides eriti keerulisse seisukorda. Uued liikmesriigid keskenduvad endastmõistetavalt peamiselt järelejäudmisele Euroopa Liidu arenenumatele riikidele arengutaseme mõttes.

Teiseks, Euroopa Liit taotleb juhtpositsiooni võtmist, näiteks mis puutub süsinikdioksiidi heitkoguste piiramisse, aga komisjon määras piirnormid, võtmata arvesse, kui palju liikmesriigid pidid tasa tegema arengutaset arvestades. Selle tulemusena anti minu kodumaale Poolale madalam süsinikdioksiidi heitkoguste piirmäär. See viis elektrihindade tõusuni 10–20% võrra. Mul on hirm mõelda, kui kõrgele võivad elektrihiinad tõusta pärast 2013. aastat, kui elektrijaamad peavad hakkama ostma kõiki heitkoguste piirnorme vabaturu tingimustes. Niisugusel juhul on mõistlik meede süsinikdioksiidi heitkoguste piiramiseks ja seega kliimamuutuste vastu võitlemiseks muutunud tarbijatele koormaks ja põhjustanud järjest suureneva ühiskondliku rahulolematuse.

Kolmandaks, raportis sisalduvad tervishoidu puudutavad kohased meetmed nõuavad samuti rahalisi lisaressursse. Nende ressursside leidmine on eriti raske vähem arenenud liikmesriikidele, kuna neil on juba tõsiseid raskusi oma kodanike kõige põhilisema tervishoiu finantseerimisega. Lõpetuseks tahaksin tänada Riesi väga laiahaardelise ja üksikasjaliku raporti eest, milles käsitletakse keskkonna mõju inimese tervisele.

Hiltrud Breyer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) juhataja, oleme jõudnud selles tegevuskavas poolele teele ning on aeg vahekokkuvõtteks. Teeme ülevaate tööst, mis on praeguseks tehtud ja küsimus, mida peame endale esitama, on järgmine: kas on olnud silmnähtavaid tulemusi?

Komisjon lõõgastub ja ütleb, et on rahul. Ent kui öhk, mida hingame ja vesi, mida joome, teevad meid haigeks, on Euroopa jaoks ülim aeg tegudele asuda ja muutuda juhtivaks jõuks üldises uues lähenemises sellistele terviseriskidele. Just seepärast ei saa tegevuskava vaadelda lihtsalt lisana olemasolevale ELi poliitikale; see peab seadma uusi mõõdupuid.

Tervitan asjaolu, et keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuskomisjon on vastu võtnud tugevalt kriitilise seisukoha tegevuskava suhtes ja on nõudnud suuri muudatusi. Oleme kindlalt veendunud, et tegevuskava on määratud ebaõnnestumisele, kui ei põhine proaktiivsel ennetamispoliitikal, ja üks asi peab olema selge: ilma selgelt määratletud kvantitatiivsete eesmärkideta on see tühi kui öhk.

Meil on hea meel, et keskkonnaraport kannab rohelist käejälge, eriti mis puudutab nanotehnoloogiat. On selge, et uusi võimalikke ohte pole tegevuskavas piisavalt arvesse võetud. Muidugi on skandaalne, et nanotehnoloogiaga seotud ohtude puhul peidab Euroopa Komisjon pea liiva alla ja väidab, et praegused õigusaktid on piisavad. Teame, et tõde on vastupidine. Nanotehnoloogial võimaldatakse areneda tegelikult õiguslikus vaakumis.

Siis on veel elektrosudu küsimus: teame, et elektromagnetiline kiirgus on tähtis ja järjest suurenev probleem, niisiis on meile kui Euroopa Parlamendile küllaltki vastuvõetamatu tõsta piirväärtusi, mis on juba niigi liiga kõrgele seatud. Veel üks küsimus on siseruumide õhukvaliteet: EL on seadnud tähised, mis puutub kaitsesse peenosakeste vastu, aga kuidas on siseõhu kvaliteediga, arvestades, et vedame enamuse oma ajast suletud ruumides? Komisjon ei saa jätkuvalt seda küsimust ignoreerida.

Kutsume komisjoni üles esitama selgeid õigusakti ettepanekuid õhukvaliteedi parandamiseks kõikides asjakohastes valdkondades: ehitusprojektid, mööblitootmises kasutatavad liimid jne.

Parema kaitsetaseme saavutamine eriti ohustatud rühmadele, nagu näiteks lapsed ja rasedad naised, on samuti asi, mis on meile väga südamelähedane, ja ettevaatuspõhimõtte peaks olema juhtivpõhimõtte meie õigusloomes, mis puudutab kõiki neid alasid. Loomulikult oleks me tahtnud rohkem saavutada, aga loodame, et komisjon ei ole sellega lõpetanud. Töö selles valdkonnas ei tohi seisma jääda ning usume, et suudame seda küsimust edasi viia.

Bairbre de Brún, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (GA) Tahan seda Riesi raportit tervitada.

Kutsun komisjoni ja liikmesriike üles pühendumata taas täielikult Euroopa keskkonna- ja tervisealase tegevuskava eesmärkidele ning muuta kava jõulisemaks, ambitsioonikamaks ja meie vajadustele vastavamaks. Tervitan eriti volinik Dimase öeldut. Teatud kindlate vähitüüpide esinemise sagenemine näitab, et me ei saa jääda loorberitele puhkama.

Eriti tahan välja tuua tegevust vaimse tervise valdkonnas, mis on äärmiselt tähtis. Halb vaimne tervis on peamine enesetapu riskitegur Iirimaa ning just enesetapud viivad Iirimaa kõige rohkem noori inimesi hauda. EL peaks rohkem toetama piisavate ennetusstrateegiatega väljatöötamist, kõik meetmeid ELi või rahvusvahelisel tasandil, mis aitaksid meil edendada vaimset tervist, oleks teretulnud.

Toetan ka üleskutseid meetmete võtmiseks siseruumide õhukvaliteedi ning seadmete ja mööbli tootmisel kasutatavate keemiliste ühendite ohutuse küsimuses. Komisjon on võtnud teatud tähtsaid meetmeid, kuid meil on tarvis laiahaardelist siseruumide õhukvaliteedi poliitikat, arvestades hingamisteede haiguste ulatust ELis.

Peame pakkuma toetust ka meie VKedele, et tagada nende suutlikkus kinni pidada keskkonnatervise määrustest ja astuda samme parandamiseks nendepoolset mõju keskkonnale. Minu valimisringkonnas toetas Interreg üht suurepäraseks sellealast projekti.

Meie kliima muutub ja see toob kaasa uusi väljakutseid nii tervise- kui ka keskkonnavallas. Uute ohtudega meie keskkonnale ja tervisele, mida põhjustavad kliimamuutused, tuleb hakata tegelema varakult ja tõhusal viisil.

Palju on juba ära tehtud, aga rohkem ambitsioonikust ja mõistlikke konkreetseid meetmeid on sõnum, mille tahan täna saata Euroopa Komisjonile!

Irena Belohorská (NI). - (SK) Täna teid, volinik ja teid, minister, et tulite meid kuulama. Tänu Frédérique Riesile, raportööri, selle raporti koostamise eest. See on väga ambitsioonikas kava, mida on väga keeruline, et mitte öelda võimatu, hinnata. Liiatigi hindame ambitsioonikate eesmärkide rakendamist väga mitmepalgelises keskkonnas, mis hõlmab 27 liikmesriiki erinevate tervishoiusüsteemidega ja erinevate looduskeskkondadega.

Üks kõige tõsisemaid päevakorral olevaid mureküsimusi on vähktõbi. Oleme tihti seisnud silmitsi tulevikuprognosidega, mis on väga ähvardavad. Statistika näitab, et selle haiguse tagajärjel sureb väga suur osa peamiselt töö- ja pensioniealisest elanikkonnast. Paljudel juhtudel on selgelt näha keskkonna mõju rahvastiku tervislikule seisundile.

Mitte vähem tähtis – ja raport toetab mu rõhuasetust sellele – on elanikkonna teavitamine keskkonna mõjudest tervisele ja raskete haiguste esinemisest ning mitmesuguste valitsusväliste organisatsioonide võimekusest toetada sellega seotud tegevust.

Igal mündil on kaks külge: ühest küljest mängivad Euroopa Liit või kohalikud institutsioonid tähtsat rolli üldsuse teavitamise kaudu, teisest küljest on tähtis, et elanikkonnal oleks juurdepääs, teadmine, kuidas sellist teavet ja fakte omandada ning kuidas neid kasutada.

Ennetamine on tõhus ainult sel juhul, kui seda on õigesti mõistetud ja tõlgendatud ning kui need tingimused on täidetud, on ka võimalik jälgida reaalselt toimet arvudes. On võimalik hinnata kava lühiajalisest vaatevinklist, kuid nende vahendite rakendamise peamisi tagajärgi on kõige parem jälgida ja kvantifitseerida kesk- ja pikaajalisest vaatepunktist lähtudes.

Avril Doyle (PPE-DE). - Austatud juhataja, ehkki see ülevaade on väga oodatud, arvan ma, et vajame arutelus rohkem avameelsust, ning peame aktsepteerima, et me ei saa kaitsta inimesi – oma kodanikke – nende endi eest, samuti ei peaks me üritama luua seadusi kõikide elu ohtude kohta. Rahva toetus ELi projektile on tegelikult ohus, kui jätame mulje, et meie missioon on elu kõigi aspektide reguleerimine – ja selline on praegu üldsuse interpretatsioon. Peame olema väga ettevaatlikud, et anda täpselt edasi, milles see ELi projekt tegelikult seisneb.

Sooviksin samuti saada kinnitust, et põhiosa sellest kavast ei ole lihtsalt juba planeeritud projektide ümberpakkimine ja ümbermargistamine. Me vajame olemasolevate ELi õigusaktide paremat rakendamist liikmesriikide tasandil ja paremat komisjonipoolset kontrolli ja jõustamist. Parema hindamine ja muidugi olemasolevate õigusaktide mõjukust ja tõhusust käsitlev arutelu on prioriteet, niipalju kui minusse puutub.

Prioriteetne mure uutest õigusaktidest rääkides siin täiskogus peab olema kliima- ja energiapakett. Kliimamuutused mõjutavad tervist mitmel moel, kaasaarvatud alatoitlus, mis johtub toidunappusest eri maailmapaigus; surmad ja vigastused, mida põhjustavad äärmuslikud ilmastikuolud, näiteks kuumalained, üleujutused, tormid, tulekahjud ja nendest tulenevad sotsiaalsed probleemid; mitmesuguste kõhulahtisustõbede suurenenud koormus; kardio-respiratoorsete haiguste sagenemine; tõsised probleemid veenappusega – osaliselt üle 40% maailmast tuleb järgneva 10 aasta jooksul tegelikult probleemide veenappusega – ja joogivesi. On väga teretulnud, et see vahekokkuvõtet käsitlev määrus tunnistab kliimamuutuste mõju tervisele, ja ma aplodeerin sellele.

Ja veel üks väga tõsine küsimus, mis tegelikult on ikka veel Tuhkatriinu rollis selles mõttes, kuidas me sellesse suhtume Euroopa ja liikmesriikide tasandil – see on kõik Euroopa vaimse tervisega seonduv. Iga neljas eurooplane kannatab vaimse tervise probleemide all vähemalt korra elus jooksul. Ainuüksi Iirimaa lähedalt vaimne tervis maksma kuni 4% meie rahvuslikust koguproduktist ning, traagiliselt, seal oli üle 460 enesetapu ainuüksi eelmisel aastal – registreeritud enesetapu. See oli tõusnud eelmise, 2006, aastaga võrreldes 12% – Iirimaa, mis on parima-elupaiga-baromeetritel kõrgel kohal, arvan, et Luksemburgi järel. (Ma ei tea, kes koostab kriteeriumid nende baromeetrite jaoks.) Aga me peame seda küsitavaks pidama.

See vaimse tervise probleem Euroopas, ja sellest tulenevad probleemid, väärivad tähelepanu ja piisavaid ennetusstrateegiaid selles väga tähtsas valdkonnas. Raportööri prognoos, et tegevuskava on määratud ebaõnnestumisele, kas tervikuna või osaliselt, on murettekitav ning ma tahaksin kuulda kinnitust komisjonilt – aga ka eesistujariigilt – et see pole nii.

Evangelia Tzambazi (PSE). – (EL) Austatud juhataja, daamid ja härrad, õnnitlen raportööri laiahaardelise ja tiheda raporti puhul, milles hinnatakse objektiivselt progressi, mis on saavutatud Euroopa tegevuskava aastateks 2004–2010 rakendamisel, samal ajal võttes arvesse puudujääke ja uusi andmeid.

Lubage mul tuua esile mõningaid siseruumide õhukvaliteediga seotud küsimusi ja selle mõju inimeste tervisele, eriti kõige ohustatumatele rühmadele, nagu näiteks lapsed ja eakad. Pidades meeles, et vedame 90% ajast siseruumides, peab Euroopa Komisjon viivitamatult asuma koostama sellealast strateegiat, keskendudes nii suuniste kehtestamisele kui ka kodanike kaitsmisele, kes puutuvad kokku mitmesuguste bioloogiliste ja keemiliste saasteallikatega.

On olulise tähtsusega sobiva raamistiku rajamine, et vähendada kemikaalidega kokkupuutumist. Erilist rõhku tuleb asetada ühiskondlike hoonete, ametasutuste ja koolide seisukorrale, et saaksime kaitsta kõige ohustatumaid.

Janusz Wojciechowski (UEN). - (PL) Austatud juhataja, seos tervise ja keskkonna vahel on ilmne, nii nagu ka seos keskkonna ja põllumajanduse vahel, sest mõistlik ja ratsionaalne maaviljelus aitab keskkonda kaitsta.

Me oleme kahjuks vastamisi teatud arengutega põllumajanduses, mis on keskkonda kahjustavad. Väikesed perefarmid on kadumas, ning Euroopa põllumajandus on muutumas järjest tööstuslikumaks, mis tekitab keskkonnale kahju. Põllumajanduspoliitika peaks tegema rohkem väiksemate perefarmide kaitseks, sest neid majandatakse keskkonnasõbralikumal viisil.

GMO tehnoloogia kujutab endast veel üht riski. See laieneb jätkuvalt vaatamata paljudele tõsiste kahtlustele, mis puudutavad GMO saaduste negatiivset mõju keskkonnale ja inimeste ning loomade tervisele. Euroopa Liit peaks GModes suhtes tegutsema ettevaatusega. Toetan Riesi raportit, ta väärrib õnnitlusi suurepärase töö puhul.

Satu Hassi (Verts/ALE). - (FI) Austatud juhataja, daamid ja härrad, minu siiraimad tänud kuuluvad raportöörile, Riesile, suurepärase töö eest. Kahjuks pean ma ühinema kriitikaga, mida paljud siin on avaldanud kava enda suhtes. See toetub olemasolevatele meetmetele ning ei näita teed edasiminekuks.

Ikka ja jälle on ettevaatuspõhimõtet eiratud, kui inimesed on uute avastuste pärast elevil. See on selgelt nähtav ka praegu seoses nanomaterjalidega ja elektromagnetväljadega. Nanomaterjalid on muutumas üha üldlevinumaks nähtuseks, seda isegi tarbekaupades, aga seadusandlus ei jõua järele, ehkki teadlased hoiatavad, et nanomaterjalid võivad muutuda sama ulatusega terviseprobleemiks nagu asbest, kui me riske tõsiselt ei võta. Sama kehtib ka elektromagnetväljade kohta, millega puutuvad kokku sadad miljonid inimesed, ehkki me teame väga vähe nende mõjudest. Mõnes riigis, näiteks Itaalias, on baasjaamade ja koolide vahel 500 meetrine turvatsoon, aga Soomes asuvad baasjaamad isegi koolide katustel. Selle jaoks on hädasti vaja uusi Euroopa norme, milles võetakse arvesse teaduslikke avastusi.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Daamid ja härrad, nõustun täielikult Riesi hinnanguga keskkonna ja tervise tegevuskavale. Nagu raportöör, usun ka mina, et kava on võimatu tõlgendada ja see on määratud läbikukkumisele. Mõned selle eesmärkidest, näiteks enesetappude ennetamine või kliimamuutuste mõju inimeste tervisele käsitlev kommunikatsioonistrateegia on hämmastavad. Kava on halvasti planeeritud, nii finantsiliselt kui ka eriti korralduslikust küljest vaadelduna. Tegevused, mida tuleks rakendada, on ebamääraseks ja tekitavad vastuste pakkumise asemel kahtlusi ning küsimusi. Dokument duplitseerib ka Maailma Terviseorganisatsiooni sarnast kava.

Euroopa keskkonna- ja tervisealane tegevuskava on kahjuks lihtsalt järjekordne aines õigustatud kriitikaks, nagu ka maksumaksja raha raiskamine ja mõttetu Brüsseli bürokraatia. Usun, et komisjon peaks viivitamatult selle kava rakendamise lõpetama, tegema tihedamat koostööd Maailma Terviseorganisatsiooniga ja kindlasti mitte välja kuulutama tervisekava järgnevat faasi Euroopa tasandil.

Edite Estrela (PSE). - (PT) Tahan alustada Riesi õnnitlemisega tema töö puhul. Seos viletsa keskkonna ja terviseriskide vahel on nüüd selge. Praegu eksisteerib rohkem haigusi, mis on seotud keskkonnafaktoritega ja kliimamuutustega, nagu näiteks hingamisteede haigused, allergiad ja erinevad vähktõved.

Ülemaailmne soojenemine on uute pandeemiate algpõhjus. Uurimused näitavad, et põuad ja üleujutused tapavad rohkem inimesi kui ükski teine loodusõnnetus. Halb õhukvaliteet koolides ja terviseasutustes põhjustab samuti tõsisemaid probleeme.

Järjest suurem hulk inimesi haigestub saastatud õhu tõttu suurlinnades ja hoonetes, saastatud vee ja isegi põhjavee tõttu, mis johtub põllumajandusmaade reostatusest taimekaitsevahenditega ning reovete ja linnajäätmete puudulikkusest käitlemisest. On vaja võtta meetmeid vältimaks tulevasi probleeme.

Luca Romagnoli (NI). - (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, Riesi raport on täiesti väljaspool etteheiteid, eriti seepärast, et raportöör jälgib komisjoni kavandatud meetmete rakendamist pinga, jagamatu

tähelepanuga, samuti esitab ka küsimusi ja nõuab rohkem pingutusi loodetud ennetusstrateegia suhtes, mis peab iseloomustama Euroopa poliitilist tegevust.

Aplodeerin samuti palvele, et komisjon avaldaks rohelise raamatu siseruumide õhukvaliteedi kohta ning juhiks tähelepanu tundlikkusele, millega raportöör käsitles elektromagnetväljade kahjulikkust inimeste tervisele.

Kokkuvõttes võin toetan kõike, mida Ries on öelnud ning loodan, et see raport kogub parlamendilt võimalikult laialdase toetuse.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Kliimamuutused mõjutavad inimeste tervist märkimisväärselt, teatud nakkuslike ja parasiitlike haiguste vohamise kaudu, mida põhjustab peamiselt temperatuuritõus.

Kuumalainete, üleujutuste ja kultiveerimata maadel esinevate tulekahjude sagedus võib viia teiste haiguste esiletulekuni, puudulike hügieenitingimusteni ja surmadeni.

Suviti on Rumeenia järjest enam pidanud toime tulema kuumaperioodidega, üleujutustega ja tormidega. Tänavuse suve üleujutused on jätnud tuhanded Rumeenia kodanikud peavarjuta ja hügieenitingimusteta.

Ma palun komisjonilt võimaldada Rumeeniale küllaldast rahalist toetust, et leevendada nende loodusõnnetuste tagajärgi.

Transpordi poolt tekitatud heitkoguste, millest on tekkinud 70% linnasaastest, vähendamine aitab kaasa õhukvaliteedi paranemisele. Direktiivid kütusekvaliteedi kohta, maanteeõidukite heitkoguste vähendamise kohta ja linnatranspordiks mõeldud keskkonnasõbralike sõiduvahendite propageerimise kohta aitavad kaasa keskkonnasaastatuse vähendamisele.

Siiski on tähtis jälgida nende rakendamist ja saavutatud tulemusi

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Rahvusvaheline aruanne „Bioinitiative“ elektromagnetväljade ja nende mõju kohta inimeste tervisele tekitab muret ja selles leitakse, et olemasolevad piirnormid mitteioniseeriva kiirguse kohta on vananenud ja vajatakse viivitamatuid meetmeid, et vähendada inimeste kokkupuudet kiirgustega, mis lähtuvad mobiiltelefonioperaatorite poolt kasutatavatest seadeldistest.

Teaduslikud uuringud on näidanud, et need kiirgused tekitavad terviseprobleeme, nagu näiteks unehäireid, laste leukeemiat, märkimisväärset stressi suurenemist ja kümme aastat mobiiltelefoni kasutamist kahekordistab riski haigestuda ajuvähki. Uus tegevus- ja tervisekava peab võtma arvesse neid ohte, mis on järjest suurenemas uute tehnoloogiate ilmumise tõttu ja on laienemas maapiirkondades ja arengumaades.

Peame jätkama teadusuuringuid sel alal ja aladel, mis on seotud vaimse tervisega, näiteks stress ja depressioon, et teha kindlaks, kas neid võib õigusega pidada seotuks mitteioniseeriva kiirgusega.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Austatud juhataja, tahaksin raportööri õnnitleda raporti puhul, mille teema on meile, eurooplastele, nii tähtis. Tahan keskenduda eriti ühele teemale ja esile tõsta bioseire tähtsust. See on menetlus, millega mõõdetakse keskkonna saastatuse ja eurooplaste tervise vahelist suhet. Me ei tohiks hoida kokku vahenditega selle strateegia jaoks. Peaksime investeerima teadusuuringutesse ning siis nende tulemusi rakendama. Lisaks, me ei peaks piirduma ainult ettevaatuspõhimõttest rääkimisega. Peaksime seda põhimõtet rakendama alati, kui me pole kindlad mingi konkreetse keskkonnaküsimuse võimalikus negatiivses mõjus meie tervisele. Ettevaatusprintsip takistab ka haiguste levikut. See hoiab ära allergiate leviku ja muudab paremaks eurooplaste elu ja tegutsemise. Usun, et Euroopa Liit peab tegema rohkem keskkonnanahäiguste alal ja kasutama kodanike huvides tõhusamaid meetmeid. Ma ootan, et komisjon nõnda ka toimiks.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Ma sooviksin raportööri, Riesi õnnitleda raporti puhul, milles kirjeldatakse tegevuskava rakendamise ulatust ja esitatakse palju soovitusi järgmiseks etapiks.

Ma tervitan Euroopa Komisjoni poolt kasutusele võetud meetmeid, mille eesmärgiks on siseruumide keskkonna parandamine. Mina kui arst pean seda sammu väga tähtsaks. Ametiruumides, koolides ja kodudes veedame ülekaaluka osa oma ajast kinnistes ruumides. Kõrge saastatuse tase võib päädida astmaatiliste haigustega, allergiatega ja isegi vähktõvega. Toetan seepärast ettepanekut avaldada roheline raamat ja rakendada kohane seda teemat puudutav Euroopa strateegia.

Pea tähtsaks ka juhtida meie tähelepanu elektromagnetkiirgusele. Tehniline progress võib ebaõige või liigse kasutamise korral põhjustada kindlakujulisi terviseriske, kas siis ebakorrapärase une, Alzheimeri tõve,

leukeemia või teiste haiguste kujul. Euroopa Ühendus peab seetõttu aktiivsemalt tegevusse asuma ja võtma seisukoha selle moodsa ohu suhtes ning astuma ka praktilisi samme.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sooviksin lisada asjaolu, et Liidu rahvastik on vananemas ja arvan, et Euroopa keskkonna- ja tervisealane kava peaks tegelema vanade inimeste probleemidega.

Siiski, 2010. aasta perspektiiv ei ole väga lähedal. Arvan, et on tarvis pikaajalist perspektiivi ja piisavat strateegiat. Me ei tohiks ka unustada, et sündimus on viimastel aastatel vähenenud, laste suremus on kõrge. Liidu majanduslik jätkusuutlikkus põhineb noorel ja tervel Euroopa rahvastikul ja järelikult on Liidul vaja luua konkreetne tegevuskava, et tagada loomulik kasv, mida ühendus vajab.

Lõpetan meeldetuletusega, et on vaja teostada epidemioloogilisi uuringuid, komisjoni hoole all, et teha kindlaks elektromagnetilise kiirguse mõju inimeste tervisele.

Nathalie Kosciusko-Morizet, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, volinik, daamid ja härrad, tahaksin esile tuua fakti, et paljud parlamendiliikmetest, kes on arutelu käigus sõna võtnud, on otsustanud sisse tuua teisi keskkonnaprobleeme ning mulle tundub, et neil on õigus seda teha, ja sellisel juhul te tegelikult kutsute meid üles rakendama suuremat koordinaatsiooni ja lõimumist erinevate keskkonnapoliitikate vahel. Jätsin meelde näiteks Eki, Țicău ja isegi Kuźmiuki, ehkki tema sekkumine keskendus teisale, viited kliimamuutustele, ning Wojciechowski viited põllumajandusprobleemidele, samuti ka Estrela viited direktiivile asulareovee puhastamise kohta. Kõik need teemad on omavahel seotud ja see näiline keerukus peaks pakkuma meile lisamotivatsiooni, mida on vaja, et täiendada oma teadmisi keskkonnatervise küsimustes. Jah, Doyle, eesistujariik on selles suunas täiesti motiveeritud. See saavutatakse direktiivide kaudu, mille kallal me praegu töötame, nimelt IPPC-direktiiv, mulladirektiivi ettepanek ja energia-kliimapakett, kui mulle on tuletatud meelde seost kliimamuutustega. Nende direktiivide kaudu asume teemade kallale ja kehtestame seoseid erinevate tuntud patoloogiatega, nagu vähktõbi, millele on juba viidanud Belohorská.

Siiski on tekkimas ka palju uusi probleeme ja neid on puudutanud mitmed tänased sõnavõtjad. Elektromagnetlainete probleemi on juba mingil määral lähemalt uuritud, ning pean siinkohal silmas eriti Interphone-uuringut, aga kogu aeg on turule tulemas uued tehnoloogiad ja need sunnivad meid igal juhul pikaajaliseks lähenemiseks. Mõtlen ka siseruumide õhukvaliteedist, teema, mida paljud teist mainisid, mida ei peaks vaatlema äsja ilmsiks tulnud küsimusena, sest see on alati eksisteerinud. Kuid ikkagi on seda palju vähem uuritud, ehkki me veedame 90% oma ajast siseruumides.

Ferreira tahtis teada, kas kehtib seos näiteks riiklikul tasandil Prantsusmaal Grenelle'i keskkonnanarutelu ja Euroopa tegevuskava vahel. Grenelle'i keskkonnanarutelu kontekstis oleme teinud palju tööd keskkonnatervise küsimustega ja oleme puutunud kokku samade probleemidega, mida olete kommenteerinud ühel või teisel viisil. Kõigepealt on meil kindlaksmääratud patoloogiad, need alad, mis on korralikult dokumenteeritud ja kus tuleb saavutada täiendavat edasiminekut, kaasaarvatud küsimus vähkkasvajate seosest keskkondlike põhjustega. Siis on meil kõik uued mured, kus on palju edasiminekuruumi. Grenelle'i keskkonnanarutelul, näiteks, oleme võtnud meetmeid, et klassifitseerida kõik nanoosakesed, et seada sisse kohustuslik deklareerimisprotsess neile nanoosakestele, mis turule tuuakse, et võimaldada parem reguleerimis- ja jälgimissüsteem siseruumide õhu jaoks ning et võtta kasutusele parem kontroll kõigile siseseadmetele ja mööblile, millest osad kujutavad endast probleeme siseruumide õhukvaliteedile.

Ferreira, te küsisite koordinaatsiooni kohta ning kas tegelikult eksisteerib koordinaatsioon riiklike keskkonnatervise skeemide ja Euroopa tegevuskava vahel. On selge, et selline seos tekitaks probleeme. Oleme praegu faasis, kus iga liikmesriik koostab oma plaani, mis põhineb selle riigi konkreetsetel probleemsetel valdkondadel. Kuid mulle tundub, et oleks võimalik võtta kasutusele teatud koordinaatsiooni määr pärast selle algaasi läbimist ning see oleks alus järgmiseks etapiks protsessis. Lõpetuseks, kui lubate, juhataja, tahaksin vihjata asjaolule, et – soovimata solvata kohalolevaid meessoost parlamendiliikmeid ja tänades neid kaaspanuse eest – täna hommikul on selles täiskogus sõna võtnud peamiselt naissoost parlamendiliikmeid ning ma ei näe selles situatsioonis mitte probleemi, vaid soodsat võimalust ja võib-olla ka lootusemärki.

Stavros Dimas, volinik. – (EL) Austatud juhataja, daamid ja härrad, täna teid konstruktiivse arutelu eest keskkonna ja tervise seost puudutaval tähtsal teemal. Arvan, et see arutelu on olnud väga kasulik võimalus arvamuste vahetamiseks saavutatud edasimineku kohta ja sõlmvaldkondades läbi viidud teadusuuringutest, mille eesmärk on teha kindlaks, kas nõukogu soovitusel esitatud kokkupuute piirmäärad vajavad revideerimist.

Komisjon palus hiljuti juurdekuulaval tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomiteel läbi vaadata oma arvamus, võttes arvesse kõige uuemat informatsiooni raportis.

Uusimad arengud ja algatused, mida komisjon on teinud keskkonnatervise seost puudutavates konkreetsetes küsimustes, on väga tähendusrikkad; need näitavad, et kõrvuti kesk- ja pikaajalise koostöö arendamisega keskkonna-, tervise-, ja teadusuuringusektorite vahel, on võimalik võtta tarvitusele viivitamatuid meetmeid, et kaasata tervishoiu mõõde keskkonnapoliitikasse, millest oleks kasu nii keskkonnale kui ka tervisele.

Nüüd ühtlustamisest, mida üks sõnavõtja mainis. Mitmesuguste riiklike keskkonna- ja tervisealaste tegevuskavade ühtlustamine on saavutatav esiteks keskkonna- ja tervisealase foorumi kaudu, mis viiakse läbi Euroopa Komisjoni soosingul, ja teiseks WHO kaudu, kelle asjakohastes tegevustes komisjon aktiivselt osaleb.

Mis puutub nanomaterjalidesse, siis kuue nädala eest, 17. juunil 2008, võttis komisjon vastu teatise ELi nanomaterjale käsitlevate õigusaktide kohaldamisala kohta, milles toonitatakse ettevaatuspõhimõtte rakendamise tähtsust selles valdkonnas.

ELi õigussätted ei pruugi viidata otseselt terminile „nanomaterjalid“, aga tuleks aktsepteerida, et ELi õigussätted hõlmavad suures osas riske, mis on seotud nanomaterjalidega. Komisjon on muidugi teinud järelduse, et olemasolevate õigusaktide jõustamine peab olema hoogsam ja asjakohased tekstid, näiteks täpsustused ja tehnilised juhised tuleb uuesti läbi vaadata, et oleks võimalik neid paremini rakendada seoses nanomaterjalidega. Komisjon toetab muidugi ka jätkuvalt asjaomaseid teadusuuringuid, et täita eksisteerivaid lünki teadmistes.

Kliimamuutuste ja tervise vaheline suhe on ilmselgelt üks järjest suureneva tähtsusega küsimusi, vastavalt vahehindamisele, ja mul on hea meel, et seda on täna paljud sõnavõtjad esile toonud. Seda teemat käsitletakse valges raamatus kliimamuutustega kohanemise kohta, mis saab varsti heaks kiidetud.

Mis puutub meie Poola kaasp Parlamendiliikme kommentaari, mis ei ole otseselt kõnealusesse teemasse puutuv, kuid on tähendusrikas energeetika- ja kliimapaketi kontekstis, siis pean ütlema absoluutselt sõnaselgelt, et elektrihindade tõus Poolas ja teistes riikides, kus elektri hindu reguleeritakse, ei johtu enampakkumise kasutuselevõtmisest Euroopa kasvuhoonegaasiheite õiguste süsteemi. Tõus johtub vajadusest lisainvesteeringuteks energeetikasektoris, sest pole investoreid, kui ei ole vastavat väljavaadet tuludeks investeeringutest energeetikasektoris. Hinnatõusud tekivad ka energeetikasektori liberaliseerimise ja ELi energeetikaturu ühtlustamise tõttu.

Osalemine CO₂ga kauplemise skeemis, et võidelda kliimamuutuste vastu, aitab saavutada 15%, ja tuleb märkida – pean seda toonitama, sest olen hiljuti lugenud Poola ametnike avaldusi paljudes ajalehtedes, et see põhjustab Poolas majandusprobleemi jne – pean kindlasti tegema selgeks, et see raha, mida vajatakse CO₂heitkoguste õiguste ostmiseks, jääb asjaomasesse riiki, näiteks Poolasse. Ja veel, Poola saab lisaks umbes 1 miljard Eurot ümberjaotamisest, mis tuleneb õiguste enampakkumisest ELi riikides, kelle sissetulek ühe elaniku kohta ületab Euroopa keskmise.

Need mured on järelikult alusetud. Poola saab süsteemist ja Euroopa Parlamendis ja komisjonis arutlusele tulevast paketist ainult kasu.

Tegevuskava on tõhus vahend kõikide Euroopa liikmesriikide ja ühenduse tasandi keskkonna-, tervise- ja teadusuuringute sektorites toimivate jõudude korrastamiseks, eesmärgiga keskkonnapoliitikat kujundades keskkonna ja tervise vahelist seost veel tõhusamalt arvesse võtta.

Seda eesmärki tuleb taotleda isegi veel intensiivsemalt, kõikide asjast huvitatud osapoolte koostöös ja Euroopa Parlamendi toel. Ja veelkord, lubage rõhutada, et olen rõõmus meie koostöö ja eesistujariik Prantsusmaa toetuse üle.

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Asepresident

Frédérique Ries, raportöör. – (FR) Austatud juhataja, tahaksin önnitleda iga siin kohalolevat parlamendiliiget eraldi tänase arutelu kõrge kvaliteedi puhul. Leian, et see valdkond on eurooplaste muredes kesksel kohal ning on „rahva Euroopa“ südames. See on oluline. Tahan tänada igaüht kolleegidest ja kaasp Parlamendiliikmetest arvamuse ja hinnangu eest ning samuti ettepanekute eest, mida nad on esitanud, ning millest enamik on olnud väga ambitsioonikad. Ma ei hakka neid kõiki siin kokku võtma, sest seda on juba teinud riigisekretär ja volinik Dimas.

Tahaksin lihtsalt konkreetselt tagasi pöörduda elektromagnetväljade juurde.

Kosciusko-Morizet mainis Interphone-uuringut, kuid oleme sellele probleemile väga keskendunud: selle uuringu tulemused pole täielikult avaldatud just nimelt seetõttu, et mõne arvates on need vasturääkivad, samal ajal kui mitmed eksperdid, kes on olnud sellega seotud ja töötavad Iisraelis, on nüüd esile toonud seose GSM lainetega kokkupuute ja kõrvasüüljenäärmevähi tekkimise vahel. Seepärast põhimõtteliselt ootame ära tõendid, enne kui tegutsema asume.

Lõpetaksin nimetades meie muudatusettepanekut nr 1, mis on esitatud täiskogus, ja paluksin teid seda toetada, sest see on esitatud enamiku parlamendifraktsioonide poolt. Selles sätestatakse, et tehnoloogia arenedes ja muutudes, nagu selles konkreetses valdkonnas, tuleks ka kokkupuute piirnorme vastavalt kohandada, vastasel juhul ei tee me midagi nende tarbijate abistamiseks, kes võivad olla ohustatud. Loodan palavalt, et Prantsusmaa eesistujana toetab seda 1999. aasta soovitusel muudatusettepanekut.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (lõukorra artikkel 142)

Gyula Hegyi (PSE), kirjalikult. – (HU) Riesi raportis käsitletakse selliseid tähtsaid küsimusi nagu Euroopa keskkonna- ja tervisealase tegevuskava vahetähtsuse. Selle lühida võimaluse piires tahaksin pöörata tähelepanu magevee küsimusele Ungaris ja paljudes teistes ühenduse riikides, ülemaailmne kliimamuutus tähendab põhiliselt sademete ekstreemset jaotumust.

Üleujutused vahelduvad kuivade kuudega, ja see kutsub üles uuele veekorraldusstrateegiale. Peame iga mageveetilka vastutustundlikult käsitlema. Seda on võimalik saavutada ainult koostöö kaudu ühenduse tasandil, ja märkimisväärne hulk ühenduse ressursse tuleb teha kättesaadavaks veekorralduseks hiljemalt 2013. aastal algava eelarveperioodi jooksul. Tervisliku joogivee tagamine kogu ühenduse territooriumil ning ravivate ja geotermilise energia kasutamine soojusallikatena on sellega seotud.

Mitukümmend tuhat Euroopa kodanikku on surnud linnakuumalainete tagajärjel, ja nende leevendamine nõuab samuti vett. Kasutades arengumaade veeprojekte võivad meie silmapaistvad teadlased olla abiks liidu projektide raames. Ärgem unustagem, et magevesi on võib-olla 21. sajandi tähtsaim varandus!

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Pean kohaseks kaasata raportisse viide komisjoni ja liikmesriikide kohustusest toetada Euroopa laste keskkonna- ja tervisealast tegevuskava. Euroopa laste tervise küsimus vajab viivitamatut tähelepanu, võttes arvesse raskeid probleeme, millega liikmesriigid tegelevad.

Tahaksin teid teavitada murettegevast statistikast, mis on registreeritud sel aastal Rumeenia koolides: iga neljas õpilane põeb mingit kroonilist haigust. Ametliku aruande kohaselt põhjustavad seda ebaõige toitumine, füüsilise aktiivsuse puudumine ning liiga rasked koolikotid. Kõige levinumad tervisehäda on nägemisprobleemid, kasvu aeglustumine, selgroo deformatsioonid, kõnehäired ja aneemia.

Paljud õpilased ja koolieelikud on ülekaalulised ning tüsedust põhjustab kiirtoidu söömine. Lisaks asjaolule, et nad elavad keskkonnas, mis on tervisele järjest ohtlikum, tundub, et ka sotsiaalne keskkond, milles lapsed arenevad, pole just kõige sobivam. Sellel põhjusel usun, et kogu Euroopa peaks väga tõsiselt laste terviseprobleeme vaatlema, enne kui jõuame situatsiooni, kus peame endalt küsima, milline näeb Euroopa välja homsel päeval.

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte austamine on üks Euroopa Liidu prioriteetidest. Kui vaja, kasutab liit tõkestavaid meetmeid, mis on tuntud sanktsioonidena, kui need on vajalikud eelnimetatud eesmärkide saavutamiseks. Sanktsioone tuleks abinõuna kasutada ainult tõsise hädaohu või inimõiguste rikkumiste korral, või juhul kui lepitus- või diplomaatilised meetmed on osutunud ebatõhusaks.

Sanktsioonide rakendamine on õigustatud ainult looduskeskkonnale pöördumatu kahjustuse tekitamise juhtudel, kui see hakkab ohustama turvalisust ja on seega raske inimõiguste rikkumine. Niinimetatud topeelstandardid ei ole siiski lubatud. Sellega pean silmas järjekindluse või võrdõiguslikkuse puudumist sanktsioonide kohaldamisel või rakendamisel. Kõige sagedasemad Euroopa Liidu rakendatavad sanktsioonid on viisadest keeldumine ja relvaembargod. Lisaks kujutavad sanktsioonid endast relva terrorismivastases võitluses.

Musta nimekirja koostamine terroristliku tegevusega seotud institutsioonide ja isikute nimedest on tähtis element ELi terrorismivastases poliitikas.

Rahvusvaheline kooskõlastatud tegevus on vajalik määratud sanktsioonide tõhususe suurendamiseks.

Liit peaks jätkama sobivalt sihitud tugevate sanktsioonide kohaldamist konkreetsete probleemidega toimetulekuks, samas vähendades miinimumini humanitaartagajärjed või negatiivsed mõjud üksikisikutele, kelle vastu need polnud suunatud.

5. Mullakaitse (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse teemal, mille esitas nõukogule keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuskomisjoni nimel Miroslav Ouzký ning täpsemalt mullakaitse raamdirektiivi edenemise kohta nõukogus (O-0070/2008 - B6-0455/2008).

Miroslav Ouzký, autor. – Austatud juhataja, lubage mul rõhutada, et septembris 2006 võttis komisjon vastu raamdirektiivi ettepaneku mullakaitse kohta, eesmärgiga kaitsta mulda üle kogu Euroopa Liidu. Sellele ettepanekule järgnes väga elav ja huvitav mõttevahetus minu komisjonis – keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuskomisjonis. Raportöör, Christina Gutiérrez-Cortines, nägi kompromissi saavutamiseks palju vaeva.

Esimese lugemise järgne seisukoht võeti Euroopa Parlamendis vastu 14. novembril 2007. Sellest ajast alates on olnud ebaselge, millal saab nõukogu vastu võtta ühise seisukoha ja millal teatakse sellest Euroopa Parlamendile.

Juuni algul esitas minu komisjon järelikult nõukogule suuliselt vastatava küsimuse, et rohkem teada saada edusammudest, mis on nõukogus saavutatud alates parlamendi seisukoha vastuvõtmisest. Oma komisjoni nimel tahaksin nõukogult paluda üksikasjalikumalt selgitust saavutatud edu kohta. Ja veel, mu komisjon sooviks teada, millal saaks nõukogu praeguse kava järgi teha Euroopa Parlamendile teatavaks oma ühise seisukoha mullakaitse raamdirektiivi kohta.

Nathalie Kosciusko-Morizet, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, volinik, daamid ja härrad, Ouzký, Euroopa ühenduse kuuendas keskkonnaalases tegevuskavas tõdetakse, et muld on taastumatu loodusvara ja toitekeskkond, mis allub keskkonnapiirangutele. Kavas taotletakse määratleda absoluutses ja ühemõttelises sõnastuses konkreetne strateegia mullakaitseks, mis arvestaks subsidiaarsuspõhimõtet ja regionaalseid eripärasid, millest kõik väga hästi aru saavad.

Veebruaris 2007 – ka mina pöördun ajaloos tagasi – korraldas nõukogu nõuandva arutelu, mis puudutas komisjoni teatist teemastrateegia ja direktiivi ettepaneku kohta. Detsembris 2007 vaatles see ettepanekuid kokkuleppe saavutamiseks direktiivide osas, mille oli koostanud Portugal eesistujariigina, kes oli selle ettepanekuga seoses võtnud ette tohutul hulgal tööd, ning nendes ettepanekutes võeti arvesse Euroopa Parlamendi poolt esimesel lugemisel väljendatud arvamust. Kahjuks, ning vaatamata eesistujariiki Portugali tohututele pingutustele, ei olnud sel ajal võimalik saavutada poliitilist kokkulepet. Lahkarvamus esines mitmesugusel kujul: mõned liikmesriigid seadsid kahtluse alla algatuse paikapidavuse, teisisõnu vajaduse võtta kasutusele ühenduse määrusi mullakaitseks; teised arvasid, et raamdirektiiv pakuks suuremat paindlikkust ja aitaks iseäranis võtta arvesse neid riiklikke poliitikaid, mis olid juba rakendatud, poliitikaid, mida polnud piisavalt tunnustatud direktiivi ettepanekus esitatud kujul. Sestsaadik on mitmel liikmesriikidel olnud aega mõelda ning Prantsusmaa soovib arutelu nõukogus taasavada. Euroopa Parlamendi arvamused on loomulikult põhikomponendiks meie mõttevahetustes ja arutelu taaselustamises, mida me nüüd soovime lõpule viia. Oleme teadlikud asjaolust, et oli tarvis leida tasakaal nende vahel, kes ei tahtnud murda liikmesriikide õiguspärasest pädevusest mullakaitse valdkonnas ja nende vahel, kes kutsusid üles looma ambitsioonikat kooskõlastatud ühenduse eeskirjade süsteemi. Usume, et parlamendi arvamus moodustab hea aluse tasakaalustatud paketi väljatöötamiseks.

Seega on see algatus täna uuesti käivitatud, ehkki on veel vara öelda, kas kokkulepe nõukogus saab võimalikuks ja kui, siis millal ja missugustel alustel. Minust poleks aus anda sellesuunalisi viiteid. Saan teile lubada ainult seda, et Prantsusmaa eesistujariigina annab oma parima – siinkohal kordan ennast – samal ajal võttes arvesse arvamust, mida väljendab parlament, kellel on õnnestunud saavutada oma tasakaalustatud seisukoht, mis on järelikult eriti väärtuslik selles raskes mõttevahetuses. Samas oleme realistlikud, sest see on väga tundliku sisuga toimik – nagu igäüks on eelnevate arutelude käigus veenduda võinud – ja isegi parima võimaliku stsenaariumi korral ei saa teine lugemine aset leida enne parlamendivalimisi järgmisel aastal. Meil pole seega

kiiret ja on aega, et saavutada võimalikult üksmeelne tulemus küsimuses, mis on minevikus osutunud ülikomplitseerituks.

Cristina Gutiérrez-Cortines, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (ES) Austatud juhataja, soovin suunata oma küsimuse eriti ministrile, sest usun, et tema intellektuaalsed võimed lubavad tal mõista, et see on täiesti uus küsimus.

Komisjon esitas kooskõlas oma harilike tavadega siduva ja teatud määral kärbitud direktiivi. Ent meie siin parlamendis mõistsime, et sellist kompleksset süsteemi nagu muld tuleb käsitleda laiaulatuslikul ja teoreetilisel alusel. Seda põhjusel, et muld mõjutab CO₂ kogumist, see on inimelu vundament, ning see mõjutab tootmissüsteemi, põllumajandust, loodusõnnetusi ja infrastruktuuride loomist. Lühidalt, see mõjutab kõike ja me mõistsime, et 27 väga pikaajalise õigusloomekogemusega riigi puhul ei saanud paljud neist rakendada direktiivi, mis põhineb lihtsustatud kriteeriumidel ja laialdasel komitoloogial. Selle tulemusena töötasime esimest korda parlamendi ajaloos välja direktiivi, mis oli avatud, paindlik, süstemaatilistel iseorganiseerumise kriteeriumidel põhinev ning suunatud aluslepingu artikli 249 uuele arendamisele, millega sätestatakse, et liikmesriikidel peavad olema ühesugused eesmärgid ja neid tuleb täita, kuid milles antakse vabadus nende rakendamisel.

Selles direktiivis austatakse iga riigi olemasolevaid õigusakte, katalooge ja bürokraatiasid. Riikidel pole mingit kohustust teha midagi uut, kui nad suudavad tõestada, et direktiivi eesmärgid on täidetud. Paljud riigid on juba täielikult need eesmärgid saavutanud. Ent paljud liikmesriigid pole aru saanud sellest vabaduse ja keerukuse vahelisest koostoimest, et korrastatus on võimalik avatud süsteemis ning avatud ja paindlikud süsteemid saavad eksisteerida iseorganiseerumises. Nad on eelistanud keerata selg õigusloomele, mis elu ja maad mõjutab.

Ma ei mõista, kuidas kliimamuutuste pärast muret tundvad valitsused saavad endile lubada vastustada direktiivi, milles käsitletakse mulla, maa ja kliimamuutuste probleeme ning milles julgustatakse õnnetuste ennetamist, toetatakse taasmetsastamist, põllumajandust ja produktiivsust, ning austatakse kõiki eelnevaid lepinguid.

Kordan, et me peame aru saama, mida vabadus tähendab, sest paljud meist ei tea kuidas sellega elada.

Inés Ayala Sender, *fraktsiooni PSE nimel*. – (ES) Austatud juhataja, minister, volinik, daamid ja härrad, kõik tähtsad loodusvarad ja keskkonnad, nagu näiteks vesi, õhk ning floora ja fauna liigid ja asumiskohad, on kaitstud konkreetsete ühenduse õigusaktidega, kuna aga mullal, mis on taastumatu ja piiratud loodusvara, nagu minister just ütles, ei ole seda kaitset.

See tühimik tuleb järelikult kiiresti täita, sest me kõik kannatame selle tagajärjel, eriti toiduga seotud hirmuolukordade ajal või arutluste käigus põhiliste majanduslike ja energeetikaalternatiivide teemal, mis põhinevad olulises osas mullal.

Selle ühenduse õigusaktides sisalduva tühimiku täitmine aitaks esile tõsta meetmeid, mida toetame võitluses kliimamuutuste vastu, kaasaarvatud sellised aspektid nagu võitlus suureneva erosiooni ja kõrbestumise vastu, ning mitte unustada rasket mulla saastumise probleemi või selle mulla tihenemist, mis tuleneb kiirest ja mittesäästlikust arendamisest, mis pole mitte ainult praeguse majanduskriisi põhjus, vaid ka hävitab sellist põhilist loodusvara nagu muld.

Lisaks, selle teema kaasamine Euroopa institutsioonilisse õigusloomelisse süsteemi toimiks stiimulina, et parandada õigusloomeprotsessis toimuvat, asetades selle sidusasse raamistikku, mis põhineb korraldusel ja võimalikul Euroopa rahastamisel, mida võiksime ka seostada vahenditega, mis on ettenähtud võitluseks kliimamuutuste vastu.

Me ei tohiks unustada, et riskid, mis ohustavad seda piiratud ja taastumatut loodusvara, mõjutavad suuremal või vähemal määral kõikide Euroopa Liidu liikmesriikide kogu territooriumi, kaasaarvatud märkimisväärsed piiriülesed mõjud.

On mitmeid liikmesriike – nagu mu kaasparlamendiliige just ütles – kel pole erilist tahet mullakaitse standardiseerimiseks Euroopa tasandil. Nad peaksid meele pidama, et parlamendi poolt eelnevalt vastuvõetu ei ole mitte ainult paindlik, kohaldatav ja ambitsioonikas õiguslik vahend, vaid ka selline, mis pole liigselt ettekirjutav. See on vahend, millest võib abi olla kliimamuutuste vastu võitlemise jõulisemaks ja tõhusamaks muutmisel.

Mullal on ka väga tähtis funktsioon tooraine talletajana ja süsinikuvarude säilitajana, rääkimata CO₂säilitamise ettepanekutest, mis on praegu arutlusel, või mõjudest, millele võidakse viidata veepuudust puudutavates õigusaktides.

See direktiivi ettepanek on olnud nõukogus peatatud alates 2007. aasta novembrist. See on vastuvõetamatu. Peaaegu aasta on möödunud selle kohta arvamuse avaldamisest ja seepärast arvan, et tuleb teha kõik antud situatsiooni muutmiseks.

Sel viisil oleks liikmesriikidel eraldi määrus mullakaitseks, mitte ainult eesmärgiga kaitsta keskkonda, vaid ka võitlemaks kliimamuutuste, metsade hävitamise ja kõrbestumise vastu, mis on aset leidmas. See looks uusi valdkondi teadustööks, uuendusteks ja tehnoloogiate rakendamiseks, viiks uute töökohtade loomiseni ja sotsiaalsete võimalusteni ning eriti parandaks Euroopa kodanike elukvaliteeti.

Tahan lõpetada, julgustades nõukogu eesistujariiki jätkama püüdlusi selle ülitähtsa direktiivi vastuvõtmiseks. Ärge heitke meelt, Kosciusko-Morizet. Me kõik teame, et nõukogu seisukohtades on toimunud julgustavaid muutusi, kuid peaksite olema teadlik, et me ei luba selle direktiivi sisutühjaks muutmist.

Kosciusko-Morizet, teie president näitab tihti üles suurt julgust ja ambitsioonikust teatud tähtsates küsimustes ja väljakutsetes: mullakaitse peab olema üks nendest.

Jan Mulder, fraktsiooni ALDE nimel. – (NL) Härra juhataja, ühes punktis oma selleteemalises kõnes mainis nõukogu eesistuja, et see on väga tundlik küsimus. Nõustun sellega täielikult. Lähen isegi kauemale: usun, et olen esimene sõnavõtja praeguse ni, kes saab kindlalt öelda, et ei näe vajadust selleks direktiiviks. Ma ei mõista, miks peaks Euroopal olema veel üks direktiiv. Miks nii arvan?

Kõigepaalt, meil on juba palju mullaga seotud direktiive, mis puudutavad mulla tervislikku seisundit ja mullakeskkonda. Mõtlen just veedirektiivile, pinnaveedirektiivile, direktiivile nitraatide kohta, nõuetele vastavusega seotud 18. direktiivile. Kõigil neil on mõju mulla seisundile. Euroopas – Prantsusmaal ja igal pool mujal – rõhub meid liiga suur hulk halduseeskirju. Keskmise taluniku vajab rohkem aega ankeetide täitmiseks igasuguste asjade kohta, kui tal kulub harilikule tööle talus. Kui kõigele sellele lisaks tuleks veel üks direktiiv, oleks see liiast.

Peaksime alguses ootama, et näha juba olemasolevate direktiivide tulemusi: kas nendest piisab ning kas nendest on abi mulla hea tervisliku seisundi taastamisel. Pinnavee direktiiv jõustub 2009. aastal, seega ei ole uue direktiivi sissetoomine enne seda absoluutselt vajalik. Euroopa Komisjon on esitanud ettepaneku ning on välja arvestanud sellest saadava kasu. Kuid ma ei leidnud sellest arvestusest, kui suur on kõige selle rakendamisel administratiivne koormus asjaga seotud isikute jaoks. Ütlen veelkord: liiga palju aega raisatakse administratiivsetele küsimustele, ankeetide täitmisele, koosolekutele ja ei tea millele veel.

Mida on võimalik ära teha praegu? Euroopa Komisjon võib mängida väga tähtsat rolli kogemuste vahetamises. On teatud riike, kes on juba teinud väga palju mulla tervisliku seisundi parandamiseks ning on riike, kes pole seda teinud. Riigid, kes on seda teinud, on hakkama saanud ilma Euroopa abita. Miks mitte seada neid heaks eeskujuks riikidele, kellel on veel probleeme?

Veelkord, arvan, et meil on momendil liiga palju bürokraatlikke takistusi ning Euroopa ja Euroopa Liit üldiselt ei tee end kodanike silmis populaarsemaks kuhjates määrusi üksteise otsa ja öeldes neile „lihtsalt tegelege sellega”. Ei, vähendagem seda nii palju kui võimalik ning järgigem liikmesriike, kes võiksid olla teistele riikidele eeskujuks.

Janusz Wojciechowski, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Härra juhataja, tahaksin Ouzkýd tänada küsimuse eest, mille ta esitas, sest ka mina tunnen muret, kui kaua võtab aega mullakaitsealase õigusloometööga lõpule jõudmine. Toidukriis on järjest tuntavam ja rahvaarv maailmas suureneb, kuna aga järjest vähem maad on põllumajanduslikus kasutuses ja võimalused põllumajandusliku tootmise intensiivistamiseks on kahanemas. Neid asjaolusid arvestades on mullakaitse eriti vajalik.

Parim viis mulla kaitsmiseks on mõistliku põllumajanduse ja talunduse kaudu. Muld, mis pole põllumajanduslikus kasutuses, degradeerub varsti. See peaks muutuma. Kõik me oleme teadlikud, et oluline osa põllumajanduslikust maast ei ole kasutusel ja on degradeerumas. Euroopa Liidu põllumajanduspoliitika peaks tagama põllumajandusliku maa harimise tulutoovuse ning õigusaktid peaks julgustama maa harimist. Need on mõtted, mida tahaksin teiega selle arutelu käigus jagada.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, nõukogu esindaja ütles, et nõukogus on sellel teemal käimas märkimisväärne poleemika ning see eksisteerib ka Euroopa Parlamendis.

Selle poleemika taust on järgmine. Kõik sõltub sellest, kuidas me mulda määratleme: kas see on viljakuse varasalt, mille eesmärk on olla toitainete allikas meie põllukultuuridele, ning mis moodustab elu aluse ökoloogiliselt tugevas põllumajanduslikus süsteemis, suure võimega koguda süsinikdioksiidi? Või on see lihtsalt aines, mis toetab taimi agrotööstuslikus tootmissüsteemis, millesse on kaasatud naftakasutus, keemiline ja geenitehnoloogia ning millel on äärmiselt tugev mõju kliimale? Need on kaks eksisteerivat suunda, kaasaarvatud Euroopa Liidus. Meil on ka muldasid, mis on põllumajanduslikust tootmisest eemaldatud.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon võttis vastu arvamuse, mis tekitas teatud hulgal poleemikat, sest määratud raportöör tahtis direktiivi tagasi lükata. Enamik komisjoniliikmeid võttis seejärel vastu arvamuse, mis oli kooskõlas mõistliku lähenemisviisiga mullakorraldusele, ning seda on raporti koostamisel arvestatud. Põllumajanduslikust perspektiivist vaadelduna oleks selle direktiivi vastuvõtmine väga kasulik.

Ma ei suuda mõista, ning veel enam toetada, traditsiooniliste talunike liitude vastuseisu. Minu arvates teevad nad endale kahju, sest talundus pani aja jooksul aluse meie kultuurmaastikele ja võib neid praegu alal hoida.

Ma ei saa toetada arvamust, et see tekitaks liiga palju bürokraatlikke takistusi. Mulder, ütlesite, et see on juba mõnes riigis aset leidmas, näiteks Saksamaal. Me ei taha liigseid bürokraatlikke takistusi. Miks ei võiks neid näiteid, mida te mainisite, lisada raamdirektiivi selge subsidiaarsuspõhimõttega, võttes arvesse piirkondlikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja kliimaatilisi tingimusi, et otsuseid selle kohta, mis on vajalik ja mis mitte, saaks teha rohujuure tasandil?

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Härra juhataja, teame, et see on väga tundlik valdkond, sest mulla kui piiratud ja taastumatu loodusvara kaitse on eluliselt tähtis, arvestades, et põllumajandus ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse on sellest sõltuvad ning see moodustab põhialuse inimtegevuseks, mitte ainult linnade ja infrastruktuuride jaoks, vaid ka looduse ja maapiirkondade jaoks. Sellepärast on mullakaitse olulise tähtsusega meie pärandi, loodusvarade, pinna- ja põhjavee kvaliteedi, tervise ning inimelu säilitamisel.

Väga dünaamilise süsteemina, mis täidab palju funktsioone ja ülesandeid, mis on eluliselt tähtsad inimtegevuseks ja ökosüsteemide püsijäämiseks, on mulla kaitsmine kollektiivne kohustus meie ühises elus ja tulevaste põlvkondade kaitsmises. See tähendab, et mullakaitse ei tohi olla allutatud konkurentsile. Kuid mullale saab osaks ka palju väärtarvitamist, omandispekulatsioone, degradeerumist ja saastamist, sealhulgas piiriäärsetel aladel, mis tähendab, et on tarvis paremat liikmesriikidevahelist koostööd ning ühiste eesmärkide määratlemist kooskõlas subsidiaarsuspõhimõttega ja maa ühiskondliku funktsiooniga.

On mitmeid ühenduse poliitika, mis mõjutavad mulda ning mis võivad ohustada selle kaitset. Seepärast peame läbi viima täpsemaid uuringuid mulda puudutavate riskide ja erinevate väljavaadete kohta, et tuvastada kohaseid meetmeid, mis aitaksid mulda kaitsta. Üks väga tähtis abinõu oleks ühise põllumajanduspoliitika muutmine, et pakkuda suuremat toetust perepõhisele põllumajandusele ning väike- ja keskmise suurusega talupidajatele.

Just selles kontekstis peame teadma nõukogu seisukohta ja jälgima selle arengut.

Françoise Grossetête (PPE-DE). - (FR) Härra juhataja, mu esimene reaktsioon arutelule, mis on aset leidnud selle raamdirektiivi ettepaneku teemal, oli küsida endalt, kas me tõesti vajame sellist teksti ning kas selline lahendus on tõesti sobiv. Meil on juba olemas suur hulk määruseid mullakaitse, jäätmete, taimekaitsevahendite, looduskeskkonna kaitse, pinnavee jne kohta. Lisaks, „tõhusama korraldamise” kontekstis, millega me parlamendis juba mõnda aega tegelenud oleme, mõistan, et on tähtis mitte jätta muljet, et me järjekordselt laseme asju läbi Euroopa Komisjoni veski ja kuhjame määrusi üksteise otsa. Mõtlesin ka meie kohapealsetest esindajatest ja linnapeadest, kellel oleks selle raamdirektiiviga seoses veel rohkem tööülesandeid.

Ent on ka teine reaalsus. On tõsiasi, et inimtegevusel on täiesti ebaõnnestunud kohelda mulda lugupidamisega ja on tehtud süstemaatilisi jõupingutusi intensiivsete tootmismeetodite rakendamiseks ning selle tegevuse kaudu mulla kurnamiseks ja linnastumisega seotud tavade omaksvõtmiseks, mis on viinud mulla degradeerumiseni. Arvan, et Gutiérrez, kelle tööd kirjeldaksin kui tähelepanuväärset, on esitanud meile väga vastuvõetavad ettepanekud, et tuua erinevad pooled teineteisele lähemale – sest loomulikult võime näha, et parlamendis on küllalt märgatav vastuseis, just nagu nõukoguski – ning et parlamenti kuulates on tal lõpuks õnnestunud esitada ettepanekud, mis tunduvad olevat nii üksmeelsed kui võimalik. Ta on esitanud rea tasakaalustatud seisukohti, milles austatakse subsidiaarsuse põhimõtet, eriti meetodite valikus, mida

liikmesriigid peavad rakendama, et viia ellu mulda puudutavad määrused. Ta on vältinud administratiivse koormuse suurenemist, soovitudes meil tungivalt parandada minevikus tehtud vigu meie põllumajanduslike, tööstuslike ja linnaga seotud tegutsemistavade kaudu, mis kuni praeguseni pole mulda austanud.

Pöördun nüüd nõukogu poole: kui nõukogu eesistujariik ütleb meile, et pole vaja kiirustada, siis tähendab see, et nad panevad selle toimiku kõrvale. Nad panevad selle kõrvale, kui on tegelikult vajadus, liikmesriikide vahelisi põhjalikke erinevusi arvestades, võtta seisukohad, mis on subsidiaarsuse põhimõtet austades selgelt suunatud mulla säilitamisele ja kaitsele.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Härra juhataja, nagu minister ütles, see on tundlik ja väga keerukas küsimus, mille suhtes pole kerge saavutada konsensust 27 liikmesriigi hulgas või isegi siin parlamendis, nagu oleme näinud. Nagu kolleeg Inés Ayala ütles, muld on taastumatu loodusvara, mis on seotud loodusõnnetuste ja põllumajandusliku tootmisega ning see hõlmab selliseid delikaatseid ja nõudlikke küsimusi nagu mullakasutus ja –kaitse ning looduskaitse.

Palju huve on kaalul ja paljud kaasparlamendiliikmed peavad küsitavaks selle direktiivi vajalikkust. Teised kahtlevad selle paindlikkuses. Väga jäik õiguslik raamistik pole alati parim viis eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse erinevaid situatsioone. Minu arvates on direktiiv tähtis ja vajalik, et säilitada ökosüsteemide tasakaalu.

Neil Parish (PPE-DE). – Austatud juhataja, kas tohiksin öelda eesistujale, et see on temast väga kena, et ta palli väljakule veerema pani, kuid kas tohiksin soovitada, et ta võtaks selle tagasi ja paneks kasti? Sest minu arvates pole meil seda direktiivi eriti vaja. Arvan, et eelmisel nõukogul oli täiesti õigus öeldes, et nad ei taha seda. Kordan Jan Mulderi sõnu, et meil on juba nitraatide direktiiv ja pinnavee direktiiv. Kõik need asjad hakkavad mulla suhtes toimima ning kindlustavad, et puhastame oma mullad üle kogu Euroopa.

Nõustun Graefe zu Baringdorfiga, et maaharijad on loomulikult mulla eest hoolitsejad ning muld on nii tähtis kõigele, mida me kasvatame, kuid kas me tegelikult vajame mulladirektiivi? Selle mulladirektiivi probleem on asjaolus, et see on olnud liialt kõikehõlmav. Üritame tegeleda tööstusliku maaga ja tööstusliku reostusega; räägime linnade arendamisest ning seejärel põllumajanduslikust maast ja põllumajanduslikest muldadest.

On lihtsalt mõttetus praegu selliseid õigusakte kehtestada. Arvan, et üks meie probleemidest Euroopa Liidus on, et – ja arvan, et teeme seda kõige paremate kavatsustega – kui me peame midagi tegema, siis hakkame otsekohe seadusi koostama. Mina seda ei poolda. Arvan, et peame hetkeks peatuma ja mõtisklema. Arvan, et nõukogul oli õigus. Ma teen ettepaneku, et praegu pole aeg seda tagasi tuua. Soovitsin jätta selle uuele komisjonile ja uuele nõukogule järgmisel parlamendi tööperioodil. Nemad võivad uuesti vaadata, mis on toimumas.

Julgustaksin liikmesriike, kellel puudub kontroll tööstusliku maakasutuse ja tööstusest pärineva reostuse üle, panna see paika riiklikul tasandil. Ärgem sekkugem Euroopa tasandil, sest ma ei usu, et seda on vaja. Arvan, et me tahame vältida sellisel tasemel bürokraatiat, mis sellega kaasneks. Inimestel on absoluutselt kõrini lisabürokraatiast. Seepärast ütleksin eesistujale: ärge pange palli veerema; võtke see tagasi.

Glenis Willmott (PSE). – Austatud juhataja, esiteks tahaksin kolleegidele ja eesistujariik Prantsusmaale meelde tuletada, et parlamendi esimesel lugemisel 14. novembril 2007 hääletas märkimisväärne hulk – õigupoolest 295 – parlamendiliikmeid selle direktiivi vastu.

Pole kahtlust, et esitatud direktiiviga kaasnevad kulud tekitavad suurt muret, eriti osad, milles käsitletakse reostatud maad ja riiklikke inventuure.

Subsidiaarsus on siin sõlmküsimus, arvestades et mullal on piiratud piiriülesed mõjud, erinevalt õhust ja veest, mis on teadagi liikuvad. Esitatud direktiiv sunniks liiga paljusid liikmesriike tühistama juba tõhusaid sisemeetmeid, sest need ei ühtiks direktiiviga.

Küsimus pole mitte selles, et me ei vaja ELi mullakaitsega seotud meetmeid – loomulikult sisaldab teemasse puutuv strateegia palju häid ettepanekuid – vaid selles, et ükskõik milline uus ELi mullakaitset käsitlev strateegia peaks lisama väärtust ja täiendama, mitte asendama, liikmesriikide kehtivaid sisepoliitikaid.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Austatud juhataja, daamid ja härrad, mullakaitse on äärmiselt tähtis ülesanne rikkumata põllumajandusliku keskkonna tagamisel tulevaste põlvkondade jaoks. Ma kriipsutaksin alla kõike, mis on sellega seoses juba öeldud. Kuid mitte ükski neist väidetest ei tähenda, et mullakaitse peaks olema Euroopa ülesanne. Mitte iga probleem Euroopas ei ole tingimata Euroopa probleem. Muld on

paikkondlik, lokaliseeritud keskkond. Enamasti ei ole mullareostusel piiriülest mõju, järelikult ei pea mullakaitse olema Euroopa Liidu ülesanne, samuti ei anna see Euroopaga seotud lisandväärtust. Paljudel Euroopa riikidel on juba kehtivad mullakaitset käsitlevad määrused, mis toimivad väga tõhusalt, ja pole mitte vähimatki põhjust panna Euroopa määrusi peale neile riikidele. Või arvate, volinik – päris tõsiselt – et kus iganes liikmesriigid ei võta meetmeid oma pädevuspiirkonnas, seal peab komisjon tühimiku täitma? See oleks absurdne.

Subsidiaarsuspõhimõttest tulenevalt on mullakaitse liikmesriikide ülesanne ning nad on täiesti võimalised sellega tegelema. Sel põhjusel nõukogu – kaasaarvatud teie riik, proua riigisekretär – ajutiselt peatas selle algatuse. Loodan väga, et Prantsuse Vabariik jääb oma seisukohale kindlaks. Ma ei kahtle selles, et võiks olla kasulik kavandada Euroopa mullakaitse strateegia ning mul poleks midagi Euroopa rahalise toetuse vastu, kus iganes optimaalset mullakaitset veel saavutatud pole. Kuid olen kindlalt vastu meile kõigile suunatud kooskõlastatud mullakaitset käsitlevatele õigusaktidele, mida rahastab ühendus, lihtsalt seetõttu, et mõnes riigis mullakaitset käsitlevad õigusaktid puuduvad. See ei ole Euroopa olemus. See oleks tükk täiesti üleliigset bürokraatiat, selline, mille eest kodanikud põgenevad, enne kui nad valimistel ja referendumitel oma arvamust avaldavad. See tuleb peatada.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Ükskõik kui õigus Graefe zu Baringdorfil on öeldes, et maaharijad kaitsevad mulda, siiski on viimastel aastakümnetel toimunud märkimisväärne mulla puhtuse kadu, mis on intensiivse põllumajanduse ja suure hulga väetiste ja kemikaalide kasutamise tulemus. Eelnevalt kehtis see nii vanade kui ka uute liikmesriikide kohta. Viimase kahekümne aasta jooksul pole uutel liikmesriikidel olnud eriti raha väetiste ja kemikaalide ostmiseks, näiteks kasutatakse Ungaris ühe hektari kohta neli korda vähem väetisi kui Hollandis. Tegelik lahendus sellele küsimusele on järelikult põllumajandusega seotud, nimelt peame tulevikus kasutama meetodeid, mis kaitseksid biosfääri ja mulda ning vähendaksid seda mullale asetatud koormust, seega on tarvis täiesti uudeid meetodeid ja uusi lähenemisviise, et kaitsta mulda, sest see on kõigi Euroopa maaharijate huvides. Selles süsteemis on ülisuur hulk irratsionaalsusi, näiteks pärast lõikust ei külvata uut vilja ja see põhjustab energiakadu. Võiks kasvatada väetiseks mõeldud põlluvilju, näiteks, ja selle kaudu vähendada väetistega seotud koormust. Täna teid tähelepanu eest.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Austatud juhataja, volinik, nõukogu eesistuja, me kõik nõustume sellega ning me kõik tahame, et maa oleks kaitstud. See on maa, mis rahvastikku toidab, ja me tahame jätkuvalt endale toitu võimaldada, ennekoike tervislikku toitu. Me kõik nõustume, et maa on keskkond, ja me tahame seda kaitsta, kuid ma olen tõsiselt hirmul, et me hävitame selle.

Mullakaitse direktiivis tehakse selge eristus põllumajanduse poolt põhjustatud reostuse ja tööstusest pärineva reostuse vahel. Põllumajanduse poolt põhjustatud reostuse puhul näeme hulgaliselt jõupingutusi, mida tehakse ühise põllumajanduspoliitika raames ning jõupingutusi „tervisekontrolli” ulatuses; ning hiljuti oli meil raport põllumajanduses kasutatavate kemikaalide märkimisväärse vähendamise kohta. Kõiki neid jõupingutusi tehakse seoses põllumajandusega.

Ent põhimure on tegevus, mis puudutab tööstuslikku reostust. Meie põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis tunneme muret mõju pärast, mida mulla süvenev saastumine avaldab meie põllumajandustoodetele ja keskkonnale.

See saastumine peegeldub mullas ja vees, ning seepärast on soovitatav võtta kasutusele näitajaid ja hindamislävesid enne, kui jõuame punkti, kust pole võimalik tagasi pöörduda. Seega palun tungivalt, et teostaksime väga sagedast õhusaastatuse seiret – me teeme seda põhjalikult – ja teostaksime ka mullasaastatuse seiret. Peaksime seda tegema eriti tööstuslikes piirkondades.

Olen optimistlik, et eesistujariik Prantsusmaa võtab arvesse liikmesriikide seisukohad ja leiab selles küsimuses vastastikku rahuldavad lahendused.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Austatud juhataja, aasta on möödunud sellest, kui võtsime esimesel lugemisel vastu seisukoha mullakaitse direktiivi kohta. Sellele vaatamata pole nõukogul õnnestunud üksmeelt saavutada. Mõned liikmesriigid jätkavad visalt tõkestava vähemusena esinemist. Nüüd, Prantsusmaa eesistumisaajal, on lootust saavutada kompromiss. Prantsusmaa saadiku ettekanne näitas, et selline lootus on olemas.

Oleme kuulnud projekti kohta palju kriitikat, mis väidab, et see suurendab bürokraatiat ja duplitseerib olemasolevaid riiklikke ja ühenduses kehtivaid õigusakte. Usun, et tegemist on vastupidisega. Sellist direktiivi on vaja, sest see annab tulemuseks kõnealuse valdkonna kohta käivate õigusaktide ühtlustamise ja toob Liidu tasandil kokku kõik mullakaitsega seotud jõupingutused. Lisaks kohalikele ja piirkondlikele jõupingutustele

on tarvis võtta meetmeid liidu tasandil, kui tahame peatada mulla degradeerumist. Muld on meie ühine vara. Järelikult tuleb kehtestada ühised seisukohad ja eesmärgid ning võtta asjakohased meetmed. On tähtis, et kõik liidu kodanikud teadvustaksid endale, kui tähtis osa on mullal ökosüsteemis ja ka meie igapäevases elus ja majanduses.

Kahjuks leidub paljude liikmesriikide territooriumidel ikka veel ohtlikke aineid. Pean silmas prügilaid ja minevikus seal paiknenud nõukogude armee poolt maha jäetud keemiarelvi. Teatud riigid ei ole võimalised iseseisvalt nende probleemidega tegelema. Nendele riikidele on järelikult vaja osutada kohast julgustust ja abi sellise materjali kõrvaldamisel. On pakiline vajadus asjakohasteks meetmeteks, mis võimaldaksid degradeerunud maa taas kasutusele võtta ja mis samuti piiraksid mulla degradeerumist ning tagaksid mulla kasutamise säästlikul viisil. Kõik see oleks kindlasti samm õiges suunas looduskeskkonna kaitsmisel ja mulla säilitamisel, mis on nii väärtuslik loodusvara. Selles suhtes oleks meil direktiivist palju abi. Õigusloomeline töö peaks seetõttu jätkuma. Lisaks tuleb konsulteerida sõltumatute asjatundjatega ja me peaks nende arvamustega arvestama.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Austatud juhataja, ma rääkisin täna hommikul talupidajaga, kahjuks sellisega, kes istub ja vaatab vettinud põlde, sest vähemalt Iirimaa ja teistes Põhja-Euroopa osades on meil tänavu väga halb viljasaak. Arvan, et peaksime neid täna hommikul mees pidama. See noor talupidaja – ja ta on väljaõppinud – on lugenud mulladirektiivi ja ta tunneb muret, et temasugusele maaharijale, kes kasutab minimeeritud harimist, käitub mulla suhtes õigesti, tähendab see direktiiv karistust, eriti ebasoodsate ilmastikutingimuste puhul. Ta teab, millest räägib. Usun, et meil pole vaja direktiivi heade muldade jaoks: meil on vaja, et liikmesriigid võtaksid vastutuse ja kõige enam vajame häid põllumajandust puudutavaid nõuandeid, mida toetavad heatasemelised riiklikud teadusuuringud selle kohta, mis on muldadele parim.

Arvan, et üks suurimaid probleeme, millega vastamisi seisame, ja seda kindlasti Iirimaa, on väga halb planeerimine, mis on tekitanud suuri ülejutusprobleeme ja nendest tulenevaid raskusi. Jätame selle liikmesriikidele. Andkem neile suund, aga mitte järjekordne direktiiv lisaks neile 18le, millega maaharijad arvestama peavad.

James Nicholson (PPE-DE). - Härra juhataja, ütleksin komisjonile ja nõukogule, et selle direktiiviga ei ole vaja mitte kiirustada. Tegelikult, mis minusse puutub, võivad nad sellega igavesti viivitada. Minu arvates pole meil seda direktiivi vaja.

Maaharijad kannatavad praegu niigi suurte bürokraatlike takistuste tõttu ning see kõik pärineb Brüsselist. See võib osutuda õlekõrreks, mis murrab kaameli selja.

On tõsi, et muld on väga tähtis ja seda on vaja kaitsta, aga ma pole veel kunagi kohanud maaharijat, kes ei kaitseks mulda oma maal – nende tulevik sõltub sellest. Euroopa eri piirkondade vajadused on väga erinevad. Muldadel on tarvis erinevat toetust põhjas ja lõunas, idas ja läänes.

See on tundlik teema. Palun viige see direktiiv minema ja matke ta. Nagu Mulder ütles, meil on juba küllaldaselt direktiive. Kavatsus võib olla hea, kuid meil pole seda kavatsust tarvis.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Austatud juhataja, volinik, daamid ja härrad, Euroopa Liit peaks tegutsema oma pädevuse piires nendes valdkondades, kus ta saab tõeliselt luua Euroopa lisandväärtust oma eeskirjadega. Sel konkreetsel juhul ei näe ma mingit lisandväärtuse loomist. See, mida näen, on teatud riigid, kes ei võta vastutust siseriiklikul areenil tõsiselt, või vähemalt ei ole seda praeguseni teinud, või lihtsalt usuvad, et saavutavad sel viisil juurdepääsu Euroopa rahale. Ma ei tuvasta absoluutselt mingit lisandväärtust, küll aga näen lisakulusid ja veel rohkem bürokraatlikke takistusi, eriti nende riikide jaoks, kes on oma kodused kohustused täitnud ja rakendanud mõistlikke mullakaitsega seotud meetmeid.

Jim Allister (NI). - Härra juhataja, mullakaitse on muidugi vajalik, kuid mida pole vaja, on järjekordne ELi direktiiv. Nagu Mulder ütles, meil on juba direktiivide üliküllus ja suur hulk eeskirju nõuetele vastavuse kohta. See on liikmesriikide küsimus. Milline riik laseb oma muldadel erodeeruda ja degradeeruda? Loomulikult, milline talupidaja vajab, et Brüssel talle ütleks, et ei tohi lasta oma varal degradeeruda? See on naeruväärne. Veel Brüsseli poputamist lisab ainult juurde niigi väljakannatamatule administratiivsele koormusele, mis on asetatud talunikele, kel jääb rumalate ankeetide täitmise tõttu järjest vähem aega maa eest hoolitsemiseks. Komisjon peaks oma eluaegsest harjumusest vabanema ja selle unustama.

Robert Sturdy (PPE-DE). - Austatud juhataja, toetan täielikult seda, millest kolleegid eelneva registreerimiseta menetluse käigus rääkinud on.

Kui komisjon sooviks tulla ja heita pilgu mu talule, seda on haritud 3000 aastat, juba enne Kristuse sündi, ning haritakse jätkuvalt edasi. Muld seal on üks parimate killast. Tegelikult käesoleval aastal toodame neli ja pool tonni nisu ühe aakri kohta, mis teeb üle kümne tonni nisu hektari kohta – muidugi kui saame selle kombainiga koristatud.

Me hoolitseme mulla eest ja korraldame seda. Jätke see inimestele, kes seda oskavad. Ärge tooge enam Brüsselist bürokraatiat juurde, sest te ainult tekitate kõigile siinolijaile halba mainet, ja me teeme siiski ka head tööd, kuid jätke see liikmesriikide hooleks.

Nathalie Kosciusko-Morizet, nõukogu eesistuja. – (FR) Austatud juhataja, volinik, daamid ja härrad, esiteks lubage öelda, et ma ei taha enam rohkem ebakindlust selles küsimuses. Eesistujariik on selle direktiivi suhtes väga motiveeritud ja veendunud sellise direktiivi vajalikkuses selles küsimuses. Kordaksin ka, et see seisukoht on olnud püsiv, see ei pärine lihtsalt käesolevast eesistumisajast, ning ma ei saa nõustuda sellega seotud pahatahtlike vihjetega. Detsembris 2007, kui nõukogus toimus esimene arutelu, olid teatud liikmesriigid – ja selle järelkajad kostavad ka tänasel arutelul – vormiliselt direktiivi põhimõttele vastu. Teised liikmesriigid olid juba seotud oma riiklike poliitikate koostamisega selles valdkonnas ning arvasid, et kuigi direktiiv on hea idee, ei austata esitatud ettepanekus piisavalt subsidiaarsuse põhimõtet ning ei võeta arvesse juba tehtud jõupingutusi, kaasa arvatud väga tehnilist laadi küsimustes. Sel ajal oli Prantsusmaa üks riik selles grupis. Täna, olles eesistujariik ja jäädes järjekordselt sellele seisukohale kindlaks, oleme väga motiveeritud ja huvitunud mullakaitse direktiivi suhtes kokkuleppe saavutamisest. Oleme täna näinud, et eksisteerivad teravad lahkavumused ning need peegeldavad Euroopa Liidu Nõukogus toimuvat. Üritame jõuda kokkuleppeni, mis õnnestub loodetavasti käesoleva Prantsusmaa eesistumisaja jooksul. Ent nagu me kõik näha võime, ei ole see kaugeltki lihtne.

Stavros Dimas, volinik. – Härra juhataja, tänan teid võimaluse eest osaleda sellel arutelul, mis sai alguse parlamendi esitatud suuliselt vastatavast küsimusest nõukogule. Lubage mul teatada, et komisjon kinnitab oma lubadust kokkuleppe saavutamiseks mullakaitse direktiivi suhtes ning annab endast parima, et jõuda sihtmärgini.

Komisjon võttis vastu parlamendi ja nõukogu määrustel põhineva ettepaneku, milles nõutakse laiaulatuslikku Euroopa Liidu lähenemist mullakaitsele. Mäletan väga täpselt, Nassauer, et 2006. aasta hiliskevadel sain kirja Saksamaa valitsuselt, milles enamik – kui mitte kõik – Saksa liidumaadest avaldas nõudmist mulladirektiiviks. Tervitame parlamendi tugevat toetust mulladirektiivile, ehkki ta esitas komisjoni ettepaneku jaoks muudatusi. Loodan, et saavutame piisaval tasemel keerukuse, millele viitas Gutiérrez-Cortines.

Kahetseme, et nõukogul polnud võimalik jõuda poliitilise kokkuleppeni detsembris, vaatamata eesistujariik Portugali tehtud tohutule tööle, 22 liikmesriigi toetusele ja paindlikkusele, mida näitas üles komisjon. Rõhutan, et kuigi see poliitiline ummik püsib, on mulla degradeerumine jätkuv, nagu teaduslik kogukond on selgeks teinud, näiteks komisjoni poolt organiseeritud kõrgetasemelisel mulla- ja kliimamuutuste teemalisel konverentsil.

Seepärast tervitan Prantsusmaa võetud kohustust taas alustada tööd, ning ootan rõõmuga konstruktiivset koostööd Prantsusmaa ja teiste liikmesriikidega, et tagada poliitilise kokkuleppeni jõudmine nõukogus, mis kindlustaks kõrgetasemelise mullakaitse nii kiiresti kui võimalik.

Siiski, komisjon peab tagama, et lõplik tekst on rakendatav ja see esindab lisandväärtust võrreldes praeguste tasemetega mullakaitstes. Kinnitan teile, et jään sellele ülesandele kindlaks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

President

6. Parandus (kodukorra artikkel 204a) (vt protokoll)

*

* *

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - Härra president, seoses päevakorraga – eile enne hääletamist resolutsiooni ettepaneku üle olukorra kohta Gruusias süüdistas meie kolleeg härra Schulz – ametlikult kogu Euroopa ees

– president Saakašvili kogu konflikti vallapäästmises. Tegemist on Vene propagandaga, mis sarnaneb 50 aastat valdavaks olnud väitega, et sakslased mõrvasid Poola sõdurid Katõnis.

Arvan, et härra Schulz ja kogu fraktsioonil on Vene meetodite, Vene intriigide ja Vene propaganda kohta palju õppida.

(Püsiv aplaus paremalt)

President. – Daamid ja härrad, meil seisab täna ees pikk hääletamine. Kuivõrd härra Zaleski öeldu käis härra Schultzi kohta, siis antakse talle sõna, kuid pärast seda soovime liikuda edasi hääletamise juurde. Meil oli eile arutelu, mis käsitles Gruusiat ning oleme koostanud resolutsiooni, niisiis puudub meil vajadus kõike täna uuesti korrata. Soovime minna hääletamise juurde, kuid kuna märkus oli suunatud härra Schulzile, siis on tal õigus võtta sõna.

Martin Schulz (PSE) - (DE). Härra president, võib-olla härra Zaleski ei kuulanud korralikult, mida ma eile ütlesin. Ma ei süüdistanud ühtegi riiki. Minu kavatsuseks ei ole veeretada süüd ühegi konkreetse riigi kaela. Mis puudutab sakslaste poolt Teises maailmasõjas toime pandud inimsusvastaseid kuritegusid, siis olen enam kui ühel korral tunnistanud häbi oma rahva pärast, kelle nimel need kuriteod toime pandi.

Sooviksin korrata, et siin ja praegu olen ma üks nendest sakslastest, kes soovivad kindlustada, et see mitte kunagi uuesti ei juhtuks. Sellegipoolest on tõene üks asi: iga vastutustundlik poliitik, iga mees või naine, kes juhib valitsust ning soovib lahendada probleeme oma riigi territooriumil relvajõu abil, asetab end väljapoole rahvusvahelist õigust ning see kehtib härra Saakašvili kohta.

(Aplaus)

President. – Daamid ja härrad, tegemist on küsimusega, mis puudutab oluliselt meid kõiki. Ma ei soovi väita, et minu peetud kõne Euroopa Ülemkogule oli edukas kõigi erinevate seisukohtade kombineerimises, kuid ma soovitaksin seda lugeda ning arvan, et enamik inimesi selles kojas leiab, et nende seisukoht on seal kajastatud.

Jörg Leichtfried (PSE) - (DE). Härra president, võib-olla on see ka minul jäänud märkamata, kuid mul oleks hea meel kuulda lõpuks ometi ametlikult – teiste sõnadega teilt – kas paljud täiskogul ringlevad kuuldused on tõesed ning mis toimub seoses Strasbourgiga lähinädalatel.

President. – Kavatsesin teha seoses sellega avalduse istungjärgu lõpus, kuna sooviksin praegu selleteemalist arutelu vältida.

(Aplaus)

Kas me võime leppida kokku, et teen selle kohta, mis otsustati, avalduse lõpus, nii et meil oleks tõesti võimalik kohe praegu minna hääletamise juurde? Selle küsimuse kohta on samuti olemas teatis, mille te saate. Paluksin teil kontrollida oma e-kirju. Vaatamata sellele, teen ma avalduse istungjärgu lõpus, kui te kõik veel siin olete.

7. Hääletused

President. - Läheme nüüd edasi hääletamise juurde.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

7.1. Arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhend (A6-0248/2008, Timothy Kirkhope) (hääletus)

– Enne hääletust:

Jeanine Hennis-Plasschaert, fraktsiooni ALDE nimel. – Härra president, võtan seoses Kirkhope'i raportiga sõna fraktsiooni ALDE nimel. Vastavalt kodukorra artiklile 168 soovib fraktsioon ALDE esitada taotluse selle komisjonile tagasisaatmiseks. Selgituseks olgu öeldud, et meil puudub tahe lõhkuda nõukoguga saavutatud kompromisspaketti, kuid minu fraktsioon usub, et oleks vaja ulatuslikumat arutelu seoses emattevõtja määratlusega.

Komisjon töötab ametliku teatega, mis on väga teretulnud. Siiski ei anna see meile praegusel hetkel vajaminevat 100%list selgust. Võimaldada tuleks kohane arutelu, aga ka korralik konsulteerimine meie õigusteenistusega. Praegusel hetkel puudub vajadus kiirustada selle hääletamisele panemisega.

Brian Simpson (PSE). - Härra president, mul on hea meel võtta sõna fraktsiooni ALDE ettepanekut pooldades, mis käsitleb raporti tagasisaatmist parlamendikomisjoni. Ma ei suuda meenutada oma pikkade aastate jooksul selles parlamendis transpordi valdkonnas raportit, mis oleks põhjustanud nii palju segadust ja ebakindlust kui see. Me loome siin õigust ning sellega kaasneb vastutus teksti, mille osas austatud parlamendiliikmetel palutakse hääletada, täielikult teada ja sellest aru saada. Ometi on paljud parlamendiliikmed ebakindlad. Paljud parlamendiliikmed on raskustes, et mõista ja aru saada sellest keerulisest õigusaktist, mis on nõukogu sekkumise tõttu veelgi keerulisemaks tehtud.

Terves kojas eksisteerib suur ebakindlus, suur rahutus, mis on põhjuseks, miks ma usun, et meil on vaja ettepanekud transpordi- ja turismikomisjonis ümber hinnata, neid uuesti hinnata ning uurida hoolikamalt nende mõjusid. Eesmärgiks on tegutseda õigesti, mitte kiiresti. Selliselt ei loo me probleeme; me käitume seadusandjatena vastutustundlikult, kaitstes parlamendi õigust töötada omaenda tempos, mitte tempos, mille on dikteerinud tööstuse lobistid ning ministrite nõukogu.

Georg Jarzembowski (PPE-DE) - (DE). Härra president, daamid ja härrad, see, mida härra Simpson just ütles, on tõesti üpris raskesti mõistetav; tõesti, ta pöörab kogu asja pea peale. Lubage mul öelda järgmist: selle toimumisjuhendiga on meie eesmärgiks tarbijate õiguseid täiustada. Meil on vaja tugevdada tarbijaõiguseid, et me saaksime arvutipõhistelt süsteemidelt ausaid pakkumisi.

Oleme jõuliselt vastu venitamistaktikale, mida kasutavad sotsiaaldemokraadid, kes püüavad nurjata Prantsuse valitsusega saavutatud kompromissi ning seda hävitada praeguse parlamendi ametiaja jooksul. Kutsuksin teid tungivalt üles lükkama komisjoni tagasisaatmise ettepaneku tagasi.

Timothy Kirkhope, raportöör. - Härra president, soovitan tungivalt ettepanekut parlamendikomisjoni mitte tagasi saata. Arvan, et see on ebavajalik ning Euroopa tarbijate, keda me esindame, huvisid potentsiaalselt kahjustav venitamistaktika. Esimese lugemise kokkulepe nõukoguga ja komisjoniga saavutati juunis pärast laiaulatuslikku arutelu ning minu (transpordi-) komisjoni toetuse saamist. Variraportöörid olid kogu protsessi vältel täielikult kaasatud ning minu arusaamist mööda nõustusid tulemusega.

Kaks eesistujariiki – Sloveenia ja Prantsusmaa – on teinud minuga selles asjas täielikku koostööd ning ma ei mõista, miks on praegu vaja rohkem aega, et seda üliolulist meedet arutada või üksikasjalikult uurida. Õiglaseim ja kõige demokraatlikum viis edasiminekuks on kokkulepet praegu hääletada. Paljud inimesed, kes nüüd protesteerivad, ei vaevunud eile õhtul arutelule tulema, kui volinik Mandelson kinnitas minu palvel parlamendile, et enne määruse jõustumist avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ametlik teade, milles komisjon annab määrusele selge tõlgenduse ning väga konkreetsed ja ranged kriteeriumid (mis on konkurentsi asjades tavapärane) meetmete jõustamiseks Euroopa tarbijate huvides. Arvan, et tarbijad ei mõista neid proteste, kui me meetmega edasi ei lähe. Seetõttu palun ma siiralt teil – teil kõigil – toetada mind ning rasket tööd, mida me kõik oleme fraktsioonides teinud, et see asi nii kiiresti kui võimalik edasi viia.

(Parlament lükkas ettepaneku komisjoni tagasisaatmise kohta tagasi)

7.2. Kesk-Aasia riikide vastavus nõukogu otsusega 2006/1016/EÜ (millega Euroopa Investeerimispankale antakse ühenduse tagatis ühendusevälistele projektidele antavatest laenudest ja laenutagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks) kehtestatud tingimustele (A6-0317/2008, Esko Seppänen) (hääletus)

7.3. Palestiina kinnipeetavad Iisraelis (hääletus)

7.4. Hinnang ELi sanktsioonidele ELi meetmete ja poliitika osana inimõiguste valdkonnas (A6-0309/2008, Hélène Flautre) (hääletus)

– Enne muudatusettepaneku 10 hääletamist:

Hélène Flautre, raportöör – (FR). Härra president, muudatusettepanek on tagasi võetud ning seda ei tule hääletusele panna.

7.5. madustervise parandamine (hääletus)

– Pärast lõike 6 hääletamist:

Ewa Tomaszewska (UEN) - (PL). Minu hääletamismehhanism ei töötanud nimelise hääletamise ajal viiel korral. Märkasin seda ning palusin sõna, kuid mul ei lubatud sõna võtta. See pole õige. Lisaks puudus teatud aja jooksul tõlge Poola keelde ning ka sellega ei tegeletud. Paluksin, et meie selline kohtlemine lõpetatakse.

President. – Proua Tomaszewska, mul on äärmiselt kahju, et teie häält ei loetud. Loodan, et seda enam ei juhtu. Palun esitage oma hääli siin ning see registreeritakse nõuetekohaselt ning teie arvamus läheb järeltulevate põlvede jaoks protokollis.

7.6. Teenusekaubandus (A6-0283/2008, Syed Kamall) (hääletus)

7.7. Euroopa sadamapoliitika (A6-0308/2008, Josu Ortuondo Larrea) (hääletus)

7.8. Kaubavedu Euroopas (A6-0326/2008, Michael Cramer) (hääletus)

7.9. Vahekokkuvõtte Euroopa keskkonna ja tervise tegevuskavast aastateks 2004–2010 (A6-0260/2008, Frédérique Ries) (hääletus)

President. – Hääletamine on lõppenud.

8. Presidentuuri teadaanne

President. – Daamid ja härrad, see toob mu avalduseni Strasbourgi kohta. Juhatus arutas küsimust eile. Strasbourgis on erinevad remonditööd endiselt pooleli. Eile õhtul langetas juhatus ühehäälse otsuse – samuti härra Fazakase ettepanekul – mille me kavatseme nüüd, mil esimeeste konverentsi on informeeritud, avaldada ja mille kohaselt on olukord järgmine: niisiis toimub ka septembri II osaistungjärk siin Brüsselis.

(Aplaus)

Ärge enneaegselt rõõmustage: avastasime, et ka siin hoones on mitmeid kohti, kust vihm sisse sajab ning me uurime seda. Soovime siin Brüsselis samu ohutusstandardeid nagu Strasbourgis ning võin kinnitada, et ohutus on alati peamine.

Asjade praeguse seisu kohaselt toimub ekspertide lõplik inspeksioon 22. septembril. See annab meile piisavalt aega otsuse langetamiseks oktoobri osaistungjärku kohta. Sooviksin teile siin Brüsselis ohutut ja meeldivat viibimist ning kuivõrd lõuna on lähenemas, lubage mul samuti soovida *bon appétit!*

ISTUNGI JUHATAJA: MARIO MAURO

Asepresident

9. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

– Resolutsiooni ettepanek: Palestiina kinnipeetavad Iisraelis (RC-B6-0343/2008)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE) - (SK). Sooviksin ära märkida, et arvestades viimaseid arenguid, mille kohaselt vabastas Iisrael eelmisel nädalal järgmised 198 Palestiina kinnipeetavat, ei ole Euroopa Parlamendi resolutsioon Iisraeli ja Palestiina kohta päris kohaselt ajastatud. See žest annab tunnistust, et hoolimata ülimalt kriitilisest Iisraeli avalikkusest, on Iisrael valmis kasvatama rahuprotsessis vastastikkust usaldust.

Sama kehtib ka hiljutise kinnipeetavate vahetamise kohta Liibanoni piiril. On kahtlemata väga kurb, et Iisraeli vanglates peetakse samuti kinni Palestiina noori. Kuid selle peamiseks põhjuseks on siiski asjaolu, et terroriorganisatsioonid kasutavad neid ära, õhutades viha ning otsustuskindlust tappa. Viimase kaheksa aasta jooksul on kuni 16% enesetaputerroristidest ning potentsiaalsetest palgamõrvaritest olnud alaealised

ning täheldatav on selge vanuse alanemise trend. Laste kasvatamine ja haridus on võtmefaktorid, millel võib olla oluline mõju iisraellaste ja palestiinlaste koosseksisteerimise arengule.

Frank Vanhecke (NI) – (NL). Härra juhataja, eriti selle resolutsiooniga näitab parlament, et ei võta ülimalt keerulises Lähis-Ida konfliktis neutraalset positsiooni ning ei ole neutraalne osaline. Hoopis vastupidiselt asub parlament alati süstemaatiliselt palestiinlaste poolele iisraellaste vastu.

Ilmselt ei ole parlamendile piisav, et igal aastal kaob kümneid miljoneid eurosid Euroopa maksuraha põhjatutesse, korrumpeerunud ning läänevastaselt meelestatud Palestiina kaevikutesse. Ilmselt ei ole parlamendile piisav, et Euroopa maksumaksjate raha miljonid spondeerivad valitsusväliseid organisatsioone, mis kiidavad avalikult – ja ma rõhutan seda – avalikult heaks ning õigustavad terroriakte. Nüüd palub parlament seda sõnaselgelt resolutsioonis, mis käsitleb süüdimõistatud terroristide vabastamist. Selline positsioon võib küll olla poliitiliselt korrektne; arvan, et me veel kahetseme seda.

Philip Claeys (NI) – (NL). Härra juhataja, ka mina hääletasin resolutsiooni vastu, mis käsitleb Palestiina kinnipeetavaid Iisraelis, sest resolutsioon ei kanna mitte just vähesel määral ideed – ja ma sõnastan selle sõbralikult – et meie, Euroopa Parlament, ei ole terrorismi hukka mõistes päris tõsised. Resolutsioon esitab poolt väiteid isikute vabastamiseks, kes on olnud seotud terroristlike tegevustega. Vähemalt üks neist on vastutav paljude Iisraeli kodanike surma eest. Resolutsiooni heakskiitmine ei mõju seega hästi parlamendi tõsiseltvõetavusele, kuid sellest palju halvem on see, et see õõnestab terrorismivastast võitlust üldiselt.

– Raport: Hélène Flautre (A6-309/2008)

Véronique De Keyser (PSE) - (FR). Härra juhataja, hääletasin Flautre'i raportis muudatusettepanekute 4 ja 5 poolt, mida ei võetud üle ning mis puudutavad Iisraeli. Sooviksin oma põhjuseid selgitada: need muudatusettepanekud ei olnud kuidagi seotud Iisraelivastaste sanktsioonidega; pigem need – ja eriti muudatusettepanek 5 – viitasid Iisraeli sooritatud rahvusvahelise õiguse rikkumistele, mida on laialdaselt dokumenteeritud.

Sooviksin öelda, et olen üldiselt sanktsioonide vastane, olgu need siis kehtestatud palestiinlaste või Iisraeli suhtes. Pean aga kahetsusväärseks, et sisse ei jäetud muudatusettepanekut, mis käsitles algatusi, mida saaks seoses Iisraeliga võtta sanktsioonide alternatiivina. Hüljates idee, et meil Euroopa Liidus on vaja teha algatusi inimõigusrikkumiste ära hoidmiseks, veame me alt oma enda demokraatlikku süsteemi.

Samuti sooviksin öelda, et seda vaadet arendades me ei kritiseeri juudi rahvast, sest peame neid kalliks ning mõistame kõik anti-semitismi vormid hukka. Me ei kritiseeri Iisraeli riiki, sest toetame selle eksistentsi ning tahame, et seal oleks turvaline, kuid oleme vastu nendele Iisraelis, kes õõnestavad selles riigis demokraatiat ning see on täiesti erinev küsimus. Veelgi enam, me toetame kõiki Iisraeli valitsusväliseid organisatsioone, mis töötavad inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse edendamise nimel.

Frank Vanhecke (NI) – (NL). Härra juhataja, eisel arutelul oli mul juba võimalus lühidalt mainida, et Flautre'i raport Euroopa Liidu inimõiguste poliitika kohta on tõesti võrdlemisi hea ja tasakaalustatud dokument. Vaatamata sellele on mul kahju, et raportis puudub sõnaselge viide islamiseerumise probleemile ja ohule Euroopas ja maailmas. Islamiseerumise toimumine on ümberlukkamatu ning see seab paljud äärmiselt olulised Euroopa ja lääne väärtused, põhiõigused ja inimõigused ohtu. Pean esmajärjekorras silmas meile olulist kiriku ja riigi lahusust ning eriti meeste ja naiste võrdõiguslikkust.

Ka islamiriigid ise pääsevad selles raportis liiga kergelt, olgugi et mitmetes riikides nende niinimetatud arenenud ja väga tihti rikaste riikide seas, nagu naftariigis Saudi Araabias, on valdavaks vastuvõetamatud tavad, alates reaalsest orjakaubandusest kuni erakordselt kaugele-ulatuva ja alavääristava naiste diskrimineerimiseni. See tuleks järgmises raportis kindlasti parandada.

Ryszard Czarnecki (UEN) - (PL). Härra juhataja, proua Flautre'i raport võib vabalt osutada üheks kõige olulisemaks nende seas, mis sellel osaistungjärgul vastu võetakse. Raportis käsitletakse sanktsioone, vahendit, milleta meie, Euroopa Ühendus, ei saa toimida. Peame seda vahendit kasutama siiski üksnes suure hoolikusega, väga paindlikul viisil ning eelistatult harva, et vältida selle väärtuse vähenemist või *sui generis* inflatsiooni.

Sellegipoolest soovin hoiatada selle vahendi kasutamisel topeltstandardite kohaldamise eest. Sanktsioonid ei tohiks üksnes teenida ähvarduse eesmärgi väikestele ja vaestele riikidele, mis inimõiguseid rikuvad. Ka jõukamate ja suuremate riikide, mis on Euroopa Liidu head äripartnerid, suhtes peaksid sanktsioonid kehtima ning need riigid peavad olema teadlikud, et Euroopa Liit võib neid kasutada.

– Resolutsiooni ettepanek: Arengupoliitika aastatuhande eesmärgid - 5. eesmärk: emadustervise parandamine (RC-B6-0377/2008)

Zita Pleštinská (PPE-DE) - (SK). Leian, et resolutsiooni ühisettepanek aastatuhande 5. arengueesmärgi hindamiseks, mis käsitleb emade suremust sünnituse tagajärjel, on hästi tasakaalustatud.

Nõustun resolutsiooni punktiga, et emadustervis on valdkond, milles on täheldatud kõigi aastatuhande arengueesmärkide seas vähimat edasiminekut. Kuivõrd on äärmiselt ebatõenäoline, et selles valdkonnas 2015. aastaks edasiminek saavutatakse, ja seda eriti Sahara taguses Aafrikas ja Lõuna-Aasias, siis nõustun, et me peame astuma samme.

Olen eriti mures nelja muudatusettepaneku pärast, mis esitati fraktsioonide ALDE ja GUE/NGL nimel, mis sunnivad taas Euroopa Parlamenti langetama otsuseid küsimustes, mis langevad liikmesriikide suveräänsesse pädevusse. See hõlmab nõusolekut ohutute ja seaduslike abortide osas. Kahjuks neid muudatusettepanekuid tänasel hääletusel aktsepteeriti.

Igal ELi liikmesriigil on raseduse kunstliku lõpetamise küsimuses erinev seisukoht ning seetõttu langetavad nad otsuseid selle probleemi osas kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Abordi teemale komistas isegi Lissaboni lepingu referendum katoliiklikul Iirimaa; abordid on keelatud Poolas ning Slovakkia omab abordi küsimuses erinevat seisukohta. See on põhjuseks, miks ma hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku vastu.

Frank Vanhecke (NI) – (NL). Härra juhataja, hääletasin resolutsioonile vastu ja seda mitte üksnes seetõttu, et olen tõsiselt järjekordse abordi pooldava propagandistliku üllitise, mis selles resolutsioonis sisaldub, vastu, vaid samavõrd seetõttu, et pean üldiselt parlamendi seisukohta selles küsimuses tõesti üpris silmakirjalikuks. Ühelt poolt ütleb parlament õigesti, et tuleks teha kõik arenguriikides sünnituse tagajärjel emade suremuse oluliseks vähendamiseks, kuid teisest küljest jätkab mujal parlament poolt väidete esitamist aina kasvava, aina ulatuslikuma seadusliku rände ning Euroopa Komisjoni ettepanekute kohta niinimetatud sinise kaardi osas. Täpselt sisserändepoliitika tulemuseks ongi tohtu ajude väljavool arenguriikidest lääneriikidesse ning täpselt see poliitika rõõvib arenguriikidelt parimad töötajad, keda nad vajavad, sealhulgas tervishoiutöötajad, arstid, õed, keda vajatakse Aafrikas palju enam kui läänes. Keeldun sellise silmakirjaliku positsiooniga nõustumast.

Daniel Hannan (NI). - Härra juhataja, võtan sõna, et selgitada hääletamist seoses meie resolutsiooniga emadustervise kohta. Tuleb oodata, et näha, milline on täiskogu arvamus, kuid vähemalt on täiskogu väljendanud end emaduse teemal selgelt.

Ma ei küsi norivas toonis, et miks me üldse pidasime vajalikuks nendes küsimustes arvamust avaldada. Need on tundlikud, intiimsed ning paljudele meie valijatest, eetilised küsimused. Neid peaks käsitlema kohaselt liikmesriikide demokraatlike menetluste raames. Oma arvamust avaldades, nagu me sel pärastlõunal tegime, oleme näidanud välja presumptsiooni, ülbust ning ihalust suunata võim tsentrisse ning lükata meid volitanud isikute riiklikud traditsioonid kõrvale. Vaadake seda resolutsiooni ning võite mõista, miks on nii, et valijad Euroopa Liidu institutsioone ei salli ega usalda.

Linda McAvan (PSE). - Härra juhataja, arvan, et Daniel Hannan ei ole mõttest aru saanud. Resolutsioon käsitleb tegelikult ÜRO aastatuhande arengueesmärkide teematist kohtumist ning resolutsiooni eesmärgiks on avaldada maailma liidritele survet võtta 5. arengueesmärgi emadustervise kohta tõsiselt – see on resolutsiooni kogu mõte. See ei puuduta mingilgi määral abordi valdkonda Poolas või Iirimaa. See puudutab juurdepääsu emadusõigustele. Minu selgitus hääletamise osas ei puuduta aga seda.

Soovisin öelda, et üks kurvemaid asju, mida ma eales oma elu jooksul näinud olen, oli Addis Abebas fistula kliinikus, kuhu me mitme naiskolleegiga osana AKV delegatsioonist läksime. Nägime seal noorte naiste järjekordi – tegelikult olid nad kõigest 13- või 14-aastased tüdrukud – ning mööda tänavat voolas sealt, kus nad järjekorras seisis, alla uriini nire. Nad olid järjekorras ning sealt voolas uriini, kuna neil oli arenenud vaginaalne fistula kuna Etioopia äärealadel puudub sünnituseaegne meditsiiniline abi.

Arvan, et on ülimalt tähtis, et Euroopa Liit investeeriks kohasesse emade tervishoidu maailma vaeseimates riikides. On häbi, et selle aastatuhande arengueesmärgi osas on edasiminek nii vähene, kuivõrd see on üks olulisemaid. Loodan, et resolutsioon annab tuge meie läbirääkijatele, nagu Glenys Kinnockile, kes lähevad New Yorki.

Samuti arvan, et inimesed nagu Daniel Hannan peaksid tõesti lugema ja uurima parlamendis toimuva kohta.

– Raport: Syed Kamall (A6-0283/2008)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE) - (PL). Härra juhataja, see on iseäranis oluline raport. Kõrge teenusenõudlus on arenenud majanduste iseloomulik tunnus. Teenused määravad elustandardi ja ühiskondade heaolu. Eksisteerib pidev nõudluse suurenemine modernse tehnoloogiaga seotud teenuste arendamiseks ning kvaliteetsete teenuste järele, mis vastaksid standarditele ning nende kasutajate ootustele.

SKT kasv sõltub üha enam teenusesektori mahust. Teenused kujutavad märkimisväärset osa kaubandusest. See osa turust laieneb pidevalt. See on põhjuseks, miks WTO raamistikus on toimunud niivõrd palju arutelusid seoses teenusekaubanduse liberaliseerimise tingimuste ja printsiipidega globaalsel tasandil. On palju äärmiselt kasumlikke teenuste tüüpe, nimelt need, mis langevad spetsiifilistesse niššidesse. See on üks põhjustest, miks teenusekaubanduse liberaliseerimine toimub aeglaselt ning miks sellele on niivõrd suur vastuseis. Kokkuvõttes sooviksin öelda, et elame ajal, kus teenused on peamised arengu indikaatorid.

– Raport: Josu Ortuondo Larrea (A6-0308/2008)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE) - (PL). Härra juhataja, hääletasin raporti, mis käsitleb Euroopa sadamapoliitikat, vastuvõtmise poolt, sest see tegeleb paljude selle majandussektori jaoks oluliste küsimustega. Need küsimused on olulised ka Poolale.

Küsisin endalt, kuidas oleks need tekstid kohaldatavad Poola laevatehaste suhtes Gdanskis, Gdönjas ja Szczeczinis. Nüüdseks juba teatud aja vältel on Euroopa Komisjonis toimunud Poola laevatehastele antud riigiabiga seotud menetlused. Szczeczini laevatehas on Euroopas suuruselt viies ning on tõsisest raskustest, nagu ka Gdönja laevatehas. Selle põhjuseks on aastate jooksul kogunenud probleemid, mis omakorda on majandusrežiimi ja rahvusvahelise olukorra muutuse tulemus, nagu ma eilses sõnavõtus märkisin.

Mis puutub Poola laevatehaste praegusesse olukorda, siis komisjon on arvamusel, et need ei ole tööhõive allikad. Nad ei ole avatud kõlvatule konkurentsile. See võib kõlada veidralt. Lisaks on tehtud ettepanek sulgeda kaks ellingut, et saavutada potentsiaali täielik kasutamine ning see on lihtsalt naeruväärne. Nende laevatehaste ümberstruktureerimise plaan on igaveseks tagasi lükatud, mille paratamatuks tagajärjeks on laevatehaste kokkuvarisemine, selle asemel, et aidata Euroopa laevaehitustööstusel kohta maailmas tagasi saada.

Juhataja. - Tuleksin kolleegidele, kellel pole õnnestunud sõna võtta, meelde, et nad võivad esitada kirjaliku avalduse, mis võimaldab neil oma hääletusselgituse protokollida.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– Raport: Timothy Kirkhope (A6-0248/2008)

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Tänan härra Kirkhope'i tema raporti eest, mis aitab osutada tarbijatele paremat teenust. Praegu sõltub hind, mida tarbijad liikmesriikidevahelise pileti eest maksavad, ostu sooritamise riigist. Minu enda riigis, Inglismaal, maksan ma pileti eest sama hinda, olenemata kas ma ostan selle linnast, kust ma lahkun; linnast, kuhu ma suundun või kolmandast linnast. Ma ei näe absoluutselt mingit põhjust, miks see ei peaks olema kohaldatav kogu liidus.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult – (DE). Hääletan Timothy Kirkhope'i raporti poolt toimimisyuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul.

Uus toimimisyuhend stimuleerib konkurentsi arvutipõhiste ettetellimissüsteemide vahel, olles seega kasulik hinna ning teenuste kvaliteedi seisukohast. Praegused regulatsioonid ei ole ajakohased, kuivõrd pea 40% tellimustest tehakse alternatiivsete internetilehekülgede kaudu, ajades läbi ilma igasuguste tellimistasudeta. Uus juhend on tarbijatele kasulik ka odavate lennuliinide ettetellimissüsteemi lisamise tõttu, suurendades selliselt konkurentsi ning alandades hindu.

Selleks, et pakkuda tarbijatele parimat võimalikku teavet ning kaitset konkurentsivastase tegevuse eest, tuleb teenuste osutamist laiendada ning reguleerida ja kontrollida liidu tasandil. Seega on oluline, et lennuhinnad, mis esitatakse peamistes reklaamides näitaksid ära kogu lennu hinna, sealhulgas kõik maksud ja tasud, nii et klienti ei tüsataks eripakkumistega, mis ei ole tegelikkuses saadaval. Lendudele alternatiivne raudteetranspordi pakkumine, mille ajaline kestus on lühem kui 90 minutit, annab kliendile teise valikuvõimaluse ning võimaldab tal teha valiku enam informatsiooni arvesse võttes.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toimimisyuhendi kaasajastamisega arvutipõhiste ettetellimissüsteemide jaoks kindlustate, et lennutransporditeenuste ettetellimissüsteemid on kooskõlas ausa konkurentsi printsiibiga.

Siiski kardan, et ähmane ettevõtte „osaluse kapitalis” defineerimine lennuettevõtjana, mis „otsustavalt mõjutab” arvutipõhist ettetellimissüsteemi, põhjustab segadust ning võimaldab konkurentsimoonusi. Raporti eesmärk peaks olema tarbijatele kasuks olemine ning need vaated peegelduvad minu hääletuses.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult – (PL). Arvutipõhine ettetellimissüsteem on platvorm, mis toob kokku lennu- ning raudteetranspordi teenuse osutajad ning seda kasutatakse osutatavate teenuste piletite müügiks. Raporti, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, eesmärgiks oli muuta kehtivaid norme ning tugevdada konkurentsi arvutipõhise ettetellimissüsteemi kaudu.

Toimimisjuhendit kaasajastati, et parandada läbipaistvust ning samuti hoida ära turu kuritarvitamist ning konkurentsimoonusi. Hääletasin arvutipõhiseid ettetellimissüsteeme käsitleva raporti vastu, sest propageerisin selle tagasisaاتمist transpordi- ja turismikomisjoni.

Minu arvates on raportis paljud kontseptsioonid halvasti defineeritud. See kehtib eriti seoses emattevõtja võtmekontseptsiooniga. Seetõttu usun, et tarbijate huve ühisel Euroopa turul ei kaitsta täielikult.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult – (RO). Hääletasin arvutipõhiseid ettetellimissüsteeme käsitleva määruse tagasisaاتمist poolt parlamendikomisjoni, sest selles on endiselt ebamääraseid sõnastusi, mis võib viia teksti erineva tõlgendamiseni. Määrus on kõigis oma elementides kohustuslik ning kõigis liikmesriikides vahetult kohaldatav – sel põhjusel peab tekst olema täpne.

Olen arvamusel, et enne määruse jõustumist Euroopa Liidu Teatajas täpsustuse avaldamine, mis esitaks Euroopa Komisjoni tõlgenduse määruse teatud definitsioonidele, ei ole aktsepteeritav lahendus. Euroopa institutsioonid on võtnud kohustuse osaleda õigusaktide lihtsustamise protsessis ning eriti kohustuse saavutada õigusloome stabiilsus.

Ilmselt on määruse, mis käsitleb arvutipõhist ettetellimissüsteemi, kaasajastamine ja parandamine vajalik ning ma hindan kõigi kolleegide tööd komisjonis. Sellegipoolest leian, et õigusraamistiku stabiilsuse kindlustamiseks on nõutav teksti suurem selgus, mis omakorda on vajalik reisijateveo õhustranspordi sektori hea toimimise jaoks.

Ewa Tomaszewska (UEN), kirjalikult – (PL). Nimelise hääletamise ajal ning seoses muudatusettepanekuga 48 hääletasin ma konkureerivate ettevõtete võrdsete õiguste rikkumise vastu kolme Euroopa Liidu riigi eraldamise ja neile turul privileegidega positsiooni andmise kaudu. Kahjuks mu hääletusseadmed ei töötnud ning püüdeid sellele asjaolule tähelepanu juhtida, eirati. Soovin, et see läheks protokoll, et ma hääletasin nimetatud muudatusettepaneku teisele osale vastu.

– Raport: Esko Seppänen (A6-0317/2008)

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult – (SV). Euroopa Liidu kui väärtustel põhineva liidu üks poliitilisi ülesandeid on meid ümbritsevas maailmas inimõiguste eest välja astuda. Samas Juuninimekirja arvates ei tohi seda kasutada välispoliitika loomiseks ELi tasandil ning seega liikmesriikide välispoliitikate suveräänsuse kahjustamiseks.

Seetõttu me hindame, et Euroopa Investeerimispank seab esmatähtsaks laene, mis edendavad demokraatia ja stabiilsuse arengut Kesk-Aasias, kuid oleme vastu trendile, mille kohaselt muutub Euroopa Investeerimispank ELi välispoliitiliste ambitsioonide edendamise vahendiks.

Pärast hoolikat kaalumist otsustasime hääletada komisjoni ettepanekusse Euroopa Parlamendi esitatud muudatusettepanekute poolt, hoolimata asjaolust, et mõned muudatusettepanekud ei ole meie põhimõtetega täpselt kooskõlas.

– Resolutsiooni ettepanek: Palestiina kinnipeetavad Iisraelis (RC-B6-0343/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult – (IT). Härra juhataja, hääletan selle dokumendi poolt, kuid soovin juhtida tähelepanu sellele, et see on juba must miljones tekst, mille täiskogu on inimõiguste austamise toetamiseks selles maailmajaos heaks kiitnud. Millist mõju meie deklaratsioonid omavad? Peale poliitilise solidaarsuse kahjuks väga vähest.

Kui Euroopa soovib olla selles asjas usutav, peab ta rääkima ühel häälel ning asetama rahvusvahelise turvalisuse individuaalsetest riiklikest huvidest ettepoole. Usun, et on ülioluline saavutada tasakaal kahe nõude vahel: palestiinlastele vaba ja iseseisev riik, iisraellastele turvalisus elada nende endi territooriumil, vaba rünnakutest ning ohtudest. Kui need kaks aspekti eraldatakse, on usutava seisukoha ning kestva lahenduse leidmine üpris

raske. Loodan, et tulevikus meie Euroopa Liit, millel on oluline huvi rahu vastu meile niivõrd lähedal asuvas maailmas, on võimeline mängima tõhusamat vahendaja rolli, kui seda on tehtud minevikus.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult – (PT). Hääletasime kompromissresolutsiooni poolt mitte seetõttu, et me nõustume kõigi selle punktide või sõnastusega vaid seetõttu, et usume, et see võib aidata lõpetada Iisraeli vanglates palestiinlastest poliitvangide vastuvõetamatu olukorra.

Iisrael okupeerib USA ja selle liitlaste vaikival heakskiidul ebaseaduslikult Palestiina territooriumit, on ehitanud asundused ja eraldava müüri ning mõrvab, peab kinni, ründab ja kasutab Palestiina rahvast ära, rikkudes süstemaatiliselt rahvusvahelist õigust ning eirates selle rahva võõrandamatut õigust suveräänsele, elujõulisele ja iseseisvale riigile.

Hetkel peetakse Iisraeli vanglates ebainimlikes tingimustes ning allutatuna alandavale ja alavääristavale kohtlemisele ning samuti väärkohtlemisele, sealhulgas piinamisele, kinni umbkaudu 10 000 palestiinlast, sealhulgas sadu lapsi. Enamikule on perekülastused keelatud. Paljud on kinni peetud halduskorras, ilma süüdistuse või kohtumõistmiseta.

Iisrael peab oma vanglates kinni umbes ühte kolmandikku Palestiina seadusandliku kogu valitud liikmetest ning samuti teisi Palestiina kohalikult valitud ametnikke.

Palestiina aktivistide vangistamine on vahend, mida kasutatakse Palestiina rahva seadusliku vastupanu vastu võitlemiseks ning Iisraeli okupatsiooni põlistamiseks.

Mis tahes aus, elujõuline ja kestev lahendus Iisraeli okupatsiooni lõpetamiseks okupeeritud territooriumidel nõuab kõigi palestiinlastest poliitvangide vabastamist Iisraeli poolt.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult – (EL). See on vastuvõetamatu resolutsioon, mis vabastab tegelikkuses Iisraeli vastutusest Palestiina rahva genotsiidi eest ning selle alade okupeerimise eest.

Lõik 4 näiteks toetab Iisraeli võitlust terrorismi vastu. Selles käsitletakse terroristidena vabaduse eest võitlevaid inimesi, samas kui Iisraeli armee okupeerib nende alasid ning kohaldab majanduslikku, sotsiaalset ja poliitilist blokaadi ning teeb kättemaksurünnakuid, mille all palestiinlased kannatavad. Näiteks on Gaza maakitsusel ohvrite hulgas noored lapsed, kuna seal on valitud valitsus, mis ei ole Iisraelile, ühendriikidele ja ELile meelt mööda.

Veelgi enam, lõikes 7 kutsutakse Palestiina ametivõime provokatiivselt üles valvama Palestiina rahva vastupanu järele. Selles süüdistatakse endiseid vange, isegi väikseid lapsi, vägivaldsetes või terroristlikes tegevustes.

On häbiväärne selliseid süüdistusi esitada. Selle asemel peaks Euroopa Parlament nõudma Iisraeli taandumist Jordani Läänekalda okupeeritud aladelt. Häbimüür Jeruusalemmas tuleks lammutada, mõrvarlikud rünnakud tsiviilisikute, naiste ja laste vastu peavad lõppema ning kõik poliitvangid tuleb vabastada. Euroopa Parlament peaks nõudma Iisraeli kuuletumist rahvusvahelise õiguse põhimõtetele ning asjakohastele ÜRO resolutsioonidele.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult – (SV). Iisraeli ja Palestiina olukord on keeruline. Iisraeli probleemiks on ümbritsevate alade tohutu ebakindlusega tegelemine. Iisraeli hea sõbrana tean ma seda väga hästi. Samas on alati oluline kinni pidada rahvusvahelisest õigusest. Seetõttu otsustasin osaleda läbirääkimistes, mis käsitlesid Euroopa Parlamendi resolutsiooni Palestiina vangide olukorra kohta Iisraeli vanglates.

Nende läbirääkimiste teel kujunes märksa enam tasakaalustatud lõpptulemus, mis tähendas, et lõpptulemusena ma toetasin resolutsiooni. Nii nagu mina seda näen, on oluline Iisraeli mitte hukka mõista, nagu seda tehti proua Flautre'i raportis hinnangu andmise kohta ELi sanktsioonidele osana ELi tegevusest ja poliitikast inimõiguste valdkonnas, milles poldud asjaolusid uuritud. Seetõttu hääletasin ma viimasele vastu.

Marek Siwiec (PSE), kirjalikult – (PL). Euroopa Parlamendi vastu võetud resolutsioon Palestiina vangide olukorra kohta Iisraeli vanglates on eelarvamuslik ning ei kujuta Lähis-Ida konflikti adekvaatselt. Resolutsioonis ei arvestata vähimalgi määral poliitilise kontekstiga või asjaoluga, et Iisraeli ametivõimud peavad olema võimelised tagama oma kodanike julgeoleku. Iisrael on endiselt Palestiina aladelt pärineva terroristliku tegevuse pideva ohu all, hoolimata käimasolevatest rahuläbirääkimistest ning hea tahte avaldustest ning hiljutisest otsusest vabastada 198 palestiinlasest vangi. Iisrael on regiooni üks ja ainus demokraatlik riik ning tegeleb selle ohuga demokraatlike meetodite ja ressursse kasutades.

Resolutsioonis mõistetakse Iisraeli ametivõimud hukka alaealiste puhul ebakohaste meetodite kasutamise eest. Selles ei mainita aga, et vastavalt Amnesty Internationali raportitele värbavad terroriorganisatsioonid

nagu Al-Aqsa Märtrite Brigaad, Hamas, Islami Džihaad ja Palestiina Vabastamise Rahvarinne alaealisi ning kasutavad neid kulleritena. Mõningatel juhtudel antakse alaealistele ka lahingukorraldusi või neid kasutatakse terrorirünnakute toimepanemiseks Iisraeli sõdurite ja tsiviilisikute vastu.

Kuna Palestiina vangide küsimust käsitleti niivõrd eelarvamuslikul ja mittetäielikul viisil, hääletasin resolutsiooni vastu.

– **Raport: Hélène Flautre (A6-0309/2008)**

Slavi Binev (NI), kirjalikus vormis ?– (BG). Härra juhataja, austatud kolleegid, proua Helene Flautre'i raport käsitleb sanktsioone, mida Euroopa Liit peab kasutusele võtma mis tahes inimõigusrikkumiste korral, olenemata maailmajaost. Kuid mis toimub meie endi tagaaias?! Taaskord soovin juhtida teie tähelepanu Bulgaaria ametisoleva koalitsiooni pretsedenditule tegevusele.

30. juulil, päeval, mil [Bulgaaria parlamendis] pidi toimuma umbusaldushääletus, kasutati Euroopa Liidu parlamendiliikme Dimiter Stoyanovi vastu politseijõudu. Vaatamata asjaolule, et vormirõivastes „abistajate” nimed tehti koheselt kindlaks, ei ole tänase päevani kohaldatud mingeid karistusi ega esitatud vabandust, vaid selle asemel valdab räige ülbust juhtum maha salata.

Siseministeriumi ametnike käitumine näitab, et nad olid teadlikud, keda peksti, eriti kui võrd Stoyanov hoidis oma Euroopa parlamendiliikme isikutunnistust kogu aja nähtaval ning selgitas korduvalt, kes ta on.

Euroopa Parlamendi liikme ebaseaduslik kinnipidamine ja peksmine on miski, mida pole selle institutsiooni 50-aastase ajaloo vältel aset leidnud! Meie kolleegi juhtum on ohtlik löök kaasaegse Euroopa demokraatia aluspõhimõtetele. Tegemist on otsese ja demonstriativse isikuõiguste rikkumisega.

Arvestades, et ametisolev repressiivne valitsusaparaat ei hoolinud Dimiter Stoyanovi Euroopa parlamendiliikme staatusest, siis mis toimub Bulgaaria tavakodanikega?

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult – (PT). Kui võrd hääletusselgituses on võimatu arutada kõiki raportis tõstatatud paljusid küsimusi, eriti neid, millega me vähimalgi määral ei nõustu, on ehk parimaks lähenemiseks kasutada plenaaristungile esitatud muudatusettepanekute osas hääletamise näidet selleks, et tuua esile selle ELi poliitilise instrumendi keskne eesmärk.

Hoolimata sellest, et raportis mainiti mitmeid eri riike, lükkas parlamendi enamus kaks muudatusettepanekut tagasi. Nendes oli sätestatud, et:

– „... ELi sanktsioonid 2006. aasta veebruaris pärast ELi poolt vabadeks ja demokraatlikeks tunnistatud valimisi moodustatud Palestiina valitsuse vastu on õõnestanud liidu poliitika järjepidevust ja osutunud kahjulikeks, halvendades oluliselt poliitilist ja humanitaarolukorda”;

– „...Iisraeli pidev rahvusvahelise õiguse rikkumine nõuab kohest liidupoolset tegutsemist”.

Milline näide võiks paremini demonstreerida, et ELi sanktsioonide eesmärgiks on vastuvõetamatu sekkumine, mida kohaldatakse ilmselt „topeltstandarditega”. Teiste sõnadega kasutatakse sanktsioone surve ja poliitilise sekkumise vahendina, et kaitsta „sõpru” ja kritiseerida „teisi”, keda EL (ja USA) määratlevad sihtmärkidena.

Seetõttu hääletasin raporti vastu.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – Ühise välis- ja julgeolekupoliitika kontekstis kohaldab EL piiravaid meetmeid või sanktsioone, et kindlustada kooskõla ÜVJP eesmärkidega. Praegune ELi sanktsioonipoliitika kannatab ülemääraste *ad hoc* juhtumite tõttu, mille tulemuseks on sagedane seosetus ja vasturääkivus. Usun, et komisjon peaks ELi selge sanktsioonipoliitika määramisel mängima aktiivsemat rolli.

Usun, et Euroopa Parlament peab olema sanktsioonidest rääkides väga täpne ning seda eriti siis, kui ELi kutsutakse üles andma vastust rahvusvahelise õiguse rikkumistele, nagu täiskogu tegi raportis Iisraeli kohta. Usun, et enne kui paluda ELil mis tahes sanktsioonide kohaldamist, peame olema konkreetsetest rahvusvahelise õiguse rikkumistest väga hästi informeeritud ning peaksime hoiduma üldise iseloomuga avalduste tegemisest. Faktiliste asjaolude esinemisel tuleb neid tekstis täpsustada või esitada need vastava dokumendi joone aluse märkusena.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Hääletasin Hélène Flautre'i raporti poolt hinnangu kohta ELi sanktsioonidele ELi meetmete ja poliitika osana inimõiguste valdkonnas. Tervitan raportööri tasakaalustatud lähenemist ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika olulisele tööriistale. Sanktsioone on vaja kohaldada kaasusepõhiselt ning

neid tuleb sihitada süütuid osapooli mitte mõjutaval viisil. Olen rahul, et proua Flautre'i raport katab selliseid punkte adekvaatselt.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult – (SK). EL peab inimõiguste austamist kõige olulisemaks põhimõtteks ning seetõttu lisab inimõiguste klauslid ning nende rakendamise mehhanismid kõigisse uutesse lepingutesse, mis sõlmitakse kolmandate riikidega.

Täna on vaidluse esemeks sanktsioonide poliitiline tõhusus ning nende negatiivsed tagajärjed. Oleme sellest eriti teadlikud, kui ELil on vaja kujundada seisukoht konflikti suhtes Kaukaasias.

Seetõttu tervitan ja hääletasin Hélène Flautre'i raporti poolt, mis esitab uue filosoofia sanktsioonide kohaldamise osas ning toob ideede muutuse inimõiguste valdkonnas.

Vajame tõhusat sanktsioonipoliitikat, et mitte kohaldada „topeltstandardeid“, mis põhinevad näiteks partneri strateegilisele tähtsusele, nagu seda tehakse Venemaa ja Hiina puhul.

Kooskõlalise strateegia loomiseks, mis seonduks inimõigustega ja demokraatia olukorraga riigis, peame võtma aluseks erinevate riikide kohta koostatud strateegiadokumendid ning teised sarnased dokumendid. Peame kasutama objektiivset ja kaasaegset informatsiooni, mis on saadud kohalike ja valitsusväliste organisatsioonide esindajatelt. Peame toetama kodaniku ühiskonda ning seadma sihtmärgiks need, kes on konfliktides süüdi, nagu näiteks varasid külmutades ning kohaldades reisimise keeldusid. Sanktsioonid ei tohiks mõjutada vaeseid inimesi.

Usun kindlalt, et sanktsioonipoliitika ei muutu tõhusamaks, kuni see pole ühendatud integreeritud ELi inimõiguste strateegiaga. Sanktsioonid on tõhusad üksnes siis, kui nad aitavad muuta suhteid ning selle tulemusel lahendada konflikte.

Pierre Schapira (PSE), kirjalikult – (FR). Palestiina parlamendivalimiste järel veebruaris 2006 olin ma esimene, kes ütles nii Jeruusalemmas kui ka parlamendis, et me ei tohiks Palestiina valitsuse vastu sanktsioone kohaldada, sest kannatajaks oleks rahvas. Mõõndavasti peame aktsepteerima, et poliitiline olukord piirkonnas on täielikult halvenenud, eriti Fatah' ja Hamasi vahel, kuid seda poliitilist kriisi ei saa panna üksnes Euroopa sanktsioonide süüiks. Sel põhjusel hoidusin muudatusettepaneku 4 osas hääletamast.

Samuti soovin öelda, et mõistan selgelt hukka lisraelipoolse pideva rahvusvahelise õiguse rikkumise, kuid kahetsen, et raporti tekst ei maini neid rahvusvahelise õiguse rikkumisi, mida panevad toime teised Lähis-Ida riigid. Tegemist näib olevat topeltstandardite kohaldamise juhtumiga ja see on põhjuseks, miks ma hääletasin muudatusettepaneku 5 vastu.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), kirjalikult – (DA). Hoolimata asjaolust, et Flautre'i raportis esinevad aspektid, mis väärivad kriitikat, hääletan raporti poolt, et näidata üles toetust võitlusele inimõiguste nimel.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult – (PL). Euroopa Liidu kohaldatud sanktsioonid on vahendid, mis kindlustavad ÜVJP tõhususe. Need võivad olla diplomaatilised tööriistad, kuid kõige tavalisemalt on need majanduslikud ning nende eesmärk on kindlustada rahvusvahelise õiguse, demokraatia ja inimõiguste juhtpõhimõtetele kuuletumine.

Raportöör kutsub üles olemasolevate piiravate meetmete laiaulatuslikule ja sügavuti üle vaatamisele ning usun, et tal on seda tehes õigus. Koostada tuleks sanktsioonide kohaldamise kohased põhimõtted, nii et viimaseid kasutataks üksnes üksikasjaliku individuaalse analüüsi järgselt.

Veelgi enam, ma usun samuti, et prioriteediks tuleks seada arengualased majandussanktsioonid, mis ei mõjuta negatiivselt ühiskonda ning ei riku sanktsioneeritud riikide kodanike inimõiguseid. See on eriti vajalik seoses tavaga koostada musti nimekirju. Sel põhjusel toetasin raportit ELi sanktsioonide üle vaatamise kohta seoses inimõigusvaldkonnaga.

Usun, et sanktsioonide kohaldamise vajaduse korral on oluline viia sisse positiivsed meetmed riikide, mille suhtes piiravaid meetmeid kohaldatakse, kodanike aitamiseks.

Charles Tannock (PPE-DE), kirjalikult. – Mina ja mu Briti konservatiividest kolleegid toetame kõigi inimõiguste austamist kogu hingest. Toetame ÜVJP valdkonnas ELi sanktsioonirežiimi kontseptsiooni, mille alusel kohaldatakse sanktsioone ühehäälsuse alusel, seades sihtmärgiks kõige nahaalsemad inimõiguste rikkujad maailmas, tingimusel, et Ühendkuningriiki saab alati kasutada vetoõigust. Samuti mõistame hukka nende senise ebajärjekindla kohaldamise ning asjaolu, et need on avatud rikkumistele, mille näiteks on

asjaolu, et president Mugabel on hoolimata tema valitsuse liikmete reisikeelust lubatud mitmel korral ELi siseneda.

Kahjuks läheb Flautre'i raport kaugemale, tunnustades Euroopa Ühenduste Kohtu õigust langetada otsuseid keelatud terroriorganisatsioonide nimekirja osas – mis peab jääma poliitiliseks mittekohtulikuks otsuseks – ning väites, et Lissaboni leping on vajalik inimõiguste rikkumise puhul kohaldatavate ELi sanktsioonide tõhusamaks muutmiseks. See kutsub üles sätestama Euroopa parlamentaarse ülevaate liikmesriikide julgeolekuteenistustest ning muutma relvaekspordi toimumisjuhendi õiguslikult siduvaks. Nendel põhjustel me ei toeta raportit.

Ewa Tomaszewska (UEN), kirjalikult – (PL). Hääletasin nimelise hääletuse ajal lõike 57 vastu. Kahjuks minu hääletamisseadmed ei töötanud. Minu katseid sellele tähelepanu juhtida eirati, nagu juhtus ka viie teise nimelise hääletamise ajal. Sooviksin, et protokollil kantakse, et ma hääletasin esialgse dokumendi lõike 57 vastu.

– Resolutsiooni ettepanek: arengupoliitika aastatuhande eesmärgid - 5. eesmärk: emadustervise parandamine (RC-B6-0377/2008)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), kirjalikult – (FR). Paberil oli aastatuhande arengueesmärkide 5. eesmärk – milleks on alandada tänase ja aasta 2015 vahel emade suremust 75% võrra – selgelt üks saavutatavamaid sihtmärke.

Tegelikuses oli tegemist eesmärgiga, mille saavutamine jäi kõige enam graafikust maha. Esitan kurva fakti: Sahara-taguses Aafrikas sureb sünnitusel iga kuueteistkümmes naine. See arv on 20 aasta vältel vaevalt muutunud.

Kus mujal maakeral võiksime leida niivõrd dramaatilise tasakaalutuse kui on inimestervise valdkonnas siin? Lisaks, kui ema sureb, on ka lapse surma tõenäosus 10 korda suurem.

Meie kõigis püüdlustes saavutada aastatuhande arengueesmärgid, peame seega pöörama numbrile 5 erilist tähelepanu.

Lõpuks on jõudnud sõnum pärale ka G8-le. Viimasel kohtumisel Jaapanis võeti vastu „tervisepakett”, mille eesmärgiks on värvata ja koolitada 1 miljon tervishoiutöötajat Aafrika jaoks, nii et 80% emadest saaksid sünnituse ajal abi.

Pall on nüüd ELi väljaku poolel.

Ühendus peab tegutsema samaaegselt ja tõeliselt sisukalt mitmes suunas:

- informatsioon ja haridus naistele,
- avalike tervishoiusüsteemide tugevdamine lõunapoolsetes riikides,
- ulatuslik investeerimine inimressurssidesse tervishoiu valdkonnas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult – (PT). Igal aastal sureb sünnitusel umbkaudu 536 000 ema (kellest 95% sureb Aafrikas ja Lõuna-Asias). Iga naise kohta, kes sureb, kogeb 20 või enam tõsiseid tüsistusi, mis ulatuvad kroonilistest põletikest kuni sandistavate vigastusteni, mida oleks lihtne vältida, kui eksisteeriks üldine juurdepääs baas- ja erakorralisele sünnitusabile ning reproduktiivtervise teenustele. See nõuab arenenud riikidelt suuremat toetust.

Need arvud on väga murettekitavad ning osutavad, et emade suremuse teema (aastatuhande arengueesmärk 5) ei ole rajal, mis tagaks eesmärgi saavutamise arenenud riikide poolt vaid on ainus eesmärgiks, mille puhul ei ole vähimatki edasiminekut täheldatud. Täna need arvud on täpselt samad arvudega 20 aastat tagasi.

Tegelikkus on, et emade suremust saaks vältida parema tervishoiu võimaldamise kaudu ning tagades kõigile naistele juurdepääsu laialdasele seksuaal- ja reproduktiivtervise alasele informatsioonile ja teenustele.

Seetõttu me toetame vastu võetud resolutsiooni ning meil on hea meel, et ka meie ettepanek kaitsta juurdepääsu tõhusale rasestumise vältimisele ning legaalsele ja ohutule abordile on istungi järgul vastu võetud.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult – (SV). On kohutav, et niivõrd suur hulk maailma rahvastikust elab äärmises vaesuses, et naised nendes riikides ja piirkondades surevad raseduse või sünnituse vältel ning et niivõrd paljudel inimestel puudub informatsioon ja juurdepääs rasestumisvastastele vahenditele.

See on küsimus, mis puudutab inimelu väärtust ning võõrandamatuid universaalseid inimõiguseid, millele pole vaesuses elavatel naistel sugugi vähemal määral õigus.

Resolutsioon sisaldab positiivseid – ja vajalikke – ettepanekuid, aga tõstatab ka küsimused, mis ei ole ELi vastutusalas. Oleme otsustanud toetada ettepanekuid, mis nõuavad paremaid tingimusi naistele, eriti seoses seksuaal- ja reproduktiivtervisega. Resolutsioon käsitleb aga ka teisi teemasid, millest osa puudutab välispoliitikat. Sel põhjusel oleme lõplikust hääletamisest hoidunud.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – Euroopa Parlamendi resolutsioon emade suremuse kohta omab aastatuhande arengueesmärkide valguses olulist tähtsust ning edastab sõnumi, et oleme praegusest olukorrast teadlikud ning et me kutsume üles tegevuseks miljonite naiste aitamiseks arenguriikides. Toetan tugevalt ettepanekut paluda komisjonil ja nõukogul töötada välja programmid ja poliitikad, mis aitaks hoida ära naiste suremust sünnitustel, erilise rõhuga juurdepääsule seksuaal- ja reproduktiivtervise ning toitumisasalele informatsioonile ja kirjaoskusele.

Usun resolutsiooni kontekstis, et rasestumisvastaste vahendite kasutamine on väga oluline haiguste ja soovimatute raseduste ärahoidmiseks ning surmade arvu vähendamiseks sünnitusel, kuid samal ajal olen veendunud, et meil ei ole õigust hukka mõista või kritiseerida kirikuid, mis omavad üksnes moraalselt, mitte aga õigusloomelist võimu, edendavad oma usku, kuid ei keela isiklike valikute tegemist. Veelgi enam, on olemas kirikud, mis ei käsitle rasestumisvastaste vahendite küsimust kogudustes.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult – (RO). Hääletasin resolutsiooni poolt, sest emade suremus ei ole kõrge mitte üksnes arenguriikides, vaid samuti uutes ELi liikmesriikides.

On murettekitav, et igal aastal jääb 536 000 perekonda ilma ema toetuseta, mis loob tasakaalutuse ühiskonna aluselemendi tasandil. Me teame põhjuseid ning meetodeid selle fenomeni vastu võitlemiseks; tegevuse organiseerimine ja kavandamine sõltub meist.

Leian tõesti, et rõhk tuleks peamiselt asetada naiste teabele juurdepääsule tervisliku reproduktiooni kohta. Me ei saa olla oma tegevustes edukad, kui naised ise ei ole teadlikud rasestumisele eelnevatest või selle aegsetest ohtudest. Samuti peaksime eraldama maksimaalsed võimalikud ressursid, et teha kvaliteetsed teenused kättesaadavaks kõigile.

Toomas Savi (ALDE), kirjalikult. – Härra juhataja, olles toetanud muudatusettepanekuid, mis puudutavad USA „global gag policy” hukkamõistmist ning mõningate kirikute poolt propageeritud rasestumisvastaste vahendite keelu hukkamõistmist, hääletasin ma resolutsiooni poolt. Kuid olin šokeeritud, saades teada, et osa minu kolleege, keda saab üldjuhul võtta tõsiselt, on seadnud paavsti avaldused tähtsamale kohale inimeste tervisest ja heaolust arenguriikides.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult – (RO). Imikute suremusmäära suurenemine ja sündide arvu vähenemine ühelt poolt ning rahvastiku vananemine teiselt poolt nõuavad liikmesriikidelt ja Euroopa institutsioonidelt kindlat ja kiiret tegevust.

Hääletasin resolutsiooni poolt, mis käsitleb emade suremust, enne ÜRO kõrgetasemelist kohtumist 25. detsembril, mis on kavandatud aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamiseks, asjaolu tõttu, et selle tekst palub nõukogul ja komisjonil laiendada emadele mõeldud tervishoiuteenuste osutamist ning asetada rõhku programmidele, mis käsitlevad sünnituseelset hooldust, emade toitumist, asjakohast sünnitusabi, mis aitab vältida keisrilõigete ülemäärast kasutamist, sünnitusjärgset hoolekannet ning pereplaneerimist. Selle resolutsiooniga palume nõukogul ja komisjonil tagada, et reproduktiivtervise tervishoiuteenused on taskukohased, kättesaadavad ja kõrge kvaliteediga.

On oluline eraldada maksimaalsed kasutatavad ressursid programmidele ja poliitikatele, mis käsitlevad emade suremuse vähendamist.

Samuti pean oluliseks finantseerida pereplaneerimistegevusi avalik-õiguslikest rahastamisvahenditest.

Ewa Tomaszewska (UEN), kirjalikult – (PL). Resolutsioon sisaldab norme, mis julgustavad kaudselt aborti tegema ning norme, mis kutsuvad avalikult üles abortide legaliseerimisele. Sellel teemal avalduste esitamine kujutab subsidiaarsuse põhimõtte rikkumist. Samuti tähendab see seda, et finantsressursse, mis pärinevad nende ühenduse liikmesriikide panusest, kus abordid ei ole lubatud, võib kasutada abortide propageerimiseks kolmandates riikides.

Aborte pooldava propaganda tegemise õigustamine emadustervise edendamise ja rahaliste vahendite eraldamine abordi valdkonnale on silmakirjalik, selle asemel, et kasutada neid emadustervise parandamiseks. Sel põhjusel hääletasin ma resolutsiooni vastu.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult – (SK). Hääletasin resolutsiooni vastu. Emadustervise kaitse on inimkonna säilimise mittetingimuslik eeldus. Käesoleval ajal on emad arenguriikides silmitsi pandeemiaga ilma juurdepääsuta elementaarsele tervishoiule, aspiriinile või klaasile joogiveele. ÜRO peasekretär rõhutas selgelt, et eelarvest kasutatakse vähem kui 10% probleemide lahendamiseks, mis mõjutavad 90% maailma rahvastikut. Kopsupõletik, nakkuslik kõhulahtisus, tuberkuloos ja malaaria – haigused, mis põhjustavad tohutuid terviseprobleeme arenguriikides, kuid mida saab ravida – saavad eelarvest vähem kui 1%.

ÜRO on võtnud vastu strateegia, mis toetab sünnitamist kvalifitseeritud arsti järelevalve all. Sellega kavatakse piirata emadusega kaasnevaid riske, alandada imikute suremust ning anda juurdepääs teenustele.

Resolutsioonis tehakse aga muu hulgas ettepanek „tagada abordi turvalisi ja kättesaadavaid abortiteenuseid” ning märgib kahetsusega ära teenuste osutamise puudumise reproduktiivtervise valdkonnas. Selles kutsutakse nõukogu ja komisjoni üles „tagama, et reproduktiivtervishoiuteenused on kättesaadavad, juurdepääsetavad ja hea kvaliteediga ning edendama kõigi naiste juurdepääsu laiaulatuslikele seksuaal- ja reproduktiivtervise alasele teabele ja teenustele”. Selles kutsutakse nõukogu ja komisjoni üles sekkuma selles valdkonnas, kuid abordi küsimus kuulub liikmesriikide ainupädevusse, mitte ELi omasse. Me ei saa pakkuda emadele arenguriikides ebaselget, lihtsustatud või veelgi halvem, ideoloogiliselt eelarvamuslikku nägemust tervisekaitsest.

– Raport: Syed Kamall (A6-0283/2008)

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult – (FR). Teenuskaubanduse üldleping (GATS), mis näeb ette teenuste liberaliseerimise rahvusvahelisel tasandil ning mille sõlmimist raportöör soovib kirglikult näha, pole tegelikkuses midagi muud kui Bolkensteini direktiiv globaalsel tasandil. Eilne „Poola torumees” on homme hiinlane või pakistanlane.

Ainus erand kohaldub teenustele, mida „osutatakse valitsuse funktsioonide täitmisel”, mida „ei pakuta kaubanduslikel alustel ega konkureerides ühe või mitme teenuseosutajaga”. Teiste sõnadega on ainsateks, kellele see ei kohaldu, politsei, kohtud, diplomaatiline teenistus ja sõjavägi. Teisest küljest on GATS järgmiseks sammuks avalike teenuste lammutamise suunas – protsess, mille komisjon konkurentsi ja ühisturu nimel pea 15 aastat tagasi algatas.

Euroopa Liit usub, et tal on hetkel konkrentseelise kasutamise võimalus ning väidab, et tema teenuste osutajatel on kolmandate riikide turgudele ebapiisav juurdepääs. Sellele vaatamata lõpetab teenuste sektor täpselt samamoodi nagu meie tööstus – ümber asumisega ja kärpimisega ning boonuseks sotsiaalse dumpingu sissetoomisega. Asetades esikohale sotsiaalsed, keskkonna- ja kvaliteedistandardid, mis vastavalt raportöörile ei tohi muutuda kaubandusele tõkkeks, sisaldab resolutsioon endas alget Euroopa sotsiaalse ja majandusmudeli järkjärguliseks lagundamiseks.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult – (PT). Vaatamata mõningate negatiivsemate aspektide väljajätmisele ning osaliselt sõnastuse mahendamisele, on see resolutsioon põhimõtteliselt õpik, mis püüab muuta liberaliseerimisprotsessi „inimlikumaks”, seadmata protsessi ennast kahtluse alla ning mis kaitseb teenuste, sealhulgas avalik-õiguslike teenuste (mille liberaliseerimise välistab väidetavalt „erineva” lähenemise vajaduse), liberaliseerimist.

Siiski, vaatamata parlamendiamuse murele, ei ole praegune rahvusvaheline olukord sama, kui see oli Doha vooru alguses 2001. aastal, see tähendab, et USA ja EL võistlevad omavahel selles, et saavutada WTO poolt nende majandusliku domineerimise plaani rakendamine kogu maailmas.

Vaatamata järjepidevatele läbikukkumistele, püüavad EL ja „sotsiaaldemokraadid” Mandelson ja Lamy taas läbirääkimiste „rööbastelt väljasõitmist” ära hoida, et kindlustada juba võidetud pind ning seda mitte kaotada.

Nagu me oleme varasemalt märkinud, on suurte majandus- ja finantskontsernide eesmärgiks kontrollida rahvusvahelist kaubandust kapitalistliku konkurentsi raamistikus, kontrollida riikide majandusi (põllumajandust, tööstust, teenuseid, tööhõudu, loodusressursse) ning kontrollida riike endid.

Liberaliseerimine tähendab töötajate võitude ning rahvaste suveräänsuse ründamist, aga ka keskkonna hävitamist.

Seetõttu hääletasime resolutsiooni vastu!

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult – (PL). Teenused moodustavad enam kui kolm neljandikku Euroopa majandusest. Teenusesektor on peamiselt teadmiste põhineva Euroopa majanduse konkurentsivõimele ja innovaatsilisele üliolulise tähtsusega. Euroopa Liidu teenuste siseturu tõhus toimimine on ELi ettevõtete konkurentsivõimelisusele ülemaailmsel turul väga oluline. Õigeaegne ja kohane ülevõtmine ning ellu viimine on eriti teenuste direktiivi puhul turu terve toimimise jaoks ülioluline.

Teenuskaubandus sisaldab endas suures osas erialaste teadmiste ülekandmist riikide vahel. Järelikult mängib vaba teenuskaubandus olulist rolli kõigis arengustrateegiates, sest see aitab kaasa kiirele ja tõhusale oskusteabe ülekandmisele suures ulatuses. Lisaks kujutab kasvav juurdepääs turule võimalust mitte ainult arenenud riikidele vaid ka arenguriikidele, mis on tihti juurdepääsust oskusteabele ilma jäetud.

Juurdepääs teenusturule on käimasolevate WTO läbirääkimiste kontekstis raske küsimus. Tuleks siiski meeles pidada, et teenuskaubanduse läbirääkimised peavad teenima ELi huve, aga ka edendama arengut vaesemates riikides. Kui lubatakse mahukaid välisinvesteeringuid, siis võib just teenuskaubanduse liberaliseerimine olla see, mis võib aidata kaasa suuremale ja säästlikumale tootmisele ning infrastruktuuri moderniseerimisele kõigis majandustes.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Härra Kamalli raport teenuskaubanduse kohta uurib, kuidas ELi ettevõtted saaksid juurdepääsu kolmandate riikide turgudele. Tõesti, teenused mängivad rahvusvahelises kaubanduses aina olulisemat rolli. Just sel põhjusel on oluline teha vahet kaubanduslike ja avalik-õiguslike esmateenuste vahel. Väljendasin seda selgelt oma hääletusviisi kaudu.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult – (EL). GATS alusel julgustab EL kahepoolsete ja mitmepoolsete kokkulepete ning avaliku või varjatud sunni ja ähvarduste abil kapitali tungima vähem arenenud riikide arenevatele teenusturgudele, et suurendada kasumeid ning mõjujõudu. Komisjoni aruanne kiidab selle poliitika heaks ja toetab seda.

Monopolid, mille eesmärgiks on liberaliseerida ja avada riiklikud turud ning erastada asutused, ründavad avalikke ressursse nagu vesi, tervishoid ja heaolu, haridus jne. Kapitalistlik ümberstruktureerimine on vaesemate riikide töötajatele veelgi hävitavam.

Imperialistlike keskuste rivaliteedi ja vaesemate riikide vastuseisu tulemuseks on viimaste WTO läbirääkimiste läbikukkumine. Võimukeskused võistlevad oma positsiooni tugevdamiseks teineteisega kahepoolsete ja mitmepoolsete kokkulepete sõlmimise nimel.

Tähelepanu on keskendatud otsesele ja kaudsele avalike teenuste kaotamisele eriti kapitalile kasumlikes sektorites ning kõigi ohutustõkete kaotamisele. Need on katseks võrdsustada teenused kaupadega ning viia läbi ühisläbirääkimised põllumajandusliku tootmise osas. Kõik need on lihtsad näited Euroopa kapitalistlikust imperialistlikust agressioonist, mis on valmis alustama sõda oma valikute pealesurumise nimel.

Tokia Saïfi (PPE-DE), kirjalikult – (FR). Hääletasin teenuskaubandust käsitleva raporti poolt, et kehtutada komisjoni kaubandusläbirääkimistes taotleva progressiivset ja vastastikkust juurdepääsu teenusturule ning suuremat läbipaistvuse poliitikat. Euroopa Liit, mis on maailma suurim eksportija ja suurim teenuseosutaja, peab propageerima suuremat juurdepääsu teenusturule sarnaselt arenenud kui arenguriikidele.

Sellegipoolest peab liberaliseerimine olema progressiivne ja vastastikkune, võttes arvesse asjaomaste riikide huvisid. Seda silmas pidades hääletasin muudatusettepaneku 2 poolt, mis toob esile vajaduse eristada kaubanduslikke ja mitte-kaubanduslikke teenuseid ning vajaduse kohaldada juhtumipõhist lähenemisviisi turgude avamisel üldhuviteenustele. Samuti hääletasin muudatusettepaneku 5 poolt, mis EPA kontekstis kutsus üles üldiste, juurdepääsetavate ja jätkusuutlike avalike teenuste tagamisele kõigile.

Viimasena hääletasin ma muudatusettepaneku 7 poolt, mis tunnustab, et teatud tooted nagu vesi peaks olema üleüldiseks avalikuks hüveks ning märgiksin, et turgude avamise ettepaneku tegemisel sellist liiki teenuste puhul on vaja olla ettevaatlik.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult – (SV). Teenuskaubandusest on saanud kõigi majanduste paratamatus. Kuluka ja ebatõhusa teenuseinfrastruktuuri tingimustes on mis tahes riigis majandusedu saavutamine võimatu. Tekstiilkaupade, tomatite ja teiste kaupade tootjad ja eksportijad ei ole konkurentsivõimelised, kui neil puudub juurdepääs tõhusale pangasüsteemile, tõhusatele kindlustusettevõtetele, raamatupidamisettevõtetele, telekommunikatsiooni ja transpordisüsteemidele.

Samas on samuti ülioluline võimalus pakkuda avalikke teenuseid, mida osutavad eraettevõtted. Konkurentsi tulemuseks tervisesektoris, hariduses ja ühistranspordis on paremad teenused. Seetõttu otsustasin toetada seda, et era- ja avalikes huvides osutatud teenuseid ei eristataks kategooriliselt, sest usun, et ka konkurents avalikus sfääris aitab kaasa suuremale tõhususele ning paremate teenuste osutamisele. Minu jaoks on see ilme, olenemata, kas see puudutab meie siseturгу või teenuskaubandust teistes riikides väljaspool ELi piire.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult – (PL). Teenuskaubandust käsitleva raporti eesmärgiks on rõhutada teenuskaubanduse rolli sektoripõhise instrumendina uute alaliste töökohtade loomiseks ja kodanike elukvaliteedi parandamiseks. Need teenused moodustavad hetkel nii palju kui 75% Euroopa Liidu SKP-st.

Raportöör kutsub üles teenuskaubanduse turu avamisele ja liberaliseerimisele. Turu avamine ja konkurentsivõime parandamine on kahtlemata vajalik. Minu arvates ei tohiks aga teenuskaubanduse avamist mõista erastamisena. Tuleks selgelt määratleda, et kaubanduslikud teenused on erineva iseloomuga kui avalikud teenused. Järelikult tuleb samuti kindlustada, et kasutusele võetud lähenemine avalike teenuste kaubanduse avamiseks oleks erinev sellest, mis on võetud kaubanduslike teenuste kaubanduse avamiseks.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult – (RO). Hääletasin teenuskaubanduse raporti poolt, mis rõhutab teenuskaubanduse tähtsust töökohtade loomisel.

Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni esitatud muudatusettepanek 2 rõhutab erineva lähenemise vajadust üldistes huvides osutatud teenuste turu avamisel ning eriti vajadust eristada kaubanduslikke ja mittekaubanduslikke teenuseid.

Pean äärmiselt tähtsaks muudatusettepanekut 5, mis kutsub üles kõigile universaalsete, kõigile kättesaadavate, jätkusuutlike ja taskukohaste hindadega avalike teenuste kindlustamist ning muudatusettepanekut 10, mis nõuab, et komisjon võtaks rangemaid meetmeid eelkõige interneti teel leviva võltsimise vastu ning palub komisjonil täiendavalt esitada parlamendile ja nõukogule ettepaneku eesmärgiga pakkuda ühendusele ja selle liikmesriikidele Euroopa tasandil kvalitatiivseid ja statistilisi andmeid võltsimise kohta, eelkõige interneti kaudu.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult – (PL). Niinimetatud teenuste revolutsioon, mis on toimunud alates 20. sajandi keskpaigast, on toonud kaasa enamikus riikides teenuste muutumise kõige olulisemaks majandussektoriks. Tehnoloogiline progress, nimelt telekommunikatsiooni ja informatsiooni tehnoloogia valdkonnas, on olulisel määral muutnud nägemust teenustest ja nende potentsiaalsest rollist rahvusvahelises kaubanduses. Eelnimetatud süsteemi intensiivse laienemise tulemuseks koos tehnoloogilise edasiminekuks on rahvusvahelise teenuskaubanduse laienemine.

Poola osa rahvusvahelises teenuskaubanduses pole kunagi olnud väga suur. Sama kehtib ka teiste Kesk- ja Ida-Euroopa riikide kohta. Selle põhjuseks oli peamiselt sektori alaareng tsentraalselt planeeritud majandustes. Põhjalikud muutused teenusesektori arengus algasid üksnes üleminekuperioodil, mis järgnes kommunismiajastule ning jätkus kogu Euroopa Ühendustega ühinemise protsessi vältel. Radikaalsed muutused teenusesektoris on juba nähtavad. Veelgi enam, Poola integratsioon ühendusse ning seonduv Poola majanduse kohandamise protsess EÜ nõuetega peaks kiirendama teenusesektori arengut ning andma Poolale rohkem võimalusi rahvusvahelises teenuskaubanduses.

Seetõttu usun, et EL peaks igati pingutama, et parandada teenuskaubanduse kvaliteeti, kuivõrd see sektor edendab heaolu ja töökohtade loomist kõigis maailma majandustes. Lisaks aitab see kiirendada arengut.

– Raport: Josu Ortuondo Larrea (A6-0308/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult – (PT). Kuigi me tervitame raportis väljendatud muresid seoses vajadusega investeerida sadamapiirkondadesse, tehnoloogilisse moderniseerimisse ja keskkonnakaitssesse, leiame, et see varjab asjaolu, et üheks Euroopa Komisjoni eesmärgiks seoses sadamapoliitikaga on saavutada selle strateegilise avaliku teenuse liberaliseerimine erinevates liikmesriikides.

Seetõttu kahetseme meie ettepanekute tagasilükkamist, mis:

- rõhutasid siseturu konkurentsieeskirjade kohaldamise kaudu mis tahes uue sadamateenuste EL tasandil liberaliseerimise katse tagasilükkamist;

- ja kutsusid üles algatuste tegemiseks, et võidelda ebakindlate tingimuste ja õnnetuste ohu vastu merendussektoris ning tagada sadamatöötajate õiguste kaitse, eriti seoses töötajate õiguste, õiglase tasu ja korralike töötingimuste, sotsiaalse kaitse, kollektiivlepingute, ametiühingute õiguste ja kutsealase koolitusega.

Euroopa sadamate mitmekesisust ning üksteise täiendamist peab kaitsma ning nende juhtimine peab põhinema arenenud kvaliteedi- ja ohutusstandarditel, mis on majandusarengu strateegiliseks elemendiks. Euroopa sadamate juhtimise avamine rahvusvahelistele ettevõtetele, nagu on aset leidmas, devalveerib töösuhteid ning kollektiivlepinguid ning suurendab ebakindlate tingimuste riski sadamasisüsteemis, mis lõpptulemusena seab küsimuse alla meresõiduohutuse.

Sel põhjusel me hoidusime hääletamisest.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – Hääletamise ajal väljendasin ma oma seisukohta hääletades fraktsiooni GUE muudatusettepanekute vastu. Sadamasektor on Euroopa Liidule ülioluline majanduslikus, kaubanduslikus, keskkonna ja strateegilises mõttes. Siiski, pidades sektori tähtsust meeles, ei saa ma toetada lähenemist, mille kohaselt peaksid sadamad kujutama avalikku omandit.

Vastupidiselt toetan ma liikmesriikidele õiguse jätmist tegutseda oma huvidest lähtudes, kui nad langetavad otsuse kas sadamasektori liberaliseerimise kasuks või kahjuks. Otsused, kas erastada ja/või kohaldada sadamates era- ja avaliku sektori partnerlust, on liikmesriikide pädevuses ning neid ei tohi langetada Euroopa institutsioonid, seni kuni järgitakse Euroopa õigusakte. Tegelikult juhivad juba mõningaid Euroopa sadamaid kolmandatest riikidest pärit ametiasutused või ettevõtted. Minu arvates peaks sadamasektoril nagu mis tahes muul sektoril olema võimalus tegutseda võrdväärselt konkureerival alusel.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult – (EL). Kreeka kommunistlik partei hääletab raporti vastu, sest selles toetatakse ja järgitakse komisjoni sadamaid käsitleva teatise loogikat, mis propageerib ELi eesmärki sadamad privatiseerida. Senini blokeeris sadamate erastamist töötajate vastuseis, kuid EL ei ole sellest loobunud, sest see on ELi kapitali peamiseks eesmärgiks.

Seetõttu püüab komisjon seda edendada kildhaaval, see tähendab, andes kapitalile üle kasumlikud sadamateenused. Samal ajal on EL keskendanud oma tähelepanu sadamatele antavatele riigitoetustele; valmistatakse ette nende keelustamist või drastilist piiramist, sillutades selliselt teed erastamisele. Sadamad kujutavad strateegilise tähtsusega sektoreid liikmesriikide majandustes ning on otseselt seotud liikmesriikide kaitsevõimelisusega ja suveräänsusega. Sel põhjusel ei mõjuta sadamateenuste liberaliseerimise ja sadamate privatiseerimise kavad mitte üksnes neid, kes seal töötavad vaid kogu tööliklassi ja masse.

Ei ole piisav, kui tööliklass ja töötajad on üldiselt valvel ja organiseerivad võitluse üksnes erastamisplaanide vastu; nad peavad võitlema sadamate eest, mille omandavad inimesed rahva võimu alusel rahvamajanduse raames, mis oma jõududega toime tuleb.

- Rapport: Michael Cramer (A6-0326/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult – (PT). Hoolimata raportis sisalduvate murede ja ettepanekutega nõustumisest, leiame, et see ei peegelda riikliku poliitika üliolulisi elemente selles strateegilises sektoris – sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonna mõjusid – eriti neid, mis seonduvad selle süsteemi loomisega tugeva avaliku sektori raames ning vajadusega võidelda töötajate õiguste süstemaatiliste rikkumiste ning eeskirjade eiramise vastu, mida võib selle sektori segmentides täheldada.

Tulemusena leiame, et jättes käsitlemata sektori töötajate töötingimuste keskse aspekti, ei saavuta raport eesmärki. Lisaks sellele, et tegemist on töötajate õiguste rikkumisega, seab ajutiste lepingute sõlmimise praktika, mis julgustab tööajast, puhkeperioodidest ja kollektiivlepingutest mitte kinnipidamist, küsimuse alla töötajate (ja kolmandate osapoolte) ohutuse. See on põhjus, miks meil on vaja peatada töökohtade hävitamine ja suurenev ebakindlus töösuhetes, edendades integratsiooni ettevõtete töötajaskonna hulgas ning tõstes karjääri ja palkade väärtust.

Samuti ei nõustu me rõhuasetusega „kasutaja maksab” ja „saastaja maksab” põhimõtetele, kuivõrd ilma et see aitaks tingimata kaasa kaubaveoteenuste parandamisele, mõjutatakse nende meetmete kaudu peamiselt lõpptarbijat, mis omakorda on kasulik üksnes nendele, kellel on rahaliselt võimalik „kasutada” või „saastada”.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult – (DE). Hääletan Michael Crameri raporti poolt, mis käsitleb jätkusuutlikumaid ja tõhusamaid logistika- ja kaubaveosüsteeme Euroopas.

See süsteem mängib üliolulist rolli Euroopa positsiooni tugevdamisel ja laiendamisel rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise majandusena, kuid ilma, et see toimiks keskkonna või kodanike arvelt. „Rohelised koridorid” on põhikontseptsiooniks, et optimeerida Euroopa transporti ning teha seda niivõrd jätkusuutlikult kui võimalik. Kõigi saastamisvormide vähendamine samal ajal suurendades taaskasutatavaid energiaallikaid on õige lähenemisviis.

Selles kontekstis mängivad investeeringud uude tehnoloogiasse, nagu näiteks kaubaveol sagedaste seisakute reguleerimine arvutipõhiselt, ning toetused teistele transpordiviisidele peale maanteetranspordi, olulist rolli ning näitavad teed edasi.

Juhtimis- ja haldusmenetluste harmoniseerimine üle ELi muudab Euroopa transpordisüsteemi samuti paremaks ja tõhusamaks. Et olla edukas, vajab Euroopa konkurentsivõimelist ja innovatiivset majandust. Käesolev raport annab olulise panuse selle eesmärgi saavutamiseks.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult – (PL). Nõustun härra Crameri avaldatud vaadetega, nimelt, et pingutusi tuleks teha, et parandada kaubaveo tõhusust, integratsiooni ja jätkusuutlikkust Euroopas.

Samuti toetan kõiki meetmeid, mida propageeritakse sihiga soovitud eesmärkide saavutamiseks. Viimane sisaldab keskendumist transpordikoridoridele, innovatiivsete tehnoloogiate toetamist, innovatiivset infrastruktuuri ning tõhusamat kaubaveo juhtimist. Samuti on mainitud vajadust lihtsustada haldusmenetlusi ning kaubaveotranspordi ketti ning muuta transport, mis ei sõltu maanteevõrgust, atraktiivsemaks. Toetan kõiki neid lähenemisi. Minu arvates peaksid raportööri määratletud prioriteedid andma märkimisväärse panuse kaubaveotranspordi parandamisele Euroopas.

- Rapport: Frédérique Ries (A6-0260/2008)

Liam Aylward (UEN), kirjalikult. – Minu kolleegid ja mina tervitame uut huvi uurimistöö vastu, mis käsitleb potentsiaalseid terviseriske, mis on põhjustatud pikaajalisest elektromagnetväljade mõju all olemisest. Nende mõjude suhtes tervisele tuleb olla ettevaatlik. Tegemist on küsimusega, millega ma olen isiklikult kokku puutunud ning mida ma pidin käsitlema selle aasta jaanuaris. Minu kirjas endisele volinikule Kyprianoule juhtisin ma tähelepanu asjaolule, et selles küsimuses ei ole alates 12. juulist 1999 ülevaadet koostatud, hoolimata sellest, et ülevaadet oodati viie aasta pärast alates nimetatud kuupäevast.

Hääletasin Riesi raporti poolt, mis tunnustab, et uute tehnoloogiate kasutuselevõtu tõttu alates 1999. aasta raportist, on viimane aegunud. Siiski hääletasin ettepaneku vastu, mis kutsus üles rangemate harmoniseeritud piiride kehtestamisele teatud elektromagnetlainete eraldumise osas. Tegemist on tervise valdkonna küsimusega ning seega Iirimaa pädevuses oleva küsimusega. Iirimaa valitsus on avaldanud hiljuti raporti, milles järeldatakse, et senini ei ole lühi- või pikaajalisi tervisemõjusid leitud. Iirimaa on juba võtnud vastu ICNIRP juhised, millega piiratakse avalikus ruumis ja tööl elektromagnetväljadega kokkupuudet, mida toetab Maaailma Terviseorganisatsioon. Iirimaad peab valitsema Iirimaaal ning seda tehes lähtutakse WHO juhistest.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult – (PT). Hääletasime hoolimata teatud vastuoludest raporti poolt. On siiski palju positiivseid aspekte, mis on olulised, eriti ettevaatuspõhimõtte kaitsmine, kinnitades, et see peaks olema üheks ühenduse poliitikate nurgakiviks tervise ja keskkonna valdkondades.

Samuti kritiseerib raport mõningal määral tegevuskava, konkreetsemalt osas, kus on öeldud, et „kuni kõnealuse tegevuskava eesmärk on üksnes olemasolevaid ühenduse poliitikaid täiendada ning kuni see ei tugine ennetuspoliitikale eesmärgiga vähendada keskkonnateguritega seotud haigusi ega järgi ühtegi selget ja arvilist eesmärki, on tegevuskava juba ette osaliselt läbikukkumisele määratud.”

Samuti toob raport esile, et Euroopa Komisjon peab võtma arvesse väikese ja keskmise suurusega ettevõtete majanduslikku tähtsust, andes neile tehnilist abi, et aidata neil täita siduvaid keskkonnavalaseid tervisenorme ja julgustada neid tegema muid keskkonnatervise mõistes olulisi muudatusi, mis mõjutavad ettevõtete toimimist.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Hääletasin Frédérique Riesi raporti poolt vahekokkuvõtte kohta Euroopa keskkonna ja tervise tegevuskavast aastateks 2004–2010. Minu toetus on üleskutsel, et tegevuskava keskenduks siseõhu ja välisõhu kvaliteedile ja kemikaalidele. Samuti on positiivseks sammuks nii tarbijate kui keskkonna adekvaatse kaitse kindlustamise suunas kõigi tootjate või importööride kohustamise nende toodete ohutuse demonstreerimiseks enne turule lubamist.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult – (EL). Kasumi eesmärgil loodusressursside mõtlematu kasutamine, turgude liberaliseerimine ning energia, transpordi ja telekommunikatsiooni valdkondade privatiseerimine viivad keskkonna hävitamiseni. Kombineerituna töötajate halvenemisega ning tervise, heaolu ja kindlustuse privatiseerimisega, näeme üldiselt terviseprobleemide kasvu, eriti nende, mis on seotud keskkonnariskidega. Tervishoiuteenuste kommertsialiseerimine ning ELi keskkonnapoliitika, mis koos saastekvootide kauplemissüsteemiga ja „saastaja maksab” põhimõttega, on muutmas keskkonda kaubaks,

ei saa ära hoida riske ja haiguseid ega suuda neid isegi töötajate hüvanguks hallata, kuna ELi peamiseks eesmärgiks on suurendada kapitali kasumeid.

Raporti järelused on õiged seoses järgmisega: ennetamine ja kaitsepõhimõtete kohaldamine; sisuliste rangete meetmete puudumine; kõige haavatavamate inimrühmade laiapõhjalise uurimise vajadus; vaimne tervis ja magnetväljade mõjud jne. Vaatamata sellele lõpeb see ettepanekutega, mida juhib ELi monopole toetav poliitika, nagu näiteks enam maksusoodustusi ja rahalisi stiimuleid ettevõtetele. Tegemist on loogikaga, mis asetab kaitsekohustuse üksikisikule.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult – (RO). 2005. aasta veebruari entusiasmi, kui „Euroopa keskkonna ja tervise tegevuskava aastateks 2004–2010” heaks kiideti, on vaibunud, ilma et paljusid välja pakutud tegevusi oleks ellu viidud. On ülimalt vajalik nendest tähtaegadest kinni pidada ning need tegevused ellu viia, eriti sel kümnendil, kui suurimaks väljakutseks inimtervisele keskkonnakaitse valdkonnas on kohanemine kliimamuutusega.

Ühiskonna vähem jõukad kihid, aga ka bioloogiliselt õrnemad (lapsed, rasedad naised ja vanad inimesed) on nendele mõjudele enam tundlikud.

Erilist tähelepanu tuleks osutada kohanemise sotsiaalsetele aspektidele, sealhulgas riskidele, mis on seotud tööõivega ning mõjudega elamis- ja asumistingimustele.

Ekstreemsete ilmastikunähtude negatiivsete mõjude ärahoidmine inimeste tervisele omab üliolulist rolli ning sel põhjusel palutakse komisjonil koostada heade tavade juhendid, mis sisaldaksid tegevusi, mida piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peavad koostöös teiste institutsioonidega ette võtma, aga ka rahvastiku koolitus- ja teavitamisprogramme teadlikkuse tõstmiseks seoses kohanemisega kliimamuutuste mõjudega.

10. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung peatati kell 13.05 ja see jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: MANUEL ANTONIO DOS SANTOS

Asepresident

11. Eelmise istungi protokollki kinnitamine (vt protokoll)

12. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (arutelu)

12.1. Riigipööre Mauritaanias

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu seoses kuue resolutsiooni ettepanekuga, mis käsitlevad riigipööret Mauritaanias⁽¹⁾.

Alain Hutchinson, autor – (FR). Härra juhataja, volinik, võime pidada Mauritaanias toimunud riigipööret tõeliseks tragöödiaks. Täpselt nagu Euroopa Liit on investeerinud paljudesse teistesse riikidesse, on investeeritud tohutult ka Mauritaania demokratiseerimisse; veelgi enam ning isegi olulisemana märgiksin, et Mauritaania inimesed on panustanud märkimisväärselt ning nendel, kes kukutasid üpris hiljuti diktaator Taya, õnnestus äratada tohutuid ootusi selle riigi rahva hulgas, samal ajal austades kõiki oma lubadusi alates juunis 2006 põhiseaduse referendumi korraldamisest kuni presidendivalimisteni märtsis 2007, sealhulgas pidades 2006. aastal kohalikud ja üldised valimised. See pikaajaline protsess andis kõigile võimaluse oma arvamuse avaldamiseks: ametiühingutele, kodanikuühiskonnale ja muidugi poliitikutele. Kõigest aasta hiljem on riigipööre kõik kildudeks purustanud ning demokraatide ridades valitseb tohtu pettumus.

Demokraatia ja Mauritaania inimeste katastroof tuleb meile selgelt meelde kõigi noorte demokraatiate äärmist haprust ning samuti seda, millist tähelepanu peab neile osutama. Nüüd on ülioluline, et me uue Mauritaania režiimi üheselt mõistetavalt hukka mõistaksime. Kui valitud president tegi vigu või komistusi,

⁽¹⁾ Vt protokoll.

siis oli reageerimise, kritiseerimise ning sanktsioonide kohaldamise õigus Mauritaania rahval, selle parlamendil ja riigi valitud esindajatel. Õigus sekkuda rangelt poliitilises küsimuses, ei kuulunud mingil juhul armeele, sandarmitele või mis tahes muule politseijõule.

Seetõttu kutsume uusi Mauritaania „tugevaid mehi” andma võimu, mille nad on varastanud, Mauritaania rahvale tagasi. Nõuame, et nad lubaksid valitud presidendil taastada oma poliitilise funktsiooni niipea kui võimalik, isegi kui see toob kaasa mitmekülgse kriitika, tingimusel, et seda väljendatakse demokraatlikul viisil ning austusega Mauritaania rahva püüdluste vastu, kes on taas vähemuse soovide pantvangis.

Veelgi enam, härra juhataja, lisaksin, et mul oli au juhtida parlamendi valimisvaatlusmissiooni Mauritaanias ning muidugi olen toimunud sügavalt mõjutatud. Lõpetan siinkohal ja luban proua Isler Béguinil, kes Euroopa Liidu valimisvaatlusmissiooni juhtis, pulti asuda. Oleme nende sündmuste toimumise pärast väga kurvad, kuna Mauritaanias nägime me kogu rahva tõelist soovi – soovi, mida on väljendatud kogu viimase aasta jooksul ning see mis on nüüd toimunud, on tragöödia.

Marios Matsakis, autor. – Härra juhataja, see vaene Aafrika rahvas on nüüdseks juba mitmeid aastaid kannatanud poliitilise ebastabiilsuse ja keeriste käes. Selle peegelduseks on asjaolu, et viimase kolme aasta jooksul on riigis toimunud kaks sõjaväelist riigipööret. Neist teine toimus 6. augustil 2008. Rikkudes põhiseaduslikku korda, haaras kindral võimu ning arreteeris presidendi, peaministri, teised valitsuse liikmed ning paljud tsiviilisikud. Kummaliselt on kaks kolmandikku Mauritaania parlamendisadikutest kirjutanud alla deklaratsioonile riigipöörde juhtide toetuseks.

Vaatamata võimalikule hirmule tagakiusamise ees, on demokraatia solvanguks ning kahetsusväärseks riigiasjade olukorraks see, kui parlamenti valitud esindajad tunnistavad demokraatliku protsessi läbikukkumist ning deklareerivad sõjaväelisele diktatuurile heakskiitu. Kutsume kõiki poliitilisi jõude Mauritaanias üles asetama oma rahva huvid esikohale ning töötama tervemõistliku küpsusega ühiselt põhiseadusliku korra taastamise nimel riigis. Selleks soovitame tungivalt ja ootame, et EL, ÜRO ja Aafrika Liit pakuks kogu vajaliku toetuse.

Esko Seppänen, autor – (FI). Härra juhataja, sõjaväelise hunta riigipööre Mauritaanias on põhjendatult laialdaselt hukka mõistetud. Vastavalt riigis viibivatele rahvusvahelistele vaatlejatele viidi 2006. ja 2007. aastal valimised läbi eeskirjadega kooskõlas ning Mauritaania kukutatud valitsuse legitiimsuses pole mingit kahtlust.

Mauritaanias on toimunud alates iseseisvuse saavutamisest Prantsuse koloniaalvõimu alt enam kui 10 riigipööret või riigipöördekatset. Elmine toimus vaid kolm aastat tagasi. Tol korral osales selles armeeladvik, nagu ka praegu. Arengut saab vaevalt kirjeldada stabiilse või demokraatlikuna.

Riigipöördele Mauritaanias aitasid kaasa demokraatlikult valitud presidendi ja kindralite, kes omasid ekstremistliku islami vaateid, vahelised vaidlused. Tegemist on tohutus suure väljakutsega teistele, kes püüavad tuua regiooni rahu ja stabiilsust.

Resolutsiooni projektis täheldatakse õigesti, et Mauritaania stabiilse demokraatliku arengu eeltingimus on õiguspärase ja demokraatlikult valitud valitsuse taastamine. Seetõttu pole aktsepteeritav lahendus uute valimiste pidamine, kuivõrd see õigustaks sõjaväelise hunta poolt jõu kasutamist. Mis on selle olukorra juures ohtlik, on see, et kui riik jääb isolatsiooni, toidab see ekstremistlikke arvamusi ja tegevusi, mis juhivad demokraatliku arengu rajalt kõrvale. Sel põhjusel peame toetama ÜRO propageeritavat lahendust, mis on nii kiire ja rahumeelne kui võimalik. Meie fraktsioon toetab resolutsiooni projekti olukorra kohta Mauritaanias.

Marie Anne Isler Béguin, autor – (FR). Härra juhataja, volinik, just tänu teile oli mul võimalus juhtida valimisvaatlusmissiooni Mauritaanias.

Olime tulemuste üle väga uhked, sest sõjaväe poolt 24 aasta järel võimu üleandmine rahvale oli suureks eduks.

Olin eelmisel nädalal kaheksa päeva Mauritaanias ning mida ma seal kuulsin? Kuulsin rahvast, kes olles eelnevalt õnnelik tsiviilvalitsuse omamise üle, olid taas rahul, et sõjavägi oli naasnud „demokraatiat parandama”, nagu nad seda väljendasid.

Muidugi nimetame seda riigipöördeks. See on riigipööre. Mõistame selle hukka ja oleme selle hukka mõistnud. Siiski arvan, et meil on tõesti vaja minna ja näha, mis seal toimub ning soovitaksin teil, mu kaasparlamendiliikmed, saata missioon, et see välja uurida. Aafrika Liidu esindaja härra Ping kutsus seda „ebatüüpiliseks olukorraks”. Härra Djinnit ÜROst kutsus seda „pöördesituatsiooniks” ning mõlemad ütlevad,

et me peame olema täna loomingulised. Tõesti, kui nad ütlevad, et seal on ummikseis, siis on küllaltki õige, et esineb institutsiooniline ummikseis, kuid see institutsiooniline ummikseis ei ole riigipöörde tulemuseks – see on allakäigu protsessi tulemuseks, mille algus ulatub tagasi aprillikuusse ning mis kulmineerus juunis või juulis umbusaldusavaldusega, mida ei hääletatud parlamendis; parlamendi erakorraliste istungjärgudega, mida ei kutsutud kokku seaduses sätestatud korras; ning kahe kolmandikulise, kui mitte lausa kolme neljandikulise toetusega presidendi kukutamisele, üleskutsega tagasiastumiseks. Tegemist oli tõesti pöördepunktiga ning neil, kes arenguid ei jälgi, on seda raske mõista.

Paluksin teid, kaasparlamendiliikmed, minna ja vaadata olukorda nii nagu see tegelikkuses on ja kutsuksin teid üles toetama demokraatlikku pärandit, mille see riik on viimaste valimistega omandanud.

Samuti tuleks mees pidada, et endiselt funktsioneerivad sellised institutsioonid nagu senat, parlament, munitsipaalkohtud ning usun tõesti, et need organid käituvad rahva võimu tagajatena. Seetõttu arvan, et lahenduse leidmine on nende ülesanne. Usun, et peame usaldama Mauritaania parlamendiliikmetest kolleegidele teejuhise pakkumise sõjavälisele huntale, keda meie ei tunnusta ning aktsepteerima, et edasine tegevus on rahvaesindajate, täpselt nagu meie oleme oma kodanike esindajad, otsustada.

Arvan, et võime neid tõsiselt võtta ning näidata üles usaldust: kui neil ei õnnestu jõuda seaduslike ja institutsiooniliselt õiguspäraste lahendusteni, siis saame sekkuda täie jõuga, kuid usun, et täna peaksid need rahvaesindajad, kes saavad tugineda õigusjärgsusele, esitama ettepanekud ning meie peaksime neid kui oma kolleege toetama.

Ryszard Czarnecki, autor – (PL). Härra juhataja, igaüks, kes Mauritaaniast huvitub, teab praegust olukorda riigis. Nõnda ka parlamendiliikmed, kellel oli au esindada Euroopa Parlamenti selles riigis. Olin selle rühma liige.

Proua Isler Béguinil on palju asjakohaseid kogemusi. Usun, et tal on õigus propageerida, et omalt poolt peaksime suurendama ressursse, nii et Euroopa Parlament saaks anda olukorda tõhusa panuse, nagu on juba tehtud teiste riikide puhul. See ei tähenda dikteerimist, mis on õige, mis peaks juhtuma või viitamist teatud standarditele. Selle asemel peaks see hõlmama tõelise abi andmist inimestele, kes võitlevad kodanike õiguste ja demokraatlike väärtuste nimel piirkondades, kus neid on märksa raskem saavutada kui Euroopa Liidus. See on põhjuseks, miks on tehtud ettepanek jagada ressursse viisil, et neid saaks tõesti tõhusalt kasutada.

Colm Burke, autor. – Kavatsen esitada enne hääletamist suulise muudatusettepaneku. Hiljutine riigipööre Mauritaanias on pettumust valmistav. Riigile, mis on viimastel aastatel saavutanud demokraatia suunas edasiminekku, on riigipööre tagasilööks nendele saavutustele.

Demokraatliku Mauritaania tähtsust ei saa selles hapras Aafrika alapiirkonnas alahinnata, mistõttu on tagasipöördumine demokraatia ja tsiviilvõimu juurde ülioluline. Demokraatlikult valitud valitsuse kukutamine on lihtsalt vastuvõetamatu, nagu seda on ka riigi presidendi ja peaministri jätkuv koduarest. Siiski tuleb ka märkida, et kaks kolmandikku Mauritaania parlamendiliikmetest kirjutasid alla deklaratsioonile riigipöörde liidri ja tema kaaskindralite toetuseks. Eelmisel pühapäeval moodustasid kindralid omaenda valitsuse, mida minu arvates tuleb pidada ebaseaduslikuks.

Seda isehakanud vaheadministratsiooni mitte tunnustades, sooviksin ma sellegipoolest julgustada sõjaväelist huntat sätestama niipea kui võimalik uue presidendi valimiste ajakava, nii et taas saaks nimetada ametisse tsiviilisikutest ministrid sõjaväepersonali asemel. Hunta peab tagama valimiste neutraalsuse, nagu nad tegid seda viimase riigipöörde ajal 2005. Kui selliseid samme lähitulevikus ei tehta, peab Euroopa Liit kaaluma karmimaid meetmeid, nagu näiteks mittehumaanitarise iseloomuga abi peatamist. Komisjon peab tõsiselt kaaluma Cotonou lepingu artikli 96 reaktiveerimist, mille tulemuseks võib olla hunta liikmete varade külmutamine, aga ka abi peatamine. Viimasena kutsun ma Euroopa Liitu tungivalt üles tegema resolutsiooni osas selle poliitilise kriisi kohta tihedat koostööd Aafrika Liiduga.

Laima Liucija Andrikiene, fraktsiooni PPE-DE nimel – (LT). See on laiduväärne, kuid Mauritaania kindralid on toime pannud järjekordse riigipöörde, mis kahetsusväärselt mõjutab selle riigi rahvast väga halvasti. Asjaolu, et sõjaväelise riigipöörde tulemusel on Maailmapank otsustanud halvenevas majanduslikus ja sotsiaalses olukorras riigile maksed peatada, on muutnud olukorra veelgi halvemaks ning inimesed tunnetavad selle tagajärgi peagi. Ainus võimalik arvamus selle olukorra kohta on see, et me mõistame riigipöörde elluviijad hukka ning nõuame, et konstitutsiooniline ja tsiviilvõim taastatakse riigis niipea kui võimalik. Nõuame kohest president Sidi Mohamed Cheikh Abdallahi vabastamist ning normaalsete töötingimuste loomist valitsuse ametnikele.

Sõjaväeline riigipööre ei ole väljapääs kriisist. Üksnes poliitilised arutelud ning vabad ja õiglaselised valimised saavad riigi põhiseaduslikust kriisist välja juhtida. Euroopa Liidu kohustuseks on aidata kriisi ületada kõige tõhusamal viisil, osutades abi inimestele, kes on muudetud majanduslikus ja toidukriisis haavatavaks.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel – (PL)*. Härra juhataja, Mauritania on vaene riik. See on ebatüüpiline islami riik ning paljude veretute riigipöörete ohver. See on riik, mis tunnustab Iisraeli ning mis toetab ühendriike sõjas Al-Qaeda vastu. Mauritania on demokraatlik põhiseadus. See on mõjutatud paljudest looduskatastroofidest. Endiselt on seal tavaks orjapidamine, mis tähendab, et inimesed on jäetud ilma oma kultuurilisest ja usulisest identiteedist ning õigusvõimest. Siiski on see riigis pikaajaline tava. Usutakse, et Mauritania kasutab infrastruktuuri ja hariduse arendamise abi võrdlemisi hästi.

Viimasele riigipöördele lisandus püha sõja kuulutamine Al-Qaeda poolt. See võib riigi destabiliseerida, suurendada nälga ning pöörata saavutatud edasimineku tagasi. Samuti võib selle tulemuseks olla paljude inimeste surm ning radikaalse islami ebainimlike meetodite sisseviimine riigis. Neid ohte arvestades on hädavajalik, et Euroopa Liit ja Aafrika organisatsioonid tegutseksid kiiresti sellise tragöödia ärahoidmiseks.

Raül Romeva i Rueda, *fraktsiooni Verts/ALE nimel – (ES)*. Härra juhataja, alles eile rääkisime vasturääkivusest ja ebatõhususest, mis mõnikord Euroopa Liidu sanktsioonipoliitikat iseloomustab. On selge, et Mauritania on selle ilmselge näide. Selles riigil suvel toimunud riigipööre tuleb hukka mõista, mida me selles resolutsioonis ka teeme.

Siiski, kutsume samuti üles poliitiliste pingete maandamiseks asjakohastes institutsioonides, milleks on need, millel on endiselt võimalik seda praegu teha.

Lisaks ei tohiks rahvusvahelise vastutegevusega nuhelda neid, kes kriisist kasu ei lõika ehk Mauritania rahvast, kes kannatab riigi majandusliku ja toidu kriisi tõttu.

Seetõttu kutsume Euroopa Komisjoni mitte katkestama kodanikuühiskonna valdkonna abiprojektide rahastamist, mida tehakse demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi alusel ning samuti vaatama ümber kalanduskokkuleppe külmutamise.

Samuti kutsume komisjoni astuma poliitilisse dialoogi vastavalt Cotonou lepingu artiklile 8, eesmärgiga taastada konstitutsiooniline seaduslikkus. Kui see dialoog ei peaks olema edukas, tuleks seejärel reaktiveerida Cotonou lepingu artikkel 96, mis võib viia abi, välja arvatud toidu ja humanitaarabi, külmutamiseni.

Koenraad Dillen (NI) – (NL). Härra juhataja, haprad demokraatlikud režiimid Aafrikas, mille kukutavad sõjaväelised riigipöörded: see on lõputa lugu, saaga, mis jätkub ja jätkub. Ma ei liialda, kui ütlen, et see täiskogu on tõenäoliselt väljendanud oma hukkamõistu igasugustele riigipööretele Aafrikas tosinaid kordi. Enamikus Aafrika riikides püsib ebaõiglane valitsus ning samad valitsejad on tihti olnud võimul kümnendeid. Miljardid arenguabi ei ole seda muutnud. Tihti jäävad despoovid võimu juurde ning meie rullime neile punase vaiba lahti liiga tihti. See annab alust pessimismile.

Valimised, mida see parlament aitas jälgida, viidi läbi ausalt: see on juba kindlaks tehtud. Siiski annavad selle suve sündmused Mauritania edasise tunnistuse sellest, et ainuüksi valimised ei ole piisavad demokraatlike väärtuste alalise aktsepteerimise saavutamiseks Aafrikas.

Õppetund, mille peame täna õppima, on see, et Euroopa vajab julgust, et muuta majanduslik toetus ja arenguabi sõltuvaks heast valitsemistavast ja demokraatiast, kuivõrd lõppude lõpuks on aafriklased need, kes sellest võidavad. Vaatamata sellele pole kuni tänaseni ELil olnud julgust sellele positsioonile asuda. Mauritania riigipöörde suuline hukkamõistmine ei ole piisav, kui Euroopa Liit ei kohalda samaaegselt konkreetseid sanktsioone hunta isoleerimiseks.

Filip Kaczmarek (PPE-DE) - (PL). Härra juhataja, on äärmiselt kahetsusväärne, et leiame end täna arutamas Mauritania üle. Eelmisel aastal peeti Mauritania esimesed vabad valimised. Rahvusvaheline kogukond tunnustas neid ausate ja läbipaistvatena, sealhulgas Euroopa Parlamendi valimisvaatlusmissioon. Mauritania on saavutanud märkimisväärse edasimineku seoses ülioluliste küsimustega seoses demokratiseerumise, stabiilsuse ning edasise arenguga. Pean silmas orjapidamise karistamist, meedia liberaliseerimist ja põgenike tagasipöördumist.

Tühistades demokraatlike valimiste tulemused ja demonstreerides austuse puudumist õigusriigi põhimõtte vastu on Mauritania astunud sammu tagasi. President Abdallah' käitumist võib erinevalt tõlgendada ja hinnata, kuid üks on kindel. Presidenti, kes on valitud üldistel, demokraatlikel ja vabadel valimistel, ei saa kunagi välja vahetada riigipöördega. Selline tegevus on demokraatiat arendavas riigis vastuvõetamatu, mis

on see, mida Mauritaania kuni hiljutise ajani tegi. Euroopa Liit peaks tegema olukorra lahendamiseks koostööd Mauritaania valitsusega ja Aafrika Liiduga.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE) - (FI). Härra juhataja, nagu me augusti alguses kuulsime, on sõjavälise riigipöörde tulemusel esimene demokraatlikult valitud president Mauritaanias võimult kõrvaldatud ning vangistatud koos riigi peaministri ja siseministriga.

Mauritaania on üks maailma vaesematest riikidest ning üks uusimatest naftatootjatest. Kui selle demokraatlik areng on ohus, tuleb koostöö selle riigiga seada küsimuse alla ka laiemas ulatuses. Kuivõrd Maailmapank külmutas 175 miljoni USA dollari väärtuses rahalise abi ning EL kaalub 156 miljoni euro külmutamist, on mitmed arenguprojektid ohus. Pehme lähenemine ei tasu aga sellises olukorras pikaajalises perspektiivis ära.

Karmi joone võtmine ei tähenda muidugi mauritaanlaste ilma jätmist toidu- ja humanitaarabist. Valitsevale sõjaväelisele huntale tuleb siiski Cotonou leping meelde tuletada ning samuti seda, et kui mitte mingisugust dialoogi demokraatia taastamiseks ei saavutata, lõpetatakse ELi raha maksmine.

Glyn Ford (PSE). - Härra juhataja, kordaksin, mida on suur hulk kolleege siin täna pärastlõunal öelnud: demokraatlik Mauritaania kujutab stabiilsuse tugipunkti alampiirkonnas. Vaevalt 12 kuud peale seda, kui Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioon deklareeris, et valimised oli ausad, toimus Mauritaanias kahe aasta vältel juba teine kindralite riigipööre.

Nõuame presidendi ja peaministri kohest vabastamist ning usume, et lahendus saavutatakse dialoogi teel. Tervitame Aafrika Liidu osalemist protsessis, kuid kutsume komisjoni tungivalt üles selles dialoogis osalema, et püüda leida praegusele kriisile rahumeelne ja demokraatlik lahendus ning kui vaja kasutada ähvardust, et me lõpetame Mauritaaniale kogu abi andmise – välja arvatud toidu- ja humanitaarabi – kui me ei leia lähikuudel rahuldavat lahendust.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE) - (PL). Härra juhataja, volinik, sooviksin toetada härra Kaczmareki märkuseid. Riigipööre Aafrikas ning täpsemalt Mauritaanias ei saa olla üllatuseks. Kui me arvestame olukorda sellel kontinendil, oleme sunnitud järeldama, et olgugi, et paljudes piirkondades on demokratiseerumise protsess tänuväärselt alanud ja jätkub senini, on see endiselt väga nõrk. See on fakt.

Meie rolliks on teha kõik, mida me suudame demokratiseerimise abistamiseks. See hõlmab tegevusi missioonide raames, et vaadelda parlamendi- ja presidendivalimisi. Samuti hõlmab see rahalist abi. Meie kohalviibimine, inimeste hulgas teadlikkuse tõstmine selle kohta, mida demokraatia tähendab ning selgitamine, kuidas nad saavad selles pärast rasket ettevalmistusperioodi oma osa mängida, on kindlasti ettevõtmine, millesse tasub investeerida, nagu me ka teeme. Ma ei arva, et peaksime siin kiirustama. Vastupidiselt, meil on vaja olla suuremeelsed. Kaalul on Aafrika tulevik.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härra juhataja, Mauritaania on mitmeid kuid kogenud pingelist poliitilist olukorda, mille käigus on suur parlamendi sektsioon vastandunud Mauritaania presidendile. 6. augustil 2008, pärast seda, kui president Adallahi vallandas mitmed sõjaväepealikud, reageeris sõjavägi kiire ja veretu riigipöördega. Praegu on valitud president endiselt külaliste villas vangistuses. Tuleks märkida, et ka peaminister on arreteeritud, kuid teisi institutsioone, nagu parlamenti, ei ole mõjutatud.

Kolm aastat tagasi, 3. augustil 2005, viisid need samad kindralid – tol ajal kolonelid – läbi sarnase võimuvõtmise kolonel Ould Taya 20-aastase režiimi vastu, kes oli saavutanud võimu riigipöörde tagajärjel.

Hiljutine võimuhaaramine on aga radikaalselt erinev 2005. aasta omast, mis lõpetas diktaatorliku režiimi ja mille tulemuseks oli eeskujulik üleminek demokraatiale, mida Euroopa Liit tugevalt poliitiliselt ja rahaliselt toetas. See üleminek andis Mauritaanias esimest korda vabade ja ausate valimiste kaudu võimu demokraatlikult valitud institutsioonidele, mille funktsioneerimist tuleb veel parandada.

Alates riigipöörde esimesest päevast on meie seisukoht olnud selge. Volinik Michel mõistis riigipöörde kindlalt hukka ning palus president Abdallahi vabastamist ning ametisse ennistamist, aga ka kiiret tagasipöördumist põhiseadusliku korra juurde. Kogu rahvusvaheline kogukond järgnes väga sarnase seisukohaga.

Kõige viimaste sõjavälise hunta – isehakanud „riigi kõrgeima nõukogu” – otsuste näol vormistada võimuvõtmine ning nimetada uus peaminister ja valitsus on tegemist sammudega vales suunas, mis on vastuolus rahvusvahelise kogukonna nõudmistega.

Arvan, et riigipööre kujutab tõsist ja nähtavat Cotonou lepingu peamiste elementide rikkumist seoses demokraatia ja õigusriigi põhimõttega. Seetõttu võttis komisjon 2. septembril 2008 vastu teatise nõukogule Cotonou lepingu artikli 96 kohaste läbirääkimiste alustamise kohta Mauritaniaga.

Konsultatsioonide tulemuste põhjal tehakse ettepanek kohaste meetmete võtmiseks. Siiski, arvestades potentsiaalse negatiivse mõjuga, mis võib meetmetel olla rahvastikule, loodame endiselt, et leitakse aktsepteeritav lahendus ilma vajaduseta niivõrd olulist strateegiliselt riiki isoleerida, nagu paljud teist on öelnud.

Samal ajal jätkame arengu jälgimist Mauritaniast, toetades täielikult Aafrika Liidu pingutusi põhiseadusliku korra taastamise nimel riigis.

Lubage mul nüüd lühidalt kommenteerida kahte küsimust. Praegusel hetkel on liiga vara käsitleda üksikasjalikult võetavaid kohaseid tegevusi seoses konkreetsete projektide või koostöövaldkondadega. Arvan, et peaksime ootama konsultatsioonide tulemusi Cotonou lepingu artikli 96 alusel ning samuti oleks hea, kui proua Isler Béguin ootaks delegatsiooni saatmisega sinna. Esmalt tuleb alustada konsultatsioonidega Cotonou lepingu artikli 96 alusel.

Viimasena on kaks olulist projekti: üks on Euroopa Arengufondi projekt, mis on ette nähtud kodanikutühiskonna toetuseks (väärtus: 4,5 miljonit eurot) ning teine on kavandatud toetama demokraatiat ja inimõiguste valdkonna investeeringuid (väärtus: 300 000 eurot). Nendega jätkatakse tõenäoliselt ka osalise koostöö külmutamise korral. Niisiis oleme praegu staadiumis, kus arvame, et tugineda tuleb Cotonou lepingule ning alustada on vaja „96” konsultatsioone ning seejärel me vaatame, kuidas edasi minna.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub arutelu lõpus.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), kirjalikult – (RO). Kahjuks on inimõigustest kinni pidamise teema olnud Aafrikas alati päevakorral. Paljude eurooplaste jaoks on inimõiguste austamine kingitus, mille nad on sündides saanud. Tulen riigist, mis koges Euroopas kõige raskemakujulist kommunismi, kus inimõigused ei olnud juhtide päevakorras mitte kõige kõrgemal kohal. Ma ei saa öelda, et 18 aastat demokraatiat on toonud kaasa täieliku inimõigusrikkumiste kadumise, kuid olukord on märksa parem kui kommunismi aastatel.

Habras Aafrika kontinent, mille sajanditepikkune ajalugu on selle elanike meelestatust tugevalt mõjutanud, on nüüd silmitsi kogu regiooni destabiliseerimise ohuga, mis on sõjaväejuhtide riigipöörde tagajärjeks Mauritaniast. Tegelikult nad tühistasid Mauritania rahva 2007. aasta demokraatliku otsuse, kes oli valinud oma esimese presidendi demokraatlikul viisil. Õigusriigi põhimõtte järgimine on esimene ja keskne tingimus demokraatiaks.

Uus režiim Mauritaniast ei oma rahva toetust ning esindab piiratud liikmete arvuga inimrühmituse ainusoove. Rahvusvahelisel kogukonnal on kohustus kindlustada, et olukord riigis ei halveneks, nii selle elanike ohutuse nimel kui kogu regiooni stabiilsuse nimel, kus terrorism on tõeliseks ohuks.

12.2. Poomised Iraanis

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu kuue resolutsiooni ettepaneku osas, mis käsitlevad poomisi Iraanis⁽²⁾.

Paulo Casaca, autor – (PT). Sel aastal on Teherani vanglates poliitvangide massihukkamise 20nes aastapäev. Tegemist oli ühe suurema alates II maailmasõjast toime pandud inimsusevastase kuriteoga.

Hukkamiste arv Iraanis on praegu täiesti kontrolli alt väljas: vastavalt Iraani ametivõimude ametlikele teadetele toimus Evini vanglas Teheranis ühe päeva jooksul 29 poomist. Režiim ei austa alaealiste või kellegi teise õiguseid ning nagu USA ametivõimud teatasid, oleme nüüd silmitsi võimalusega anda üle Camp Ashraf, kus kaitstakse neljanda Genfi konventsiooni alusel 4000 iraanlast, millise staatuse andsid neile USA ametivõimud.

⁽²⁾ Vt protokoll.

Hoolimata ametlikust tunnustamisest, et need isikud on USA ametivõimude poolt kaitstud, oleme tunnistajaks läbirääkimistele nende üleandmise kohta Iraani ametivõimudele viimaste kehtestatud tingimustel.

Volinik, daamid ja härrad, sellise asja lubamine on absoluutselt võimatu: vastasel juhul aitame kaasa halvimalle kuriteole inimsuse vastu. See teeks meist kaasosalised. Me ei või seda mingil juhul lubada. Pean teile ütlema, daamid ja härrad, et see on palju halvem kui Guantanamo ning me peame panema USA ametivõimud seda selgelt mõistma. Me ei või seda lubada, sest see kujutaks endast meie tsiviilväärtuste täielikku kokkuvarisemist.

Charles Tannock, autor. – Härra juhataja, brutaalne teokraatlik režiim Teheranis näib saavat perversset naudingut maailma šokeerimisest ning tsiviliseeritud standardite trotsimisest, millest enamik teisi riike kinni peab. Iraan ei ole kurikuulus mitte ainult hukkamiste arvu poolest vaid ka regulaarse ja halastuseta noorukite ja noorte täisealiste hukkamise poolest, kes on pannud kuriteod toime lastena.

Kui enamik riike, mis kohaldavad endiselt surmanuhtluseid täisealiste suhtes, teevad seda üksnes raskendavatel asjaoludel mõrva eest, siis Iraani tõlgendus surmanuhtlusega karistatavatest kuritegudest on äärmiselt lai ning hõlmab homoseksuaalsust ja abielu rikkumist. Kohtud mõistavad selle karistuse tihti tegude eest, mida meil Euroopas käsitletakse pisiüleastumistena või üldse mitte õigusrikkumistena.

Minevikus on hukatud teismelisi tüdrukuid ka süüdistatuna abieluvälistes seksuaalsuhetes, niinimetatud „võõruslikkuse kuriteo“ eest. Liiduna peaksime olema kõikumatud Iraani õõvastavat inimõiguste rikkumise nimekirja hukka mõistes, nagu me oleme seda Iraani katsete osas rikastada uraani tuumarelvade tarbeks. Palume siin kojas Iraani presidendil näidata üles armulikkust, kuid pean ütlema, et ma pole eriti lootusrikas.

Marios Matsakis, autor. – Härra juhataja, vaatamata selle parlamendi ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee varasematele resolutsioonidele ning vastupidiselt elementaarsetele moraalsele ja eetilisele kaalutlusele jätkab Iraanis valitsev teokraatlik totalitaarne režiim oma kodanike allutamist – muu kurja hulgas – surmanuhtlusele. Siiski tuleb märkida, et hukkamised kõige kardetavama ja barbaarsema meetodi, kividega surnuks pildumise, läbi, on õnneks kadumas. See on kahtlemata samm õiges suunas.

Sellegipoolest jätab paljude kohtumenetluste õiglus Iraanis soovida. Paljudel juhtudel on kohtumõistmise standardid kaugel sellest, mida võiks 21. sajandil oodata. Lisaks toimuvad tihti tagakiusamised poliitilistel ja/või teoloogilistel põhjustel. Selline tegevus on jätkuvalt häbimärgiks Teherani valitsevõimudele. Veelgi enam, vaatamata rahvusvahelisele protestikisale jätkub alaealiste õigusrikkujate hukkamine.

Tänase uue resolutsiooniga loodetakse väga, et režiimi juhid Iraanis kuulavad lõpuks ometi põhjendusi ning tervet mõistust ja jätkavad kiirelt, et viia riigi käitumine kooskõlla rahvusvaheliselt aktsepteeritud mõistliku käitumise normidega. Iraani inimesed väärivad palju enam, kui silmaklappidega poliitilise ja religioosse fanatismi barbaarsuse kannatamist, mida suruvad peale äärmiselt lühinägelikud ja ülimalt julmad juhid. Liberaalse muutuse aeg Iraanis on tugevalt hilineunud. Loodame, et see toimub peagi.

Feleknas Uca, autor – (DE). Härra juhataja, meil on taas vaja rääkida inimõigusrikkumistest Iraanis ning viimasest selleteemalisest arutelust pole pea üldse aega möödunud.

Vaid kolm kuud tagasi koostasime selles kojas resolutsiooni hukkamiste kohta Iraanis. Kahjuks pole sellest alates toimunud mingit muutust paremuse suunas. Vastupidi: tuumarelvade kriisi varjus on Mullah režiimi poolt mõrvamine vaibumatu. Vaid nädal tagasi hukati avalikult 18-aastane mees Behnam Saree. Nädal enne seda poodi 20-aastane mees kuriteo eest, mille ta oli toime pannud 15-aastaselt. Menetlus on alati sama: noor mees peab ronima toolile, tema kaela ümber seotakse silmus ning kui timukas lööb tooli alt, siis tõmbub silmus pingule. Selle meetodi puhul puudub igasugune halastus.

Silmitsi sellise barbaarse käitumisega, on veel suuremat barbaarsust raske ette kujutada. Ma küsin teilt, daamid ja härrad, kas saaks minna veel halvemaks? Paraku pean teile ütlema: jah, saab! Mis on veelgi halvem, on alaealiste hukkamine. Surmaotsuste kohaldamine ja elluviimine noorte inimeste suhtes, kes ei ole veel täisealised, on islamistliku vabariigi poolt tõsine rahvusvaheliste kohustuste rikkumine.

Iraan on mitme rahvusvahelise konventsiooni osapool, millega võetakse kohustus hoiduda alaealiste õigusrikkujate hukkamisest. See on õudustäratav – see on tõesti maotuse piirimail – kui Iraani valitsuse esindajad vastasid selle praktika kriitikale, väites, et hukkamine peatatakse ajaks, kuni isik on saanud täisealiseks.

Iraan on riik, mis viib ellu enim alaealiste hukkamisi ning on seetõttu pingerea häbiväärsel esikohal. Alates 1990 ei ole vastavalt Amnesty International'ile mitte üheski riigis maailmas hukatud nii palju alaealisi. Ainuüksi 2007. ja 2008. aastal hukati 15 noort inimest ning alaealiste õigusrikkujate arv Iraanis, kes ootavad

hukkamist, on saavutanud vastuvõetamatu, tõesti kriitilise taseme. Praegu hoitakse surmakongides vähemalt 132 alaealist õigusrikkujat ning täpne arv võib olla palju suurem.

Samuti on olukord kriitiline Iraani vanglates: alates 25. augustist on Iraani vanglates näljastreigil mitusada kurdi poliitilist vangi. Nad protesteerivad ebainimlike tingimuste, piinamise, väärkohtlemise ja surmanuhtluste vastu. Rahvusvaheline kogukond peab siin kiirelt tegutsema. Peame jätkama väsimatut sõjakaiku ning nõudma, et Iraan täidaks inimõiguste austamise kohustust.

Olukord on liiga ohtlik, et selle küsimusega tegelemisega viivitada.

Raül Romeva i Rueda, autor – (ES). Härra juhataja, augusti alguses saime Iraanilt suurepärase uudise. Iraani kohtuvõim oli otsustanud peatada kividega loopimise surmanuhtluse viisina.

Otseseks tagajärjeks oli, et vähemalt 10 naist ei hukatud sel brutaalsel meetodil. Siiski oli rahulolu lühiajaline, sest Iraani parlamendis arutluse all olevas karistusseadustiku reformi ettepanekus on surm kividega loopimise kaudu endiselt karistus teatud liiki abielurikkumiste eest.

Meie probleem seoses Iraaniga ei puuduta siiski üksnes kividega surnuks loopimist, vaid puudutab surmanuhtluse enda olemasolu, kuivõrd Iraanis hukatud inimeste arv on endiselt üks suuremaid maailmas. Seda on juba öeldud ja ma kordan seda, et sel aastal on hukatud 191 inimest ning 2007. aastal hukati 317 inimest. Selle rekordi saab purustada üksnes Hiina.

Üldistatult mõistame avalikult hukka nende inimeste sagedase tagakiusamise, vangistamise ja hukkamise, kes tegelevad inimõiguste kaitse ja edendamise, nende, kes kaitsevad seksuaalset vabadust ning nende, kes agiteerivad surmanuhtluse vastu. Kõiki neid inimesi süüdistatakse Iraanis tihti riigijulgeoleku vastases tegevuses.

On palju juhtumeid, mida me peaksime siin mainima, kuid lubage mul rääkida vähemalt ühest: aktivistist ja alaealiste õiguste kaitsjast Yaghoub Mehrnehadist, etnilisest baluchist ning noorteühenduse „Õigluse hääl” tegevjuhust, kes hukati 4. augustil peale seda, kui ta oli avalikult astunud välja kohalike ametnike vastu nende suhtumise tõttu.

Marcin Libicki, autor – (PL). Härra juhataja, arutame täna kuritegusid, mida Iraan paneb toime omaenda kodanike vastu. Küsimus erineb mõningal määral teistest küsimustest, mida me oleme tihti kutsunud arutama, sest Iraan ei ole kellegagi sõjas. Iraan ei ole seega intensiivse surve all, mis provotseeriks erinevaid kuritegusid toime panema. Iraani režiim valiti võrdlemisi demokraatlikul viisil. See on teine põhjus, miks poliitiline surve peaks puuduma. Lisaks puuduvad pinged erinevate rahvusrühmade vahel Iraanis.

Sellegipoolest hukatakse Iraanis vähemalt üks inimene päevas. Vanemad inimesed hukatakse õigusrikkumiste eest, mille nad panid toime 13- või 14-aastaselt ning hukatakse ka alaealisi. Rahvusvaheline üldsus peaks tegema kohased järeldused. Iraan tuleks kõigist rahvusvahelistest organisatsioonidest, kust võimalik, välja arvata. Selline tegevus võib tuua tulemusi. Selle parimaks näiteks on asjaolu, et kividega surnuks loopimine peatati. Samuti palun ma, et Camp Ashrafi kinnipeetavaid ei antaks Iraanile üle, sest nad oleksid timukale üleandmise ohus.

Tunne Kelam, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra juhataja, volinik, on tõesti kiireloomuline näidata Iraani režiimile meie tugevat hukkamõistu suurenenud hukkamiste arvu osas ning samuti meie toetust demokraatlikule muutusele selles riigis. Kuid oleme samuti mures pea 4000 Iraani opositsiooni liikme saatuse pärast, kes asuvad Camp Ashrafis Iraagis.

Kutsume seega Iraagi ja samuti USA ametivõime tugevalt üles mitte asustama Iraani põgenikke sunniviisiliselt Iraani vaid leidma selle asemel pika-ajalise rahuldava lahenduse nendele Camp Ashrafis asuvatele isikutele, kes on neljanda Genfi konventsiooni alusel kaitstud isikute staatuses.

Proinsias De Rossa, fraktsiooni PSE nimel. – Härra juhataja, mulle näib, et iga kord, kui mis tahes religioon saavutab kus iganes maailmas absoluutse võimu, on see sama jõhker ja sallimatu, kui mis tahes ilmalik diktatuur. Iraanis on homoseksuaalsus surmaga karistatav kuritegu, abielurikkumine on surmaga karistatav kuritegu, spionaaž, relvastatud rööv, uimastitega kauplemine ning muidugi usust taganemine on kõik surmaga karistatavad kuriteod: kui te reeglitele ei allu, teid puuakse.

Opositsiooni allikate kohaselt on poliitaktiviste süüdistatud kriminaalkuritegudes ning hukatud. Iraani mees poodi üles vägistamise eest, olgugi et väidetav ohver loobus süüdistusest ning karistus oli määratud kohtulikus

korras läbivaatamisele. Avalike pomiste jaoks kasutatakse mobiilseid kraanasid ja veoauto kraananooli ning kuivõrd selliselt isik ei kuku, hukatakse ta aeglaselt, valurikka lämbumissurma läbi.

On hädavajalik, et me survestaksime Iraani ametivõime süstemaatiliselt leevendama vähemalt alaealiste õigusrikkujate surmanuhtluseid ning peatama nelja noore poisi hukkamise, kes praegu hukkamist ootavad. Tervitaksin naiste kividega surnuks loopimise lõpetamist – loodetavasti see viiakse ellu. Siiski, nagu resolutsioon märgib, on murettekitav, et on uus seadus, mis püüab seda abielurikkumiste puhul säilitada.

Marco Cappato, *fraktsiooni ALDE nimel – (IT)*. Härra juhataja, daamid ja härrad, vaadates Iraani globaalse ja tuumaohuna, nõuaks tugev poliitiline ja diplomaatiline tegevus, et me kaasaksime näiteks Venemaa. Veelgi enam, Iraan on selgeimaks tõendusmaterjaliks, et inimõiguste küsimus peab olema meie rahvusvahelise ja ühise julgeolekupoliitika lahutamatu osa, sest Iraani kui tuumaohu südames on igapäevane vägivald, mida viiakse ellu Iraani kodanike vastu selle režiimi poolt, millele me peame oma tähelepanu pöörama.

Loodan, et volinik saab rääkida meile rohkem rahaliste vahendite kasutamisest demokraatia ja õigusriigi põhimõtte edendamiseks. Teame, kui raske on kontakteeruda demokraatliku opositsiooniga Iraanis. Lisaks eksisteerib üldine küsimus surmanuhtluse kohta, mille osas on ÜRO hääletanud. Täiskogu avaldas tugevat survet moratooriumiks, ülemaailmseks peatamiseks. Nüüd on aeg seda suhtumist tugevdada ning teha ettepanek, et ÜRO määraks peasekretäri eriesindaja surmanuhtluse küsimuses. Esitan selle suulise muudatusettepanekuna ning loodan, et poliitilised fraktsioonid leiavad selle toetamiseks sobiva olevat.

Mogens Camre, *fraktsiooni UEN nimel*. – Härra juhataja, usun, et kõik sellel täiskogul nõustuvad, et inimõiguste rikkumiste üksikjuhtumeid lugedes, mis selles resolutsioonis sisalduvad, tekib tunne, et tegemist ei saa olla juhtumitega, mis leiavad aset sel sajandil. Kuid tegemist on laiduväärse tõega olukorrast riigis, mis on katses suruda maha omaenda inimesed – inimesed, kes igatsevad demokraatia, vabaduse ja reformi järele – langenud tagasi keskaega, primitiivse jõhkru juurde.

Meie, lääne demokraatiad, ei saa pidada Teherani kriminaalrežiimiga igavesti läbirääkimisi naiivse lootusega, et meie nõrgad läbirääkijad suudavad saavutada midagi režiimilt, mis ei mõista ja ei austa kaasaegset maailma ja selle väärtuseid ning mis silmnähtavalt vihkab oma enda rahvast sama palju kui meid. Olgu see resolutsioon viimaseks üleskutseks õiglusele ja inimõiguste austamisele. Mainiksin samuti – ja sügava kahetsusega – et EL hoiab demokraatliku Iraani opositsiooniliikumist PMOI-d terroristide nimekirjas, hoolimata Euroopa Ühenduste Kohtu otsusest Luxembourgis ja kõrgeima Briti kohtu otsuseist, milles leitakse, et see ei ole õigustatud.

Viimasena toetan ma härra Kelami suuliseid muudatusettepanekuid seoses Camp Ashrafiga ning härra Hutchinsoni suulist muudatusettepanekut. Need muudatusettepanekud parandavad resolutsiooni.

Koenraad Dillen (NI) – (NL). Härra juhataja, meil ei tohi olla illusioone. Teherani teokraatial pole selgelt midagi muud peale põlguse demokraatia vastu Euroopas. Igal juhul on hea, et parlament on taas hukkamised Iraanis kindlameelselt hukka mõistnud. Alaealiste hukkamine ei ole üksnes vastuolus rahvusvahelise õigusega, vaid see on absoluutselt barbaarne ning see ütleb kõik režiimi halastamatu iseloomu kohta, mis on valitsenud Teheranis kümnendeid. Samuti peaks see olema hoiatuseks naiivsetele inimestele, kes arvavad, et Iraani saab kohelda siidkinnastes.

Siiski on midagi, mida see resolutsioon ei ütle. Selles märgitakse õigesti, et Iraanis hukatakse enam inimesi kui mis tahes teises riigis, välja arvatud Hiinas. Mida aga oleks pidanud lisama, on see, et alates jaanuarist 2005 on ainsateks riikideks, kus mõistetakse surma ja hukatakse alaealisi Saudi-Araabia, Sudaan, Jeemen ja Pakistan. Pole juhus, et need on islamiriigid, kus šariaadi kohaldatakse sõnas ja vaimus. Võib-olla on poliitiliselt ebakorrektned seda öelda, kuid faktid räägivad iseenda eest. Need praktikad annavad edasist tunnistust, et see islam, mis ei ole veel valgustust läbi teinud, on lääne väärtustega kokkusobimatu.

Bernd Posselt (PPE-DE) - (DE). Härra juhataja, vasakpoolne kaasp Parlamendiliige on just kasutanud surmanuhtluste traagilist küsimust Iraanis ja seal toime pandavaid hirmuäratavaid kuritegusid ettekäändena, et algtada rünnakut religiooni vastu *per se*. Ta on omistanud need tegevused režiimi religioossele iseloomule. Minu arvates on see absurdne.

Tegemist on täiesti tavalise totalitaarse režiimiga, mis lihtsalt kasutab islamit enda eesmärkidel ära. See on probleem ja me peame innukalt mõistma hukka režiimi enda, mitte islami või religiooni *per se*.

Muide kõige õõvastavamad režiimid maailma ajaloos on olnud need, mis tuginesid riiklikule või rahvusvahelisele sotsialismile, nagu seda teeb praegu Hiina.

Seetõttu peaksime olema ühes selged: see täiskogu ei ole koht ideoloogilistele vaidlustele, isegi Iraani küsimuses. Küsimus ei ole ideoloogias; küsimus on inimõiguste universaalsuses. Inimõiguste universaalsus ületab ideoloogilised erinevused. Pole olemas Aasia inimõiguseid, pole olemas islami inimõiguseid, mis annavad inimestele vähemal määral turvatunnet ning mis võivad ühes või teises vormis surmanuhtlusele vaadata läbi sõrmede. Oleme radikaalselt surmanuhtlusele vastu, praktiseeritakse seda siis USAs, Hiinas või Iraanis, kuid me ei näe neid riike samadena. Peame olema ühes asjas väga selged: Iraani režiim on totalitaarne režiim ning me sooviksime näha selle lõppemist.

Józef Pinior (PSE) - (PL). Härra juhataja, rahvusvaheline õigus on kristallselge. Surmanuhtlust ei või määrata isikutele, kes olid õigusrikkumise toime panemise ajal alla 18 aasta vanused. Iraan rikub rahvusvahelist õigust.

Sooviksin rõhutada, et riigina on Iraan rahvusvaheliste konventsioonide osapool. Iraan on allkirjastanud sellise iseloomuga kokkuleppeid. Selle aasta juulis nõudsid 24 inimõiguste kaitsmisega tegelevat organisatsiooni üle maailma, et Iraan peataks surmanuhtluse kasutamise alaealiste suhtes ning samuti peataks surmanuhtluse kasutamise selle territooriumil tervikuna. Senini on käesoleval aastal Iraanis hukatud kuus alaealist: see teeb alates 2005. aastast kokku 26.

Härra juhataja, volinik, täiskogu on pidanud juba mitmeid arutelusid Iraani julma õiguse kohaldamise viisi kohta. Me ei saa lubada, et praegu Camp Ashrafis viibivad inimesed Iraanile üle antakse, kuna selles riigis ei kehti õigusriigi põhimõtte.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE) - (PL). Härra juhataja, olukord seoses inimõigustega Iraanis ei parane. Eile poodi Arakis ja Boujerdis kaks inimest ning paljud teised ootavad karistuse ellu viimist. Mitmed tuhanded Ayatollah' režiimi oponendid on praegu Camp Ashrafis kinni peetud. Nad on Rahva Mujahadeeni liikmed ning neid ähvardatakse Iraagist väljasaatmisega. Paljudele neist tähendaks see surma. USA jõud on taganud neljanda Genfi konventsiooni alusel vangilaagri vangide turvalisuse. Kavandatud muutus nende vägede staatuses tähendab seda, et nagu märgitud resolutsiooni ettepanekus, tuleb Iraani põgenikele, kes laagris asuvad, leida pikaajaline lahendus niipea kui võimalik. Kuivõrd mul on võimalus võtta sõna, siis tuletaksin kojale taas kord meelde vajadust, et kohtuotsuseid viidaks ellu asjakohaselt ning et Mujahideen eemaldataks terroristlike organisatsioonide nimekirjast.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE) - (PL). Härra juhataja, avalike hukkamiste arv Iraanis suureneb. Vastavalt Amnesty International andmetele hukatakse igal aastal sel viisil tuhandete silme all umbes 200 üksikisikut. Iraanis kohaldatakse surmanuhtlust muu hulgas jumalateotuse, usust taganemise, abielurikkumise ja prostitutsiooni eest. Väga karmid karistused kõlblusetuse ja usust taganemise eest on viinud põhjendatud protestideni, mida on väljendanud inimõiguste kaitsjad väljaspool Iraani ning reformistlikud poliitikud riigi sees.

Lääs ei saa jääda selliste õudustäratavate tegude passiivseks vaatlejaks. Euroopa Parlament peaks ühehäälselt Iraani režiimi tegevused hukka mõistma. Samal ajal peaks parlament toetama opositsiooni, mida esindab Rahva Mujahadeen, rahumeelseid ja reformistlikke püüdeid. Eelnimetatud proua Maryam Radjavi juhitud organisatsiooni demokraatliku transformatsiooni loogiliseks tulemuseks oleks selle eemaldamine Euroopa Liidu terroriorganisatsioonide nimekirjast.

Dumitru Oprea (PPE-DE) - (RO). Vaadates olukorda psühholoogilisest vaatenurgast, on tõestatud, et karmid karistused ei ole kunagi omanud parandavat rolli, vaid sigitavad viha, vägivalda ning kättemaksusoovi kaasinimeste ja ametivõimude vastu. Ma ei poolda süüdimõistatud inimeste karistamata jätmist, kuid olen vastu surmanuhtluse kasutamisele.

Ärgem unustagem, et inimesi on võimalik hariduse ja sotsiaalse integratsiooni programmide abil ümber kasvatada. Ärgem unustagem, et Iraanis kohaldatakse surmanuhtlust alla 18-aastaste noorte inimeste suhtes, kuigi rahvusvaheline õigus, mida on oma allkirjaga tunnustanud ka Iraan, selliseid jõledusi ei luba. Praegu saime teada kohutavast olukorrast, kus rühma noori inimesi Ishahanist karistati tantsimise eest üksteisele liiga lähedal vaid paari sentimeetri kaugusel teineteist.

Õpetajana sooviksin tuletada meelde, et positiivseid tulemusi hariduses ei saa saavutada hirmu, sunni ja füüsiliste karistustega.

Aloyzas Sakalas (PSE). - Härra juhataja, sooviksin juhtida kolleegide tähelepanu asjaolule, et igal aastal hukatakse Iraanis sadu inimesi. See on läbikukkunud poliitika tulemus, mida liit on seoses Iraaniga viimastel aastatel läbi viinud.

Peaksime teadma, et olukorda Iraanis on võimeline muutma üksnes tugev siseopositsioon. Minu küsimus täna on, miks hoiab EL Iraani opositsioonilist liikumist endiselt mustas nimekirjas, hoolimata asjaolust, et Briti kohtud on nõudnud selle eemaldamist vastavast nimekirjast? Kas pole aeg, et nõukogu praeguse eesistujariigi juhtimisel täidaks kohustuse austada õigusriigi põhimõtet ning eemaldaks opositsiooniliikumised mustast nimekirjast igaveseks? Usun, et proua Ferrero-Waldner saaks vajalikud sammud astuda.

Ewa Tomaszewska (UEN) - (PL). Härra juhataja, 10-aastase lapse surmamõistmine on lihtsalt ebainimlik. Kraanade kasutamine võllapostidena on kuritegu ning tehnoloogia väärkasutus. Lisaks õhutavad avalikud hukkamised rahva seas agressiivset käitumist. Oleme olukorda Iraanis juba mitmel korral arutanud. Iraan rikub küüniliselt rahvusvahelisi kohustusi, mille ta on võtnud. Meie resolutsioonid on ebatõhusad. Usun, et Euroopa Komisjon kaalub sanktsioonide kohaldamise võimalust, arvestades Iraani valitsejate toime pandud kuritegusid omaenda rahva vastu.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE) - (PL). Härra juhataja, praegust totalitaarset režiimi Iraanis saab kõige paremini kirjeldada sellisena, mis on võtnud ette seaduse *reductio ad absurdum* ning asunud kasutama hirmupsühholoogiat. Seadus töötab kõige paremini siis, kui inimesed teavad, mille eest karistatakse, kuid asju on vaja hoida proportsioonis. On olemas asjakohane ajalooline näide. Nõukogude Venemaal polnud mingit õigust, oli vaid ühe kõikteadva üksikisiku ja tema osakonna, nimelt KGB, tahe. Olukord Iraanis on absurdne, sest surmanuhtlust võib kohaldada kõigi suhtes ja kõige eest. Iraanis pole kohtuid, loogikat ega kohaseid kohtuprotsesse. See on põhjus, miks ma toetan üleskutset mitte saata poliitilisi põgenikke nagu need, kes on Iraagis ja keda varasemalt mainiti, tagasi Iraani, eriti alaealisi, sest nad lihtsalt tapetakse ilma kohtumenetluseta.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härra juhataja, arvan, et see on kindlasti üks inimõigusrikkumise valdkonna kurvemaid küsimusi, nimelt surmaotsused – ning eriti surmaotsused, mis viiakse ellu noorte inimeste suhtes. Arvan, et me kõik jagame sama sügavat, tõsist ja kiiret soovi midagi teha. Samas küsimuses oli arutelu juunis ning ometi ei ole olukord juuni ja tänase vahel kahjuks paranenud, vaid halvenenud. Meie mure ulatus ja tõsidus peegeldub ka Euroopa Liidu poolt alates juuni arutelust avaldatud seisukohavõttude kasvavas arvus – kuni tänaseni kaheksa.

Mainisite paljusid juhtumeid ning ka mina mainiksin mõnda. Näiteks eelmisel nädalal, päev pärast seda, kui EL mõistis hukka alaealise Hejazi poomise, leidis aset veel ühe alaealise hukkamine. 26. augustil surmati Zaree Shirazi vanglas. Seda vaatamata konkreetsetele üleskutsetele anda armu, mis ei lähtunud üksnes Euroopa Liidust vaid üle terve maailma, nimelt ÜRO inimõiguste ülemkomissarilt. Zaree hukkamine on viinud alaealiste hukkamiste arvu – nagu te mainisite – alates selle aasta algusest väga kõrge arvuni – kuueni. Informatsiooni põhjal on võimalik oletada, et Iraanis ootab surmanuhtlust üle saja alaealise. Kahjuks surmade arv kasvab. Hetkel ootab kohest hukkamist järgmine alaealine Soleimani. Iraani ülemkohtuniku määrust noorte hukkamiste moratooriumi kohta rikutakse tema enda kohtuie poolt häbitult ja korduvalt.

Seoses Camp Ashrafi küsimusega peaks muidugi kohalduma Genfi konventsioon. Camp Ashrafi residentide sunniviisilise deporteerimise korral Iraani tuleb Iraani valitsusele teha vajalikud esildised. Oleme püüdnud mitmel korral kas avalikult sõna võtta või kasutada diskreetset diplomaatiat. Mina ise olen iga kord, kui välisminister või parlamendi president on tulnud teistes küsimustes – tuumarelvade küsimustes – minu jutule, alati rõhutanud seda väga tugevalt. Olime edukad vaid ühel juhul ja see oli naiste kividega surnuks loopimine. Olen alati selle vastu sõna võtnud, kuid nagu te võite ette kujutada, olen samuti täielikult selle vastu, mis toimub noorte inimestega ning muidugi surmaotsuste vastu üldiselt. Vaatamata sellele, on Iraani ametivõimude kõrvad meie hüüetele suures osas kurdid. Mõnikord pole meil seetõttu muud valikut, kui kasutada niinimetatud „megafoni diplomaatiat“, mida Teheran väidab järelevalvet ja tagasi lükkab.

Iraan peab oma kohustusi täitma. Riigi käitumine heidab vaid varju juba niigi viletsale rahvusvahelisele mainele. Ilma nähtava inimõiguste olukorra parandamiseta ei saa meie ühine eesmärk arendada kohaselt Euroopa Liidu ja Islami Vabariigi Iraani vahelist suhet edasi minna, isegi kui tuumarelvade küsimus lahendatakse.

Usun, et Euroopa Parlament ja kõik ELi partnerid nõustuvad sellega ja käituvad vastavalt. Kutsun täna Islami Vabariigi Iraani ametivõime veelkord üles täitma täielikult rahvusvahelisi konventsioone, mille osaliseks ta on. Kutsun Iraani üles säästma alaealiste elusid, kes endiselt ootavad surmaotsuse täideviimist. Kogu inimõiguste olukord on tõesti väga raske. Nagu teate, oli meil inimõiguste dialoog, kuid kahjuks see ei töötanud. Püüdsime kasutada avalikku diplomaatiat ning me teeme tihedat koostööd ELi liikmesriikidega, et järgida hästi-koordineeritud avalikku diplomaatiat. Oleme eraldanud 3 miljonit eurot TV uudisteagentuurile Farsis. Samuti püüame töötada koos kodanikuühiskonnaga Iraanis, kuid meie teele asetatakse paljusid takistusi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub arutelu lõpus.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Parlament toetab täielikku surmanuhtluse kaotamist kogu maailmas. Kahjuks on selleni veel väga pikk maa minna. Seetõttu on meil vaja püüda saavutada nii palju edasiminekut, kui on meie võimuses. Tervitame kividega surnuks loopimise peatamist naiste surmamisviisina Iraanis. Kutsume Majlis tungivalt üles kiirelt muutma seadusandlust, et kindlustada, et kedagi ei hukata kuritegude eest, mis on toime pandud nooremana kui 18 aasta vanusena.

Samuti mõistame hukka Iraani kodanike vangistamise ja tagakiusamise, kes propageerivad inimõigusi ja surmanuhtluse kaotamist. Praeguses olukorras kutsume Iraagi ja USA ametivõime üles mitte saatma Iraani põgenikke ja varjupaigataotlejaid sunniviisiliselt tagasi ning töötama pikaajalise lahenduse leidmise nimel olukorrale, milles need Camp Ashrafis patiseisus olevad inimesed on.

12.3. Albiinode mõrvad Tansaania

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kuus resolutsiooni ettepanekut albiinode mõrvade kohta Tansaania⁽³⁾.

Ryszard Czarnecki, autor – (PL). Härra juhataja, 21. sajandil mõrvatakse inimesi lihtsalt seetõttu, et nad on albiinod. See toimub Tansaania, riigis, kus üle kolmandiku rahvastikust elab allpool vaesuspiiri. Hiljuti arreteeriti kahtlustatuna albiinode tapmises või vigastamises 173 isikut. See osutab probleemi ulatusele. Viimase kuue kuu jooksul on tapetud ja vigastatud kakskümmend viis inimest, sest nad olid albiinod.

Maailmas on albiinosid arvestataval hulgal. Miljonist inimesest 50 on albiinod. Kuid üksnes Tansaania koheldakse neid nii julmalt. Selles riigis kaubeldakse albiinode vere ja kehaosadega. Vastutus selle eest lasub animistlikel nõidartstidel ja grupeeringutel, kellele nad tööd annavad. Tuleks märkida, et ka politsei on osaliselt vastutav, kuna nad kipuvad selles osas silma kinni pigistama.

Lõpetuseks sooviksin juhtida tähelepanu sellele, et me võime pidada täna siin avaldatud proteste edukaks juhul, kui meditsiiniline abi, haridus ja võimalus integreeruda ühiskonda tehakse albiinodele Tansaania võimalikuks.

Laima Liucija Andrikiene, autor – (LT). Arutame täna vähemuse diskrimineerimise küsimust. Küsimuse all olevaks vähemuseks on albiinod, sealhulgas väiksed lapsed, keda tapetakse ja vigastatakse Tansaania. See on tõsiseks probleemiks kogu Sahara taguses Aafrikas. Tuleksin meelde, et albinism mõjutab iga 20 000ndat inimest maailmas. Nagu eelmises kõnes mainitud, müüvad nõidartid Tansaania albiinode kehaosi ja verd kaevuritele ja kalameestele, kes usuvad naiivselt, et see võib neile tuua õnne, tervist ja varandust. Meie seisukoht on väga selge – albiinode tapmine ja nende diskrimineerimine on täielikult vastuvõetamatu ja seda ei saa sallida. Tansaania valitsus peab võtma järjekindlaid meetmeid selle kohutava olukorra lõpetamiseks. Tansaania valitsus ja president on juba alustanud meetmete elluviimisega, mida me hindame, kuid see pole piisav. Kohtuasi, kus mõistetakse kohut 173 inimese üle, keda kahtlustatakse albiinode tapmises, on lakmustestiks, mis paljastab nende suhtumise, kes Tansaania võimul on ning süüdlasi tuleb karistada. Siiski oleks parim viis probleemi lahendamiseks parem haridus ja adekvaatne tervishoid, mis oleks juurdepääsetav kõigile kodanikele selles riigis, sealhulgas albiinodele. Rahvusvaheline kogukond, aga ka Euroopa Liit, peaks andma abi nende probleemide ületamiseks. Enamik inimesi albinismiga sureb juba enne 30 aasta vanuseks saamist nahavähki.

Marios Matsakis, autor. – Härra juhataja, inimesed geneetilise defekti albinismiga kannatavad lisaks tõsistele terviseprobleemidele erineval määral diskrimineerimise all üle maailma.

Kuid lisaks on albiinod kannatanud hiljuti Sahara taguses Aafrikas ja eriti Tansaania pretsedendituid barbaarseid rünnakuid, mille käigus rebitakse küljest nende kehaosad, mida nõidartid kasutavad nõiajookide, mis lubavad inimeste rikastumist, valmistamise koostisainetena. Selline olukord osutab lisaks ilmselgele kriminaalsele iseloomule tõsiselt mahajäänud ühiskonna eksisteerimisele, kus tegeldakse endiselt haiglaselt jõhkra nõidusega.

(3) Vt protokoll.

Tansaania valitsusel on kohustus tegutseda kiirelt ja otsustavalt järgmistes aspektides: esiteks, kaitsta kõiki albiinosid edasiste rünnakute eest; teiseks, uurida täielikult kõiki albiinovastaseid kuritegusid ning viia need, kes on vastutavad, kohtu ette; kolmandaks, harida nende kodanikke piisavalt, et vabastada nad nõiduse ja ebaisu needusest ning neljandaks kindlustada, et albinismiga inimestele pakutakse parimat meditsiinilist ja sotsiaalset abi, mida nad vajavad, et elada võimalikult normaalselt, turvalist ja rahumeelset elu.

Erik Meijer, autor – (NL). Härra juhataja, see, mis toimub Tansaania, ei ole vägivald, mida paneb toime riik. Diskrimineerimine ja vägivald on tegevus, mis on säilinud juudi-kristliku-islami tsivilisatsiooni eelsest ajast; ajast, mil kõigi inimeste võrdsuse põhimõtte ei kehtinud.

Tansaania on 150 000 inimest, kellel on värvipigmenti melaniini puuduse tõttu punased silmad, kahvatu nahk ja heledad juuksed. Neid nähakse toodetena nõiduse jaoks. Paljud neid mõrvatakse, peale mida nende nahk kooritakse ning nende nahka ja teisi kehaosaid kasutatakse nõiarituaalides. Selle suure albiinode arvu tõttu on Tansaania suurimaks inimkeha organitega varustajaks kogu Aafrikas.

Neid kohutavaid tavasid ei ole võimalik lõpetada ilma aktiivselt Tansaania ja kogu Aafrikas tavainimesi harimata, andmata paremat meditsiiniabi ning kindlustamata albiinode parema juurdepääsu esilekõundivatele töökohtadele. Tansaania valitsus võtab nende kaitsmiseks meetmeid, sealhulgas registreerib kõik albiinod. Ilma suhtumise muutumiseta albiinodesse, võib seda registrit tulevikus väärkasutada nende inimeste leidmiseks ja tapmiseks. Meil Euroopas on halb kogemus seoses 1940ndatel isikukategooriate registreerimisega.

Charles Tannock, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra juhataja, albiino inimeste saatus Tansaania näib tänapäeval vaevuusuatav. Kui ma sellest teemast esmakordselt kuulsin, tundus see nagu miski otse Joseph Conradi novellist *Heart of Darkness*. Tahaksin uskuda Aafrika renessanssi ja potentsiaali, nagu nii paljud teised kolleegid siin kojas näivad uskuvat, kuid albiino inimeste mõrvamine nende kehaosade pärast ei aita kontinendi rahvusvahelise imidži parandamisele kaasa. Kurvastuseks ei piirne albiino inimeste kannatused vaid Tansaaniaga, vaid see on nii kogu Aafrikas.

Lisaks albinismi meditsiiniliste tagajärgede kannatamisele troopikas, sealhulgas kohutavate nahavähkide kõrge riski tõttu, peetakse juba niigi kannatavaid albiino inimesi parimal juhul traditsiooniliselt ebaditeks või haruldusteks ning halvimal juhul nad mõrvatakse, et rahuldada traditsioonilise meditsiini nõudlust, mis sarnaneb keskaegsele nõidusele.

EL peaks korraldama siin aktiivset harimiskampaaniat ning avaldama survet sellistele riikidele nagu Tansaania, kus tundub, et selline inimõiguste ja inimväärikuse mitte austamine on üldlevinud. Siiski julgustab mind asjaolu, et Tansaania president on pöördunud palvega oma rahva poole, et nad oma tavasid muudaksid. Lootkem, et teised liidrid kogu Aafrikas kordavad seda olulist sõnumit.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, fraktsiooni PSE nimel – (PL). Härra juhataja, selle aasta märtsis mõrvati jõhkralt või sandistati enam kui 25 Victoria järve läheduses elavat albiinot. Ohvrite hulgas olid lapsed. Inimesed, kellele omistatakse üleloomulikke omadusi, on olnud selles piirkonnas rünnakute ohvriks ka varem.

Tuleks meenutada, et 36% Tansaania rahvastikust elab allpool vaesuspiiri. Kõigile kavatsustele ja eesmärkidele vaatamata pole neil inimestel tervishoiule juurdepääsu. Abi saamiseks on tavaks pöörduda kohaliku nõidastri poole. Kohaliku rahvastiku madal haridustase aitab kaasa üleloomulikesse omadustesse uskumisele. Sahara taguse Aafrika territooriumil elab suur hulk albiinosid ning neist on saanud avaliku diskrimineerimise ohvrid, sest nad erinevad teistest. Albiinod ei ole üksnes jäetud ilma tervishoiuteenustest, vaid neile ei taheta anda ka sotsiaal- ega õigusabi. Albiinode diskrimineerimine igapäevaelus, koolides, avalikes institutsioonides ja tööturul on tavaline. Albiinod tunnevad, et neid alandatakse pidevalt ja et neid koheldakse teisejärguliste kodanikena.

Praegusele sallimatusele saaks vastu astuda ning rünnakute arvu albiinode vastu vähendada nende karistamise teel, kes on mõrvades süüdi, viies samal ajal läbi suure teadlikkuse tõstmise töö Tansaania ühiskonnas. On hädavajalik toetada Tansaania valitsuse algatusi. Sellised algatused hõlmavad erilist albiino laste kaitsmist koostöös kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonidega. Tegevused peaksid keskenduma esmajärgus maapiirkondadele, kus sotsiaalne teadlikkus on madalaim. Lisaks peaksid komisjon ja liikmesriigid tugevalt toetama Tansaania Albiino Ühenduse erakorralisi tegevusi. Pikemaajalisemate meetmete eesmärgiks peaks olema selle kindlustamine, et albiino elanikkond saaks kasutada kõiki õiguseid seoses juurdepääsuga haridusele, tööjõuturule ja samuti sotsiaal- ja tervisekaitsele.

Ewa Tomaszewska, *fraktsiooni UEN nimel* – (PL). Härra juhataja, alates märtsist on Tansaaniais mõrvatud 25 albiinot. Need mõrvad on seotud ebauslike tavadega selles piirkonnas ning need põhinevad usul, et albiino kehaosad nagu jalad, käed, juuksed ja veri muudavad inimese terveks, jõukaks ja rikkaks. Viimaseks ohvriks oli 7-aastane laps. Ka eelmisel aastal kaotas oma elu 25 albiinot.

Need okultsed tavad leiavad aset Victoria järve kallastel, põllumajanduspiirkondades ja samuti kalurite ja kaevurite hulgas. Albiinod on tihti diskrimineerimise ja tagakiusamise ohvrid. President Kikwete on kasutanud varjunud albiinode leidmiseks politseid. President on lubanud albiinosid kaitsta, kuid albiinodel puudub usaldus, sest mõned politseid on okultsete tavadega seotud. Albiinode mõrvade korraldamise eest on vastutavad nõidastide jõugud. Mõrvades osalemise kahtlusel on arreteeritud 178 kohalikku inimest.

Tansaania president on olnud abiks proua Kway-Geeri ametisse nimetamisel riigi esimese albiino parlamendiliikmena, et tunnustada tema võitlust diskrimineerimise vastu. Tervitame seda ametisse nimetamist kui esimest sammu õiges suunas. Toetame Tansaania Albiino Ühenduse tegevust ja usume, et komisjon pakub oma tõelist toetust.

Urszula Krupa, *fraktsiooni IND/DEM nimel* – (PL). Härra juhataja, arutame täna inimõigusrikkumisi Tansaaniais. See on subtroopiline riik, kus diskrimineeritakse albiinosid, nagu ka paljudes teistes Aafrika riikides.

Albiinosid mõrvatakse aga Tansaaniais eriti jõhkral moel. Eelmisel aastal kaotas oma elu sel viisil enam kui 25 isikut. Tansaaniais on 39 miljonit elanikku, kellest 270 000 kannatab geneetilise defekti all, mille põhjustab retsidiivse geeni esinemine, mis tähendab seda, et nende nahal puudub pigment. Selle tulemusena võivad albiinod kannatada nägemisprobleemide, päiksepeõletuse, vähi ja enneaegse surma käes. Selleks, et see lapses avalduks, peavad vastavat geeni omama mõlemad vanemad. Naised, kes sünnitavad albiino lapse, sunnitakse lahutama. Lapsi peetakse nende perede needuseks. Arvatakse, et nad on vaevatud ebapuhastest vaimudest ning neid koheldakse kui loomi. Teisest küljest aga levitavad nõidastid lugusid albiinode naha maagilistest omadustest, mis väidetavalt aitab tuua õnne ja rikkust. See viib albiinode tapmiseni, kes aetakse jõhkral kokku ning kelle kehaosad kasutatakse näiajookide valmistamiseks.

On raske aru saada, mis on sellise julmuse põhjuseks ning millist eesmärki see võiks teenida. Võib-olla on see katse kõrvaldada haigeid inimesi, kellel on geneetiline defekt. Viimasel ajal on valitsus mõistnud jõu kasutamise valgenahaliste aafriklaste vastu hukka ning algatanud haridusprogrammid. Nimetatud on isegi albiinost parlamendiliige. Sellegipoolest tragöödia, mis neid inimesi mõjutab, jätkub. Lisaks esineb puudujääk kaitsva riietuse rahastamiseks ning muuks abiks sellele rahvastiku marginaalsele osale, keda diskrimineeritakse ning jäetakse ilma tööst ja haridusest.

Seda tüüpi ekstreemse diskrimineerimisega aitaks võidelda rahvusvahelise kogukonna protestid ja palved koos hariduslase ja rahalise abiga. Arreteeritud 173 nõidastit vastu kohtumenetluse alustamine, keda süüdistatakse mõrvarlikes tegevustes, mõrvale kihutamises ja inimorganitega kaubitsemises, oleks samuti abiks.

Avril Doyle (PPE-DE). - Härra juhataja, sooviksin lisada oma hääle kolleegide toetuseks terves täiskogus, seoses kohutava albiinode kohtlemise looga Tansaaniais. Tean, et seda juhtub ka teistes Aafrika osades, kuid Tansaaniais on kontsentreerunud – oleme kuulnud arvu 270 000 albiinot – keda diskrimineeritakse, kes on marginaliseerunud, keda koheldakse jõhkral ning mõrvatakse nende kehaosade saamiseks ebaus, nõiduse ja erinevate okultsete tavade tõttu.

Siin seda küsimust tõstatades (ning ma kiidan kõiki kolleege, kes on selle tõstatanud ning neid, kes on selle päevakorda pannud) lisame oma hääle Euroopa Parlamendis rahvusvahelisele protestihäälele ning loodetavasti Tansaania valitsus – ja ka teised – kuulavad seda.

Tegemist on peamiselt haridusküsimusega, kuid eelkõige peame kaitsma albiinosid nende endi kogukonnas; vajame täielikku uurimist. Asjaolu, et osa politseijõust on asjaga seotud ning et neid ei saa olukorra lahendamises usaldada, on äärmiselt murettekitav.

Benita Ferrero-Waldner, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, jagame parlamendi nõrdimust suureneva rünnakute arvu suhtes Tansaania albiino rahvastiku vastu ning vastumeelse ja ebaseadusliku kaubanduse suhtes albiinode kehaosadega, mis on seotud traditsioonilise meditsiini, ebaus ja nõidastide tegevusega.

Eriti jagame muresid, mille on hiljuti avaldanud ÜRO naiste diskrimineerimise likvideerimise komisjon, mille kohaselt on näiteks albiino naised ja tüdrukud eriti rituaalsete tapmiste sihtmärgiks. Mõistame hukka kõik

diskrimineerimise ja ohvriks toomise vormid ning oleme pühendunud poliitikate ja tegevuse toetamisele, mille eesmärgiks nende kaotamine on.

Tuleb öelda, et ka Tansaania valitsus on võtnud kohustuseks need tavad välja juurida ning tõsta teadlikkust albiino rahvastiku saatusest. Seetõttu tervitame albiino nimetamist parlamendiliikmeks, osade nõidastide hiljutist arreteerimist ning presidendi pühendumust, nagu on juba mainitud, sellele, et viia need, kes vastutavad, kohtu ette.

Samuti jälgime väga tihedalt koos liikmesriikide ja teiste arenguvaldkonna partneritega üldist inimõigusolukorda Tansaania. Mitmed liikmesriigid ja teised partnerid toetavad organisatsioone nagu Õigus ja Inimõiguste Keskus (Legal and Human Rights Centre), mis jälgib regulaarselt võimalikke inimõigusrikkumisi. Juhtimisabi andvate rahastajate liidu liikmena jätkab komisjon abi andmise koordineerimist probleemi lahendamiseks, sealhulgas seoses Albiinode Liiduga.

Komisjon koos Tansaania esindatud liikmesriikidega tõstatab samuti poliitilise dialoogi küsimuse Tansaania ametivõimudega.

Teadlikkust aitab luua 3 miljoni euro ulatuses Euroopa Arengufondist rahastatud tsiviilühiskonna programm: albiinode olukorra esiletoomiseks korraldatakse töötubasid ning veidi aja pärast viiakse Mwanza piirkonnas Põhja-Tansaania ellu uus teavituskampaania.

Niisiis üldiselt kasutame selle küsimusega seoses regulaarseid dialooge. Samuti on need küsimused muidugi tõstatatud käimasolevas tegevuses seoses avaliku sektori rahastamisvahenditega ning tervise, hariduse ja tööhõive sektoritega. Usume, et sõltumatu ja funktsioneeriv kohtuvõim on ülioluline.

Seega rõhutab komisjon oma kontaktides ametivõimudega kohase õigusliku tegevuse tähtsust nende kohutavate tegude toimepanijate vastu.

Samuti võtame ühendust austatud Kway-Geeriga, esimese albiinost parlamendiliikmeka Tansaania (teda on juba mainitud), ning arutame võimalikku tegevust temaga, sest tema saab meile veelgi paremini öelda, mida on vaja teha. Viimasena arutame me seda küsimust Tansaania presidendiga ülemaailmse inimõiguste ülddeklaratsiooni 60ndal aastapäeval, mille tähistamine on kavandatud Tansaania 10. detsembril 2008.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kohe pärast arutelusid.

13. Hääletused

Juhataja. – Jätkame hääletamisega.

13.1. Riigipööre Mauritaanias (hääletus)

– Enne hääletamist:

Colm Burke (PPE-DE). – Härra juhataja, minu vabandused, et ma varasemale arutelule hilinesin. Seda asjaolu tõttu, et me püüdsime leppida kokku lõike 8 suulises muudatusettepanekus. Kokkulepitud suuline muudatusettepanek on järgmine: “võtab teadmiseks sõjaväelise hunta teate uute presidendivalimiste korraldamise kohta, kuid avaldab kahetsust, et vastupidiselt perioodil 2005–2007 võimul olnud huntast ei ole võetud mingisugust neutraalsuskohustust; palub võimul olevatel sõjaväelastel määrata viivitamata kindlaks demokraatlike institutsioonide taastamise ajakava, nähes kooskõlas kõigi poliitiliste jõududega ette üleminekuvalitsuse”.

Seoses lõikega 10 on vaja teha kirjavea parandus, milles ka arutelude vältel kokku lepitati. Lõike 10 viimane rida peaks olema järgmine: „mis võib viia abi, välja arvatud toidu- ja humanitaarabi, külmutamiseni”.

(Parlament otsustas suulise muudatusettepaneku vastu võtta)

13.2. Poomised Iraanis (hääletus)

– Enne hääletust:

Marco Cappato (ALDE) - (IT). Härra juhataja, daamid ja härrad, teen ettepaneku tõsta need muudatusettepanekud resolutsiooni lõppu. Vabandan, et teen selle ettepaneku viimasel minutil, kuid see on seotud ÜRO moratooriumiga surmanuhtlusele, mille suhtes on parlament avaldanud oma seisukoha juba kolmel korral. Sel põhjusel arvan, et üksnes suulise muudatusettepaneku esitamine on vastuvõetav.

Kaks lõiget, mille ma välja pakun, on järgmised. Loen need väga aeglaselt ette inglise keeles:

“kutsub järgmist ÜRO Peaassambleed üles esitama resolutsiooni, palvega kõigile riikidele, kes on säilitanud surmanuhtluse, teha ÜRO peasekretärile ja avalikkusele kättesaadavaks kogu teave surmanuhtluste määramise ja täideviimise kohta, selleks, et eemaldada surmanuhtlused riigisaladuse sfäärist, mis on samuti hukkamiste suureneva arvu põhjuseks”.

Teine lõige on järgmine:

“kutsub üles nägema uues resolutsiooni ette peasekretäri eriesindaja ametikoha loomise, mille ülesandeks oleks jälgida olukorda, kindlustades maksimaalse surmanuhtluste karistussüsteemide läbipaistvuse ning soodustades sisemisi protsesse, mille eesmärgiks on rakendada ÜRO resolutsiooni hukkamiste moratooriumi kohta”.

(IT). Mõistan, et see on Iraani küsimuses niiöelda lisateemaks, kuid ka see on küsimus, milles on vaja kiirelt tegutseda. Seetõttu ma palun teil seda lisa meie resolutsioonile aktsepteerida.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga)

Raül Romeva i Rueda, autor. – Härra juhataja, kaks muudatusettepanekut seonduvad esmalt artikliga 9. Meil on UNCHR-ilt spetsiifiline palve, et teda resolutsioonis ei mainitaks. Arvan, et see on täiesti vastuvõetav ning vastavalt sellele muudatusettepanekule palun ma sõnad “nimelt alustades koostööd UNCHR-i ja teistega” kustutada. Palun pange tähele, et see muudatusettepanek sisaldub ka härra Hutchinsoni muudatusettepanekus, milles palusime samuti hõlmata opositsiooniliikmed.

Seoses põhjendusega K oli meil samuti sama palve seoses sama printsiibiga, mida ma olen juba maininud. Siin on sõnadeks, mille me palume resolutsioonist kustutada “neljanda Genfi konventsiooni artikli 27 alusel”. Siin tuleks samuti märkida, et võtame arvesse härra Kelami suulise muudatusettepaneku. Arvestades, et see on UNHCRi spetsiifiline palve, palun ma tungivalt, et me sellega arvestaksime.

Paulo Casaca, fraktsiooni PSE nimel – (PT). Härra juhataja, usun, et seda, mida just öeldi, tuleb parandada. Võin sellele täiskogule kinnitada, et ÜRO Ülemkomissar ei ole kusagil seda välja pakkunud ega nõustu sellega, mida just meie kaasp Parlamendiliige ütles. Seetõttu kutsun ma täiskogu üles ettepaneku poolt mitte hääletama. See seaks küsimuse alla kõige olulisema punkti, nagu volinik rõhutas, milleks on kaitse, mida Genfi konventsioon Camp Ashrafi vangidele pakub. Seetõttu me ei tohiks esitatud ettepanekut aktsepteerida. Pean samuti juhtima tähelepanu sellele, et see oleks täielikus vastuolus sellega, mille on pakkunud välja minu kolleeg härra Hutchinson ning samuti meie kaasp Parlamendiliige Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist. Seetõttu olen ma sellele suulisele muudatusettepanekule jõuliselt vastu.

Bernd Posselt, fraktsiooni PPE-DE nimel – (DE). Härra juhataja, sooviksin vaid öelda, et meie fraktsioon on samuti sellele suulisele muudatusettepanekule vastu ning oleme arvamusel, et konventsiooni tuleks edasiselt mainida, mis on see, mille osas nädala alguses läbi räägiti.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Härra juhataja, olen tõsiselt vastu oma suulise muudatusettepaneku, milleks oli põhjenduses K väljendi “endised liikmed” asendamine väljendiga “partnerid”, ühendamisele Genfi konventsiooni väljajätmisega. Volinik kinnitas äsja, et neljas Genfi konventsioon kohaldub ka Ashrafis viibijate suhtes, mistõttu ma paluksin teil toetada selle muudatusettepaneku esimest osa, mis on samana härra Hutchinsoni omaga, kuid olla vastu Genfi konventsiooni mainimise välja jätmisele.

Mogens Camre, fraktsiooni UEN nimel. – Härra juhataja, soovin ühineda kahe viimati sõnavõtnuga, kuivõrd ka fraktsioon UEN on vastu mis tahes muudatustele olemasolevates suulistes muudatusettepanekutes, mis on toimikus välja trükitud.

Alain Hutchinson, autor – (FR). Härra juhataja, tahan lihtsalt kinnitada, et me ei toeta täna siin oma kaasp Parlamendiliikme esitatud muudatusettepanekut, kuid oleme esitanud suulise muudatusettepaneku artiklile 9, mis järgib sama ideed, kui see, mille esitas kõnealune parlamendiliige ning muidugi jääme me selle juurde.

(Härra Romeva i Rueda esitatud suuliseid muudatusettepanekuid ei võetud vastu. Härra Kelami ja härra Hutchinsoni esitatud muudatusettepanekud võeti vastu.)

13.3. Albiinode mõrvad Tansaania (hääletus)

Juhataja. – Sellega hääletamine lõpeb.

14. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

15. Teatavaid dokumente puudutavad otsused

16. Registrisse kantud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 116) (vt protokoll)

17. Istungil vastu võetud tekstide edastamine (vt protokoll)

18. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

19. Istungjärgu vaheaeg

Juhataja. – Kuulutan välja Euroopa Parlamendi istungjärgu vaheaja.

(Istungjärk lõppes 16.45)

LISA (Kirjalikud vastused)

KÜSIMUSED NÕUKOGULE (Vastuste eest kannab ainuvastutust Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik)

Küsimus nr 7, mille on esitanud Gay Mitchell (H-0540/08)

Teema: Euroopa Liidu nägemus Lissaboni lepingu Iirimaa-poolse tagasilükkamise tagajärgede

Pärast Lissaboni lepingu tagasilükkamist Iirimaa poolt räägiti palju mõistmise ja/või suhtluse puudumisest Euroopa Liidu ja selle kodanike vahel, mis tuleneb viisist, kuidas Euroopa Liitu kujutatakse riiklikus kontekstis: sageli süüdistatakse liitu raskuste põhjustamises ning jäetakse tähelepanuta selle paljud positiivsed küljed.

Kui see on tõepoolest nii, ohustab kõnealune olukord Euroopa Liidu õiguspärasust ning sellesse tuleb suhtuda väga tõsiselt. Euroopa Liidul tuleb hakata tegelema kodanikega ning Euroopa inimestele tuleb luua tõene ettekujutus Euroopa Liidust.

Kas nõukogu kommenteeriks kõnealust küsimust ning täpsustaks, mida saab Euroopa Liit ühiselt teha, et kõrvaldada puudusi ELi nägemuses?

Küsimus nr 8, mille on esitanud Christopher Heaton-Harris (H-0571/08)

Teema: 2009. aasta valimised ja Lissaboni leping

Kas nõukogu on seisukohal, et Lissaboni leping ratifitseeritakse enne Euroopa Parlamendi 2009. aasta valimisi?

Küsimus nr 9, mille on esitanud Martin Callanan (H-0576/08)

Teema: Lissaboni leping ja tulevik

Kas nõukogu on seisukohal, et Euroopa Liit vajab veel aega, mõtlema Lissaboni lepingu tagasilükkamise üle järele, ning kas nõukogu prognoosib, et selle tulemuseks on vana dokumendi nn ülessoojendatud variant, nagu juba varem on juhtunud?

Küsimus nr 10, mille on esitanud David Sumberg (H-0593/08)

Teema: Lissaboni lepingu hääletus

Kas nõukogu on seisukohal, et teine rahvahääletus Iiri Vabariigis Lissaboni lepingu üle on hea mõte, sõltumata sellest, et enamik hääletajaid lükkas selle hiljuti rahvahääletusel tagasi?

Küsimus nr 11, mille on esitanud Georgios Toussas (H-0598/08)

Teema: Lissaboni lepingu ratifitseerimise peatamine

Pärast Iirimaa 12.–13. juunil 2008. aastal aset leidnud rahvahääletust tegid komisjoni president, liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid ning Euroopa Ülemkogu liikmed avaldused, mille kohaselt ignoreeritakse iirlaste keeldumist Lissaboni lepingust ning tahetakse jätkata ratifitseerimist, võtmata sealjuures arvesse mitte üksnes Iirimaa otsust, vaid ka Prantsusmaal ja Hollandis 2005. aastal toimunud Euroopa põhiseaduse lepingut käsitleva rahvahääletuse tulemusi, ning seda ajal, mil ka teistes liikmesriikides, kus asjaomased valitsused jätsid inimesed ilma õigusest Lissaboni lepingu rahvahääletusele, levivad Euroopa Liidu vastased meeleolud.

Kas nõukogul on kavas austada iirlaste, prantslaste ja hollandlaste otsust, tunnistada Lissaboni lepingu ebaõnnestumist ning peatada edasine ratifitseerimine?

Ühine vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

19. ja 20. juunil võttis Euroopa Ülemkogu teadmiseks Iirimaa rahvahääletuse tulemused ning asjaolu, et teistes liikmesriikides ratifitseerimine jätkus.

Eesistujariik Prantsusmaal on tihedad sidemed Iirimaa ametiasutustega. Nicolas Sarkozy külastas koos Bernard Kouchneriga Dublinit 21. juulil, et kuulata erinevaid seisukohti ja neid mõista. Nad kohtusid Iiri

ametiasutustega, erakondade liidritega ning kodanikuühiskonna esindajatega. Lähikuudel toimuvad kohtumised nii Pariisis kui ka Dublinis.

Hiljutistes avaldustes viitas Iirimaa Euroopa asjade minister võimalusele, et iirlastel võimaldatakse uuel rahvahääletusel veel kord hääletada.

Nagu Euroopa Ülemkogu juunis juba ütles, austame me iirlaste tundmusi ja valikut. Me ei tohi aga unustada, et 24 riigi parlamendid on Lissaboni lepingu juba heaks kiitnud.

Lisaks sellele on parlament teadlik, et uutes ebakindlates rahvusvahelistes oludes on äärmiselt oluline, et liidul oleks kasutada poliitilised ja õiguslikud vahendid ja instrumendid, mis võimaldavad tal seatud eesmärgi ellu viia.

Oktoobris toimuval Euroopa Ülemkogu kohtumisel teeme me kõik endast oleneva, et aidata Iiri ametiasutustel koostada ettepanekuid tuleviku kohta. Kõnealused ettepanekud peavad olema valmis oktoobriks, et saaksime leida 27 liikmesriiki rahuldava lahenduse võimalikult kiiresti. Institutsioonilisel tasandil ei saa enam aega raisata. Tuleb tegutseda. Tuleb tagada, et Iiri ettepanekute alusel saame kindlaks määrata tulevase õigusliku raamistiku ning viia ellu saadud õppetunnid seoses Euroopa valimiste korraldamise ja komisjoni koosseisu määramisega 2009. aastal.

*
* *

Küsimus nr 12, mille on esitanud David Martin (H-0542/08)

Teema: Iisraeli asunduste laienemine

Missuguse avalduse on nõukogu teinud Iisraelile seoses Iisraeli asunduste jätkuva laienemisega?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Euroopa Liidu seisukoht on üheselt mõistetav ja seda on ka mitmel korral korratud.

Euroopa Liidu seisukoha järgi on asunduste rajamine Palestiina okupeeritud aladele, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas, rahvusvahelise õiguse kohaselt ebaseaduslik. Asunduste rajamisega otsustatakse ette Palestiina alade lõplikku staatust käsitlevate läbirääkimiste tulemused ning seatakse ohtu kahe riigi olemasolul põhineva lahenduse kestvus.

Juulis ja augustis kutsus Euroopa Liit Iisraeli taas üles lõpetama kogu asunduste rajamisega, eelkõige „loomuliku kasvuga” seonduv tegevus, kaasa arvatud Ida-Jeruusalemmas, ning lammutada alates 2001. aasta märtsist kontrollimatult rajatud asundused.

*
* *

Küsimus nr 14, mille on esitanud Bernd Posselt (H-0551/08)

Teema: Ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga

Missuguseid meetmeid nõukogu võtab, et tagada Euroopa Liiduga ühinemise läbirääkimiste lõpetamine Horvaatiaga enne käesoleva aasta lõppu, ning missugune on nõukogu seisukoha järgi edasine ajakava kuni Horvaatia Euroopa Liidu täisliikmeks saamiseni?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga kulgevad edukalt ning on jõudnud 2008. aastal otsustavasse etappi. Alates läbirääkimiste algusest 2005. aasta oktoobris on avatud 21 peatükki ning kolm neist on ajutiselt suletud:

25. peatükk „Teadus- ja uurimistöö“,

26. peatükk „Haridus ja kultuur“ ning

20. peatükk „Ettevõtlus- ja tööstuspoliitika“.

Lisaks 20. peatüki sulgemisele avati ühinemiskonverentsil 25. juulil 1. peatükk „Kaupade vaba liikumine“.

Läbirääkimiste kord sõltub eelkõige Horvaatia edusammudest ettenähtud tingimuste täitmisel.

Peamine väljakutse praegu on saavutatud edusammudele toetumine, et kiirendada reformide ulatust ja nende elluviimist, sealhulgas iseäranis:

kohtusüsteemi ja riigihalduse valdkonnas,

võitluses korruptsiooni vastu ja vähemuste õiguste tagamises ning

majanduses.

Regionaalkoostöö valdkonnas julgustab Euroopa Liit Horvaatiat jätkama jõupingutusi heanaaberlike suhete loomise eesmärgil, selleks et

leida lõplik ning mõlemat poolt rahuldav lahendus kõigile kahepoolsetele küsimustele naaberriikidega, eelkõige piirküsimustele, ning

tegutseda piirkonna rahvaste lepitamise nimel.

*

* *

Küsimus nr 16, mille on esitanud Marian Harkin (H-0556/08)

Teema: Ühine põllumajanduspoliitika

Võttes arvesse üleilmset toiduainete puudust ja rahvaarvu suurenemist, siis kas eesistujariik Prantsusmaa on nõus, et Euroopa Liidu kodanike jaoks on äärmiselt oluline, et ühine põllumajanduspoliitika täidaks oma esialgset eesmärgi ja tagaks Euroopa toiduga kindlustatuse, ning kui jah, siis missugused on eesistujariigi konkreetsed ettepanekud selle tagamiseks?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nagu teate, korraldas 3. juulil 2008 eesistujariik Prantsusmaa koostöös Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendiga konverentsi „Kes toidab maailma?“, milles osalesid paljude ELi institutsioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonide, sealhulgas ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO), Rahvusvahelise Põllumajanduse Arengu Fondi (IFAD) ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) esindajad ning kodanikuühiskonna esindajad mitmelt mandrilt. Kõik konverentsil osalejad tunnistasid põllumajanduse olulisust majanduskasvu ja arengu edendajana.

19. ja 20. juunil taaskinnitas Euroopa Ülemkogu meetmed, mille liit toiduainete hindade surve leevendamiseks kasutusele võtab. Need on järgmised:

sekkumisvarude müük,

eksportitoetuste vähendamine,

maa tootmisest kõrvaldamise nõude kaotamine 2008. aastaks ning

piimakvootide suurendamine ja teravilja imporditollimaksudest vabastamine.

Kõnealused meetmed on aidanud suurendada varustatust ning stabiliseerida põllumajandusturge.

Euroopa Ülemkogu palus komisjonil esitada täiendavad meetmed kõnealuste probleemide lahendamiseks.

Komisjon esitab ka konkreetseid meetmeid nii Euroopas kui ka kogu maailmas kõige kehvemas olukorras olevate inimeste toetamiseks, mida nõukogu käsitleb oktoobris.

Lisaks ühise põllumajanduspoliitika olukorra hindamisele loodab eesistujariik Prantsusmaa, et ühise põllumajanduspoliitika tuleviku üle käivitatakse arutelu, et määrata kindlaks, kas meie tootmismeetodid ja tootmise korraldus on kohaldatud piisavalt meie toiduga kindlustatuse nõuetele ning teistele kaasaja väljakutsetele.

*
* *

Küsimus nr 17, mille on esitanud Dimitrios Papadimoulis (H-0561/08)

Teema: Meetmed elukalliduse tõusuga toimetulekuks

Rekordiline inflatsioon, mis oli mais euroalal 3,7% ja Euroopa Liidus 3,9%, põhjustades iseäranis raske olukorra ühiskonna vaesematele liikmetele, sealhulgas madalapalgalised, pensionärid, töötud, noored ning majanduslikel põhjustel rändajad, on tekitanud muret kogu Euroopas.

Missuguseid meetmeid soovib eesistujariik Prantsusmaa võtta elukalliduse tõusuga toimetulekuks?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Osaliselt vastasin ma käesolevale küsimusele 8. juulil teie kolleegi Yiannakis Matsise esitatud küsimuse vastuse raames.

Siiski on tõsi, et olukord on suve jooksul mõnevõrra muutunud. Toormaterjalide hinnatõus on aeglustunud. See on hea uudis, isegi kui sellest üksi ei piisa. Kuid ikkagi on oluline kõnealust aspekti toonitada.

Nagu teate, arutas Euroopa Ülemkogu 19. ja 20. juunil 2008. aastal põllumajandussaaduste ja toiduainete hindade muutuste teemat. Kasutusele võeti mitmeid konkreetseid meetmeid, pidades silmas Euroopa Ülemkogu tulevasi kohtumisi oktoobris või detsembris 2008.

Nagu ma äsja ütlesin, on olukorda arvesse võttes juba võetud meetmeid, et leevendada toiduainete hindade survet ja stabiliseerida turge, müües näiteks sekkumisvarusid, vähendades eksporditoetusi, kaotades maa tootmisest kõrvaldamise nõude ning suurendades piimakvoote.

Seoses võetavate meetmetega on Euroopa Ülemkogu toonitanud biokütusepoliitika jätkusuutlikkuse tagamise ning nimetatud poliitika võimaliku mõju hindamise olulisust toiduks kasutatavatele põllumajandustoodetele ning vajaduse korral meetmete võtmist, et mis tahes probleemidega tegeleda.

Komisjon esitab ka konkreetseid meetmeid nii Euroopas kui ka kogu maailmas kõige kehvemas olukorras olevate inimeste toetamiseks ning nõukogu käsitleb neid meetmeid oktoobris.

Ma ei ole ka unustanud seoseid kõnealuse küsimuse ja rahvusvahelise kaubanduse arengu vahel.

Juulis toimunud Doha vooru läbirääkimistes ei saavutatud hoolimata Euroopa Liidu jõupingutustest tasakaalustatud kokkulepet. Vajalik oleks mitmepoolses või selle ebaõnnestumise korral kahepoolses ja piirkondlikus raamistikus leida vahendid, mis võimaldaksid kolmandatel riikidel edendada tootmist ning eksporti.

Euroopa Ülemkogu tervitas komisjoni algatust käsitleda piiravate eeskirjade küsimust jaekaubandussektoris ning jälgida hoolikalt tarbekaupadega seotud finantsturgude tegevust, sealhulgas spekulatiivne kaubandus, ning nii selle mõju hinna muutumisele kui ka mis tahes poliitilistele tagajärgedele. Komisjonil paluti kõnealuse teema kohta koostada aruanne enne Euroopa Ülemkogu 2008. aasta detsembri kohtumist ning kaaluda piisavate poliitiliste meetmete esitamist, sealhulgas turu läbipaistvust edendavad meetmed.

*
* *

Küsimus nr 19, mille on esitanud Sarah Ludford (H-0562/08)

Teema: Õigusabi

Kas nõukogu on nõus pärast seda, kui ebaõnnestusid läbirääkimised kahtlustatavate menetlusõigusi kriminaalmenetluses edendava õigusakti üle, käsitlema viivitamatult õigusabi teemat?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nõukogu ei tegele praegu mitte ühegi õigusabi käsitleva algatusega. Nõukogu on kooskõlas asutamislepinguga valmis käsitlema küsimust mis tahes muu komisjoni või liikmesriigi tehtud algatuse raames.

*
* *

Küsimus nr 20, mille on esitanud Gunnar Hökmark (H-0565/08)**Teema: Euroopa teadusruum (ERA)**

Nõukogu edasipüüdlik eesmärk luua Euroopa teadusruumi üldine poliitiline juhtorgan puudutab mõningaid olulisi teemasid, nagu näiteks poliitikavaldkonna määratlemine, Euroopa teadusruumi geograafiline hõlmatus ja subsidiaarsuse põhimõte.

Kuidas nõukogu seda käsitleb ja missuguse ajakava raames?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nõukogu on teadlik oma võtmerollist Euroopa teadusruumis, mis on Lissaboni eesmärkide saavutamise peamisi aluseid ja Euroopa konkurentsivõime tugejõud.

Euroopa Ülemkogu märtsi kohtumise ja konkurentsivõime nõukogu 2008. aasta mais toimunud kohtumise ajal määrati kindlaks Euroopa teadusruumi poliitilise juhtimise põhisuunad. Liikmesriikidel paluti kehtestada halduskord kõigi Euroopa teadusruumi valdkondade jaoks:

- ühised teadusprogrammid;
- teadlaste partnerlus;
- Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri õiguslik raamistik;
- intellektuaalomandi tõhus haldamine ja kaitse;
- Euroopa teadusruumi rahvusvahelise koostöö strateegia.

Oleme teadlikud vajadusest edendada programmi haldust ning eesistujariik Prantsusmaa loodab, et „Visioon 2020“ töötatakse välja käesoleva aasta lõpuks, eesmärgiga tagada pikaajaline Euroopa teadusruum. Kõnealuses küsimuses teeme tihedat koostööd eesistujariikide Tšehhi ja Rootsi, sest see on meie kõigi jaoks prioriteetne valdkond.

*
* *

Küsimus nr 21, mille on esitanud Diana Wallis (H-0567/08)**Teema: Õiguslane koolitus Euroopa Liidus**

Üldise kokkuleppe alusel tuleb riiklike kohtunike ja kohtutöötajate koolituse eest hoolitseda peamiselt liikmesriikidel. Miks moodustab siis Euroopa õiguslase koostöö koolitusvõrgustiku eelarves liikmesriikide panus väiksema osa kui veerand?

Pidades silmas näiteks õiguslikke aluseid, mis on Lissaboni lepingus ette nähtud kohtunike ja kohtutöötajate koolitamiseks, siis kas nõukogu on seisukohal, et niisugune rahastamine on piisav, tagamaks õiglase toetus kõnealusele koolitusele Euroopa Liidus?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nõukogu pöörab suurt tähelepanu kohtunike ja kohtutöötajate koolitusele ja kohtualase koostöö arendamisele Euroopa õigusvaldkonnas.

Siiski ei ole veel kõiki vahendeid ühenduse tasandil kindlaks määratud. Seetõttu on tehtud mitmesuguseid algatusi:

7. ja 8. juulil pühendas eesistujariik Prantsusmaa märkimisväärse osa justiits- ja siseministrite nõukogu mitteametlikust kohtumisest kohtunike ning kohtutöötajate koolituse teemale. Liikmesriigid nõustusid üheltahhäälselt, et kõnealuse valdkonna jõupingutusi tuleb märkimisväärselt edendada;

sellest tulenevalt esitas Prantsusmaa koos 10 liikmesriigiga 10. juulil nõukogu ja nõukogus kogunevate liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsiooni ettepaneku, et pakkuda olulist poliitilist toetust tõhusama tegevuse eesmärgil kohtunike ja kohtutöötajate koolituse valdkonnas Euroopa Liidus;

lisaks loodi jõupingutuste ühtlustamise eesmärgil mittetulundusühingu vormis Belgia õigusaktide alusel ja väljaspool ELi õiguslikku raamistikku Euroopa õiguslase koolituse võrgustik. Kõnealust algatust rahastatakse ühenduse vahenditest ning osalevate liikmesriikide rahalisest toetusest. Loodame, et võrgustik kaasatakse ELi süsteemi. Eesistujariik Prantsusmaa ei ole mitte ainult selle poolt, vaid toetab kõnealust projekti aktiivselt.

*

* *

Küsimus nr 22, mille on esitanud Laima Liucija Andrikenė (H-0568/08)

Teema: ELi finantsabi Afganistanile ja Iraagile

Afganistan ja Iraak on muutumas rahvusvahelise arenguabi ja mitmepoolse koostöö proovikiviks, seda iseäranis Euroopa Liidu jaoks.

Kas nõukogu on seisukohal, et ELi finantsabi Afganistanile ja Iraagile tuleks lähiaastatel suurendada? Missugune on nõukogu seisukoht küsimuses, et ühest küljest tuleb saavutada vajalik tasakaal õiguskaitse- ja sõjaliste operatsioonide kulude vahel ning teisest küljest nii tsiviilühiskonna taastamise ja humanitaarabi kui ka tervishoiu- ja haridus- ning muude teenuste edendamise vahel?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

26.–27. mai 2008. aasta järeldustes tuletas nõukogu meelde, et Euroopa Liit soovib näha kindlat, stabiilset, demokraatlikku, õitsvat ning ühtset Afganistani, kus austatakse inimõigusi. Üldiselt on Euroopa Liit äärmiselt pühendunud Afganistani teemale. Mitte ainult kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, vaid ka Euroopa Komisjon rahastavad haldust ja õigusriigi põhimõtteid, maaelu arengut, tervishoidu ja sotsiaalset kaitset, demineerimist ning piirkondlikku koostööd edendavaid programme. Sellest tulenevalt teatas Euroopa Komisjon 12. juunil Pariisi Afganistani toetuseks korraldatud rahvusvahelisel konverentsil, et panustab nimetatud tegevuste edendamisse 500 miljonit eurot ajavahemikul 2008–2010. Mis puudutab aga Euroopa Liidu tegevust Afganistanis, siis nimetada tuleb ka Afganistanis läbiviidavat Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika Euroopa Liidu politseimissiooni EUPOL, mille raames tehakse märkimisväärt tööd Afganistani politsei koolitamisel.

Lisaks kõnealusele konkreetsele Euroopa tegevusele Afganistanis toob austatud parlamendiliige õigesti esile asjaolu, et rahvusvahelise üldsuse tegevus Afganistanis tugineb kahele põhiaspektile: sõjalisele ja tsiviilühiskonna taastamise aspektile. Kõnealused aspektid on üksteisega seotud ning tulenevad rahvusvahelise üldsuse üleilmsest lähenemisviisist Afganistanile. Rahvusvaheliste relvajõudude kohalolu on tõepoolest ainult siis õigustatud, kui selle eesmärk on luua tingimusi institutsioonilise, majanduse ja sotsiaalse arengu edendamiseks Afganistanis.

Sellest tulenevalt peavad rahvusvahelised püüdlused Afganistanis hõlmama mõlemat aspekti. Pärast seda, kui rahvusvaheline üldsus tugevdas aprillis Bukaresti tippkohtumisel oma sõjalisi taotlusi Afganistanis, otsustati ka juunis Afganistani toetuseks toimunud rahvusvahelisel konverentsil suurendada märkimisväärselt Afganistani ülesehituse eesmärgil oma poliitilisi ja finantskohustusi ning neid pikema aja vältel ellu viia. Konverents osutus Afganistanile ja selle kodanikele äärmiselt edukaks, sest selle raames otsustati abistada riiki peaaegu 14 miljardi euroga ning uuendati partnerlust rahvusvahelise üldsuse ja Afganistani ametiasutuste vahel. Samuti oli see edukas Euroopa Liidu jaoks, sest tal õnnestus tuua esile oma seisukohad riigi edukat arengut puudutavates võtmeküsimustes.

Käsitledes Iraaki, siis 26.–27. mai 2008. aasta järeldestes kinnitas nõukogu taas soovi näha turvalist, stabiilset, demokraatlikku, õitsvat ja ühtset Iraaki, kus austatakse inimõigusi. Euroopa Liit viib ellu abimissioone, et toetada riigi ülesehitust. Käsitledes õigusriigi põhimõtteid, siis õigusriigimissiooni EUJUST LEX raames on võimaldatud koolitada 1400 Iraagi politsei-, kohtu ja karistusasutuse töötajat. Võttes arvesse kõnealuse missiooni positiivseid tulemusi, siis tõenäoliselt pikendatakse selle mandaati 2009. aasta juunis eesmärgiga kohandada koolitus Iraagi muutunud julgeolekuolukorrale ja tagada, et liidu püüdlused vastaksid võimalikult suurel määral kõnealustes sektorites töötavate inimeste vajadustele. Lisaks nimetatud koostöömeetmetele osaleb Euroopa Liit aktiivselt ka Iraagi taasintegreerimises rahvusvahelisse kogukonda, toetades Iraaki käsitlevat rahvusvahelist kokkulepet ning läbirääkimisi kaubandus- ja koostöölepingute sõlmimiseks.

Meeles tuleb pidada ka seda, et ühest küljest tuleb säilitada tasakaal sõjaliste operatsioonide kulude ning teisest küljest tsiviilühiskonna taastamise ja humanitaarabi kulude vahel, ning eelkõige asjaolu, et kõnealuse tegevuse mõlemad aspektid teenivad sama eesmärki – edendada julgeolekut ja saavutada rahu.

*
* *

Küsimus nr 23, mille on esitanud Liam Aylward (H-0579/08)

Teema: Euroopa Liit ja Lähis-Ida

Kas nõukogu saab selgitada, kuidas käsitleb Euroopa Liit praegust poliitilist olukorda Iisraelis ja Palestiinas ning kuidas on tal kavas edendada rahu ja leppimist kõnealuses piirkonnas?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas esistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nagu austatud parlamendiliige teab, on ELi liikmesriikide jaoks Lähis-Ida rahu ja leppimine ühise välis- ja julgeolekupoliitika strateegiline prioriteet.

Liit osaleb praegu kahte liiki tegevuses, et edendada rahu kõnealuses piirkonnas.

Esiteks teeb liit tihedat koostööd teiste neliku liikmetega ja selle piirkondlike partneritega, et julgustada iisraellasi ja palestiinlasi lahendama ühiselt nende vahelised erimeelsused, et sõlmida rahukokkulepe enne 2008. aasta lõppu, nagu eelmise aasta novembris Annapolises kokku lepit. Euroopa Liit on määranud rohkem kui 10 aasta vältel ametisse eriesindaja, kes vastutab rahuprotsessi eest ning teeb koostööd mõlema osapoolega. Praegu on nimetatud ametis suursaadik Marc Otte.

Teiseks koostati hiljuti tegevusstrateegia „Riigi ülesehitamine rahu tagamiseks Lähis-Idas“. Strateegiat esitleti novembris 2007 ja liikmesriigid kinnitasid oma toetust sellele üldasjade ja välissuhete nõukogu kohtumisel. See hõlmab iseäranis tegevusi, mis seonduvad ELi praeguse ning tulevase tehnilise ja finantsabiga ning on suunatud Palestiina ülesehituse edendamisele.

See on üldteada, et Euroopa Liit ja tema liikmesriigid on olnud pikka aega Palestiina omavalitsusele suurimad abiandjad – nende panus moodustab peaaegu kolmandiku Palestiina omavalitsuse eelarvest ning rohkem kui poole kogu välisabist. Kõnealust abi antakse eraldi rahastamismehhanismi ehk praegu PEGASE nime all tuntud mehhanismi kaudu. Selle raames toetati äsja Palestiina kolmeaastast reformi- ja arengukava, mille rahvusvahelised finantsinstitutsioonid 2007. aasta detsembris heaks kiitsid ja mis on seotud Palestiina alade haldamise, avaliku infrastruktuuri, erasektori arendamise ning sotsiaalarenguga.

Euroopa Liit ei rahuldu aga üksnes abiandja rolliga. Ta osaleb ka näiteks koolituses ning tagab Palestiina politseijõududele vajaliku varustuse (politseimissioon EUJOL COPPS, mis on ÜVJP missioonide õiguskorrale tuginev tsiviilmissioon). Liit on samuti valmis mis tahes ajal jätkama piirihaldamise abimissiooni Rafah' piiripunktis (EUBAM Rafah), kui tingimused seda võimaldavad.

Eesmärgiga edendada Palestiina ülesehitust, on Euroopa Liit samuti korraldanud vähem kui aasta jooksul tihedas koostöös neliku esindaja Tony Blairiga kolm rahvusvahelist konverentsi – või neid tugevasti toetanud – järgmistel teemadel: Palestiina omavalitsuse rahastamine (Pariisi konverents, detsember 2007), erainvesteeringud Palestiina aladele (Petlemma konverents, mai 2008) ning tsiviiljulgeoleku ja õigusriigi põhimõtete toetamine (Berliini konverents, juuni 2008). Iga konverentsi tulemusel eraldati täiendavaid vahendeid ning lepit kokku uued meetmed Palestiina ülesehituse edendamise eesmärgil.

Tegevusstrateegia raames selgitab liit välja konkreetse võimaliku panuse, et aidata osapoolte toetuse leidnud tulevast rahukokkulepet ellu viia.

Austatud parlamendiliikmele võib seega kinnitada, et Euroopa Liit uurib kõiki võimalusi ning kavatseb kasutada kogu oma mõjuvõimu, et tagada Lähis-Ida rahuprotsessi jätkumine eesmärgipäraselt.

*
* *

Küsimus nr 24, mille on esitanud Seán Ó Neachtain (H-0583/08)

Teema: ELi eeskirjad tollimaksuvabadele kaupadele

Ma saan sageli kaebusi Euroopa kodanikelt, kes tulevad kolmandast riigist ning sõidavad läbi ELi liikmesriigi lennujaama, kus Euroopa lennujaamatöötajad konfiskeerivad neilt tollimaksuvabad kaubad.

Kas nõukogu saab öelda, kuna kõnealuseid eeskirju vähendatakse, saavutades rohkem kahepoolseid kokkuleppeid kolmandate riikidega?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Vastavalt ühenduse käibe- ja aktsiisimaksu käsitlevatele õigusaktidele tuleb maksta makse kõigi kolmandatest riikidest Euroopa Liitu toodud kaupade pealt.

Vältimaks aga topeltmaksustamist kohaldatakse maksuvabastussüsteemi kolmandatest riikidest saabuvate reisijate isiklikus pagasis olevate mittekaubanduslike kaupade impordi suhtes. Praegu ja ka direktiivi 69/169/EMÜ⁽⁴⁾ kohaselt ei kohaldata makse kaupadele, mille väärtus on väiksem kui 175 eurot. Direktiivi 2007/74/EÜ⁽⁵⁾ kohaselt suureneb kõnealune piirmäär 1. detsembril 2008. aastal 300 euronile ning 430 euronile lennu- ja laevareisijate puhul.

Lisaks nimetatud rahalistele piirmääradele võib importida maksuvabalt ka teatavaid tubakatooteid ja alkohoolseid jooke, mille koguselised piirmäärad on samuti direktiivides sätestatud.

Märkida tuleb ka, et direktiivis 69/169/EMÜ on sätestatud aktsiisimaksuvabale tee, kohvile ja parfüümidele koguselised piirangud, mis tühistatakse direktiivi 2007/74/EÜ kohaselt alates 1. detsembrist 2008.

Nõukogu ei ole saanud komisjonilt ühtegi soovitusi, et sõlmida kokkuleppeid, millele osutas austatud parlamendiliige.

*
* *

Küsimus nr 26, mille on esitanud Nirj Deva (H-0587/08)

Teema: Lissaboni leping ja kaitsepoliitika

Kas Lissaboni lepingu välispoliitikasätete üle otsustamise mõnes etapis arutati Euroopa Liidu sõjaväe asutamist? Kas nõukogu arvab, et ELi sõjaväe asutamine on ikka veel võimalik, isegi kui Lissaboni leping praegu ei jõustu, sest kõik liikmesriigid ei ole seda ratifitseerinud?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nagu Euroopa Ülemkogu mitmel korral, iseäranis Helsingis, Nice'is, Laekenis ja Sevilleas kinnitanud on, ei ole Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika arendamise eesmärk Euroopa sõjaväe loomine.

⁽⁴⁾ Nõukogu 28. mai 1969. aasta direktiiv 69/169/EMÜ rahvusvahelises reisiliikluses toimuva impordi suhtes kohaldatavat käibemaksu- ja aktsiisivabastust käsitlevate õigusnormide ühtlustamise kohta, EÜTL 133, 04.06.1969, lk 6.

⁽⁵⁾ Nõukogu 20. detsembri 2007. aasta direktiiv 2007/74/EÜ kolmandatest riikidest saabuvate reisijate imporditava kauba käibemaksust ja aktsiisist vabastamise kohta, ELT L 346, 29.12.2007, lk 6.

ELi suutlikkuse arendamise protsess (põhieesmärk) tugineb vabatahtlikele panustele ja ühiselt määratud nõuetele eraldi reageerimise põhimõttel.

Lisaks sellele määrab iga ELi operatsiooni tarbeks iga liikmesriik panuse suuruse vastavalt riiklikele eeskirjadele. Kõnealune panus on jätkuvalt liikmesriigi pädevuses.

Väljaspool mis tahes operatsiooni kontrollib kõnealust üksust liikmesriik, kellele see kuulub. Seetõttu ei ole Euroopa Liidul alalisi üksusi.

*
* *

Küsimus nr 27, mille on esitanud Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0589/08)

Teema: Ettevõtete juhtide töötasu

Käsitledes tähelepanekuid, millest rääkis Eurogrupi eesistuja Euroopa Parlamendi 9. juuli 2008. aasta täiskogus ning mida kinnitas Euroopa Keskpanga president, seoses ettevõtete juhtidele makstavate ülemääraselt kõrgete palkadega, siis missugune on nõukogu eesistujariigi seisukoht seoses ettepanekuga suurendada tööandjate panust ja makse nende ettevõtete puhul, kes teevad suuri väljamakseid preemiate ja kopsakate lahkumistoetuste näol? Kas nüüd on vajalik koostada ettevõtte juhtimise tegevusjuhend, et edendada juhtide töötasude läbipaistvust, austades samal ajal ettevõtete mitmekesisuse põhimõtet Euroopas? Kas nõukogu saab selgitada, miks ei pööranud liikmesriigid ja asjaomased ettevõtted tähelepanu komisjoni vastavale soovitusel⁽⁶⁾? Kas on vajalik võtta meetmeid, et tagada ettevõtete juhtide palgapoliitikaga seonduva teabe avaldamine ning vältida huvide konflikti juhtivtöötajate ja aktsionäride vahel? Missugused liikmesriigid on juba samme astunud ning millised need sammud on?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Eesistujariik juhib tähelepanu sellele, et ettevõtete juhtidele makstavate palkade läbipaistvuse ja maksustamise küsimus on peamiselt liikmesriikide pädevuses. Sellest hoolimata tunnistas eesistujariik küsimusele ning kodanike muredele tähelepanu pööramise olulisust. Sellest tulenevalt arutatakse nimetatud teemat rahandusministrite ja ELi keskpankade juhtide 12.–13. septembril Nice'is toimuval mitteametlikul kohtumisel. Arutelu eesmärk on välja selgitada parimad riiklikud tavad nimetatud valdkonnas.

Kõnealuse kohtumise peamised tulemused avaldatakse tavapäraselt eesistujariigi veebilehel.

*
* *

Küsimus nr 28, mille on esitanud Zdzisław Kazimierz Chmielewski (H-0591/08)

Teema: Selektiivsemate kalapüügivahendite kasutamine

Nõukogu viimased õigusloomega seotud ettepanekud ei hajuta Balti riikide kahtlusi seoses selektiivsemate kalapüügivahendite kasutamise eeskirjadega. Miks ei ole Euroopa Liit muutnud selektiivsemate kalapüügivahendite, nagu näiteks Bacoma-tüüpi selektiivaknaga püünised või T90-tüüpi püünised, kasutamist kohustuslikuks väljaspool Läänemerd, kui Läänemeres on kõnealust tüüpi püügivahendid kohustuslikud?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nõukogu tänab austatud parlamendiliiget selektiivsemate kalapüügivahendite kasutamisega seotud küsimuse eest.

⁽⁶⁾ Komisjoni 14. detsembri 2004. aasta soovitus noteeritud äriühingute haldus-, juhtiv- või järelevalveorgani liikmete sobiva tasustamiskorra edendamiseks (2004/913/EÜ), ELT L 385, 29.12.2004, lk 55.

Nõukogu 30. märtsi 1998. aasta määruses (EÜ) nr 850/98 kalavarude kaitsest noorte mereorganismide kaitseks võetud tehniliste meetmete kaudu⁽⁷⁾ käsitletakse enamikku Euroopa Liidu meretsoonidest, välja arvatud Läänemeri ja Vahemeri, ning nimetatud määruse kohaselt ei ole lubatud kasutada Bacoma-tüüpi selektiivaknaga püüniseid ega T90-tüüpi noodapärased.

Sellest hoolimata hõlmab ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, mis käsitleb kalavarude kaitset tehniliste meetmete abil, sätteid, mille kohaselt on kõnealuste püügivahendite kasutamine lubatud, muutmata seda aga kohustuslikuks⁽⁸⁾. Nõukogu arutab praegu kõnealust ettepanekut. Nõukogu ootab huviga parlamendi arvamust kõnealuse ettepaneku kohta.

*
* *

Küsimus nr 29, mille on esitanud Johan Van Hecke (H-0595/08)

Teema: Vahemere Liit

Käesoleva aasta juulis loodi Vahemere Liit, mis kujutab endast püüet ühendada 17 Vahemere-äärset riiki Euroopa Liiduga piirkondlike projektide raames. Mõnes neist riikidest toimuvad aga ulatuslikud inimõiguste rikkumised.

Näiteks avastati Marokos Fezi linnas, mis asub Casablancast 250 kilomeetrit põhjapool, suur massihaud. Inimõiguste aktivistid arvavad, et inimesi oli tulistanud sõjavägi 1990. aastal toimunud üldstreigi mahasurumise käigus. Ekspertide sõnul näitab massihaua surnukehade avastamine seda, kui tõsised on olnud inimõiguste rikkumised Maroko lähiajalooos. Täna seni ei ole Maroko ametivõimud kaotanud surmanuhtlust ega ratifitseerinud Rooma statuuti.

Kas Vahemere Liit saab olema ka demokraatlike reformide läbisurumise ning inimõiguste olukorra edendamise alus ELi mittekuuluvates riikides? Kas eesistujariik asetab ka inimõigused Euroopa Liidu kohtumiste päevakorda?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Vahemere teemalisel Pariisi tippkohtumisel 13. juulil kinnitasid projektis „Barcelona protsess: Vahemere Liit“ osalevate riikide riigipead ja valitsusjuhid, et protsess rajaneb Barcelona protsessile, mille kolm koostööpeatükki (poliitiline dialoog, majanduskoostöö ja vabakaubandus ning inimõiguste alane, sotsiaalne ja kultuuridevaheline dialoog) moodustavad jätkuvalt Euroopa ja Vahemere piirkonna vaheliste suhete aluse. Tippkohtumisel vastuvõetud deklaratsioonis rõhutasid valitsusjuhid ja riigipead kohustust edendada demokraatiat ja poliitilist pluralismi. Samuti kinnitasid nad eesmärgi rajada ühine demokraatlikel põhimõtetel, inimõiguste ja põhivabaduste austamisel põhinev tulevik, nagu on sätestatud asjaomastes rahvusvahelistes õigusaktides, sealhulgas edendada majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi, tsiviil- ja poliitilisi õigusi, tugevdada naiste rolli ühiskonnas, austada vähemusi, võidelda rassisimi ja ksenofoobia vastu ning edendada kultuuridevahelist dialoogi ja vastastikust mõistmist.

Lisaks sellele sisaldavad Euroopa naabruspoliitika assotsiatsioonilepingud ja tegevuskavad inimõigusi käsitlevaid kohustusi ning annavad võimaluse tõstatada küsimusi asjaomasel teemal. Seega on algatanud inimõigustele keskendunud inimõiguste dialoogi mitu Vahemere lõunaosa riiki, eelkõige Egiptus, Jordaania, Maroko ja Tuneesia.

*
* *

Küsimus nr 30, mille on esitanud Syed Kamall (H-0600/08)

Teema: Lissaboni lepingu ratifitseerimine

Kas Lissaboni lepingut on võimalik õiguslikult kohaldada, kui selle ratifitseerib üksnes 26 liikmesriiki?

⁽⁷⁾ EÜT L 125, 27.4.98, lk 1–36.

⁽⁸⁾ Komisjoni 4. juuni 2008. aasta ettepanek KOM(2008)324 lõplik, dokument 10476/08.

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Kooskõlas Lissaboni lepingu artikli 6 lõikega 2 saab kohaldada lepingu sätteid üksnes siis, kui kõigi allakirjutanud liikmesriikide ratifitseerimiskirjad on esitatud.

*
* *

Küsimus nr 31, mille on esitanud Mihael Brejc (H-0602/08)**Teema: Parlamendi igakuine ränne**

Praeguse parlamendi, aga ka eelnevate parlamentide ametiajal on tehtud mitmel korral ettepanek lõpetada osaistungjärgude korraldamine Strasbourgis. Euroopa üldsus on äärmiselt kriitiline olukorra suhtes, kus parlamendiliikmed ja ametnikud peavad rändama Brüsselist Strasbourgi, ning on seisukohal, et selleks kuluvat raha, mida on rohkem kui 200 miljonit eurot aastas, saaks kulutada mujal kasulikumalt. Samuti tuleb pöörata tähelepanu asjaolule, et rohkem kui miljon Euroopa kodanikku on toetanud proteste niisuguse edasi-tagasi sõitmise kohta.

Järgmisel aastal valitakse uus parlament ning inimesed küsivad meilt jätkuvalt, miks kõnealune olukord edasi kestab. Kuidas peaks nõukogu arvates nimetatud küsimusele vastama?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikliga 289 ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikliga 189 „määratakse ühenduse institutsioonide asukoht liikmesriikide valitsuste ühisel kokkuleppel”.

Kooskõlas protokolliga (nr 8) Euroopa ühenduste teatud institutsioonide ja talituste ning Europol'i asukoha kohta, mis Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 311 kohaselt moodustab asutamislepingute lahutamatu osa, on „Euroopa Parlamendi asukoht ... Strasbourgis, kus peetakse 12 igakuist täisistungjärku, sealhulgas eelarvestungjärk. Lisatäisistungjärgud peetakse Brüsselis. Euroopa Parlamendi komiteed käivad koos Brüsselis. Euroopa Parlamendi peasekretariaat ja selle talitused jäävad Luxembourgis”.

Siinkohal tuleb märkida, et aluslepingud, sealhulgas kõnealuse protokoll, on vastavalt asjaomasele põhiseaduslikule menetlusele allkirjastanud ja ratifitseerinud kõik liikmesriigid. Institutsioonide asukohta käsitlevate sätete mis tahes muudatuste korral tuleb järgida sama korda, mis on sätestatud Euroopa Liidu asutamislepingu artiklis 48.

Institutsioonide asukoha kindlaksmääramine on liikmesriikide, mitte nõukogu pädevuses.

*
* *

Küsimus nr 32, mille on esitanud Konstantinos Droutsas (H-0607/08)**Teema: Palgasõdurite sooritatud kuriteod**

Ameerika imperialistid ja nende liitlased on sõlminud ulatuslikke, palgaarmeed käsitlevaid lepinguid, nagu näiteks Blackwater, mis okupeerivad Iraaki ja teisi riike, viivad läbi surmavaid rünnakuid relvastamata tsiviilelanike vastu ning osalevad uimastikaubanduses ja teistes ebaseaduslikes tegevustes. Palgaarmeelt abiotsimine on äärmiselt tagurlik taktika ning selle tõttu kannatavad tavainimesed. Organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse ettekäändel aitavad nad tappa juhtpoliitikuid ja ametiühingu tegelasi ning on vaenulikud töölisklassi liikumiste vastu mitte ainult Iraagis, kus nende brutaalsus on muutunud igapäevaseks, vaid ka Afganistanis, Ladina-Ameerikas ja teistes piirkondades, kus nad tegutsevad relvatööstuse poolt varustatud kõrgtehnoloogiliste relvadega tsiviilvalitsustelt saadud juhiste järgi.

Kas nõukogu mõistab hukka Blackwateri ja teiste eraõiguslike palgaarmeeüksuste kuritegevuse ning kas nõukogu kutsub üles seda lõpetama?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nõukogu ei ole arutanud Blackwateri ja teiste eraõiguslike sõjaväeliste või turvaettevõtete tegevust üldiselt. Nõukogu on siiski seisukohal, et – nagu on öeldud Euroopa Liidu suunistes rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise edendamiseks – kõik konflikti osapooled peavad austama nii rahvusvahelist humanitaarõigust kui ka inimõigusi. Eraõiguslike sõjaväeliste ja turvaettevõtete kasutamine ei muuda seda põhimõtet.

Me võtame teadmiseks hiljuti, 5. mail 2008. aastal toimunud Euroopa Parlamendi korraldatud kuulamise eraõiguslike sõjaväeliste ja turvaettevõtete kohta ning Euroopa Parlamendi julgeoleku ja kaitse allkomisjoni taotlusel läbiviidud eraõiguslike sõjaväelisi ja turvaettevõtteid käsitleva uurimuse tulemused, mida kuulamisel esitleti.

*
* *

Küsimus nr 33, mille on esitanud Leopold Józef Rutowicz (H-0608/08)**Teema: Kasvuhooneefekt**

Kas nõukogu peab vajalikuks luua rakkerühm, et hinnata kõigi kasvuhooneefekti tegurite tegelikku mõju ning kehtestada kõikehõlmav energiapoliitika, et kõnealust mõju vähendada?

Arutelud ja aruanded kasvuhooneefekti kohta osutavad enamasti süsinikdioksiidile, jättes mainimata metaani, mis on viinud osooniaugu ja kasvuhooneefekti tekkimiseni. Üks kuupmeeter metaani tekitab tegelikult samasuguse efekti kui 24 kuupmeetrit süsinikdioksiidi. Metaani paisatakse atmosfääri kaevandamise, loomade ja inimtegevuse ning mädanemisprotsessi tagajärjel. Siinjuures tuleb toonitada, et mõnedes riikides toodetud metaan moodustab umbes 30% kasvuhooneefektist.

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nagu teate, esitas komisjon 2007. aasta jaanuaris õigusloomega seotud energia- ja kliimapaketi, mille eesmärk on üheaegselt nii kasvuhoonegaaside heite vähendamise probleemide lahendamine, energiajulgeoleku edendamine kui ka Euroopa Liidu konkurentsivõime tagamine pikas perspektiivis. Pakett sisaldab mitmesuguseid ettepanekuid energia- ja kliimamuutuse valdkonna kohta.

Paketi üks ettepanekuid, ettepanek ühiste jõupingutuste kohta, hõlmab kõiki Kyoto protokolli lisas A loetletud kasvuhoonegaase: süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), dilaammastikoksiid (N₂O), fluorosüsinikesinikud (HFC), perfluorosüsinikesinikud (PFC) ja väävelheksafluoriid (SF₆), mis on väljendatud süsinikdioksiidi ekvivalendina.

Käsitledes konkreetsemalt põllumajandust ja kliimamuutust, siis ma tuletan meelde, et Euroopa Ülemkogu 19.–20. juuni 2008. aasta järeldustes on öeldud, et vajalik on suurendada põllumajandusliku tootmise innovatsiooni, teadus- ja arendustegevust ning iseäranis edendada energiatõhusust, tootlikkuse kasvu ja võimet kohaneda kliimamuutusega.

Tänaeni ei ole nõukogu saanud ühtegi ettepanekut selle kohta, et oleks vaja luua institutsioon, mis hindaks kõigi kasvuhooneefekti tegurite tegelikku mõju, kuid nagu teate, jätkuvad nõukogus ja Euroopa Parlamendis arutelud energia- ja kliimapaketi ettepanekute üle eesmärgiga saavutada üldine kokkulepe enne käesoleva aasta lõppu.

*
* *

Küsimus nr 34, mille on esitanud Athanasios Pafilis (H-0610/08)**Teema: Ähvardused rünnata Iraani**

Iisrael on võtnud hiljuti järjest sõjakama seisukoha Iraani suhtes vastuseks selle tuumaprogrammile, ähvardades järjest sagedamini sõjalise rünnaku käivitamisega. Kaitseminister Ehud Baraki hiljutistes sõnavõttudes on selgelt väljendatud Iisraeli valmisolekut Iraani-vastaste meetmete võtmise kohta, rõhutades, et minevikus

on Iisrael näidanud mitmel korral tahet astuda kõhklematult kõnealuseid samme. 28. maist kuni 12. juunini 2008 toetas ähvardusi Kreeka territooriumil läbiviidud operatsioon „Glorious Spartan“ õhujõudude manöövrtega, mille korraldasid ühiselt Kreeka ja Iisrael, imiteerides Iisraeli võimalikku rünnakut Iraani tuumajaamale. Kõnealused arengud kinnitavad, et Iisraeli agressiivne imperialistlik taktika kujutab pidevat ohtu piirkonna rahule ja inimestele.

Kas nõukogu mõistab hukka niisugused agressiooni ähvardused ning õppuste korraldamise, mille eesmärk on Iisraeli valmistumine Iraani sõjaliseks ründamiseks, millel oleks kujuteldamatud tagajärjed inimestele ning rahule kõnealuses piirkonnas ja ka kogu maailmas?

Vastus

Käesolevat vastust, mille koostas eesistujariik ja mis ei ole siduv nõukogule ega liikmesriikidele, ei esitatud suuliselt nõukogu infotunnis Euroopa Parlamendi 2008. aasta septembri esimesel osaistungjärgul Brüsselis.

Nõukogu toetab lähenemisviisi, mille on võtnud peasekretär / kõrge esindaja Javier Solana ja G6 (Saksamaa, Hiina, Ameerika Ühendriigid, Prantsusmaa, Ühendkuningriik, Venemaa), kes püüavad aktiivselt leida diplomaatilist lahendust Iraani ja rahvusvahelise üldsuse vahelisele kriisile Iraani tuumaprogrammi küsimuses. Iraani tuumaprogrammi küsimusel on märkimisväärne mõju piirkonna stabiilsusele ja rahvusvahelisele tuumarelvale leviku tõkestamise korrale.

Nõukogu teeb kõik endast oleneva, et saavutada rahumeelne ja kokkuleppel põhinev lahendus, mis võtab arvesse rahvusvahelise üldsuse muresid. Sellel eesmärgil on nõukogu korranud mitmel korral, et peame taotlema resolutselt kahepoolset lähenemisviisi, mis hõlmab avatust dialoogile, ning rangemaid sanktsioone, kui Iraan keeldub kohaldamast ÜRO Julgeolekunõukogu otsuseid.

Samal ajal taunib nõukogu kõiki sõnavõtte, mis seavad ohtu kokkuleppel põhineva lahenduse saavutamise, ja tuleb meelde, et on mõistnud täielikult hukka Iraani ametivõimude mitmel korral tehtud ähvardused Iisraeli vastu.

*
* *

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 41, mille on esitanud Christopher Heaton-Harris (H-0573/08)

Teema: Tarbijakaitse ja Lissaboni leping

Kas komisjon on seisukohal, et praegu mittetoimiv Lissaboni leping oleks edendanud tarbijakaitset Euroopa Liidus, ning kas komisjonil on kavas edasi arendada lepingu mis tahes sätteid, mis käsitlevad tarbijakaitset?

Vastus

2008. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu võttis teadmiseks Iiri rahvahääletuse tulemused ja lirimaa kavatsuse teha ettepanek edasiste sammude kohta. Komisjon ei püüa prognoosida ratifitseerimisprotsessi tulemusi.

Lissaboni leping aitaks laienenud Euroopa Liidul toimida tõhusamalt ja demokraatlikumalt, mis mõjub positiivselt kõigile poliitikavaldkondadele. See hõlmab ka tarbijakaitset, mille kohta on komisjon vastu võtnud strateegia ajavahemikuks 2007–2013.

*
* *

Küsimus nr 45, mille on esitanud Eoin Ryan (H-0586/08)

Teema: Krediidireitinguagentuuride määrus

Kas komisjon saab anda üksikasjaliku hinnangu lahenduse kohta, mis esitati seoses tulevase Euroopa Liidu krediidireitinguagentuuride määrusega?

Vastus

2007. aasta suvel algatas komisjon krediidiireitinguagentuuride krediiturgude tegevuse ja nende rolli läbivaatamise kõrge riskitasemega eluasemelaenu tagajärjel tekkinud kriisis.

Pärast läbivaatamise järelduste tegemist on nüüd hakatud võtma õiguslikke meetmeid krediidiireitinguagentuuride kohta tuvastatud probleemide suhtes. Komisjon peab nõu reguleeriva raamistiku peamiste tegurite suhtes. Nõuandedokumentides on soovitatud vastu võtta eeskirjad oluliste nõuete kohta, millele krediidiireitinguagentuurid peavad vastama, et saada tegevusluba ja tegeleda krediidiireitinguga Euroopa Liidus. Põhieesmärk on tagada, et koostatud reitingud on usaldusväärsed ning täpsed allikad investorite jaoks. Krediidiireitinguagentuurid on tulevikus kohustatud tegelema huvide konfliktiga, neil peavad olema usaldusväärsed reitingumeetodid ning nad peavad muutma asjaomase tegevuse läbipaistvaks. Nõuandedokumentides on samuti esitatud kaks võimalust, kuidas saavutada tõhus ülevaade krediidiireitinguagentuuridest Euroopa Liidus. Esimene võimalus põhineb Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komitee tugevdatud rollil koordineerijana ja tugeval regulatiivsel koostööl riiklike reguleerivate asutuste vahel. Teine võimalus oleks asutada Euroopa amet (kas Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komitee või mõni uus amet), kus oleks registreeritud kõik ELis tegutsevad krediidiireitinguagentuurid, ning riiklikud reguleerivad asutused krediidiireitinguagentuuride tegevuse kontrollijatena. Arutelude käigus käsitletakse ka võimalikke lahendusi probleemile, mis seondub liigse toetumisega reitingutele ELi õigusaktides.

Ettevalmistav töö peaks lõppema 2008. aasta sügisel, mil Euroopa Komisjon võtab vastu õigusloomega seotud ettepaneku.

*
* *

Küsimus nr 46, mille on esitanud David Sumberg (H-0594/08)**Teema: Lissaboni leping ja siseturu funktsioonid**

Kas komisjon on seisukohal, et Lissaboni lepingu läbikukkumine – kuna kõik liikmesriigid ei ratifitseerinud seda – on hea siseturu toimimise seisukohalt?

Küsimus nr 47, mille on esitanud Syed Kamall (H-0601/08)**Teema: Lissaboni leping ja sisetur**

Nüüd, kui Lissaboni leping ebaõnnestus – kuna kõik 27 liikmesriiki seda ei ratifitseerinud –, kas komisjon nõustub, et leping ei tugevdanud siseturgu piisavalt ja et mis tahes tulevastes ELi lepingutes tuleks pühenduda rangelt vaba kaubanduse ideaalidele ja siseturule?

Ühine vastus

Vastuseks küsimuse esimesele osale juhib komisjon austatud parlamendiliikme tähelepanu 2008. aasta juuni Euroopa Ülemkogu järeldustele. Euroopa Ülemkogu võttis teadmiseks Lissaboni lepingu lirimaal toimunud rahvahääletuse tulemused ning nõustus, et olukorra analüüsimiseks on vaja rohkem aega. Nõukogu täheldas, et liri valitsus peab aktiivselt nõu nii riiklikul tasandil kui ka teiste liikmesriikidega, et esitada soovitus, kuidas edaspidi ühiselt jätkata. Euroopa Ülemkogu tuletas meelde, et Lissaboni lepingu eesmärk oli aidata laienenud liidul toimida tõhusamalt ja demokraatlikumalt. Euroopa Ülemkogu märkis, et selleks ajaks oli 19 liikmesriigi parlamendid lepingu ratifitseerinud ning et kõnealune protsess teistes liikmesriikides jätkub. Tõepoolest, alates sellest ajast on veel kolm liikmesriiki lepingu heaks kiitnud. Euroopa Ülemkogu otsustas käsitleda kõnealust teemat 15. oktoobril, et kaaluda edasisi meetmeid. Euroopa Liidu eesistuja Nicolas Sarkozy kinnitas seda otsust parlamendi ees esistumisperioodi alguses 10. juulil 2008.

Siseturg on praegu ja ka tulevikus Euroopa integratsiooni keskmes. Selle tulevik ei ole otseselt seotud Lissaboni lepinguga. Seega jätkub töö siseturu tugevdamise ja tõhustamise eesmärgil, et see saaks jätkuvalt edendada heaolu ja majanduskasvu, millest võidavad Euroopa kodanikud ja ettevõtjad.

*
* *

Küsimus nr 51, mille on esitanud Marco Pannella (H-0544/08)**Teema: Inimõigused ja Vietnam**

Viimaste aastate jooksul on Vietnamis toimunud märkimisväärne majanduskasv, mida on muu hulgas toetanud Euroopa Liit arenguabi- ja finantstoetuste poliitika raames. Riigi SKT kasvuga võrdeliselt on suurenenud inimõiguste rikkumised. Rohkem kui 250 Montagnardi poliitvangi, kes vahistati 2001. ja 2004. aastal, on veel vangis ning samal ajal taotlevad Kambodžas varjupaika usulise tagakiusamise tõttu paljud inimesed khmeri rahvusvähemusest (khmer krom).

Võttes arvesse, et komisjon püüab tagada, et arengupoliitika tugineks inimõiguste austamisele, siis kas komisjon on rahul mõjuga, mis nende antud toetus on avaldanud etnilistele ja usulistele vähemustele, sisserändajatest töötajatele ja demokraatiale Vietnamis?

Kas komisjon on seisukohal, et kontrollida tuleks, kas Vietnami valitsus täidab õiguslikke kohustusi, mille ta võttis koostöölepingute allkirjastamise ja rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimisega kodaniku-, poliitiliste, sotsiaalsete ja majandusõiguste kohta?

Vastus

Tunnustades küll Vietnami majandusliku avatuse häid külgi, jagab Euroopa Komisjon parlamendi muret inimõiguste olukorra pärast riigis. Nii etnilised ja usulised vähemused kui ka inimõiguste aktivistid moodustavad demokraatliku ühiskonna ja säästva arengu aluste olulise osa. Komisjon osaleb suurel määral nii riikliku ja piirkondliku (s.o ASEAN) tasandi tegevustes kui ka mitmepoolsetes tegevustes, et tagada kõnealuste õiguste austamine ja kaitse. Ehki komisjon edendab aktiivselt projekte, mis keskenduvad inimõiguste kaitse suurendamisele Vietnamis, tuleb siiski tunnistada, et selles valdkonnas on veel palju teha.

Komisjon viib praegu ellu mitmesuguseid projekte, mille eesmärk on vaeste ja puudustkannatavate inimeste elukvaliteedi parandamine Vietnamis. Komisjon viib ellu 18 miljoni euro suuruse projekti (ajavahemikul 2006–2010), mille põhieesmärk on edendada tervishoiustandardeid, tagades kvaliteetse, ennetava ning tervist parandava ja edendava ravi vaestele, kes elavad Vietnami põhjapoolsel mägisel alal ja riigi keskosa kõrgendikul. Lisaks sellele toetab komisjon 11,45 miljoni euro suuruse summaga projekti, mida viib ellu Maailmapank ja mille raames tagatakse täiendavad vahendid hädavajalike tervishoiuteenuste osutamiseks, ja seda eelkõige kogukonna tasandil Vietnami mägiapiirkondades. Projektist saab eeldatavasti kasu ligikaudu kolm miljonit inimest, kellest enamik on rahvusvähemused ja vaesed elanikud. Samuti viiakse ellu komisjoni ja ÜRO pagulaste ülemvoliniku (UNHCR) ühisprojekti, mille raames tagatakse puudustkannatavatele põlisrahvusest perekondadele võrdne ja takistamatu juurdepääs haridusele.

Komisjon nõuab jätkuvalt Vietnami valitsuselt, et see edendaks inimõiguste kaitset kohaliku inimõigustealase dialoogi kaudu ja inimõiguste ühiskomisjoni allrühma kaudu. Lisaks sellele nõuab komisjon tungivalt uue partnerlus- ja koostöölepingu läbirääkimistel inimõiguste põhielementide klausli ja inimõigustealase koostöö klausli lisamist.

Vietnami asepeaministri ja välisministri Pham Gia Khiemi tulevase visiidi ajal käsitleb komisjon Vietnami rahvusvaheliste kohustuste küsimust ning nõuab Vietnami valitsuselt tungivalt kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, aga ka teiste rahvusvaheliste inimõiguste standardite jälgimist riiklikus õiguses.

*

* *

Küsimus nr 52, mille on esitanud Bernd Posselt (H-0552/08)**Teema: Komisjoni esindus Kaukaasias**

Kas komisjonil on kavas asutada esindus või vähemasti järelevalveamet Tšetšeeniasse, pidades silmas sealseid probleeme ja riigi strateegilist tähtsust, ning missugune on üldine olukord seoses komisjoni esinduste jaotumisega ja komisjoni operatsioonide keskpikas perspektiivis kavandamisega Kaukaasia piirkonnas?

Vastus

Komisjonil ei ole kavas avada ei esindust ega ka järelevalveametit ei Tšetšeenias ega mujal Põhja-Kaukaasias. Komisjon on osalenud aktiivselt rahvusvahelises humanitaarabi andmises Põhja-Kaukaasiale kogu konflikti vältel piirkonnas ning Euroopa Komisjoni humanitaarabi peadirektoraadi (ECHO) büroo Moskvast jälgib kõnealuse abi andmist, korraldades muuhulgas sagedasi visiite piirkonda. Seoses teiste riikidega piirkonnas

on komisjonil delegatsioon Thbilisis, Jerevanis ja uus delegatsioon Bakuus, tugevdades seega oma kohalolekut piirkonnas.

*
* *

Küsimus nr 53, mille on esitanud Vural Öger (H-0560/08)

Teema: Idapartnerlus – piirkondliku koostöö vormid Euroopa naabruspoliitika piirkonnas

Pärast Vahemere Liidu loomist on Euroopa tasandil arutatud Ida-Euroopa liidu loomist. Samuti on kõne all olnud Musta mere liidu loomine. 2008. aasta mais esitasid Rootsi ja Poola töödokumendi „Idapartnerlus“, tehes ettepaneku luua tihedam koostöö ELi ja Ukraina, Moldova Vabariigi, Aserbaidžani, Armeenia, Gruusia ja Valgevene vahel.

Missugune on komisjoni seisukoht ELi ja Ida-Euroopa vahelise liidu loomise ettepaneku suhtes? Kas komisjonis esitab teatise vormis konkreetseid ettepanekuid niisuguse partnerluse kohta, nagu tehti Vahemere Liidu korral? Kas komisjon saab anda teavet niisuguse partnerluse põhialuste kohta? Kas Vahemere Liit on sellele eeskujuks ning kas Ida-Euroopa liidus keskendutakse sarnaselt Vahemere Liiduga projektipõhisele koostööle? Kas komisjonil on liidu nime suhtes eelistusi? Missugune on komisjoni seisukoht mitmesuguste liitude loomise aluspõhimõtete kohta?

Vastus

Euroopa naabruspoliitika on ja jääb komisjoni peamiseks prioriteediks. Seda arvesse võttes püüab komisjon tugevdada kahepoolseid suhteid idanaabritega nii palju kui võimalik. Soovitused, mis aitavad nimetatud eesmärki pragmaatiliselt edendada, nagu näiteks Poola ja Rootsi algatus, on teretulnud.

2008. aasta juunis kutsus Euroopa Ülemkogu komisjoni üles astuma sammu edasi ning esitama nõukogule 2009. aasta kevadel ettepaneku idapartnerluse võimaluste suhtes asjaomaste algatuste alusel.

Komisjon alustas kõnealust tööd viivitamatult. Praegu võib öelda, et komisjoni ettepanekud tuginevad järgmistele põhimõtetele:

- a) Euroopa naabruspoliitika, tuginedes kahepoolsele, diferentseeritud koostööle iga partneriga individuaalselt, on ka edaspidi ELi suhete peamine raamistik idanaabritega. Sedasama tahavad ilmselgelt ka kõnealused partnerid;
- b) ettepanekud peavad tuginema olemasolevatele struktuuridele, täiendama neid ning tekitama lisandväärtust, kopeerimata juba olemasolevat, eelkõige Musta mere sünergiaid, mis loodi aasta tagasi ja mis nüüd kannab vilja konkreetsete tulemuste näol kohapeal;
- c) mis tahes uus mitmepoolne raamistik peab hõlmama kõiki ELi liikmesriike, et liit saaks kasutada täies ulatuses oma poliitilist ja majanduslikku kaalu ja et partnerid tuleks järk-järgult lähemale liidule kui tervikule;
- d) naabrid, kellele uued ettepanekud suunatud on, peavad mõistagi neid toetama.

*
* *

Küsimus nr 54, mille on esitanud Sarah Ludford (H-0563/08)

Teema: Piinamise ennetamise programmide rahastamine ELi poolt

Euroopa Liit on piinamise ennetamise ja piinamisohvrite toetamise suurim rahastaja demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames. Kavade kohaselt lõpetatakse ja/või vähendatakse ELi-poolset rahastamist järk-järgult alates 2010. aastast ning edaspidi peavad sellega tegelema liikmesriigid. ÜRO piinamiste küsimusega tegelev eriraportöör Manfred Nowak hoiatas hiljuti kõnealuse kava rakendamise suhtes, juhul kui igakülgne programm ja kindlad kohustused paigas ei ole.

Võttes arvesse asjaolu, et toetuse lõpetamine on juba kindlaks määratud, siis kas liikmesriigid on kinnitanud komisjonile oma kohustust jätkata piinamise ennetamise projektide toetamist praegusel tasemel?

Vastus

Igasuguse piinamise ja väärkohtlemise ennetamine ja kaotamine üle kogu maailma on ELi inimõigustepoliitika üks peamisi eesmärke. Seda silmas pidades kohustub komisjon jätkama olulise abi andmist piinamise vastaseks

võitluseks demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames. Komisjonil ei ole kavas vähendada toetust kõnealusele valdkonnale. Ajavahemikuks 2007–2010 on eraldatud sel eesmärgil rohkem kui 44 miljonit eurot. Nimetatud toetus on täielikus kooskõlas varasema toetusega.

Komisjonil on aga kavas demokraatia ja inimõiguste rahastamisvahendi toetust mõnevõrra ümber suunata piinamise rehabilitatsioonikeskustele. Tõepoolest kavatakse alates 2010. aastast vähendada järk-järgult ELi keskustele antavat toetust eesmärgiga toetada rohkem rehabilitatsioonikeskusi väljaspool ELi, kus valitsuse ja erasektori toetus on sageli napp või puudub üldse. Komisjon tuletab meelde, et eespool nimetatud rahastamisvahendi eesmärk on toetada valitsusväliseid organisatsioone väljaspool ELi ning et liikmesriikidel on ühenduse ja rahvusvahelise õiguse kohaselt kohustus abistada piinamisohvreid. 2008. aasta aprillis tuletas nõukogu meelde ennetus- ja rehabilitatsiooniprogrammide rahalise toetamise olulisust ja kutsus konkreetselt liikmesriike üles toetama piinamise rehabilitatsioonikeskusi.

Komisjon on täiesti teadlik ümbersuunamise võimalikest tagajärgedest ning on käsitlenud nimetatud lähenemisviisi väga hoolikalt. Komisjonil ja liikmesriikidel on kohustus tagada, et toetuse lõpetamine ei toimu piinamisohvrite arvelt ELis. Sellel eesmärgil käivitas komisjon juba nõupidamisprotsessi sidusrühmadega, sealhulgas ÜRO asjaomaste ametite ja valitsusväliste organisatsioonide esindajatega. Järgnevatel kuudel on kavas vaadata üle piinamisohvrite praegused vajadused ja toetuse alternatiivsed vormid, et saavutada kõikehõlmav lähenemisviis.

*
* *

Küsimus nr 55, mille on esitanud Gerard Batten (H-0564/08)

Teema: ELi ja Venemaa tippkohtumine

Käsitledes hiljuti Hantõ-Mansiiskis aset leidnud ELi ja Venemaa tippkohtumist, siis kas komisjon saab kinnitada, et seal tõstatati Aleksandr Litvinenko mõrva küsimus, nagu ma palusin isiklikult pr Ferrero-Waldnerilt Euroopa Parlamendis 18. juunil 2008. aastal ELi ja Venemaa tippkohtumise (26.–27. juuni 2008) ettevalmistava arutelu raames?

Tegin seda asjaolu tõttu, et mõrva puhul olid olemas ilmselged viited, et selle panid toime Venemaa riigiasutused, ja Venemaa ametiasutuste keeldumise tõttu anda välja peamine kahtlusalune Andrei Lugovoi.

Kui küsimus tõstatati, siis missugune oli vastus? Kui küsimust ei tõstatatud, siis miks?

Vastus

Aleksandr Litvinenko surmaga seoses osutab komisjon ELi eesistuja Euroopa Liidu nimel tehtud avaldusele rohkem kui aasta tagasi, milles väljendati selgesõnaliselt ELi pettumust Venemaa keeldumise tõttu teha konstruktiivset koostööd Ühendkuningriigi ametiasutustega ning rõhutati Venemaa Föderatsiooni poolse viivitamatu ja konstruktiivse koostöö olulisust kõnealuses küsimuses. ELi seisukoht ei ole muutunud ja komisjon tõstatab jätkuvalt seda küsimust dialoogis Venemaaga.

Komisjon on seisukohal, et peamine põhimõte meie suhetes Venemaaga peaksid olema õigusriigi põhimõtted kooskõlas Venemaa võetud siduvate rahvusvaheliste kohustuste austamisega, iseäranis seoses Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga.

2008. aasta juuni lõpus toimunud ELi ja Venemaa vahelisel tippkohtumisel tervitas komisjon president Medvedevi poolt rõhutatud vajadust edendada õigusriigi põhimõtteid Venemaal ning komisjon nõuab jätkuvalt, et Venemaa tagaks nende põhimõtete rakendamise ka tegelikkuses.

*
* *

Küsimus nr 56, mille on esitanud Laima Liucija Andrikiene (H-0569/08)

Teema: ELi finantsabi Afganistanile ja Iraagile

Afganistan ja Iraak on muutumas rahvusvahelise arenguabi ja mitmepoolse koostöö proovikiviks ja seda iseäranis Euroopa Liidu jaoks. Pidades silmas näiteks komisjoni riiklikku näidisprogrammi, mille raames eraldata Afganistanile 610 miljonit eurot ajavahemikuks 2007–2010, on väga oluline leida ja saavutada õige tasakaal ühest küljest õiguskaitse- ja sõjaliste operatsioonide kulude vahel ning teisest küljest nii

tsiviilühiskonna taastamise ja humanitaarabi kui ka tervishoiu- ja haridus- ning muude teenuste edendamise vahel.

Missugune on komisjoni seisukoht kõnealuses küsimuses? Kas ELi finantsabi Afganistanile ja Iraagile tuleb suurendada? Missuguseid programme ja projekte rahastatakse järgmise kolme aasta jooksul? Kas komisjonil on kavas hinnata regulaarselt ELi Afganistanile ja Iraagile antava finantsabi tõhusust ning teavitada piisavalt Euroopa Parlamenti kõnealuse hindamise tulemustest?

Vastus

1. Komisjon nõustub täiel määral, et tõhusa arenguabi tagamine Afganistani ja Iraagi ülesehituseks on oluline ning et nende riikide kodanike julgeolekuolukorda ja heaolu tuleb edendada.

Enamik Afganistani näidisprogrammi rahast ajavahemikuks 2007–2010 eraldati maaelu arengu, valitsusstruktuuride ja tervishoiu valdkonna taastamiseks. Hariduse valdkonda toetatakse Afganistani ülesehituse sihtfondi kaudu, mida haldab Maailmapank.

Iraagile ei ole komisjon veel kahjuks mitmeaastast näidisprogrammi saanud välja töötada. Julgeolekuolukord ja ebastabiilne poliitiline olukord ning kiiresti muutuvad elamistingimused ei võimalda praegu niisugust mitmeaastast kava arendada. Seega on Iraagile antud abi kuni praeguseeni erimeetmete kaudu. Komisjon teeb ettepaneku eraldada 2008. aastal 85% kogusummast ehk 72 miljonist eurost inimestele ja pagulastele põhiteenuste osutamise tagamiseks ning Iraagi institutsioonidele antava tehnilise abi tasakaalustamiseks.

2. Afganistani riiklikus strateegiadokumendis on sätestatud ühenduse poolt Afganistanile ajavahemikul 2007–2013 antava finantsabi prioriteedid. Ajavahemikuks 2007–2010 on eraldatud 610 miljonit eurot. Lisaks sellele saab Afganistan toetust ka temaatiliste eelarveridade, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi, humanitaarabiprogrammide ja stabiliseerimisvahendi raames.

Iraagi puhul on nii Iraagi valitsus kui ka rahvusvaheline üldsus nõus, et rahastajate abi peaks tulevikus keskenduma Iraagi institutsioonide suutlikkuse edendamisele, et riik saaks kasutada paremini oma märkimisväärsed rahalisi vahendeid. Komisjon keskendub seega toetamisel sellele, et annab tehnilist abi Iraagi institutsioonidele ja edendab põhiteenuste tagamist inimestele.

3. Komisjon teeb Afganistani 2008. aasta tegevusprogrammi raames ettepaneku toetada tervishoidu (60 miljonit eurot), sotsiaalkaitset (24 miljonit eurot), õigusvaldkonda ja tolliteenuseid (30 miljonit eurot) ning põllumajandust (30 miljonit eurot). 2009. aasta programmidesse kaasatakse eeldatavasti toetused halduse, maaelu arengu, miinidevastase võitluse ja piirkondliku koostöö valdkonnale ning 2010. aasta programmidesse toetused tervishoiu-, maaelu arengu ja halduse valdkonnale.

Kuna Iraagi puhul aga mitmeaastane programmitöö puudub, ei ole järgmise kolme aasta jooksul ühtegi programmi ette näha. Seoses 2008. aastaga esitatakse nõukogule ja parlamendile 2008. aasta oktoobris Iraagi kohta erimeede. Selles järgitakse 2008. aasta juunis parlamendile edastatud teatise suuniseid.

4. Ühenduse finantsabi Afganistanile kontrollitakse ja hinnatakse regulaarselt nii välimissioonide ja visiitide, sõltumatute tulemuspõhiste järelevalvemissioonide, projektide aruannete kui ka rahastaja koordineeritud dialoogi mehhanismi kaudu ja valitsusega koostöös juhtkomiteede raames. 2006. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise käigus kinnitas komisjon kava esitada regulaarselt aruandeid parlamendile abi andmise kohta Afganistanis. Esimene aruanne olukorra kohta avaldatakse veebis ning seda ajakohastatakse korrapäraselt.

Iraagis viidi 2008. aastal läbi kaks kontrollkülastust ja üks kohapealne hindamine. Nende esmased tulemused on positiivsed. Lõpptulemusi ja järeldusi jagatakse parlamendiga niipea, kui need on kättesaadavad.

*
* *

Küsimus nr 57, mille on esitanud Martin Callanan (H-0572/08)

Teema: Välissuhted ja Lissaboni leping

Nüüd, kui Lissaboni leping on läbi kukkunud – kuna kõik 27 liikmesriiki ei ole seda ratifitseerinud –, siis kuidas soovib komisjon arendada ELi osalust välissuhetes ja välisasjades kõnealuses lepingus sisalduvate säteteta?

Vastus

Pärast Lissaboni lepingule „ei“ ütlemist liri rahvahääletusel 2008. aasta juunis hindas Euroopa Ülemkogu olukorda 19.–20. juuni 2008. aasta kohtumisel. Lepiti kokku, et olukorra analüüsimiseks on vaja rohkem aega. Võeti teadmiseks, et liri valitsus peab aktiivselt nõu nii riiklikul kui ka liikmesriikide tasandil, et anda soovitusi edasisteks ühisteks sammudeks. Euroopa Ülemkogu otsustas, et käsitleb teemat 15. oktoobril, et kaaluda edasisi samme.

Euroopa Ülemkogu tuletas meelde, et Lissaboni lepingu eesmärk oli aidata laienenud liidul toimida tõhusamalt ja demokraatlikumalt. Komisjon on seisukohal, et uue lepingu jõustumine ja tulevane rakendamine tugevdaks ELi välismõõdet ning suurendaks ELi tegevuse järjepidevust ja sidusust maailmas.

Vahepeal, nagu esitatud 2006. aasta juuni teatises „Euroopa maailmas“⁽⁹⁾, kohustub komisjon panustama ELi välissuhete tõhususe, tulemuslikkuse ja läbipaistvuse tugevdamisse kehtivate aluslepingute põhjal.

Komisjon annab jätkuvalt oma panuse ühisarutelusse tulevaste sammude üle.

*
* *

Küsimus nr 58, mille on esitanud Manuel Medina Ortega (H-0528/08)

Teema: Lepingud seoses tagasisaadetavate sisserändajate vastuvõtmisega

Osutades hiljuti vastu võetud sisserändajate tagasisaatmise direktiivile, kas komisjon saab anda teavet olukorra kohta, mis puudutab lepinguid (või lepingute läbirääkimisi) riikidega, kust väljaränne Euroopasse on suurim, lepinguid, mille eesmärk on tagada, et sisserändajad (eelkõige saatjata alaealised), keda Euroopa ei saa vastu võtta, võtavad vastu lähteriigid?

Vastus

Praegu on komisjon volitatud läbirääkimisi pidama 16 riigiga ühenduse tagasivõtulepingute üle. Nõukogu võttis vastu otsused läbirääkimisdirektiivide kohta Maroko, Sri Lanka, Venemaa, Pakistani, Hong Kongi, Macao, Ukraina, Albaania, Alžeeria, Hiina, Türgi, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Serbia, Montenegro, Bosnia ja Hertsegoviina ning Moldova suhtes.

Komisjon lõpetas läbirääkimised edukalt 11 riigiga 16st. Euroopa Ühenduse tagasivõtulepingud jõustusid Hong Kongi ja Macaoga vastavalt 2004. aasta märtsis ja juunis, Sri Lankaga 2005. aasta mais, Albaaniaga 2006. aasta mais, Venemaaga 2007. aasta juunis ja lõpuks nelja Lääne-Balkani riigi, Ukraina ja Moldovaga 2008. aasta jaanuaris.

Läbirääkimised Pakistaniga lõpetati peamiste läbirääkijate tasandil 2007. aasta septembris. Kokkulepitud tekst ootab Pakistani valitsuse heakskiitu.

Lepingu sõlmimine Marokoga on jätkuvalt ELi prioriteet. Läbirääkimised jätkuvad ja loodetavasti viiakse need lõpule üsna pea.

Türgiga läbirääkimisi alustati ametlikult 2006. aastal, kuid seni on saavutatud vähe edusamme. EÜ tagasivõtulepingu sõlmimine Türgiga on jätkuvalt ELi prioriteet ning kaalutud on võimalusi ummikseisust väljapääsemiseks.

Läbirääkimisi Alžeeria ja Hiinaga ametlikult veel alustatud ei ole, kuid tehtud on jõupingutusi nende alustamiseks võimalikult kiiresti.

*
* *

⁽⁹⁾ KOM/2006/278 lõplik.

Küsimus nr 59, mille on esitanud Armando França (H-0531/08)**Teema: Tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kätteandmine**

Nõukogu määrus nr 1348/2000⁽¹⁰⁾ tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta (mida Euroopa Parlament ja nõukogu 2005. aastal parandasid ja täiendasid) on üksikasjalik vahend kohtudokumentide kätteandmise lihtsustamiseks, hõlbustamiseks ja kiirendamiseks ning sellest tulenevalt ka ELi kaubanduse edendamiseks ja ELi majanduse kui terviku tugevdamiseks.

Pidades silmas laienemise praegust olukorda (27 liikmesriiki) ning vajadust kohaldada nimetatud olulist määrust igakülgsest, siis kas komisjon saab öelda, missugused liikmesriigid on seni määruse vastu võtnud? Kui suurel määral on määrust ELis rakendatud ja kas komisjonil on kavas võtta mis tahes meetmeid, et ajakohastada vastuvõtivate asutuste teatmiku ja sõnastikku dokumentide kohta? Kuna väljastatakse järgmine aruanne määruse rakendamise kohta?

Vastus

Nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta kohaldatakse kõigi 27 liikmesriigi suhtes. Taani suhtes kohaldatakse määrust alates 1. juulist 2007 Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vahelise lepingu alusel, mis käsitleb tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kätteandmist.⁽¹¹⁾

2004. aasta oktoobris võttis komisjon vastu aruande määruse kohaldamise kohta. Aruandes järeldati, et alates selle jõustumisest 2001. aastal on määruse kohaldamine üldiselt paranenud ning hõlbustanud dokumentide edastamist ja kätteandmist liikmesriikide vahel. Peamine tegur, mis edendas edastamist ja kätteandmist, oli vahetu kontakti tekkimine kohalike asutuste vahel, postiteenuste ja otse kättetoimetamise võimalikkus ning tüüpvormide kehtestamine. Sellest hoolimata ei ole paljudel isikutel, kes on hõlmatud määruse kohaldamisega, eelkõige kohalikud asutused, ikka veel piisavaid teadmisi määruse kohta. Lisaks sellele ei ole määruse teatavate sätete kohaldamine veel rahuldav. Kaaluda tuleb nimetatud sätete muutmist, et edendada ja hõlbustada määruse kohaldamist veelgi.

Sellest tulenevalt tegi komisjon 2005. aasta juulis ettepaneku muuta määruse teatavaid sätteid (KOM(2005) 305). 13. novembril 2007. aastal võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades („dokumentide kättetoimetamine“), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000. Uus määrus jõustub 13. novembril 2008.

Kõige olulisemad muudatused seoses nõukogu määrusega (EÜ) nr 1348/2000 hõlmavad järgmist:

kehtestati eeskiri, mille kohaselt rakendab vastuvõttev asutus kõiki vajalikke meetmeid, et toimetada dokument kätte võimalikult kiiresti ja igal juhul ühe kuu jooksul alates dokumendi kättesaamisest;

kehtestati uus tüüpvorm adressaadi kirjalikuks teavitamiseks, et isik võib keelduda kättetoimetatava dokumendi vastuvõtmisest kättetoimetamise ajal või tagastada dokumendi vastuvõtvale asutusele ühe nädala jooksul;

kehtestati eeskiri, mille järgi peavad kohtuametniku ja adressaatliikmesriigi õiguse kohaselt pädeva ametiisiku võetavad tasud vastama kõnealuse liikmesriigi poolt eelnevalt kehtestatud kindlale määrale, milles on arvesse võetud proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet;

kehtestati ühtsed tingimused kättetoimetamise kohta posti teel (tähtkiri, mis antakse üle vastuvõtuteatise või muu võrdväärse dokumendi vastu).

Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1393/2007 artikliga 23 avaldab komisjon liikmesriikide esitatud teabe ning teatmiku ja sõnastiku ajakohastatud versiooni.

Määruse (EÜ) nr 1393/2007 artikli 24 kohaselt avaldatakse järgmine aruanne määruse kohaldamise kohta hiljemalt 1. juunil 2011.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 160, 30.6.2000, lk 37.

⁽¹¹⁾ ELT L 300, 17.11.2005.

*
* *

Küsimus nr 62, mille on esitanud Mairead McGuinness (H-0549/08)**Teema: Ilukirurgiaga seotud puhkused**

Tõendid viitavad sellele, et järjest enam inimesi valib nn ilukirurgia puhkuse välismaal mitmesuguste kirurgiliste ja mittekirurgiliste protseduuride, aga ka kosmeetilise hambaravi eesmärgil.

Kas komisjon oskab öelda, kuidas nimetatud sektorit reguleeritakse? Kas asjaomaseid tulemusi jälgitakse ja missuguseid andmeid on talletatud protseduuride tulemuste kohta?

Missugused määrused kehtivad kirurgidele, kes käivad teises riigis operatsioone tegemas? Ja missugune kvaliteedikontroll tagab kirurgi tegevuse õiguspärasuse?

Vastus

Komisjon ei vastuta tervishoiuteenuste osutamise kontrollimise eest kolmandates riikides.

Euroopa Liidus vastutavad liikmesriigid asutamislepingu artikli 152 kohaselt nende territooriumil tervishoiuteenuste korraldamise ja osutamise eest, olenemata sellest, kas teenust osutatakse oma riigi kodanikele või teise riigi kodanikele. See hõlmab nii tulemuste jälgimist kui ka kvaliteedi- ja ohutuse kontrolli.

Oma pädevuste raames toetab komisjon tööd, mille tulemuseks on tulemusi ja raviprotseduuride kvaliteeti käsitlevate andmete suurem kättesaadavus Euroopa Liidus, projektide kaudu, mida kaasrahastatakse rahvatervise programmi raames.

Näiteks toetab komisjon Majanduskoostöö- ja Arenguorganisatsiooni (OECD) tervishoiu kvaliteedi näitajate projekti, mille raames keskendutakse südamehaiguste, diabeedi ja vaimse tervise ravile, esmatasandi arstiabile ja ennetusele ning patsiendi ohutusele. Muuhulgas toetatakse projekti Euphoric (Euroopa rahvatervise tulemuste uurimine ja näitajate kogumine), mille eesmärk on tervishoiualaste tulemuste võrdlemine ja ravi kvaliteedi hindamine, ning haiglaandmete projekti 2, mille eesmärk on võrreldavuse parandamine ja haigla protseduuride aegridade väljatöötamine.

Käsitledes juhtumeid, kus kirurg läheb teise riiki operatsiooni tegema, siis kutsekvalifikatsioonide tunnustamist käsitleva direktiivi 2005/36/EÜ kohaselt on tagatud teenuste vaba osutamine, kindlustades kvalifikatsiooni piisava taseme. Kirurgia kuulub meditsiinierialade hulka, mille puhul on direktiiviga tagatud diplomite automaatne tunnustamine minimaalsete ühiste standardite alusel ELi tasandil.

Lisaks sellele võib Euroopa Ühendus, kahjustamata sealjuures liikmesriikide rolli tervishoiuteenuste osutamises, aidata tulevikus tagada patsientidele paremad piiriüleised tervishoiuteenused.

Komisjon esitas seoses ELi liikmesriigis osutatud tervishoiuteenustega 2. juulil 2008. aastal direktiivi⁽¹²⁾ patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius, mis muu hulgas selgitab liikmesriigi kohustusi seoses piiriülese tervishoiu kvaliteedi ja ohutusega. Lepitakse kokku selge põhimõte: liikmesriik, kus raviteenust osutatakse, vastutab kvaliteedi- ja ohutusstandardite määratluse, kehtestamise ja järelevalve eest. Selle ettepaneku eesmärk on samuti piiriüleseid tervishoiuteenuseid käsitlevate andmete kogumine. Missuguse ravi kulud aga patsiendile hüvitatakse, määrab kindlaks patsiendi päritolu liikmesriik. Lisaks sellele ei sea nimetatud direktiiv piiranguid kutsekvalifikatsioonide tunnustamist käsitlevale direktiivile 2005/36/EÜ ning liikmesriikide vastu võetud rakendusmeetmed ei tohi moodustada uusi takistusi tervishoiutöötajate vabale liikumisele.

*
* *

Küsimus nr 63, mille on esitanud Bogusław Sonik (H-0550/08)**Teema: Maksmine 500 euro suuruse pangatähega**

Kodanikud, kellel on olnud raskusi Belgias 500 euro suuruse pangatähega maksmisel, on esitanud mulle selle kohta kaebusi. Kõige suurem probleem on see teenindusjaamades ja Brüsseli Charleroi lennujaamas. See on äärmiselt ebamugav, kui ei saa maksta 500 euro suuruse pangatähega, iseäranis niisugustes paikades

⁽¹²⁾ KOM(2008) 414.

nagu lennujaam. Tegemist ei ole üksikute juhtumitega, kus isik ei saa tasuda ostude eest nimetatud pangatähega, vaid süstemaatilise keeldumisega võtta vastu nimetatud pangatähti.

Missugused õiguslikud sätted sellisel puhul kehtivad? Kas selline tegevus on kooskõlas ühenduse õigusega?

Vastus

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 106 lõike 1 kolmanda lause ja nõukogu 3. mai 1998. aasta määruse (EÜ) nr 974/98, mis käsitleb euro kasutuselevõttu, artikli 10 kohaselt on kõigil euros väeringustatud pangatähtedel seadusliku maksevahendi seisund. Ehkki määruse artiklis 11 on sätestatud maksimaalne arv münte, mida kauplus peab vastu võtma, ei sätestata määrukses piiranguid pangatähtedele. Erinevad euros väeringustatud pangatähed on kindlaks määratud Euroopa Keskpanka Nõukogu otsusega.

Ühenduse eeskirju, milles käsitletakс kaebusi keeldumise kohta võtta vastu teatavaid pangatähti, ei ole koostatud. Kohaldada saab mitmesuguseid liikmesriikide tsiviilõiguse ja rahandusõiguse sätteid.

Komisjon on teadlik asjaolust, et 500 euro suuruse pangatähe vastuvõtmisest maksevahendina keeldutakse mõnikord teatavates kauplustes Belgias. See tava aga ei näita kasvutendentsi ning on pärit ajast, kui kasutusel oli Belgia frank, kui sama tehti ka Belgia 10 000 frangi suuruse pangatähega. 500 euro suuruse pangatähe vastuvõtmisest keeldumise juhtumeid on esinenud ka teistes euroala riikides.

Kui müüja teavitab klienti ühemõtteliselt, et ei aktsepteeri maksevahendina suuri pangatähti (näiteks selgesti nähtavate siltidega kaupluse sissepääsu juures ja kassa kõrval), on ostja üldise kokkuleppe kohaselt asunud lepingujärgsesse suhtesse müüjaga ning on vaikimisi nõustunud kehtestatud tingimustega.

*
* *

Küsimus nr 64, mille on esitanud Marian Harkin (H-0557/08)

Teema: Tarbijakaitse

Missuguseid meetmeid komisjon võtab, et tagada ELi toiduainete tarbijate huvide kaitse tulevastel Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimiste raames, kindlustades ELi tootjate võime jätkata oma tegevust ning toota kvaliteetseid toiduaineid ELi järelevalve ja eeskirjade raames?

Vastus

Pärast seitse aastat kestnud läbirääkimisi, ajal, mil edu näis olevat käeulatuses, ei suutnud 2008. aasta juulis Genfis kohtunud ministrid lõpule viia seda, millesse EL uskus ja mille nimel väga palju võidelnud oli. Selle ebaõnnestumise pikaajalisi tagajärgi on veel liiga vara hinnata. Teame, et Genfis sõlmitud leping oleks olnud Euroopale ja tema partneritele väga kasulik, edendanud samal ajal ka arengumaade majandust nii, nagu ei kunagi varem, seadnud alused aktiivsemale kaubandusele ja heaolule järgmiseks aastakümneks.

Uued kaubandusalased võimalused hõlmavad mõistagi suuremat konkurentsi ja kohanemisväljakutseid, mis ei ole kunagi kerged. Oluline on aga tagada muutuste kehtestamine järk-järgult. Seetõttu ei oleks Doha vooru läbirääkimistel saavutatud sätteid kehtestatud üleöö, vaid mitme aasta vältel. Seetõttu on EL põllumajanduse valdkonnas järjepidevalt lükanud läbirääkimistel tagasi mõnede Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmete poolt esitatud äärmuslikud liberaliseerimise nõuded.

Pikas perspektiivis tasub kohanemise väljakutse vastuvõtmine ennast ära, sest üleminek vähem konkurentsivõimelistelt sektoritelt suurema konkurentsivõimega sektoritele on äärmiselt oluline tootlikkuse edendamise ja pikaajalise kasvu tagamise eesmärgil. Komisjon on jätkuvalt seisukohal, et mitmepoolse lepingu sõlmimine WTO raames on ikka veel parim viis eesmärgi saavutamiseks ning seda tehes tuleb sundida teisi sarnaseid meetmeid võtma.

Niisuguse kokkuleppe edukast sõlmimisest tulenev liberaliseerimine ja madalamad tariifid tähendavad mõistagi madalamaid tariife ka toiduainete tootjatele ning tooks kaasa samuti toiduainete hinna odavnemise tarbijate jaoks ja väiksemad sisendid ettevõtjate jaoks.

Lisaks sellele tuleb kõigi imporditud toiduainete puhul jälgida endiselt rangeid toiduohutuse eeskirju, mis on võrreldavad ühenduses kehtivate eeskirjadega, ning komisjon võib kinnitada austatud parlamendiliikmele, et kõnealuses olulises punktis järeleandmisi ei tehta. Ühendusel on kõikehõlmav õiguslik raamistik toiduohutuse kohta, mille eesmärk on tagada, et kõik toiduained oleksid ohutud, olenemata nende päritoluriigist. Komisjon ei sea seda ohtu.

Edukas kokkulepe oleks tähendanud ausat konkurentsi ka ELi põllumajandustootjatele ja seega rohkem võimalusi Euroopa ekspordile, avades uusi turge Euroopa toodetele välismaal. 70% Euroopa Liidu eksporditavatest põllumajandustoodetest on tarbijale suunatud valmistooted, mille turg kogu maailmas jätkuvalt suureneb.

Samuti on väga oluline, et Doha läbirääkimiste kaudu püüdis EL suurtest raskustest ja paljude riikide vastuseisust hoolimata tagada täiustatud õigusliku raamistiku geograafilistele tähistele ehk konkreetsetele kohalikele põllumajandustoodetele, mis moodustavad osa Euroopa kõige konkurentsivõimelisematest toodetest, nagu näiteks Parma sink ja Roqueforti juust. Samuti on oluline märkida, et lõpptehingu vältimatuks eelduseks oleks olnud meie partnerite teatav panus kõnealusel teemal.

*

* *

Küsimus nr 65, mille on esitanud Lambert van Nistelrooij (H-0558/08)

Teema: Seitsmes raamprogramm

Hoolimata Euroopa Komisjoni lubadustest on teadusuuringute ja tehnoloogia arengu seitsmenda raamprogrammi finantsmenetlus veel keerulisem kui eelnevatel raamprogrammidel. Projekti kinnitamine võtab nüüd aega rohkem kui 16 kuud alates ettepaneku esitamisest kuni tegevuse tegeliku alguseni. Teisisõnu, ehkki komisjon lubas kiirendada sisemist finantsmenetlust, võtab see tegelikult 80% rohkem aega.

Nüüd, kui ooteaeg kestab rohkem kui kuus kuud kauem, kaotavad tõenäoliselt paljud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted huvi programmi vastu ning realiseerivad oma võimeid mujal, jätmata midagi ELi tööks. Vaid suured ettevõtjad ja institutsioonid saavad lubada endale luksust, et pidevalt oodata.

Kas komisjon saab selgitada, miks finantsmenetlus kestab nüüd kauem ja on ilmselgelt muutunud keerulisemaks?

Kas komisjon saab samuti öelda, kes komisjoni töötajatest vastutab sidemete loomise eest ettevõtjatega kõnealusel küsimuses?

Vastus

Komisjonil puudub mis tahes teave, mis toetaks väidet, et ettepanekute käsitlemise aeg on pikenenud 80%. Keskmise käsitlusaeg teadusuuringute ja tehnoloogia arengu kuuendas raamprogrammis oli 12–13 kuud. Üksikasjalikku statistikat seitsmenda raamprogrammi kohta veel ei ole (sest programm kestab veel), kuid hinnanguliselt on seitsmenda raamprogrammi projektide esimese vooru keskmine käsitlusaeg tõenäoliselt sama.

Seitsmenda raamprogrammi õiguslikus raamistikus on toetuste alased läbirääkimised muutunud lihtsamaks. Samas seavad nii õiguslik raamistik kui ka finantsmäärus piirid niisugusele lihtsustamisele piisava kindluse ja usaldusväärsuse tagamise eesmärgil.

Tagatisfondide kehtestamise tulemusel väheneb märkimisväärselt ex-ante finantssuutlikkuse kontrollimiste arv. Välja arvatud erakorraliste asjaolude puhul, tuleb kontrollida üksnes neid koordinaatoreid ja osalisi, kes taotleavad rohkem kui 500 000 eurot, mis tähendab, et kümnest taotlejast üheksat ex-ante finantssuutlikkuse kontroll ei puuduta (kuuendas raamprogrammis tuli kontrollida kõiki taotlejaid). See on iseäranis kasulik väikestele ja keskmise suurusega ning alustavatele ettevõtetele.

Lisaks sellele investeeriti märkimisväärselt seitsmenda raamprogrammi alguses niisugustesse uutesse süsteemidesse ja menetluskorda nagu ainulaadne registreerimissüsteem ja veebipõhine läbirääkimiste süsteem, mis mõlemad töötavad täies ulatuses. Uute süsteemide rakendamine on tõepoolest toonud kaasa teatavaid viivitusi esimese vooru lepingute läbirääkimistes, kuid oleme veendunud, et investeeringud tasuvad ennast seitsmenda raamprogrammi jooksul ära ning lühendavad käsitlusaega. Juriidiliste isikute ainulaadne registreerimissüsteem on nüüd juba väljakujunenud protsess. Esimese vooru raames on valideeritud isikute keskandmebaasis registreeritud juba rohkem kui 7000 üksust ning nad ei pea seda etappi tulevikus läbi tegema, mis säästab palju aega ja energiat toetuse alastes läbirääkimistes. Uus veebipõhine läbirääkimiste vahend töötab nüüd täies ulatuses ning võimaldab hõlpsasti vahetada teavet koordinaatorite ja projekti ametnike vahel. Üldiselt öeldes tagavad meie jõupingutused anda rohkem teavet ja paremaid juhiseid potentsiaalsetele kasusaajatele üksikasjalikumad ja paremini koostatud taotlused.

Teadusuuringute programmi raames saadud mitmesaja tuhande taotluse töötlemine ja hindamine on keeruline ülesanne, mis nõuab tõhusust, rangust, sõltumatust ja õiglust. Uus institutsioon, mis kõnealuse menetluse juhtimisega Brüsselis tegeleb, tuleb selle ülesandega juba tõhusalt toime. Teadusuuringute valdkonna eest vastutav volinik esitas hiljuti parlamendi eelarvekontrollikomisjonile kutse külastada institutsiooni 2008. aasta oktoobris, et nad näeksid menetluse läbiviimist. Kutse laieneb siinkohal ka austatud parlamendiliikmele.

*
* *

Küsimus nr 66, mille on esitanud Bart Staes (H-0559/08)

Teema: Uuring mobiilsidesüsteemidest tingitud elektromagnetilise kiirguse võimaliku kahjuliku mõju kohta tarbijatele

2008. aasta juunis avaldati Leuveni katoliikliku ülikooli muret tekitav uurimus elektromagnetilisest kiirgusest (mobiiltelefonid, traadita internet, antennid) tingitud terviseriskide kohta. Samal kuul hoiatas 20 rahvusvahelist teadlast Prantsuse nädalalehes Journal du Dimanche mobiiltelefonide kasutamise eest. Eduaruandes Euroopa ühtse elektroonilise side turu kohta aastal 2007 (13. aruanne) (KOM(2008) 0153) ei ole ühtegi viidet tarbija ja tervise vahelisele vahekorrale. 20 teadlasest koosneva uurimisrühma sõnade kohaselt tekib lisaks sellele küsitavusi mobiiltelefonide kasutamise uuringute sõltumatuse kohta nende uuringute rahastamisviiside tõttu. Ettevaatusabinõuna annavad teadlased mobiiltelefonide kasutajatele kümme praktilist näpunäidet.

Kas komisjon uurib ja kinnitab neid nõuandeid tarbijakaitse seisukohalt ja ettevaatusabinõuna ning kas komisjon rahastab või toetab tarbijakaitse huvides sõltumatuid teadusuuringuid, mille eesmärk on selgitada välja võimalikke riske, mis on seotud elektromagnetilise kiirguse suurenemisega? Kui jah, siis kas komisjon teavitab tulemustest ka parlamenti?

Vastus

Komisjon on teadlik üldsuse murest seoses kokkupuutega mobiiltelefonidest tingitud elektromagnetväljadega. Samuti on komisjoni teavitatud soovitud 20 Prantsuse teadlasest koosneva rühma hiljutistest soovitudest ning Belgia Leuveni katoliikliku ülikooli hiljuti korraldatud katse tulemustest. Komisjon jälgib jätkuvalt rahvusvahelisi uuringuid elektromagnetväljade kohta, et täita oma rolli üldsuse kaitsjana elektromagnetväljadest tingitud võimalike kahjulike mõjude eest tervisele.

Kõnealust teemat käsitletakse direktiivis 1999/5/EÜ⁽¹³⁾, millega reguleeritakse raadioseadmeid ja nendega seotud terviseriske. Direktiiviga kehtestatud ühtlustatud standardid kehtivad kõigi seadmete ja paigaldiste kohta, mida austatud parlamendiliige oma küsimuses nimetas. Standarditega kehtestatud väärtused tuginevad väärtustele, mis on esitatud nõukogu soovitusel 1999/519/EÜ üldsuse kokkupuute piiramise kohta elektromagnetväljadega (0–300 GHz) parimate olemasolevate teaduslike tõendite alusel. Alates 1999. aastast on komisjon jälginud soovitusel kohaldamist regulaarselt ning on mitmel korral pidanud nõu teaduskomiteedega, et selgitada välja, kas soovitus tuleks uusi teaduslikke arenguid silmas pidades ajakohastada.

Prantsuse rühma soovitusel hõlmavad tavapäraseid tegevusi, mida saab hõlpsasti teha iga kasutaja, et vähendada mobiiltelefonide kasutamisest tingitud kokkupuudet elektromagnetväljadega, kui nad seda soovivad. Niisugusena on need kohaldatavad teataval määral ettevaatusabinõuna.

2007. aastal kinnitas tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee (SCENIHR), et raadiosagedusväljade korral ei ole kokkupuutetasemel, mis jääb allapoole rahvusvahelise mitteioniseeriva kiirguse eest kaitsmise komisjoni (ICNIRP) ja nõukogu soovitusel kehtestatud norme, püsivat mõju tervisele tekkinud. SCENIHRi arvamused on avalikud ning Euroopa Parlamendile kättesaadavad. SCENIHR ajakohastab komisjoni taotlusel oma 2007. aasta arvamust ning võtab arvesse kõigi avaldatud ja kättesaadavate uurimuste tulemusi.

Komisjon edendab jätkuvalt sõltumatuid uuringuid kõnealuses valdkonnas. Viimane teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi keskkonnaprogrammi taotluste kutse hõlmab teemat, mis käsitleb raadiosageduse kokkupuute mõju lastele ja noorukitele. Kõnealuse uuringu tulemused avaldatakse samuti.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiiv 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta, EÜT L 91, 7.4.1999.

*
* *

Küsimus nr 67, mille on esitanud Karin Riis-Jørgensen (H-0566/08)

Teema: Konkurentsijuhtum seoses lennujaama terminaliga

Rühm erainvestoreid kavandab Kopenhaagenis ehitada erakapitalil põhineva uue terminali Kopenhaageni lennujaama. Projekti nimetatakse A-terminali projektiks.

Kopenhaageni lennujaamas on võimalik kasutada siselennuterminale 2 ja 3. Nende terminalide omanik Københavns Lufthavne (Kopenhaageni lennujaam) ei soovi aga A-terminali ehitust, vaid kavandab selle asemel muude algatuste elluviimist, et pakkuda konkurentsi odavlennufirmadele Kopenhaagenis.

Kas seda lahendust võib pidada katseks vähendada konkurentsi? Kas komisjon on seisukohal, et erakapitalile tuginevast konkureerivast terminalist keeldumine kujutab endast ELi vaba konkurentsi suuniste rikkumist?

Vastus

Lennujaama juhatus on kohustatud tagama lennuettevõtjatele vaba juurdepääsu terminalile, eeldusel, et nad peavad kinni kehtivatest tegevuseeskirjadest, iseäranis neist, mis seonduvad teenindusaegade jaotamise, keskkonnakaitse ja lennujaamatasudega.

Kõnealune reegel küll kehtib ja näib, et seda ei seata ka Kopenhaagenis kahtluse alla, kuid siiski otsustab lennujaama juhatus lennujaama arendamise ja majandusstrateegia üle.

Oluline on lisada, et ehitatud uut terminali ei saa lugeda teistest lennujaama rajatistest eraldiseisvaks üksuseks, sest terminali tegevusvõime sõltub olemuse tõttu ülejäänud rajatistest: stardi- ja maandumisrajast, lähenemislennujuhtimise keskusest, juurdepääsurajatistest lennujaamale, sõidukiparklast.

*
* *

Küsimus nr 68, mille on esitanud Ivo Belet (H-0570/08)

Teema: Lennuettevõtte Kalitta Air

Kaks lennuettevõtte Kalitta Air õhusõidukit on kahe kuu jooksul sattunud lennuõnnetusse. See tekitab kahtlusi ettevõtte õhusõidukite ohutuse kohta.

Kas komisjon kaalub lennuettevõtte töö ohutuse uurimist koostöös teiste riikide lennuohutusametitega eesmärgiga kehtestada vajaduse korral tegutsemiskeeld? Kui kiiresti võib kõnealuse hindamise tulemusi oodata?

Vastus

Komisjon jälgib hoolikalt koos USA ja liikmesriikide pädevate asutustega lennuettevõtte Kalitta Air LLC töö ohutust.

Komisjoni kogutud teabest nähtub, et ettevõtte õhusõidukitega on juhtunud kolm õnnetust: üks 2004. aastal ja kaks 2008. aastal, kõiki kolme õnnetust on uurinud USA ametiasutused, föderaalne lennundusamet (FAA) ja riiklik transpordiohutuse amet (NTSB). Kahe 2008. aastal toimunud õnnetuse uurimine veel käib ning seega oleks ennatlik teha praegu mis tahes järeldusi.

Komisjon jätkab konsulteerimist USA ametiasutustega, et tuvastada nimetatud õnnetuste põhjused ja tagada, et kasutusele on võetud piisavad meetmed. Kui selgub, et USA ametiasutused ei võta vajalikke meetmeid, et lennuettevõtte õhusõidukid saaksid jätkata tööd kooskõlas ohutuseeskirjadega, otsib komisjon võimalusi, et ajakohastada nende lennuettevõtete nimekirja, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuspiiranguid.

*
* *

Küsimus nr 69, mille on esitanud Carl Schlyter (H-0574/08)

Teema: Kolmandatest riikidest imporditava tee impordieeskirjad

Minuga võttis ühendust kodanik, kes ütles, et soovis võtta kaasa oma tee, kui kolis USAst tagasi Rootsi, kuid talle öeldi, et tee importimisele tollimaksuvabalt kehtib 100grammine piirang. Isiklike esemete ja/või

majapidamiskaupade saatmisel on võimalik kohaldada tollimaksuvabastust, kuid teda sellest ei teavitatud ning igal juhul kehtivad eripiirangud teatavatele kaupadele, näiteks tee.

Loogiline ja õige on kohaldada rahvatervise kaitse eesmärgil rangeid eeskirju niisuguste artiklite suhtes nagu alkohol, tubakatooted, relvad jne, kuid ma tõepoolest ei mõista, miks kehtivad nii süütule kaubale nagu tee nii ranged impordieeskirjad.

Kas komisjon saab selgitada kõnealuste eeskirjade aluseid ja seda, miks ei kehti tee vähemalt sama suur piirang ehk 500 g nagu kohvile? Kas komisjonil on kavas leevendada tee impordieeskirju? Kas Rootsi on kohaldanud eeskirju kõnealusel juhul õigesti?

Vastus

Ühenduses kohaldatavate sätete kohaselt kehtivad ühenduse territooriumile imporditavate kaupade suhtes nii erinevad tingimused kui ka tolli-, käibe- ja aktsiisimaks.

Kolmandast riigist liikmesriiki kolimisel vabastatakse isiklikud esemed tolli- ja käibemaksust teatavatel tingimustel: esemeid peab olema kasutatud eelmises tavapärase elukohas ja need on mõeldud kasutamiseks uues tavapärase elukohas, maksuvabastus ei kehti ameti või erialaga tegelemiseks vajalikele esemetele. Maksuvabastus ei laiene konkreetsetele kaupadele, näiteks tubakas või tubakatooted ning alkohol. Tee aga niisuguste kaupade hulka ei kuulu ja seega kehtivad tee samasugused maksuvabastuse tingimused nagu teistele kaupadele. Tee aktsiisimaks aga kuulub teiste eeskirjade alla. Tee ei kuulu nende kaupade hulka, mille suhtes kohaldatakse ühtlustatud aktsiisimaksu. Samas ei takista ühenduse õigus liikmesriikidel kehtestamast tee aktsiisimaksu ega sätesta sellealaseid piiranguid kolimisel kolmandast riigist. Seega võivad liikmesriigid, kohaldades tee suhtes aktsiisimaksu, teha seda asjaomaste riiklike eeskirjade alusel.

Kolmandate riikide reisijate puhul on aga olukord teistsugune. Nende suhtes kohaldatavate eeskirjade järgi vabastatakse isiklikus pagasis olevad kaubad käibe-, aktsiisi- ja tollimaksust teatava rahalise väärtuse ulatuses kõigi isiklikus pagasis olevate kaupade kohta kokku (praegu 175 euro ulatuses). Mõningate kaupade puhul kehtivad siiski koguselised piirangud. See kehtib eelkõige alkoholi- ja tubakatootedele. Käsitledes aga käibe- ja aktsiisimaksu, siis nende puhul kehtivad koguselised piirangud ka parfüümidele, kohvile ja tee. Tee koguseline piirang on 100 grammi. Selle laiendamine kolmele nimetatud tootekategooriale, mille kohta võeti otsus vastu 1969. aastal, tulenes asjaolust, et sellel ajal kohaldas märkimisväärne osa liikmesriikidest nende suhtes aktsiisimaksu. Tänapäeval ei peegelda kõnealune kord enam aktsiisiga maksustatavate kaupade tegelikku olukorda enamikus liikmesriikidest. Seetõttu tegi komisjon 22. veebruaril 2006. aastal ettepaneku kaotada koguselised piirangud kõnealusele kolmele tootekategooriale⁽¹⁴⁾. Ettepaneku võttis nõukogu vastu 20. detsembril 2007⁽¹⁵⁾. Selle tulemusel käsitletakse teed kui mis tahes muud kaupa ja seega kehtib tee üksnes rahaline piirmäär, mida kohaldatakse isiklikus pagasis olevate kaupade koguväärtusest lähtuvalt (summa tõusis 300 euronit ning lennu- ja laevareisijatele 430 euronit). Uus kord hakkab kehtima alles 1. detsembrist 2008.

*
* *

Küsimus nr 70, mille on esitanud Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (H-0575/08)

Teema: Poola perekonnaseisuameti keeldumine väljastada perekonnaseisutõendit

Kahest erinevast Euroopa Liidu liikmesriigist pärit kodanikel, kes soovivad abielluda või oma kooselu registreerida (heteroseksuaalid või homoseksuaalid riikides, kus riikliku õiguse järgi niisugust kooselu tunnustatakse), tuleb esitada perekonnaseisutõend.

Poola ametiasutused, kes vastutavad perekonnaseisuandmete haldamise eest, keelduvad väljastamast perekonnaseisutõendit poolakatele, kes taotlevad seda kooselu registreerimise eesmärgil välismaal.

Näib, et Poola ametiasutuste käitumine kujutab endast perekonna loomist käsitleva peamise inimõiguse ja Euroopa Liidu põhivabaduse – isikute vaba liikumise – rikkumist. Kas komisjon selgitaks kõnealust küsimust,

⁽¹⁴⁾ Ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv ühendusevälistest riikidest saabuvate reisijate imporditavate kaupade käibemaksust ja aktsiisist vabastamise kohta, KOM (2006) 76 lõplik.

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 20. detsembri 2007. aasta direktiiv 2007/74/EÜ kolmandatest riikidest saabuvate reisijate imporditava kauba käibemaksust ja aktsiisist vabastamise kohta, ELT L 346, 29.12.2007.

pidades silmas, et ühinedes 1. mail 2004. aastal Euroopa Liiduga, võttis Poola endale kohustuse pidada kinni kogu ühenduse õigusest?

Vastus

Komisjon tänab austatud parlamendiliiget küsimuse eest, mis käsitleb probleemi seoses Poola ametiasutuste poolse perekonnaseisutõendi väljastamisega, et Poola kodanikud saaksid abielluda või oma kooselu registreerida väljaspool riiki, mille kodanikud nad on.

Põhimõte, et Euroopa Liit on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala, milles on tagatud isikute vaba liikumine, on üks liidu aluspõhimõtteid. Me oleme kindlalt pühendunud kõnealuse põhimõtte järgimisele, nagu me oleme pühendunud ka iga kodaniku seadusliku õiguse – luua perekond – järgimisele.

Sellest hoolimata ei ole praegu ühtegi ühenduse õigusakti, mis reguleeriks perekonnaseisutõendite väljastamist.

Käsitledes perekonnapoliitikat, on komisjoni eesmärk lihtsustada kodanike elu, rakendades õigusaktide ja otsuste vastastikuse tunnustamise programme. Nagu ütles õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste volinik 16. juuni 2008. aasta kuulamisel, on komisjonil kavas alustada tööd perekonnaseisukaarte ja avalik-õiguslikke akte käsitlevate õigusaktide tunnustamise eesmärgil Euroopa Liidus, et võimaldada võtta arvesse kodanike abielusid ja registreeritud kooselusid teistes riikides kui need, kus abielu ja kooselu registreeriti. Samuti esitatakse õiguslik raamistik, mis võimaldaks tunnustada abieludest ja kooseludest tulenevaid varalisi õigusi.

*
* *

Küsimus nr 72, mille on esitanud Brian Crowley (H-0582/08)

Teema: Mänguasjade impordi reguleerivad standardid

Kas Euroopa Komisjon on rahul, et täiendatud eeskirjad Euroopa Liitu imporditavate mänguasjade kohta vastavad rahvatervise, ohutuse- ja tarbijakaitsealastele kõrgeimatele standarditele?

Vastus

Komisjon jagab austatud parlamendiliikme muret, et mänguasjad peaksid vastama tervise- ja ohutusealastele kõrgeimatele standarditele. Kõige haavatavamate tarbijate ehk laste ohutuse suhtes ei saa järeleandmisi teha. Seega on komisjon algatanud mitmesuguseid õiguslikke ja tegevusmeetmeid, et tagada ühenduse turule viidud mänguasjade ohutuse kõrgeim tase.

Komisjoni 14. veebruari 2007. aasta ettepaneku alusel võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu 9. juulil 2008. aastal vastu kaks õigusakti kõnealuste toodete turustamise kohta, nimelt määruse, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega⁽¹⁶⁾ ja otsuse toodete turustamise ühise raamistiku kohta⁽¹⁷⁾. Need horisontaalsed õigusaktid hõlmavad märkimisväärselt kõrgemaid nõudeid toodete, sealhulgas mänguasjade ohutuse kohta, näiteks ettevõtjate, st tootjate ja importijate suurem vastutus turujärelevalve eest ja avastatud ohtlike toodete käitlemise eest. Nende õigusaktide kohaldamine aitab tagada, et ühenduse turule viidud mänguasjad on ohutud.

Lisaks sellele võttis komisjon 25. jaanuaril 2008. aastal vastu ettepaneku mänguasjade ohutuse direktiivi läbivaatamise kohta⁽¹⁸⁾. Komisjoni ettepanekus nähakse ette mänguasjade ohutusnõuete tugevdamine, käsitlemaks iseäranis hiljuti kindlaks tehtud ohte, näiteks mänguasjades kasutatavad kemikaalid. Parlament ja nõukogu arutavad komisjoni ettepanekut aktiivselt. Komisjon kutsub Euroopa Parlamenti üles edendama käimasolevat tööd, et saavutada esimesel lugemisel kokkulepe kõnealuse olulise algatuse suhtes 2008. aasta lõpuks.

*
* *

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93, ELT L 218, 13.8.2008.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ, ELT L 218, 13.8.2008.

⁽¹⁸⁾ KOM(2008) 9 lõplik.

Küsimus nr 73, mille on esitanud Seán Ó Neachtain (H-0584/08)**Teema: Hispaania kinnisvara müük ja mitteresidentide ELi kodanikud**

Hiljuti esitas Euroopa Komisjon Hispaania vastu hagi, sest selle riikliku õiguse kohaselt diskrimineeriti mitteresidentide ELi kodanikke seoses kinnisvara müügi ja kapitalitulule kehtestatud maksuga. See aga kehtib üksnes inimestele, kes müüsid oma elamispinna alates 2007. aastast.

Mida teeb komisjon, et aidata ELi kodanikke, kes müüsid oma elamispinna enne 31. detsembril 2006 ja kellele kehtivad enne 2007. aasta algust kehtinud eeskirjad?

Vastus

Komisjon otsustas esitada Euroopa Kohtusse hagi Hispaania vastu kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikliga 226 mitteresidentide Hispaania kinnisvara müügist saadud tulu maksustamise tõttu. Komisjon on seisukohal, et Hispaania maksualaste õigusaktidega rikutakse EÜ asutamislepingus sätestatud kapitali vaba liikumise põhimõtet.

Hispaania varasemate õigusaktide kohaselt maksustati mitteresidentide üksikisikute kapitalitulude maksumääraga 35%, samas kui residentide kapitalitulude maksustati progressiivse määraga, kui nad olid põhivara omanikud vähem kui üks aasta, ja proportsionaalse määraga 15%, kui nad olid selle omanikud kauem kui üks aasta. Seetõttu oli mitteresidentide maksukoormus alati suurem, nii siis, kui nad müüsid oma vara pärast selle omandamisele järgnenud üheaastase perioodi lõppemist, nagu enamikel juhtudel, kui ka siis, kui nad müüsid selle aasta jooksul pärast omandamist.

Hispaania parlament kiitis maksureformi heaks 28. novembril 2006. aasta seadusega 35/2006, mis avaldati ametlikus väljaandes 29. novembril 2006. Reform jõustus 1. jaanuaril 2007. Üks olulisemaid muudatusi seoses kapitalitulude maksustamisega oli ühtse maksumäärana 18% kehtestamine mis tahes kapitalitulule. Komisjon on seisukohal, et kõnealuse muudatusega kõrvaldati mis tahes võimalus diskrimineerimiseks kõnealuses valdkonnas residentide ja mitteresidentide vahel.

Kuna aga mitteresidentide kodanikke, kes kannatasid diskrimineerivate eeskirjade kohaldamise tõttu seoses kapitalituluga, mis on kogunenud pikema aja jooksul, on palju, otsustas komisjon siiski pärast uue õigusakti kehtima hakkamist rikkumismenetlusega jätkata, sest uue õigusaktiga ei näha ette rahuldavaid lahendusi juhtumitele, mis leidsid aset enne õigusakti jõustumist. Euroopa Kohus otsustab, kas Hispaania varasema maksuõigusega rikuti EÜ asutamislepingus sätestatud kapitali vaba liikumise põhimõtet.

Tähelepanu tuleb juhtida asjaolule, et isegi kui liikmesriigi vastu algatatud rikkumismenetlus on kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 226, ei avalda Euroopa Kohu poolt tuvastatud mis tahes rikkumine automaatselt ega vahetut mõju üksikute hagejate menetlusseisundile, sest kohtumenetlust ei saa kasutada üksikjuhtumite lahendamiseks. See üksnes kohustab liikmesriiki muutma oma maksualaseid eeskirju kooskõlas ühenduse õigusega. Riigikohtud ja haldusorganid peavad tagama, et liikmesriikide ametiasutused toimiksid üksikute juhtumite korral kooskõlas ühenduse õigusega. Seega, kui kodanikud on seisukohal, et konkreetne meede või halduskorraldus ei ole kooskõlas ühenduse õigusega, peavad nad õiguskaitse eesmärgil pöörduma riiklike haldus- või kohtuasutuste poole.

*

* *

Küsimus nr 74, mille on esitanud Nirj Deva (H-0588/08)**Teema: Lissaboni leping ja rahvusvahelised organisatsioonid**

Kas komisjon on seisukohal, et praegu mittetoimiv Lissaboni leping oleks tugevdanud ELi positsiooni rahvusvahelistes organisatsioonides, näiteks ÜRO Julgeolekunõukogus?

Vastus

Lissaboni lepingu allkirjastasid ELi 27 liikmesriigi valitsusjuhid ja riigipead 13. detsembril 2007. Kooskõlas rahvusvahelise õigusega kohustus iga allkirjutanud riik lepingu allkirjastamisega tegema kõik endast olenev tagamaks, et asjaomane riik ratifitseerib Lissaboni lepingu. Ratifitseerimine ei mõjuta lepingu olemasolu, see puudutab üksnes selle jõustumist. 19.–20. juunil 2008. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel lepidi kokku, et liri rahvahääletusel lepingu tagasilükkamisest tingitud järeelmeetmeid arutatakse 15. oktoobri 2008. aasta Euroopa Ülemkogu kohtumisel.

Lissaboni leping oleks tõepoolest tugevdanud Euroopa Liidu rolli üleilmsel tasandil ja eelkõige rahvusvahelistes organisatsioonides. Lepingu järgi oleks näiteks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, kes oleks ka komisjoni asepresident, väljendanud liidu seisukohti jõulisemalt, muu hulgas rahvusvahelistes organisatsioonides ja enamikus rahvusvahelistes konverentsides.

*
* *

Küsimus nr 75, mille on esitanud Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (H-0590/08)

Teema: Poola laevatehaste ümberkorralduskavad

9. juulil 2008. aastal teatas Poola telekanal (TVP Info), et Poola laevatehaste eest vastutav komisjoni esindaja Karl Soukuep olevat kohtumisel Norra investoritega Ulstein Verftist soovitanud ettevõtte esindajatel oodata Szczecini laevatehase vältimatut pankrotti, et selle varad ära osta. Koosolek toimus 20. juunil 2008. aastal ehk teisisõnu nädal enne seda, kui Poola riigivaraministeerium esitas komisjonile kolme Poola laevatehase ümberkorralduskavad. Kui kõnealune teave on õige, siis see tähendab, et komisjoni esindaja teadis, et komisjon lükkab ümberkorralduskavad tagasi, olenemata nende sisust. Kas komisjon selgitaks seda äärmiselt häirivat olukorda?

Vastus

Komisjon võib austatud parlamendiliikmele kinnitada, et ei kõnealune telekanali teadaanne ega ka sarnased ajalehe teadaanded ei vasta tõele.

9. juuli 2008. aasta kohtumisel teavitas konkurentsivolinik Poola riigivaraministeeriumi, et Gdynia ja Szczecin laevatehaste kohta komisjonile 26. juunil 2008. aastal riigiabi uurimise menetluse raames esitatud ümberkorralduskavade eelnõu kohaselt ei olnud tagatud kahe tehase pikaajaline tegevus ja see ei vastanud raskustes olevate äriühingute päästmise ja ümberkorraldamisega seotud riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste tingimustele⁽¹⁹⁾.

Pärast kõnealust kohtumist avaldati pressiteated, mis pidid seonduma 20. juuni 2008. aasta kohtumise teadaandega. Seda teadaannet ei koostanud komisjon ning komisjon ei ole seda näinud, kommenteerinud ega kooskõlastanud.

Komisjon võib aga kinnitada, et pressiteade ei kajasta 20. juuni 2008. aasta kohtumisel toimunud arutelu.

Kõnealusel kohtumisel rääkis Ulsteini esindaja Szczecini laevatehase ümberkorraldusstrateegiast ning küsis seejärel mitu küsimust võimalike väljavaadete kohta seoses jätkuva riigiabi uurimise tulevase tegevusega. Komisjoni talitused andsid seejärel igakülgse ülevaate Szczecini laevatehasele antava riigiabi jätkuva uurimise võimalike väljavaadete kohta. Komisjoni talitused selgitasid nii raskustes olevate äriühingute päästmise ja ümberkorraldamisega seotud riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste tingimusi kui ka tagajärgi, kui neid tingimusi ei täideta. Komisjoni talitused selgitasid, et viimasel juhul, nagu ka muudel juhtudel, kui liikmesriik on andnud riigiabi ebaseaduslikult ja tingimustele mittevastavalt, tuleb komisjonil nõuda väljastatud riigiabi tagastamist. Vastuseks küsimusele Ulsteini kohta, kuidas mõjutab riigiabi tagastamise nõue varade müüki pankrotimenetluses – kui tagastamise nõudega kaasneb tõepoolest pankrott –, selgitasid komisjoni talitused komisjoni väljakujunenud tava ja Euroopa kohtute kohtupraktikat seoses riigiabi tagastamise nõudega pankrotimenetluses.

Komisjoni talituste vastused tuginesid komisjoni teatisele „Ebaseaduslik ja ühisturuga kokkusobimatu riigiabi: abi tagasinõudmist käsitlevate komisjoni otsuste tõhus rakendamine liikmesriikides“⁽²⁰⁾. Teatise punkt 3.2.4 käsitleb maksejõuetutele abisaajatele esitatud tagastamise nõudeid.

Komisjon kinnitab, et austatud parlamendiliikme küsimuses osutatud soovitus ei antud. Komisjoni talitused esitasid kohtumisel viibinud Poola ametiasutustele ja Ulsteini esindajatele viimaste taotlusel selgituse kohaldatava pretsedendiõiguse ja komisjoni kogemuste kohta seoses kohtupraktikaga, mis käsitleb äriühingute päästmise ja ümberkorraldamisega seotud riigiabi.

*
* *

⁽¹⁹⁾ ELT C 244, 1.10.2004.

⁽²⁰⁾ ELT C 272, 15.11.2007.

Küsimus nr 76, mille on esitanud María Isabel Salinas García (H-0592/08)**Teema: Komisjoni maaelu arengukavade heakskiitmise kriteeriumide muutmine**

Kuni märtsi lõpuni 2008 ei olnud Euroopa Komisjonil märkimisväärsed probleeme, et kinnitada maaelu arengukavad, mis olid koostatud vastavalt määruse (EÜ) nr 1580/2007⁽²¹⁾ artiklile 60, mille kohaselt peavad liikmesriigid määrama kindlaks vastavuskriteeriumid puu- ja köögiviljasektori rakendamiskava või maaelu arengukava alusel rahastatavate meetmete kohta, et ei tekiks topeltrahastamist. Komisjon otsustas aga liikmesriikide valitud kriteeriumid tagasi lükata ja kehtestas märkimisväärselt rangemad kriteeriumid, vastupidiselt poliitilisele kokkuleppele 2007. aasta reformi kohta, mille eesmärk oli maaelu arenguabi ja komisjoni antava abi vastastikune täiendamine. Kas komisjon on seisukohal, et oma vastavuskriteeriumide kehtestamine ja liikmesriikide kriteeriumide tagasilükkamine kujutab endast nõukogu 2007. aasta juunis vastuvõetud poliitilist kokkulepet kajastavas määruses (EÜ) nr 1580/2007 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte rakendamise rikkumist? Kas komisjon on hinnanud selle tagajärgi puu- ja köögiviljasektorile?

Vastus

Poliitilises kokkuleppes puu- ja köögiviljasektori 2007. aasta reformi kohta nähakse ette konkreetsed sätted seoses puu- ja köögiviljasektori ühises turukorralduses ettenähtud rakenduskavade raames läbiviidavate tegevuste ning maaelu arengukavade raames võetud meetmete kooseksisteerimisega.

Vastastikuse täiendavuse põhimõtte ehk konkreetsed sätted kooseksisteerimise kohta on ette nähtud maaelu arengu määruses. Ka komisjoni puu- ja köögiviljasektori rakenduseeskirjad osutavad nimetatud põhimõttele.

Nimetatud sätetes on üldreegel see, et Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi raames ei saa anda toetust skeemidele, mis on abikõlblikud Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi raames. Kui aga toetus maaelu arengu fondi raames on erandkorras lubatud meetmetele, mis jäävad ühise turukorralduse reguleerimisalasse, nagu puu- ja köögiviljaturu ühine korraldus, peavad liikmesriigid tagama, et abisaaja saaks toetust konkreetse tegevuse jaoks vaid ühe skeemi alusel.

Selle kinnituse tagamiseks tuleb liikmesriikidel kirjeldada maaelu arengukavades kriteeriume ja halduseeskirju, mida erandjuhtumite suhtes kohaldatakse. Paljud liikmesriigid määratlesid kriteeriumid ja halduseeskirjad juba siis, kui koostasid maaelu arengukavasid ajavahemikuks 2007–2013.

Kui kriteeriumid ja halduseeskirjad on juba maaelu arengukava (2007–2013) raames heaks kiidetud, peavad liikmesriigid kavasid muutma, et võtta arvesse uusi puu- ja köögiviljasektori reformi eeskirju seoses puu- ja köögiviljasektori keskkonnavalase tegevuse riikliku raamistiku ja rakenduskavade riikliku strateegiaga. Seega on komisjon seisukohal, et subsidiaarsuse põhimõttest on täielikult kinni peetud.

*
* *

Küsimus nr 77, mille on esitanud Johan Van Hecke (H-0596/08)**Teema: Korruptsioon ja veekriis**

Vesi on asendamatu ja ülimalt tähtis loodusvara, millele ei ole aga kahjuks kõigil juurdepääsu. Organisatsiooni Transparency International aruande järgi on veesektoris valitsev korruptsioon maailma veekriisi peamine põhjus, mis mõjutab miljonite inimeste elu ja süvendab keskkonnaprobleeme. Aruandes on nimetatud probleeme alates väikese ulatusega altkäemaksude andmisest seoses veega varustatusega kuni pettusteni, mis on seotud niisutussüsteemide ja tammide rahastamise, tööstusliku saastamise varjamise ning veemajandus- ja veeressursside jaotamise poliitikaga manipuleerimiseni. Aruande kohaselt ei ole veega seonduvale korruptsioonile arenguabi andmises ning toiduga kindlustamises ja energiaga varustamises piisavalt tähelepanu juhitud. Sellele tuleb aga suuremat tähelepanu pöörata, sest rohkem kui ühel miljardil inimesel üle maailma ei ole tagatud juurdepääsu veele ja rohkem kui kahel miljardil inimesel ei ole juurdepääsu nõuetekohastele sanitaarseadmetele.

Komisjon on alati olnud äärmiselt pühendunud mis tahes korruptsiooni vastu võitlemisele. Kas komisjon võtab organisatsiooni Transparency International aruande tulemusi arvesse ja pöörab oma veemajanduse programmides suuremat tähelepanu korruptsioonivastasele võitlusele?

⁽²¹⁾ ETL L 350, 31.12.2007, lk 1.

Vastus

EL on võtnud väga kindla seisukoha korruptsiooniküsimuses veesektoris ning käsitleb korruptsiooni peamise takistusena arengueesmärkide saavutamisel.

Euroopa Komisjon peab korruptsiooni halva valitsemise ning läbipaistva, vastutustundliku juhtimise ja kontrollisüsteemide puudumise tunnuseks. Korruptsiooni ei saa käsitleda eraldi, vaid see tuleb kaasata arengu- ja vaesuse vähendamise strateegiatesse ning demokraatliku valitsemistava toetamise protsessidesse. See tähendab nii kodanikuühiskonna ja meedia rolli tugevdamist kui ka mitmeparteilise demokraatia ja valimiskonkurentsi kaitsmist.

Komisjon on osalenud 2006. aastal asutatud ning veega seotud korruptsiooniküsimustes mõistmist ja teadlikkust edendava võrgustiku Water Integrity Network (WIN) iga-aastastel koosolekutel, olemata ise selle liige. Transparency International on üks võrgustiku asutajaid ja komisjon on teadlik selle viimasest aruandest.

Seda arvesse võttes on komisjon viimase kahe aasta jooksul rakendanud 10. Euroopa Arengufondi raames nn juhtimisprofili, mis võimaldab analüüsida põhjalikult kõnealuseid küsimusi abikavade, sealhulgas seoses veesektori projektide raames teenuste osutamise ja nende valitsemisega. Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide uues strateegiadokumendi vormis hõlmab laiem poliitilise olukorra analüüs ka valitsemisega seotud küsimuste analüüsi, pakkudes kõnealuse teema kohta kasulikku teavet. Eesmärk on seostada omavahel analüüs ja reageerimisstrateegia.

Lisaks sellele rakendab komisjon sektori, sealhulgas veesektori haldamise analüüsi raamistikku. Raamistikus analüüsitakse ja käsitletakse halva valitsemistava küsimust meie sekkumistes ja see hõlmab ka korruptsiooni küsimust. Veesektoris võtab komisjon veeressursside integreeritud juhtimise edendamise kaudu praktilisi meetmeid, et saavutada kohalike osalejate ulatuslikuma osalemine ja vastutustunde suurenemine. Ajavahemikuks 2007–2013 eraldati Euroopa Arengufondi ja ühenduse eelarve raames ligikaudu 180 miljonit eurot veeressursside integreeritud juhtimisele üle maailma.

*
* *

Küsimus nr 78, mille on esitanud Zdzisław Kazimierz Chmielewski (H-0597/08)

Teema: Triivvõrkude kasutamine lõhepüügis

Kahjuks tuleb veel kord käsitleda triivvõrkude kasutamise eeskirju Euroopa Liidus. Pidades silmas komisjoni otsust keelata triivvõrkude kasutamine Läänemeres lõhepüügis, on viimane nõukogu ja komisjoni õigusloomega seotud ettepanek üllatav, sest selle kohaselt on lubatud kasutada ELi teistes veekogudes kuni 100 km kogupikkusega triivvõrke ning haide kaaspüük võib olla 5%, kusjuures kaitstud ei ole mitte kõik hailiigid. Kas komisjon vastaks seega järgmisele küsimusele, mida olen varem mitu korda esitanud:

miks ei ole triivvõrkude kasutamine lubatud Läänemeres, kui puuduvad tõendid pringlite märkimisväärse kaaspüügi kohta? See on komisjonipoolne ebajärjepidev toimimine ja võrdne diskrimineerimisega eri kalapüügipiirkondade vahel.

Kuidas saab ELi õigusnormid ühildada ÜRO keeluga kasutada pikki pelaagilisi triivvõrke?

Vastus

Keeld kasutada ELi veekogudes triivvõrke ei ole muutunud ja on täiesti õigustatud. Triivvõrkude kasutamisel esineb vaalaliste, nagu näiteks pringlid ja delfiinid, kaaspüüki. Kuna ühtegi tõestatud ja tõhusat tehnilist lahendust leitud ei ole, on ainus viis vaalaliste kaaspüügist hoidumiseks keelata triivvõrkude kasutamine.

2008. aasta juunis võttis komisjon vastu ettepaneku uute tehniliste meetmete kohta Atlandi ookeanis ja Põhjameres. Läbivaatamise peamine eesmärk oli lihtsustada kehtivaid eeskirju, mis praegu on väga keerulised ja liiga raskesti mõistetavad, ja ühtlustada põhisätteid, võttes arvesse kalanduse eriomaseid piirkondlikke eripärasid asjaomastes veekogudes. Kõnealuse ettepaneku kohaselt ei ole siiski lubatud triivvõrkude kasutamine, mis on praegu ja ka tulevikus keelatud. Ettepanekus on mõningad eeskirjad seisevõrkude kasutamise kohta, sealhulgas keeld kasutada seisevõrke sügavamal kui 200 m, et hoiduda haide püügist ja vette tagasi laskmisest. Siiski lubatakse kasutada seisevõrke kuni 600 m sügavusel, kui püütakse merluusi või merikuradit.

Läänemeres on triivvõrkude kasutamise keeld vajalik kaitsemeede vastavalt ühenduse kalandus- ja keskkonnaõigusele ning kehtivatele rahvusvahelistele kohustustele kaitsta ja taastada pringlivarud. Eelmisel

sajandil tuvastati, et pringlite juhuslik takerdumine kalapüügivahenditesse, iseäranis triivvõrkudesse, on üks peamisi pringlite populatsiooni äkilise vähenemise põhjusi Läänemeres. Kui minevikus leidis pringleid kogu Läänemeres, siis nüüd võib neid leida vaid mere lääneosas. Pringlit loetakse Läänemere ohustatud liikide hulka ning ta kuulub ka Euroopa elupaikade direktiivi võrgustiku Natura 2000 hulka. Viimase kümne aasta jooksul ei ole kõige hiljutisemate hinnangute kohaselt pringlivarud taastunud, ehkki viimase kümnendi jooksul on Poola triivvõrkudega lõhepüüdnud teatanud ikka veel märkimisväärsel arvul pringlite kaaspüükidest.

Võrdluseks teiste ühenduse veekogude puhul võetud meetmega võib esile tuua asjaolu, et Läänemeres on triivvõrkude püük keelatud alles alates 2008. aastast, mitte 2002. aastast, ja keeld kehtestati pärast järkjärgulist üleminekuperioodi ning rahalise toetuse andmist kaluritele, et nad saaksid kohaneda keeluga ja vahetada välja püügivahendid.

*
* *

Küsimus nr 79, mille on esitanud Georgios Toussas (H-0599/08)

Teema: Raske ja tervist ohustava töö mõiste edendamine

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) andmetel sureb tööst põhjustatud haiguste tagajärjel Kreekas igal aastal 2500 inimest ning Eurostati andmetel on see arv kogu ELis 142 400. Asjaomased ministeeriumid ja riiklikud sotsiaalkindlustusametid teatavad aga igal aastal keskmiselt vaid 20 tööst põhjustatud haigusest, mis kinnitab, et puudub tööst põhjustatud haiguste registreerimise ja neist teavitamise süsteem, mis on vajalik ennetavaks ja parandavaks tegevuseks töökohal. Samal ajal kui Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel ohustab 40–50% tööjõust töökohal mitmesugused riskitegurid, siis Kreeka valitsus ja Euroopa Liit õõnestavad täiendavalt raske ja tervist ohustava töö mõistet, et vähendada töötajate palka ja sotsiaalkindlustuse õigusi ning suurendada ettevõtjate kasumit.

Kas komisjon on seisukohal, et raske ja tervist ohustava töö mõiste peaks olema määratletud täpsemalt, et edendada ennetavat ravi töökohal ja alandada pensionilemineku iga naistel 50. eluaastani ja meestel 55. eluaastani?

Vastus

Komisjon juhib austatud parlamendiliikme tähelepanu asjaolule, et komisjonile ei ole võimalik kommenteerida Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni statistilisi andmeid, vaid võib viidata üksnes Eurostati andmetele⁽²²⁾.

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 136 ja 137 kohaselt on Euroopa Ühendusel õigus võtta vastu õigusakte ja võtta meetmeid paranduste tegemise eesmärgil, ja seda eelkõige töokeskkonnas, et tagada töötajate ohutuse ja tervise kaitse kõrge tase.

Selle alusel on välja töötatud ühenduse ulatuslikud õigusaktid eesmärgiga kaitsta töötajate tervist ja ohutust.

Asjaomane keskne õigusakt on raamdirektiiv töötajate tööturvishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta⁽²³⁾. Selle eesmärk on muu hulgas kehtestada või edendada ennetavaid meetmeid, et tagada töötajate tervise kaitse ja ohutus kõrge tasemel (põhjendus 10).

Raamdirektiivi kohaldamisala on lai: artikli 2 lõike 1 järgi kohaldatakse seda nii avaliku kui ka erasektori kõikide tegevusvaldkondade suhtes (tööstus, põllumajandus, kaubandus, haldus, teenindus, haridus, kultuur, vaba aeg jne).

Raamdirektiivi artikli 14 kohaselt on kohustuslik tagada, et töötajatele korraldatakse nende töös esinevatele ohutuse ja tervisega seotud ohtudele vastav tervisekontroll. Artiklis 15 nähakse ette, et eriti tundlikke riskirühmi tuleb kaitsta konkreetselt neid ähvardavate ohtude eest.

Austatud parlamendiliikme tähelepanu juhatakse ka asjaolule, et ühenduse tööturvishoiu ja tööohutuse strateegias aastateks 2007–2012 nähakse ette, et „liikmesriikide ja ELi poliitika peaks panustama sellise

(22) Ühtlustatud andmeid kutsehaiguste kohta kogutakse Euroopa kutsehaiguste statistika (EODS) raames meetoditega, mille võttis vastu Eurostati EODSi töörühm liikmesriikide ja kandidaatriikidega saavutatud häärasmeeste kokkuleppe alusel. Kreeka aga nende andmete kogumises ei osale. EODSi meetodite kohta saab teavet veebilehel <http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/hasaw/library>.

(23) Nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiiv 89/391/EMÜ, EÜT L 183, 29.6.1989.

töökeskonna ja töötervishoiuteenuste loomisesse, mis võimaldaksid töötajatel täielikult ja tootlikul viisil kuni oma vanaduspäevadeni tööelus osaleda.”⁽²⁴⁾

Käsitledes pensioniiga, siis komisjon tuletab meelde, et Euroopa Ülemkogul 2001. aasta kohtumisel Stockholmis otsustati aastaks 2010 suurendada ELi meeste ja naiste tööhõive määra vanuserühmas 55–64 eluaastat 50%-le. 2002. aasta Barcelona Euroopa Ülemkogul otsustati, et „aastaks 2010 tuleb püüda saavutada, et tegelik keskmine vanus, mil inimesed Euroopa Liidus lõpetavad töölkäimise, tõuseks järkjärgult umbes 5 aasta võrra”.⁽²⁵⁾

ELi tööhõive- ja sotsiaalpoliitika üks eesmärke on edendada töötingimusi kõigil töökohtadel, et saavutada tööõnnetuste ja -haiguste pidev vähenemine ning üksikisikute maksimaalne töövõime ning seega ennetada varast eemaletõmbumist tööturult.

Nimetatud põhjustel ei ole raske ja tervist ohustava töö mõiste väljatöötamine kooskõlas ELi asjaomase poliitika eesmärkidega, sest eesmärk on saavutada tervislik ja ohutu töökeskond ennetuse ja töötingimuste parandamise kaudu.

*
* *

Küsimus nr 80, mille on esitanud Mihael Brejc (H-0603/08)

Teema: Tarbijakaitse

Reisijad ei saa ELi uute julgeolekueeskirjade tõttu pardale viidavate vedelike koguseliste piirangute kohta osta näiteks vett enne, kui nad ise ja nende käsipagas on läbinud turvakontrolli. Mõnedes lennujaama kauplustes ja toilitustukohtades, mis asuvad pärast turvakontrolli, on vee hind viis kuni kuus korda tavapärasest hinnast kõrgem. Ettevõtjad kasutavad ilmselgelt rangeid julgeolekueeskirju ära tarbijate kahjuks.

Missugune on komisjoni seisukoht seoses kõnealuse olukorraga ja missuguseid meetmeid saab ta võtta, et hoiduda niisugustest kuritarvitamise juhtudest tulevikus?

Vastus

Komisjonile kättesaadava info põhjal ei ole komisjon teadlik, et lennujaamakauplused kasutaksid vedelikke pardale viivatele reisijatele kehtestatud piiranguid mittealkohoolsete jookide müügist saadava ülemäärase tulu eesmärgil. 11. juunil 2007. aastal kirjutas komisjon Airports Council Internationalile (ACI), mis on lennujaamu esindav huvirühmade organisatsioon, seoses reisijatele juurdepääsu tagamisega joogiveele lennujaamades.

26. juuli 2007. aasta vastuses teatas ACI, et liikmete uurimuse tulemuste kohaselt on pudelivee hind sama nii enne kui ka pärast turvakontrolli. Lisaks sellele teavitasid nad komisjoni, et paljud lennujaamakauplused on oma jaemüügi- ja toilitustushindade kindlaksmääramisel võtnud eeskujuks kesklinnakauplused.

Kui aga komisjon saab konkreetseid tõendeid mis tahes väärkasutamise kohta, pöördub ta kõnealuse küsimusega ACI poole.

*
* *

Küsimus nr 81, mille on esitanud Proinsias De Rossa (H-0604/08)

Teema: Soolise võrdsuslikkuse ülevõtmine kaupade ja teenuste direktiivi

Missugune on praegune olukord Iirimaa saadetud märgukirjaga (esimene hoiatus) seoses asjaoluga, et Iiri valitsus ei teavitanud komisjoni 21. detsembriks 2007 riiklikest meetmetest, mille abil võetakse üle direktiiv, millega keelatakse sooline diskrimineerimine seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega (direktiiv 2004/113/EU)⁽²⁶⁾?

⁽²⁴⁾ Töö kvaliteedi ja tootlikkuse parandamine: ühenduse töötervishoiu ja tööohutuse strateegia aastateks 2007–2012 (KOM(2007) 62 lõplik), sissejuhatus, lk 3.

⁽²⁵⁾ Eesistujariigi järeldused, Barcelona Euroopa Ülemkogu, 15.–16. märts 2002, I osa, punkt 32.

⁽²⁶⁾ ELT L 373, 21.12.2004, lk 37.

Missuguseid meetmeid komisjon võtab, tagamaks, et lirimaa võtab direktiivi riiklikusse õigusesse üle täielikult ja korrektselt?

Vastus

lirimaa vastus komisjoni saadetud märgukirjale on praegu analüüsimisel. Selle alusel otsustab komisjon, missuguseid meetmeid võetakse seoses kõnealuse rikkumisega enne 2008. aasta lõppu.

*
* *

Küsimus nr 82, mille on esitanud Glyn Ford (H-0605/08)

Teema: Kaubandussoodustused Kolumbiale

Võttes arvesse ainuüksi käesoleval aastal surmatud ametiühingutegelaste arvu Kolumbias (tänapäevani 30) ja riigis valitsevat karistamatust seoses nimetatud kuritegudega, siis kas Euroopa Liit võtab samasuguse moraalse seisukoha nagu USA demokraadid ja peatab kõik kaubandussoodustused Kolumbiale, kuni tagatakse inimõigused kõigile kodanikele?

Vastus

Euroopa Liit jälgib hoolikalt, kas Kolumbia peab kinni kohustustest seoses peamiste inimõigustega, mis on sätestatud ÜRO inimõigustealastes konventsioonides, mille Kolumbia vastu võttis ja mille ratifitseerimine ja tõhus kohaldamine olid üldise soodustuste süsteemi (GSP+) soodustuste tegemise eeltingimus. Inimõiguste olukorda Kolumbias arutatakse regulaarselt kahepoolsetel kohtumistel Kolumbia valitsusega. Soodustatud riikide, sealhulgas Kolumbia staatus GSP+ süsteemis vaadatakse läbi 2008. aasta teises pooles.

Hinnangus Kolumbia tegevuse korrektsuse kohta tugineb Euroopa Liit eelkõige asjaomaste rahvusvaheliste järelevalveasutuste hinnangutele ja vaatlusele, sealhulgas neile, mille on koostanud ja läbi viinud ÜRO järelevalvekomiteed, kellel on kogemused ja pädevus asjaomaste konventsioonide täitmise kontrollimiseks. Euroopa Liit võtab seega Kolumbia inimõigustealase olukorra hindamisel arvesse konventsioonide alusel asutatud rahvusvaheliste järelevalveasutuste mehhanismide raames saadud tulemusi ja aruandeid.

*
* *

Küsimus nr 83, mille on esitanud Konstantinos Droutsas (H-0606/08)

Teema: Täiendavad tööd, mis on vajalikud Mavrorachi jäätmekäitluskeskuse käitamiseks

Tessaalia piirkonnas Lagkadase maakonnas asuva Assirosi elanikud väljendavad oma muret kavandatava Mavrorachi jäätmejaama suhtes, mis on jäätmekäitluskeskus, kuid mis ähvardab muutuda tavaliseks prügilaks suutmatuse tõttu viia läbi vajalikke töid, ning korraldavad aktiivselt meelevaheldusi selle vastu. Seitse sorteerimisjaama, kaks ümbertöötlemisrajatist ja bioloogilise puhastamise rajatis ei ole veel valmis. Selle eest vastutavad ametiasutused, mis on aastakümneid kasutanud lihtsalt Tessaalia piirkonnas asuvat Tagarade jäätmete ladustamiskeskust, rajamata ühtegi vajaliku infrastruktuuriga jäätmekäitluskeskust, et kaitsta rahvatervist ja keskkonda. Kui Tagarade ladustamiskoht paari päeva pärast töö lõpetab, suurendab see märkimisväärselt Tessaalia, kuid iseäranis Assirose elanike probleeme.

Kui ohutu on Mavrorachi jäätmekäitluskeskus, pidades silmas, et eespool nimetatud tööd, mis on vajalikud rahvatervise ja kohaliku keskkonna kaitse eesmärgil, on lõpetamata?

Vastus

27. detsembri 2002. aasta otsusega C(2002)4710, mida on muudetud otsusega C(2008)3823, otsustas komisjon anda Ühtekuuluvusfondi raames toetust projektile „Jäätmekäitluskeskus Tessaalia piirkonna loodeosas ja juurdepääsuteed“. Projekt hõlmab üksnes jäätmekäitluskeskuse ehitamist ja sellega seonduvaid töid ning juurdepääsuteede ehitamist. Kulude abikõlblikkuse lõplik kuupäev on 31. detsember 2009.

Mõned tegevused, mida austatud parlamendiliige nimetas, sisalduvad piirkondliku tahkete jäätmete haldamise kavas ning neid ei kaasrahastata Ühtekuuluvusfondi kaudu.

Käsitledes töid, mis sisalduvad eespool nimetatud otsuses, siis Kreeka pädevad asutused (Kesk-Makedoonia rakenduskava haldusamet) on teavitanud komisjoni, et Mavrorachis asuva, Ühtekuuluvusfondi raames kaasrahastatava jäätmekäitluskeskuse (HYTA) käitamise prooviaeg algas 7. juunil 2008 ning see kestab viis

kuud. Tähelepanu tuleb juhtida asjaolule, et prooviaeg algas pärast kahe jäätmete ümbertöötlemisrajatise ja nendega seonduva infrastruktuuri töö ning juurdepääsuteede rajamise lõpetamist.

Lisaks sellele lõpetatakse Kreeka ametiasutuste teadete kohaselt kogu otsuses kirjeldatud projekt otsuses ettenähtud tähtaegade raames, sealhulgas ka nõrgvee käitlemise rajatis.

Kreeka ametiasutused kinnitavad, et piirkondliku tahkete jäätmete haldamise kavas esitatud täiendavad tööd ei mõjuta Mavrorachi jäätmekäitluskeskuse tööd. Sorteerimisjaamade võrgustiku väljaehitamine mõjutab jäätmete transportimist, mitte keskuse käitamist. Tagarade ja Themi kaks jäätmete ümbertöötlemiskeskust juba töötavad, kuid ei ole saavutanud veel täisvõimsust, sest Eukarpia keskusele keskkonnavalda andmise menetlus veel käib. Lõpetuseks, Kreeka ametiasutuste teadete kohaselt ei takista nõrgvee käitlemise rajatis jäätmete ladustamist, sest prognooside kohaselt on rajatis nõrgvee tekkimise ajaks valmis.

*
* *

Küsimus nr 84, mille on esitanud Leopold Józef Rutowicz (H-0609/08)

Teema: Vaestele riikidele antav abi

Kas on tehtud uuringuid selle kohta, kui tõhus on olnud Euroopa Liidu antav abi vaestele riikidele?

Uurisin teemat ning leitud tõendite põhjal – arvestamata sealjuures humanitaarabi – näib, et enamikul juhtudel ei ole abisaaja maades SKT märkimisväärselt suurenenud, mis võiks näidata, et antud abi, mis kujutab endast miljardeid eurosid maksumaksja raha, on olnud tõhus.

Vastus

Komisjoni poolt antava abi tõhusust on hinnatud nii liidusiseselt kui ka -väliselt. Abi tõhususe tegevuskava, nagu seda tänapäeval teatakse, loodi Pariisi 2005. aasta deklaratsiooni raames ning see hõlmab seatud eesmärgi ja edukuse mõõtmise näitajaid. Pariisi deklaratsioonile allakirjutanud leppisid kokku abi rakendamise järelevalve ühissetevõtte loomises. Viimase uuringu tulemuste kohta teeb praegu lõppjäreltusi Majanduskoostöö- ja Arenguorganisatsioon (OECD) ning neid tutvustatakse kolmandal kõrgetasemelisel abi tõhusust käsitleval foorumil Accras 2008. aasta septembris.

Uuringu esialgsed tulemused näitavad, et 33 partnerriigis, mis osalesid mõlemas uuringus (2006 ja 2008), saavutas komisjon edu suutlikkuse suurendamise (tehnilise abi parem koordineeritus ja vähem paralleelseid projekti rakendamiseks), partnerriikide prioriteetidega kohandamise, abi prognoosimise ja välimissioonide koordineerimise ning analüütilise töö valdkondades koos teiste abiandjatega. Lahendust vajavad veel probleemid, mis käsitlevad riigisüsteemide (riigi rahanduse ja riigihangete juhtimiseks) ning ühiste mehhanismide ja menetluste kasutamist tingituna järjest sagedamini kasutatavast projektipõhisest lähenemisviisist. Uuringust selgus veel, et investeerimine partnerriikide rahanduse juhtimise süsteemidesse tasub ennast ära, sest kolmandik riikidest on kõnealuseid süsteeme edendanud. Lisaks sellele suutis veerand partnerriikidest edendada riiklike arengustrateegiate kvaliteeti ja ligikaudu viiendik riikidest edendada sellega seonduvat tulemustepõhist järelevalveraamistikku.

Abi tõhususe mõõtmine on osa pikaajalisest protsessist ning järgmine kõikehõlmav läbivaatamine rahvusvahelise üldsuse poolt toimub neljandal kõrgetasemelisel foorumil 2011. aastal. Siis saab paremini kindlaks määrata, kas 2010. aastaks arenguvaldkonna osapoolte Pariisis seatud eesmärgid on saavutatud ja missugune on olnud tõhusama abi mõju (viies ellu Pariisis võetud kohustusi) SKT kasvule.

2007. aastal analüüsis OECD arenguabikomitee põhjalikult ühenduse antud abi ning selles tunnustati komisjoni juhtrolli abi tõhusust käsitlevas arutelus, samuti sisaldas see mitmesuguseid olulisi soovitusi eelarvetoetuse, paralleelsete rakendamiseksuste kasutamise, abi lahtisidumise ja suhete kohta kodanikuühiskonnaga.

Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) andmetel on arengumaade SKT suurenenud viimastel aastatel märkimisväärselt: aastatel 2000–2008 on rühma tärkavate ja arenevate majanduste aastane majanduskasv olnud 3,8%–7,9%. Sahara-taguses Aafrikas, mis koosneb üksnes arengumaadest, on sama näitaja olnud 3,8%–6,8%. Eri riikide olukord mõistagi varieerub.

Läbi on viidud ulatuslik uurimine ja käimas on arutelu selle üle, kui palju aitab abi tagada majanduskasvu (vt näiteks Dollar, Collier: „Aid Allocation and Poverty Reduction”, JavaScript:WinOpen();). Abi aitab vähendada kasvu kitsaskohti mitmesugusel viisil. Kui vahetu see mõju on, sõltub mitmest tegurist. Näiteks

võib riigi arengustrateegia olla suunatud rohkem erasektori arendamisele ja tootmisvõimsuse suurendamisele. Sellisel juhul on tõhusa abi oodatav mõju majanduskasvule otsesem. Sarnaselt võib ressursid suunata näiteks tervishoiu- ja hariduse valdkonda, millel on pikemas perspektiivis oodatav positiivne mõju majanduskasvule.

Igal juhul ei ole kahtlust, et tõhus abi soodustab majanduskasvu rohkem kui halva kvaliteediga abi, mis koormab partnereid liigselt suurte tehingukuludega. Abi tõhususe edendamine, meetmete rakendamine ja käitumise muutmine, sealhulgas abi uus haldamise kord, võtab mõistagi aega ning mõned abi tõhususe rakenduskava aspektid peaksid mõjutama majanduskasvu otsesemalt kui teised. Partnerriikide rahanduse majandamisvõime edendamine näiteks peaks avaldama positiivset mõju investeeringutele. Lisaks sellele peaks abi lahtisidumine tagama rohkem võimalusi arengumaadest pärit abiandjatele jagada oma kogemusi ja edendada oskusi.

*

* *

Küsimus nr 85, mille on esitanud Göran Färm (H-0611/08)

Teema: Tõlge asjatundjate kohtumistel

Missugune on komisjoni seisukoht seoses tõlke kättesaadavusega Euroopa Ehitus- ja Puidutööstuse Töötajate Liidu koosolekul Luxembourgis? Ehituskomisjoni koosolekul 22.–23. aprillil 2008 puudus tõlge rootsi keelde hoolimata asjaolust, et koosoleku kolm osalist teatasid osavõtust kaks kuud ette, täites seega komisjoni praegused nõuded tõlke tagamisele. Tõlge kõigi osavõtjate emakeelde on asjatundjate koosolekul demokraatliku tähtsusega küsimus. Praegu toimuvad keerulised asjatundjate arutelud Euroopa Kohtu otsuse üle Lavali, Vikingi ja Rüfferti kohtuasjas, kus liikumisvabadus on vastandatud töötajate õiguste kaitsega. Asjatundjaid ei valita nende keeleoskuse pärast ning ei saa eeldada, et nad osaleksid ELi tasandi kohtumisel tõlketa.

Vastus

Komisjon nõustub, et juurdepääs teabele emakeeles on demokraatlik teema ning seda tuleb institutsioonilises kontekstis tagada nii palju kui võimalik.

Komisjon märgib aga, et koosolek, millele austatud parlamendiliige osutas, ei olnud organiseeritud Euroopa Komisjoni egiidi all. Need on Euroopa Ehitus- ja Puidutööstuse Töötajate Liidu sisesed koosolekud (või mõne muu ametiühingu sisesed), milles komisjoni roll seisneb üksnes ruumide üürimises. Tõlke tagab parlament.

Käsitledes konkreetselt 22.–23. aprilli 2008. aasta koosolekut, siis parlamendil ei olnud võimalik tagada tõlget ei taani ega rootsi keelde parlamendi istungjärgu tõttu sellel nädalal. Komisjon edastas asjaomase info Euroopa Ehitus- ja Puidutööstuse Töötajate Liidule nädal enne koosolekut.

*

* *